

HORROR

NEZÁVISLÝ HORROROVÝ ČASOPIS

ČÍSLO 6

BŘEZEN 2013

Horror a homosexualita

Macarena Gómez

Indonéský filmový horror

V labyrintu českého horroru

Horrorové web seriály

Deset nejsympatičtějších záporáků

Obsah

Úvod	3
David R. Ellis	4
Vampyros Lesbos	7
Temné vize	11
Macarena Gómez	13
John Dies at the End	17
Zuřivost (Martin Skuřok)	18
Slepý vladař (Martin Skuřok)	20
Menšinově orientované osobnosti hororového žánru	23
Gods and Monsters	32
3. antologie českého hororu	33
Miroslav Bula	36
Deset nejsympatičtějších hororových záporáků	42
Umbwati (Damian Węgielek)	49
Simona Seidlová	52
Carrie	55
Čtyřprocentní filmy	58
V Labyrintu českého filmového hororu	62
Labyrint	67
Giacinto Scelsi	70
Ovoniavač (Ivan Kučera)	75
Hororové webseriály, co stojí za to	78
Horor film	83
Lov (Martin Skuřok)	85
Nenávidím (Martin Skuřok)	87
Shivers	89
Tak trochu jiné „paranormální romance“	90
Mysterium	93
Indonéský filmový horor	95
BAGROVISKO (Ivan Kučera)	101
Historie hororových videoher od roku 2000, část 1.	108
Martin Skuřok	115

E-mail: howardhorror666@gmail.com
www.howardhorror.cz

Redakce: Roman Kroufek, Honza Vojtíšek

Externí spolupracovníci: Michal Roth, Martin Skuřok, Krzysztof Gonerski,
Andrea Parezová, Zuzana Kocurková, Iva Jurová

Ilustrace: Dávid Marcin: (18, 20, 22, 42, 46, 75, 76), Martin Slávik (45, 48, 85, 88), Tomáš Gál (101, 103, 105)

Foto na titulní straně / Title-page photo: © Szilvia Járó

Korektury: Zuzana Kocurková

Sazba: Július Muránsky

Úvod

Měsíc se s měsícem a ještě jedním měsícem sešel a jsme tady s dalším číslem, jímž vstupujeme do druhé půle první desítky a v jehož vydání nám tentokrát nezabránil ani totální existus jednoho z redaktorských počítačů (s několika již hotovými materiály).

Jak už to tak v historii Howarda bývá, se stěžejním tématem tohoto čísla jsme nejprve jen žertovně laškovali a u skleničky vína a limonády (já pak řídil) se trumfovali, co by tam všechno mohlo být. Details znát nechtějте. Jenže pak nám to nepřišlo jako špatný nápad. Proč taky? Gayové, lesbičky, bisexuálové obojího pohlaví a sem tam i nějaký ten transsexuálně a genderově neurčitý jedinec se v horrorech (jak psaných tak natáčených) vyskytují docela často a dokonce je sami točí, píšou nebo v nich hrají. A když byl před necelým měsícem ten svátek lásky a zamilovaných ...

Trochu těžší už to bylo s rozhodnutím vtělit toto téma do titulní stránky. Napadaly nás opravdu různé šílenosti (details opět vědět nechtějте), naštěstí to za nás nakonec vyřešila vlastně náhoda. Díky kostelnickému gangsta bossovi Vítovi Konevalovi jsme se dostali k tématicky možná ne zcela výstižné, ale docela jistě velmi zajímavé fotografii maďarské modelky, umělkyně a zahradnice Szilvie Járó, která se nám velmi zalíbila. A pak už stačilo jen několikrát udeřit do klávesnice, nažhavit vlákna virtuálních komunikátorů a domluva byla v kapse. Tedy na přední straně tohoto čísla. Nezbyvá, než vstřícné Szilvii poděkovat.

Jak již je zvykem, ani teď se nevěnujeme jen jednomu tématu a v tomto čísle je tématický záběr ostatních článků velmi pestrý a široký.

Šesté číslo je specifické několika zvláštnostmi či prvenstvími. Najdete v něm historicky nejvíce povídek (celkem šest + jednu báseň) tří autorů ze tří zemí, recenzi na nehorrorový film a nehorrorovou knihu (a nemyslíme tím *Monstra a jiná strašidla*), na vlastní žádost jednoho z autorů se tentokrát počet ilustrátorů k povídkám rozrostl na tři a přečtete si profil osobnosti, která z horrorem s největší pravděpodobností nemá a nikdy neměla nic společného. Což považuji za obrovskou chybu a tak jsme se jí rozhodli napravit. Teď už s horrorem něco společného má, minimálně profil v našem (tedy hororovém) časopise. Když už jsme u těch profilů, stává se skoro zvykem, že mezi vydáními našich čísel nás opustí nějaká s horrorem spjatá osobnost. Tentokrát jsme se rozhodli neobejít to jen letmou upomínkou, ale rovnou celým profilem. Odpočívaj v pokoji, Davide.

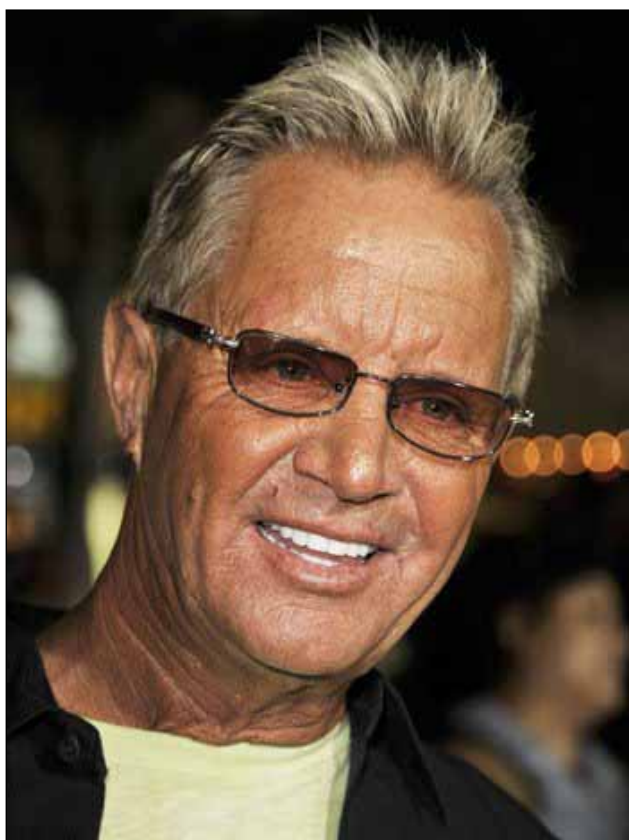
Ve stejný den jsme oslavili pětatřicátiny, takže proč si ke společným narozeninám nenadělit společný rozhovor? Španělská herečka Macarena Gómez se vidláckého českého časopisu s latentně (?) sexuálně úchylnými šéfredaktory nezalekla a na naše otázky odpověděla. Vizuálně perfektní a v našich končinách vskutku originální počín, fotopříběh *Victim*, jsme nemohli nechat bez povšimnutí a tak jsme vyzpovídali jak jeho tvůrce, tak hlavní hrdinku a vysílání první české hororové televize jste již zcela jistě zaregistrovali sami. To jsme rovněž nemohli obejít bez povšimnutí.

Horrorových krásek s dokonalými hlasivkami, křivkami a jinými částmi těl jsme již na stránkách předcházejících čísel protěžili dost, tentokrát jsme tedy dali prostor hororovým fanynkám, ať si trochu zaharaší ony. Deset nejsympatičtějších hororových záporáků, tak pravily Andrea, Zuzana a Iva. Nahlédneme do zákulisí a osudu jednoho českého hororového filmu. Nechybí sice tradiční, leč tentokrát již poslední, výlet do tajů asijského filmového horroru aneb bojte se po indonéssku. Michal nás v první části své sondy provede spleťitou historií hororových videoher po roce 2000 a Martin naproti tomu uvede do problematiky hororových web seriálů. Samozřejmostí jsou recenze, neboť neexistuje jednodušší způsob a příležitost, jak ze sebe udělat odborníka na slovo vzatého.

Věru tedy, ke čtení hodně. Aby vám na to ty tři měsíce, než se s rachotem blitzkriegu přihneme s již sedmým číslem, v němž si prosfištíme několik nemeckých slovíček, stačily.

Honza Vojtíšek

David R. Ellis

Jsou stovky filmových tvůrců, o kterých byste si nikdy nemysleli, že budete psát jejich profil. A ještě do tak významného plátku, jakým Howard bezesporu je. Jenže oni vám pak udělají čáru přes rozpočet, umřou, a hnedka se zdají být zajímavějšími. Nehledě na to, že pro takového profiláře představuje mrtvý materiál ideál, u kterého nehrozí, že za rok natočí zlokový snímek a bude se muset psát znova. Zombie režisérů ještě příliš není a většina z nich beztak točí v Česku komedie.

Nechci vás podceňovat, takže předpokládám, že jste si úvodní odstavec spojili s nadpisem a došli k překvapivému závěru, že režisér David R. Ellis je mrtvý. Ano, je to tak. Zemřel sedmého ledna letošního roku a vyřešil nám tak problém s vybíráním osobnosti na profil v sedmém Howardovi. Škoda, že nebyl ještě gay, to by bylo dokonalé.

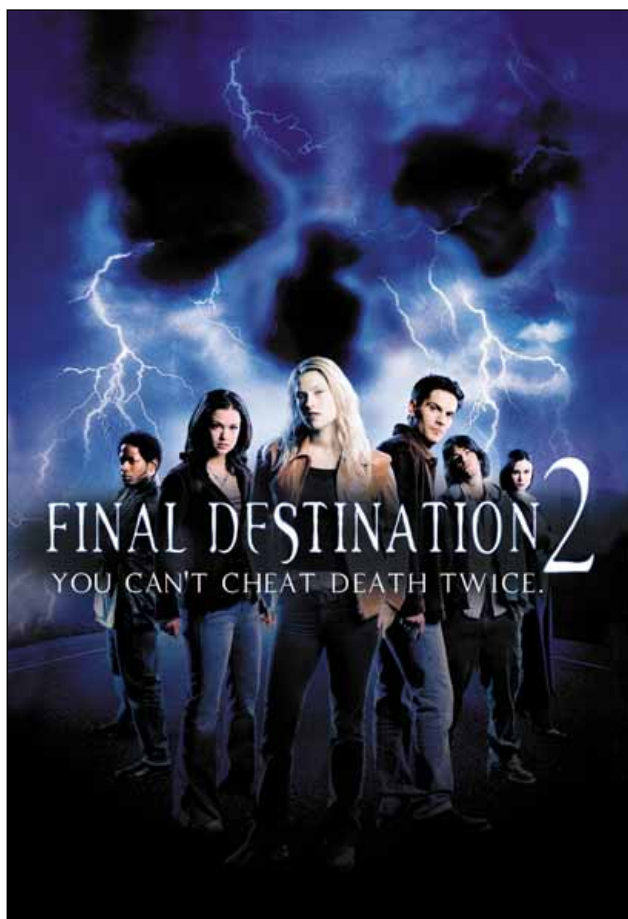
Ale od smrti a orientace hezky na začátek. David se narodil sedm let po druhé světové válce. Pár roků se poflakoval, až ve vysokém

věku třidvaceti let zakotvil u Disneyho, kde si zahrál ve filmu **The Strongest Man in the World** (1975), který je pro našince zajímavý pouze tím, že se v něm David setkal s Kurtem Russellem. To o tři roky později byla situace horrorově mnohem zajímavější. David R. Ellis v sobě totiž objevil kaskadérský talent a jeden z prvních zářezů v této profesi provedl ve snímku **In-vaze zlodějů těl** (Invasion od Body Snatchers, 1978) režiséra Philipa Kaufmana. Geniální adaptace románu Jacka Finneyho je dost možná nejlepším horrorem, na kterém se Ellis podílel, což ovšem neznamená, že jde o horror jediný.

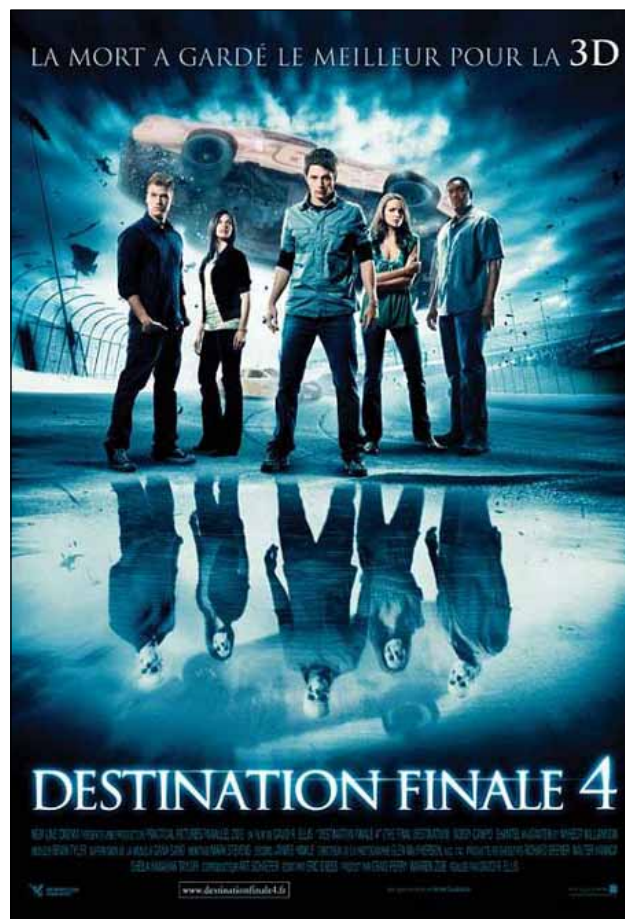
V kaskadérském ranku byl odpovědný například za skvělý seriál **V** (1983–84), prvního (1989) a druhého (1993) **Warlocka**, oskarovou **Misery** (1990) či horror největší, **Pobřežní hlídku** (1989–90). Celkem koordinoval kaskadéry nebo sám nasazoval kosti v přesně pětasedmdesáti filmech a seriálech. Ale to mu samozřejmě nestačilo. Každý hollywoodský přimrndač dříve či později zatouží po vlastní režii, protože zjistí, že právě režisér je ten, kdo nakonec slízne smetanu. Vždyť kdo by si pamatoval nějakého podružného šéfa kaskadérů.

Cesta k režii není ovšem jednoduchá a David to vzal od lesa, ostatně jako stovky jemu podobných před ním. Začal režisérům asistovat a brzo dostával na starosti tu část štábu, která je odpovědná za méně důležité záběry, většinou natáčené v nějaké tramtárii. David si coby Second Unit Director vypracoval v Los Angeles poměrně silnou pozici a v této roli působil u překvapivě velkého množství áčkových titulů. Z těch nejzajímavějších jmenujme **Vodní svět** (Waterworld, 1995), **Kouli** (Sphere, 1998), **Matrix Reloaded** (2003) a samozřejmě **Pobřežní hlídku** (1989–90). Právě tyto zkušenosti mu otevřely cestu k vlastní režii.

Prvním snímkem, který měl náš hrdina na vestě kompletně, byla zvířecí ptákovina **Neuvěřitelná cesta 2: Ztraceni v San Francisku** (Homeward Bound II: Lost in San Francisco, 1996). Snímek, jehož zápletku tvoří několik zaběhnutých psů a jedna kočka, je zajímavý pouze svou ekonomickou úspěšností, která Davidovi dovolila přejít k výrazně zajímavějším projektům. V roce 2003 dostal příležitost, jaká se neodmítá. **Nezvrtný osud 2** (Final Destination 2) je jedním z nejlepších pokračování v rámci žánru vůbec, sice mu chybí (logicky) originalita jedničky, ale její absenci vyvažuje opravdu povedenými zabitími, v čele s nádhernou bouračkou v úvodu filmu.

K fenoménu smrti, které tak trochu nevyšel plán a musí si své oběti nahánět pomocí neskutečných řetězců náhod, se David Ellis vrátil ještě v roce 2009. Čtvrtý díl **Nezvrtného osudu** (Final Destination 4) je sice režisérovým vůbec nejúspěšnějším filmem, ale kvalitativně představuje v rámci série pořádný seskup směřem do bahna zbytečných pokračování, kde zahrnuje vedle posledních Hellraiserů, Halloweenů a dalších zástupců kdysi slavných sérií.

Raději se trochu vrátíme v čase, protože tři roky před čtyřkou Nezvrtného osudu si David stříhnul horror, který mu navždy zajistil jméno na čestné lince našeho žánru. Ne snad, že by to byla tak geniální pecka, jen se prostě pokusil natočit něco, co ještě nikdo před ním nenatočil.

Hadi v letadle (Snakes on a Plane, 2006) jsou sice ptákovinou na entou, ale možná právě proto si našli cestu do srdcí překvapivě velkého množství fandů. Hromada jedovatých plazů v tak izolovaném prostředí, jakým paluba letícího aeroplánu bezesporu je, by lákala spíše k napínavému thrilleru, ale David pojal příběh po svém, a tak si užíváme hromadu bizarních

zabití a hláškujícího Samuela L. Jacksona v hlavní badass roli. Rozhodně film, na který jen tak nezapomenete.

Dva roky po Hadech v letadle si David vyzkoušel i duchařinu, bohužel, jestliže předtím balancoval na hraně mezi špatným a zábavně špatným, tentokrát spadl do sudu plného sraček. **Azyl** (Asylum, 2008) je příběhem vysokoškoláků, které na koleji nahání duch mrtvého (mimochodem, viděli jste někdy ducha někoho živého?) doktora. Azyl byl krok stranou a vlastně byl docela šok, že David potom dostal na starost zmiňovanou čtyřku Nezvratného osudu.

Jak jsem psal, ta byla velmi úspěšná a Ellis si poté mohl vybírat, do jakého projektu se pustí. Bohužel opět sáhl zcela mimo. I když v roce 2011 bylo 3D kino na samém vrcholu, David si dokázal vybrat ten nejdebilnější možný 3D námět a natočil **Noc žraloka 3D** (Shark Night 3D). Limonáda o vysokoškolácích, kteří si v jezeře se slanou vodou najdou nové zubaté kamarády, je sice technicky zvládnutá, ale příběh a chování postav je jednoduše na nic. Zasloužený neúspěch na sebe nenechal dlouho čekat.

Ovšem málokdo čekal, že trestem za špatný a hloupý film bude nečekaná smrt v hotelové koupelně. Kdyby Velkej šéf takhle trestal každý nepovedený kousek, bylo by z Hollywoodu brzo město duchů. Každopádně David R. Ellis potkal svůj nezvratný osud v pouhých šedesáti letech a nestihl dokončit několik rozpracovaných projektů, včetně slibně znějících **Zombie Blondes**.

Roman Kroufek

Vampyros Lesbos

Jen málokteré filmové monstrum se těší mezi fanoušky takové popularity, jako upírky. Existuje totiž nepsané pravidlo, které jasně definuje vzhled a chování filmové samičky od upíra. Tak předně, svou sexuální orientací je přinejhorším bisexuálka, ale pravděpodobnější je čistě homosexuální zaměření. Dále je velmi pravděpodobné, že její nadra jsou svou velikostí nad průměrem běžné populace a nebojí se je použít, ideálně v těsné kooperaci s bobříkem. Občas jsou tyto propriety doplněny nějakým příběhem, ve kterém ona upíří slečna figuruje, ale nebývá to pravidlem a fanoušci to nevyžadují.

Historie lesbických upírek je stará jako horror sám. Copak si myslíte, že ty tři fešandy spořádaně seděly doma a čekaly, až se papá Drákula vrátí z lovu? Samozřejmě, že ne. Ty divošky řádili v jedné z mnoha utajených ložnic Drákulova hradu a je jen chybou prehistorických filmařů, že se na tento zásadní aspekt předlohy nezaměřili. Naštěstí umíme číst mezi řádky i mezi filmovými políčky. Není žádnou náhodou, že první upířskou lesbou, která se takřka otevřeně hlásala ke své orientaci, byla **Dracula's Daughter** (Draculova dcera, 1936) v podání Glorie Holden.

přímo navazuje na slavného **Draculu** (1931) Toda Browninga, ale svým pojetím vybočuje z klasických monstr filmů té doby, protože postrádá ono monstrum. Hraběnka Zaleska, jak si v příběhu nechává hlavní hrdinka říkat, je spíše tragickou hrdinkou, jejímž jediným přáním je, zbavit se svého upířského prokletí. A případně

během toho sbalit nějakou kočku. Lesbický nádech snímku je sice jemný, ale zcela jasně patrný, nejlépe asi ve scéně v ateliéru.

I když Draculova dcera sklídila zasloužený úspěch a přispěla hegemonii studia Universal na poli filmového horroru ve třicátých a částečně i čtyřicátých letech dvacátého století, dveře dalším lesbickým upírkám příliš neotevřela. Společnost byla prudérní

a v průběhu padesátých let byli v kurzu spíše přerostlí pavouci, jaderné výbuchy a scifička bez jediné bradavky. Čestnou výjimkou budiž lesbická upírka v **Blood of Dracula** (1957), která však díru do světa příliš neudělala. Naštěstí v roce 1960 přišel z Francie čerstvý vítr v podobě Rogera Vadima. Ten si vzal na paškál druhou největší upířskou klasiku a převedl na plátno Carmillu Josepha Sheridana Le Fanu. **Et mourir de plaisir** (A umřít z rozkoše) můžeme považovat za vů-

bec první erotický upířský film a za jeho průkopnickou roli i skvělou atmosféru, která inspirovala mnoho následovníků, patří Vadimovi navždy náš dík.

Za zcela přelomový můžeme na poli lesbického vampirismu považovat rok 1970. Nejprve se podívejme do Velké Británie, kde britské studio Hammer mělo své největší fláky již dávno za sebou a rozhodlo se rozjet novou sérii. Filmová trilogie, známá mezi fanoušky jako **Karnstein Trilogy**, si za svůj předobraz vzala opět Carmillu a rozhodla se původní koncept

značně rozvinout. První z filmů, **The Vampire Lovers** (Krvežízniví milenci, 1970) poměrně věrně kopíroval příběh Carmilly, díl druhý **Lust for a Vampire** (1971) trošičku rezignoval na Carmillinu lesbickou orientaci a díl třetí, **Twins of Evil** (Dcery zla, 1972), který je vlastně prequelem, se pak hlavní hrdinky zbavil skoro úplně a místo ní přivedl na plátno mnohem zajímavější dvojčata, toho času vysloužilé hvězdy Playboye. S takovým materiálem se samozřejmě natáčí jednoduše na radost a tak jsou *Twins of Evil* právem pokládány za klasiku.

Filmy od Hammeru však nebyly jedinými přírůstky na poli námi sledovaného subžánru, které na začátku sedmdesátých let zamávaly vkusem hororových diváků. Už v roce 1968 totiž představil světu svůj první upířský celovečerník režisér Jean Rollin, tvůrce, u kterého bychom se měli na chvíli zastavit. Rollinova filmografie se totiž lesbickými upírkami hemží víc, než Krumlovské ulice japonskými turisty. **Le Viol du vampire** (Rape of the Vampire) byl bohu-

věnoval většinu své kariéry, převážně pod pseudonymem Michel Gentil. K tématu lesbických upírek se tu a tam vracel, jako třeba v nádherné **Fascination** (1979) s neméně nádhernou Brigitte Lahaie v hlavní roli, či multižánrové **Le morte vivante** (The Living Dead Girl, 1982). A vydrželo mu v podstatě až do jeho

žel snímek natolik surreálný a nesmyslně vystavěný, že jeho pravou hloubku dokázal ocenit asi jen režisér sám. Každopádně představoval odrazový můstek pro dlouhatánskou sérii filmů, ze kterých se Rollinovým fanouškům topoří vlasy na hlavě. Hned ve slavném roce to byl **La vampire nue** (The Naked Vampire) rok nato pak spáchal Rollin dokonce dva zářezy do své vol-

né série, **Vierges et Vampires** (Requiem for a Vampire), obsahující scénu, kterou v přírodě jen tak nevidíte – netopýra přísátého na bobra – a **Le frisson des vampires** (The Shiver of the Vampires). V roce 1975 následovaly **Lèvres de sang** (Lips of Blood), které ale komerčně neuspěly a Rollin se rozhodl pokrýt ztráty natáčením porna. Hned to první **Suce moi vampire** (Suck Me Vampire) využívalo většinu záběrů z Lips of Blood a doplnilo je několik hardcore scén. Rollin zjistil, že péčko je zábavnější a vydělává výrazně více peněz a tak se tomuto oslavovanému žánru

smrti, kdy v roce 1997 natočil **Les deux orphelines vampires** (Two Orphan Vampires) a o pět let později **La fiancée de Dracula** (Fiancee of Dracula, 2002).

Jean Rollin zemřel v roce 2010, ale je velmi nepravděpodobné, že zrovna tento fakt by ho odradil od natáčení dalších lesbických upířin. Pokud existuje nebe, tak to Rollinovo sestává z polorozpadlého hradu, ve kterém hoří louče a svíce v každém rohu a kterým se prohání dvě mladinké upírky. Rollin je na svou starou levnou kameru snímá v těch nejnemožnějších úhlech, pomlaskává si při tom, jaký je umělec a vysloveně jim zakazuje hovořit či se jen usmát. Naopak, je nanejvýše důležité, aby se každých cca patnáct minut děvčata svlékla, políbila a pomazlila. Tak totiž vypadají všechny Rollinovy upířské filmy. A takové je fanoušci milují.

K tématu lesbických upírek má také co říct Rollinův souputník Jess Franco, který v roce 1971 předvedl světu snímek, jehož název jsem drze ukradl pro potřeby tohoto článku. **Vampyros Lesbos** jsou

klasikou, která zpracováním a surreálnem překonává většinu Rollinových pecek a dokazuje, že začátek sedmdesátých let byl pro vyznavače homosexuálních upírek opravdovým obdobím prosperity. Franco sám se k tématu lesbopírek ještě několikrát vrátil, i když už nikdy s takovou silou a syrovostí. Jmenujme například **La fille de Dracula** (Daughter of Dracula, 1972). Zcela upřímně, jsem přesvědčený, že lesbičky, ať už upírky nebo neupírky se vyskytují v každém druhém až třetím Francově filmu, ale těch dvě stovky šíleností, které natočil, nemám sílu ani vůli nakoukávat.

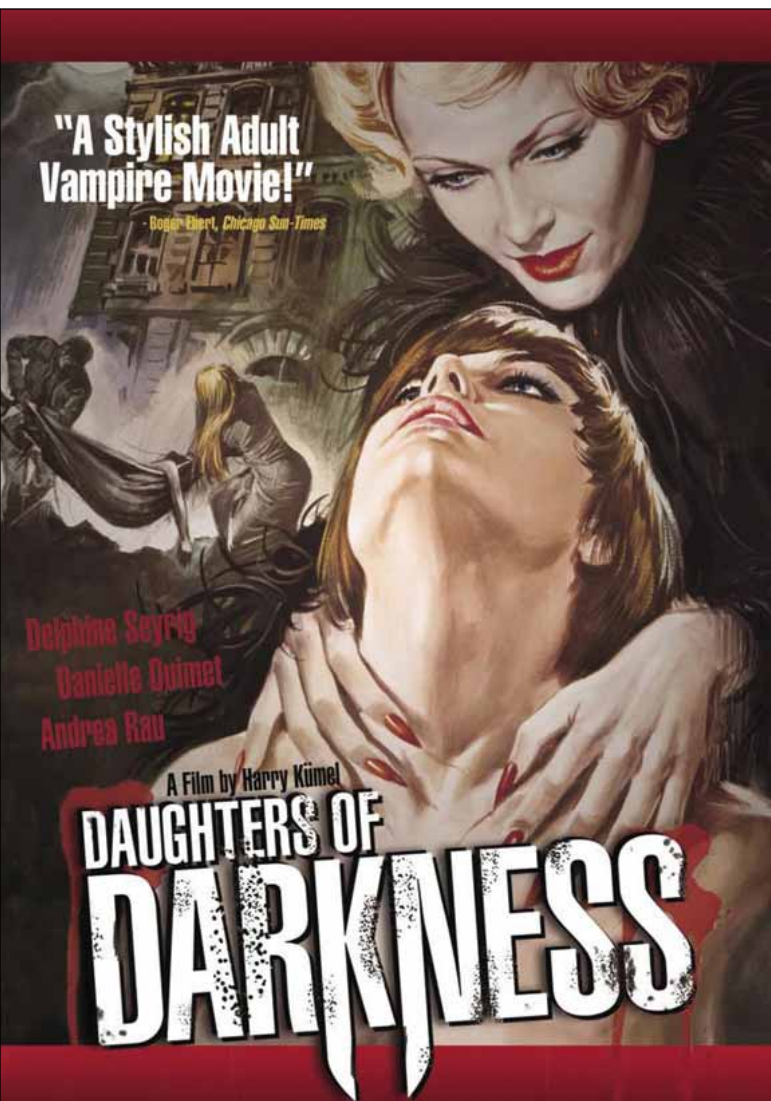
Kapitolou samou pro sebe jsou filmy, které se inspirovaly příběhem Alžběty Báthoryové, Čachtické paní. Ta, jak známo, se s oblibou koupala v krvi mladých panen, která jí měla dodat věčné mládí. Některé z povedených adaptací (takže zapomeňme na Jakubiskovu nekoukatelnou srahu) se věnují hraběčině homosexualitě a bez skrupulí ji škatulkují jako upírku. Sem patří především **Daughters of Darkness** (1971)

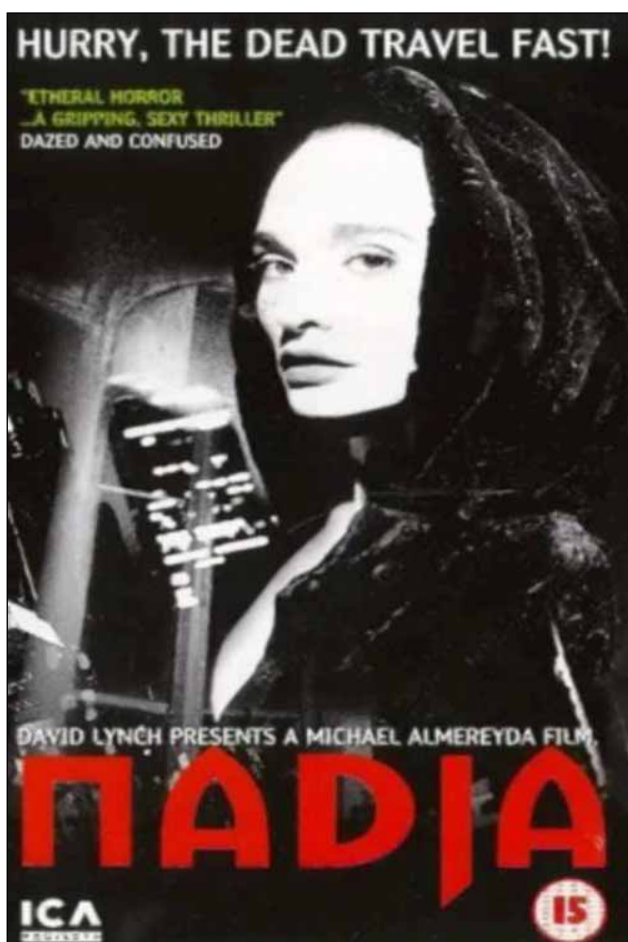

belgického režiséra Harryho Kümela, který se svou poetičností blíží snímkům Jeana Rollina. Svou Čachtickou paní si natočili také tvůrci z Hammeru. **Countess Dracula** (1971) se kvalitativně blíží Karnsteinské trilogii a nevymyká se tak z dobrého hammerovského průměru. V hlavní roli samozřejmě kdo jiný, než Ingrid Pitt, jedna z mála hereček, která si na upírkách dokázala postavit živnost. Segment o Alžbětě obsahuje také povídkový erotický snímek klasika žánru Waleriana Borowczyka **Contes immoraux** (Immoral Tales, 1974). Dlužno dodat, že první příběhy antologie jsou svým erotičnem přeci jen vyvedenější, jen neobsahují žádné lesbické krvesajky. Tématu se věnuje také **Ceremonia sangrienta** (Blood Castle, 1973) Jorge Graua, či **La Noche de Walpurgis** (1971) a její pokračování z volné série Paula Naschyho o vlkodlakovi Waldemaru Daninském.

Bez konkrétní historické inspirace se musely obejít **Vampyres** (1974), které ač se odehrávají ve dvacátém století, stále pracují s gotickými prvky stejným způsobem, jako prakticky každý upírský film natočený v sedmdesátých letech. A to samé lze říci o povedené španělské variaci na Carmillu **La Novia ensangrentada** (Blood Spattered Bride, 1972). Mimochodem, také se vám zdá, že v první polovině sedmdesátých let dvacátého století se netočilo nic jiného než filmy s lesbickými upírkami?

Raději se přesuneme v čase trochu dopředu, do roku 1983, kdy režisér Tony Scott natočil jednu z velkých klasik žánru, umělecky vytríbený snímek **The Hunger** (Hlad). Tento poetický snímek se mezi kritikou proslavil především svou neopakovatelnou atmosférou, mezi námi normály pak faktem, že si to tu rozdávají Catherine Deneuve a Susan Sarandon. A tomu kurva říkám pořádné umění. Kromě Hladu lze lesbické záchvěvy nalézt ještě v adaptaci Stokerova **Lair of the White Worm** (Doupě bílého červa, 1988), ale jinak se upírky nadržené na bobříky v osmdesátých letech vyskytovaly především v pornu, kterému se Howard bohužel zatím nevěnuje s intenzitou, jakou by si zasloužilo.

Stejný stav pokračoval i v letech devadesátých a i když si snímky jako **TITanic 2000** (1999), **Cunt Dykula** (1993), **Muffy, the Vampire Layer** (1992) či **Lesbian Vampire: Sex and Bondage** (1998) jistě zaslouží naši nejvyšší pozornost, o horror v nich jde až na posledním místě. Pořád je to ale podnětnější podívaná, než artová černobílá **Nadja** (1995), která, kromě toho, že byla uvedena i u nás, představuje jeden z mála snímků, ve kterém si lesbická upírka dá k večeri menstruační krev. Ač celkem logické, je toto tabu v horrorech s lesbickou tematikou využíváno jen velmi málo. Na podobnou pseudofilozofující notu hraje i **Addiction** (Závislost, 1995) Abela Ferrari. O kvalitě devadesátých let vypovídá i páně Apačovo lakonické hodnocení **Carmilly** (1990): „neškodná bezpohlavní sračka.“ V devadesátkách se lesbické upírky prostě nenosily.

Nové tisíciletí přineslo uvolnění mravů a bouřlivý rozvoj béčkových témat. A tak se **Jesus Christ Vampire Hunter** (2001) vydává bojovat s armádou lesbických upírek, dvojčata-upírky si to rozdávají v **Mil Mascaras vs. the Aztec Mummy** (2007) a i do naší distribuce se dostávají **Lesbian Vampire Killers** (Zabijáci lesbických upírek, 2009). Nelze se však ubránit pocitu, že to jsou takové poslední záchvěvy v kdysi úchvatném žánru. Krása gotických lesbických upírek už se nikdy nevrátí.

Roman Kroufek

Stephen King, George R. R. Martin, Dan Simmons

Temné vize

V roce 1988 se sešli tři spisovatelé v jedné společné knize, do níž poskytli celkem sedm povídek na pomezí fantasy, sci-fi a horroru. V Česku kniha vyšla v roce 1996. Nevidíme jediný důvod, proč se k ní nevrátit v roce 2013.

Dark Visions

Překlad: Jana & Jan Jam Oščádalovi,

Jiří T. Pelech, Jan Kantůrek

Vydavatel: AF 167, 1996

Počet stran: 310

Pravdou možná je, že dnes už kniha nesplňuje to očekávání, které vzbuzovala v době svého vzniku (nebo překladu do češtiny). Neboť prakticky skoro každý, kdo po ní bude sahat, dnes už všechny tři autory pravděpodobně bude znát. V tomto případě knihu snad neocení jako někdo, pro koho budou **Temné vize** seznámením či úvodem do díla těchto autorů.

Takřka multižánrovou záležitostí, která může být jak čistou sci-fi, fantasy anebo i mrazivým horrorem o náhle se objevivším muži v jednom televizním vysílání, je první povídka Stephena Kinga **Přemístění**. Ze všeho nejvíce prozrazuje hlavně jedno, Kingovu schopnost napsat poutavý a zajímavý příběh i z zcela originálního a kulervoucího námětu. Není to totiž obsah, co tuto povídku dělá dobrou, ale forma. A to King až na pár výjimek vždycky uměl. O něco slabší **Kecky** jsou na tom trochu podobně. Hlavní hrdina vás prostě ukecá k tomu, aby vás zajímalo, co vám chce říci. A ty kecky, které stále vidí pod dvířky kabinky toalety v nahrávacím studiu, o nichž je stále více přesvědčen, že patří duchovi, ukazují na dobrý příběh. Který se nakonec nedostaví a vyvrcholení se rozplyne v prázdnotě. Možná proto si lze všimnout překladatelovy neznalosti – „směšovací stůl“ asi není zrovna vhodný překladatelský výraz pro mixážní pult. „Každý děcko, který ženská má, se do ní dostane stříkancem vod muskýho!“ Na této prosté větě a na tom, že existuje něco jako *biologický a přirozený otec* (a že to ne vždy je jedna a ta samá osoba), je založen až lehce komický (stejně tak lehce bizarní až nechutný?) příběh **Věnování** šéfpokojské Marty, která se rozhodne po letech svěřit s tajemstvím početí svého jediného syna. Tradiční kingovština, rozvíjející

klasický životní osud, s lehce mrazivým mysteriálním pozadím, zde v podobě staré černošské čarodějnice. Ze tří Kingových zářezů jednoznačně nejlepší.

Povídky bych ohodnotil jako kingovský lehký (nad)průměr. Musíme však mít na paměti to, že díky jeho stylu a schopnosti čtenáře pohltnout a strhnout, doslova jej ukecat, kingovský lehký (nad)průměr obecně znamená velmi slušné čtení a příjemný nadprůměr. Stephen King se totiž rozsáhlostí svého díla dostal již do situace, kdy se v podstatě hodnotí dvěma měřítky – v rámci vlastní tvorby, tam je mnohem více prostoru pro racionální a věcnou kritiku a v rámci obecné (žánrové) tvorby, kde pořád budou hromady a hromady horších věcí, na něž bude Kingova sebeslabší povídka shlížet spatra.

Metastáza Dana Simmonse je sice dobře napsaná, leč trochu prostý pohled na možnou příčinu rakoviny. S ještě prostším způsobem, jak ji vyléčit. Povídka se nerozjíždí špatně, závěr ji však skoro až zabíjí. Hned ve druhé šanci si však Simmons napravuje reputaci. **Vanni Fucci v pekle strádá, osudu se nepoddává**, se s přehledem stává nejlepší povídkou knihy. Velmi zábavný náhled nejen na americké křesťanské společnosti, ale i na samotné peklo. Vanni Fucci je opravdu pekelný chlápek, který nijak svou zlost nebrzdí a dává jí volný průchod. Navzdory všem následkům. Opravdu velmi vydařený kousek komediálního horroru. **Iversonovy jámy** jsou pak pravým opakem. Sice mají velmi příjemné okamžiky, je to však snad první povídka co jsem četl, u níž je více než 60% pouhá vata. Ta povídka až nepochopitelně dojíždí na to, že je neskutečně zdoluhavá, nezáživná a nudná. Dokud se nedostane k tomu hlavnímu a nesviští (naneštěstí jen na velmi krátký okamžik) jako po másle. Simmons možná cítil potřebu nějak se vyjádřit ke zřejmě stále nezahojené ráně války Severu proti Jihu, nemusel se v tom však tak nimrat a tak moc zacházet do podrobností a pokoušet se čtenáře zahltnout jmény a informacemi.

Dan Simmons je nejrozkolísanějším autorem této knihy. Dokázal totiž napsat její nejhorší i nejlepší povídku. Možná proto jsem Simmonsovi dosud nedal druhou šanci a nečetl od něj nic jiného.

U některých věcí se již zdá, že o nich bylo řečeno vše a každý návrat k nim je spíše k horšímu. George R. R. Martin však v **Proměně kůže** dokázal, že tomu tak nemusí být pokaždé. Že pokud se do klasického žánrového příběhu využívající tu, svého času, nejčastější a nejpoužívanější zápletku dokáže narvat život, lidskost, přirozenost a zajímavost, zaujme to. Proměna kůže je velmi profesionální a krásná práce, nejen v rámci žánru, ale i v rámci jeho lehkého křížení. Je to klasický příběh soukromého detektiva, projevující se šarmem, humorem i drsností, okořeněný originálními postupy a nápady. Určitě jeden z těch lepších literárních příběhů o proměně kůže, jež tak trefně vystihuje celou zápletku... Dokážu si představit, že by této novele stejně slušelo i samostatné vydání.

Temné vize tedy svého času mohly být velmi příjemným kamarádem, který vás seznámí se svými dobrými kamarády. Dnes už to asi fungovat nebude, dnes se naopak staly jakousi ne zcela běžně sehnatelnou raritkou, sběratelským kouskem, kterým zaplníte díru ve své knihovně. Potěšující je, že jejich obsah je příjemně (nad)průměrný a svébytný, že se ty povídky běžně neobjevují v jiných antologiích a sbírkách. Takže jejich pořízením či přečtením se určitě v každém případě (určitě alespoň trochu) obohatíte.

Honza Vojtíšek

„U nás doma jsem vnímána hlavně jako komediální herečka“

Důvodů pro rozhovor se sympatickou a zajímavou španělskou herečkou Macarenou Gómez se sešlo hned několik. Je to sympatická a zajímavá španělská herečka. Před měsícem oslavila pětatřicáté narozeniny. Narodila se ve stejný den, měsíc a rok, jako jeden z našich redaktorů. Objevila se v několika slušných hororových filmech, např. **Dagon** (2001), **Romasanta** (*Romasanta: Hon na vlkodlaka*, 2004), **Películas para no dormir: Para entrar a vivir** (2006) nebo **Sexykiller, morirás por ella** (2008). V rozhovoru probíraný horor **Las brujas de Zugarramurdi** je právě v postprodukcí a ten, o němž nechtěla moc mluvit, nazvaný **The Macabre Ayahuasca Hammer Experience**, se právě natáčí. A to už je dost pádných důvodů pro rozhovor, nemyslíte?

Ne všichni naši čtenáři tě musí znát. Mohla by ses nám trochu představit? Jak ses vlastně stala herečkou?

Macarena Gómez

„Succubus je démon v ženském těle, poslaný na Zemi svádět lidské bytosti a nabízet jim lákadla života. A to je perfektní definice Macareny Gómez: umí být malým nevinným dáblíkem v komediích, mocným a rafinovaným démonem v dramatu i velmi, velmi zlým dáblem v hororových filmech. A samozřejmě, v pauze umí být i velmi klidnou a elegantní dámou. Jako každý jiný démon, i Macarena musela pro získání svých růžků a trojzubce tvrdě pracovat. Succuby často svádí svým tancem a tak Macarena vystudovala klasický balet, stejně jako hereckou školu Rose Baudfordové v Londýně. A pokud pohyb nestačí, může s vámi zaflirtovat francouzsky či anglicky.“ – takto mne popisuje moje webová stránka (www.macarenagomez.es)

Že budu herečkou, jsem se rozhodla jako náctiletá dívka. Hodně to souviselo s tancem, který jsem v té době dělala, protože tanec je i o hraní, které jsem si vyzkoušela v Louskáčkovi a Labutím jezeře. Ostatně, rodina i přátelé ve mně prý od malička viděli hereckého ducha. Když mi bylo 16, vydala jsem se do USA, zlepšit si angličtinu, abych poté mohla do Londýna studovat herectví. Moc jsem chtěla studovat v zahraničí, abych získala nové zkušenosti a poznala jiné kultury.

V Americe je poměrně velký rozdíl mezi herci v televizi a těmi filmovými. U nás v Česku je naprosto běžné, že herci pracují v divadle, televizi i točí filmy. Jaká je situace ve Španělsku? Je cesta z televize do kina těžká?

Ve Španělsku to bývalo jako v USA, mezi oběma médii nebyla žádná kompatibilita. Každopádně ta situace se změnila, stejně jako se mění v Americe. Dneska máte možnost vidět velké americké herce jako Juliane Moore, Claire Danes, Gary Oldman nebo Sarah Jessica Parker hrát velmi zajímavé televizní role. Pokud jste slavný televizní herec ve Španělsku, máte cestu k filmu otevřenou. Popravdě, producenti televizní hvězdy vyhledávají, protože doufají, že dostanou do kin více diváků. V mém případě jsem začala rovnou u filmu a teprve oklikou se dostala do televize. Posledních šest let dělám sitcom pro televizi a k tomu točím filmy a hraji v divadle.

Tvůj první film byl výborný horror Dagon režiséra Stuarta Gordona. Hrála si kněžku Dagonova kultu. Jak si se k té roli dostala? A jak se ti natáčení Dagona líbilo?

Zavolali mě na casting, protože režisér potřeboval mladou, anglicky mluvící herečku a v zemi jich

Miedo

Společně s náhodnou známostí z baru si domů můžete přivést všelico. A nemusí to být zrovna venerická choroba.

Režie: Jaume Balagueró

Scénář: Jaume Balagueró, Àngel Romero

Délka: 25 min.

Původ: Španělsko

Rok: 2010

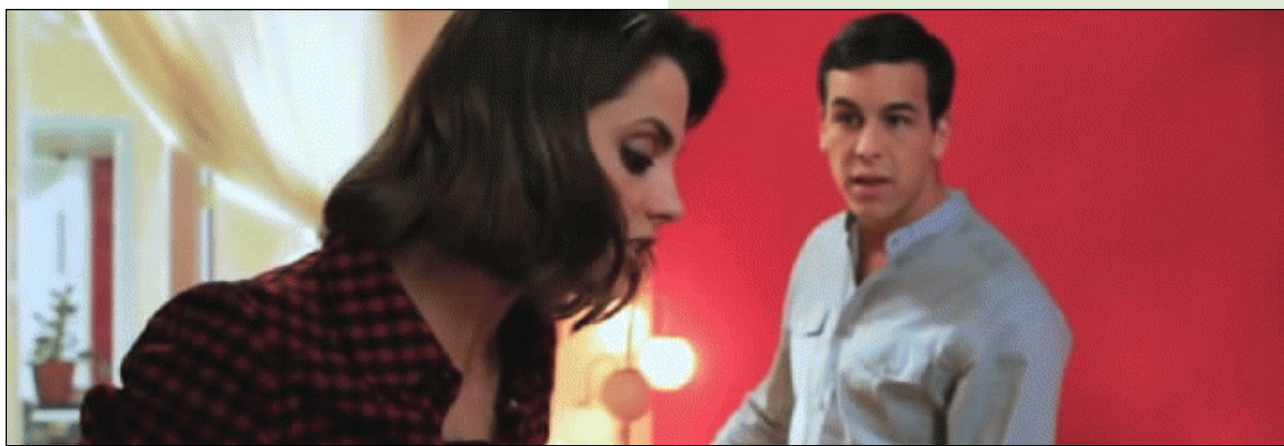
Hrají: Mario Casas, María Castro, Macarena Gómez

Mladý muž se pohádá s přítelkyní, která se sbalí a opustí jej. V baru však, zdá se, narazí na náhradu – nádhernou, bytelně stavěnou zrzku. Když si ji přivede domů, místo sexuálních hrátek zjistí, že s ní přišel ještě někdo. Lovci adrenalinu. Balagueró zcela jistě rozumí řemeslu a svému oblíbenému žánru. Do svého kraťasu nacpal vše, co je potřeba. Zajímavé postavy. Hlavní hrdina mi sice byl tak nějak na první pohled nesympatický, přesto je pojat vcelku dobře. Macarena Gómez na krátkém úseku, který ve filmu dostala, opět dokázala, že umí být výbornou herečkou. Všechno tohle však zastínila María Castro. Akterka dvou strhujících scén (seznámení v baru – po všech stránkách vynikající scéna, kterou bych rád někdy zažil na vlastní kůži – a její návrat z „koupelny“), která filmu a své postavě poskytla přesně to, co potřebovala. Více pihovatých zrzek do horroru! Houstnoucí atmosféru. V rámci prostoru atmosféra opravdu houstne. Od objevení babičky až po odhalení pointy. Napínavý příběh. Ten jde ruku v ruce s atmosférou. Kamera, střih, všechno funguje, všechno sedí.

Problémem je, že i přes to všechno se nemusí vše povést. Největším problémem Miedo je, že část jeho zápletky až moc odkazuje k jinému, staršímu, snad známějšímu, filmu. Až člověka napadne, zda to nebyl záměr. Vyvolává to totiž lehké pocity zklamání, možná i znechucený úšklebek, ale ze všeho nejvíce jakýsi pocit nenasycení. I přesto je to velmi slušně natočený kraťas, který zcela jistě má čím zaujmout.

Honza Vojtíšek

tehdy nebylo mnoho. Když si mě vybrali, byla jsem nejšťastnějším člověkem na světě. Byl to můj vůbec první film a ještě k tomu s tak důležitou rolí. Jak řekla Lourn Bacall, když byla nominovaná na Oscara: „Právě je to nejlepší.“

V Dagonovi jsi na sobě měla skvělou masku. Bylo těžké ji vytvořit a nosit?

Úprava vlasů a make-upu trvala asi tři hodiny každý natáčecí den. Ale mně to vůbec nevadilo, jsem z těch hereček, které začínají svůj charakter tvořit od svého vzhledu. A nakonec si s maskérkami a kadeřníky rozumíte nejlépe ze všech, protože s nimi trávíte nejvíce času.

Znala si práci H. P. Lovecrafta před tím, než jsi začala natáčet se Stuartem Gordonem?

O Lovecraftovi nevím vůbec nic. Budu si to muset nastudovat.

Co vlastně ty a horror? Máš tento žánr ráda? Hrála jsi mnoho rolí ve španělských horrorech poslední doby. S některými režiséry jsi točila i vícekrát. Je to pro tebe „pouze práce“, nebo to děláš také pro lásku k horroru či přátelství s režisérem?

Když jsem točila svůj první horror, Dagon, nebyla jsem žádným velkým fanouškem tohoto žánru. Popravdě, když jsem jako malá viděla E. T. Mimosošťana, byla jsem tak vystrašená, že jsem se strašidelným filmům od té doby vyhýbala. Po Dagonovi se to trochu změnilo, nahlédla jsem do zákulisí a strach byl pryč. Dagon mě na dlouhou dobu zaškatulkoval jako hororovou herečku a mě to vážně bavilo, protože jsem si mohla vyzkoušet věci, které bych v reálném životě zažít nemohla. Natáčení hororů je neuvěřitelná legrace!

Považuješ se za hororovou hvězdu? Poznávají tě fanoušci, rozdáváš podpisy? Navštívila jsi, anebo bys ráda navštívila, nějaký hororový con?

Merry Little Christmas

Znáte to, řízky se připálili, salát je nějak podezřele zkyslý, na poslední chvíli koupený smrček už je plešatější než Homer Simpson a vánoční pohádka s Libuší Šafránkovou už se zase nepovedla. Prostě klasické Vánoce, tak, jak je prožívá většina českých rodin. Pokud vám takový pohled připadá depresivní, zkuste se na dvacet minut vypravit do Španělska.

Režie: Ignacio Martín Lerma, Manuel Marín

Scénář: Manuel Marín

Délka: 20 min.

Původ: Španělsko

Rok: 2010

Hrají: Jan Cornet, Macarena Gómez, Blanca Rivera

Tady má jedna obyčejná rodinka o Vánocích trochu větší problémy. Ten tatínkuv je jasný, nemůže najít pěnu na holení. A problém ostatních je jasný také, je jím tatínek. Ten nenápadný filuta v nátělníku se totiž rozhodne, že absence oblíbeného prostředku na holení je mamincina vina a maminka si tedy zaslouží pokárat. A věřte mi, že trest jaký maminka dostane, jen tak nezapomene. To vše nahlíženo pohledem jejich malé dcerky.

Merry Little Christmas jsou takovým malým, ultrabrutálním klenotem, který dokonale hraje na nejnižší divákovy pudy. A zatímco většina vánočně laděných hororů se nebere stoprocentně vážně a tu a tam na diváka zamrká, jaká je to vlastně bžunda, tenhle kraťas v sobě nemá ani pikosekundu odlehčeného humoru. Naopak, už dlouho se mi nestalo, že bych musel odvracet pohled, ale hrát se zuby v Merry Little Christmas jsem prostě nedal. A to jde o scénu postavenou na divákově představitosti a několika intenzivních zvucích.

Pokud jásáte, že se konečně rozšíří váš televizní program na Štědrý večer, dovolte, abych vás varoval. Tohle není snímek na Vánoce. Tohle je film, který vám zvedne náladu v den, kdy začne třetí světová válka. Geniální.

Roman Kroufek

Jo, ráda o sobě přemýšlím jako o hvězdě hororu, ale u nás doma jsem vnímána hlavně jako komediální herečka. Lidé v zahraničí, opravdoví fandové žánru, mě mají za hororovou ikonu a dostala jsem dokonce několik cen. Byla jsem pozvána na většinu evropských fantastických festivalů a poznala tam mnoho zajímavých lidí. Zatím mě nikdo nepozval do České republiky!!!

Hraješ hrdinky i záporácky. Jaký typ role máš raději a proč?

Hrát záporáka je mnohem větší zábava. Můžu se „chovat špatně“, což v reálném životě nejde...

Která postava, kterou jsi hrála, je ti nejbližší a proč?

Ráda hraji záporáky a dramatické role (například anorektičku). Proč mám takové typy ráda? Protože jsou na hony vzdáleni mému reálnému životu.

Pracovala jsi s tak skvělými režiséry jako Jaime Balagueru či Paco Plaza. Byla to zajímavá spolupráce? Je mezi jejich režijními styly nějaký rozdíl?

Jaume klade velký důraz na techniku a styl. Pracovala jsem s ním dvakrát. Paca znám jen z krátkého několikahodinového natáčení. Ale z toho, co jsem viděla v [Rec] mohu říci, že mají mnoho společného. Chtěla bych s ním znovu spolupracovat. Má úžasný smysl pro humor.

Znáš nějaké české horrory?

Ne neznám, jaký bys mi doporučil?

Zkus Hodně divné příběhy, to je obecně uznávaná kvalita a hlavně herecky je to myslím na evropské úrovni. Ale z jiného soudku....

Tvůj poslední horror byl kratší Merry Little Christmas. Co tě napadlo, když sis poprvé přečetla scénář? Tedy – tolik krve a násilí v tak mírumilovném čase, jakým Vánoce jsou? Čeští diváci ten film milují. Doporučila bys ho ty sama na Štědrý večer?

Když jsem ho četla, tak mě to množství násilí zarazilo, ale chtěla jsem ho natočit, protože jsem si chtěla stříhnout traumatizovanou postavu.

Viděl jsem pár obrázků z tvého nejnovějšího filmu Las brujas de Zugarramundi. Můžeš nám o něm něco říct? Bude stejně šílený jako ostatní filmy Alexe de la Iglezii?

Ano, řekla bych, že tenhle bude nejšílenější. Je to jako kdyby La Comunidad frčelo na LSD. Bruja znamená ve španělštině čarodějnice, ale já bohužel žádnou nehraji, tentokrát záporáčka nejsem.

A tvé další plány pro nejbližší budoucnost? Můžeme se těšit na nějaký horror?

Zrovna začínáme točit novou řadu mého sitcomu La que se avecina, čekám, až vyjde zmiňovaný Alexův snímek a ano, budu také točit nový horror, o kterém bohužel nesmím zatím nic říct.

Paráda, budeme se těšit. Díky za tvůj čas!

Rádo se stalo!

John Dies at the End

Hned v úvodu se otevřeně přiznám k lásce k Donu Coscarellimu. Do postele bych ho asi nepustil, takže téma tohoto Howarda zůstane trestuhodně nevyužito, ale dvojdomek bych s ním klidně sdílel. Jen málokdo si svými filmy u mne vybuďoval takovou úctu a respekt a jen u málokoho tak toužím po nových kouscích jako právě u stvořitele Phantasmu. Čtyřdílnou epopej o boji plešatého zmrzlináře s Dlouhánem z jiné dimenze pokládám subjektivně za vrchol hororového umění a dokonalou podívanou pro pravověrné fanoušky. Mezi které se počítám.

Režie: Don Coscarelli

Scénář: Don Coscarelli

Délka: 99 min

Původ: USA

Rok: 2012

Hrají: Paul Giamatti, Clancy Brown, Doug Jones, Angus Scrimm

Právě Phantasm, především jeho první díl, pokládám (spolu s Antropophagusem či Prince of Darkness) za určitý lakmusový papírek vkusu, který společně odhalí diváky se stejnými preferencemi, jaké mám já. A věřte, že takových příliš není. Ale od mého zvráceného vkusu hezky hupky šupky k nejnovějšímu Coscarellimu, jehož název by pro neznalého mohl být spoilerem století.

Co si na nás Don připravil tentokrát? Příběh je opět šílený a rozhodně se vymyká prakticky všemu, co jste v posledních letech viděli. To je ostatně Coscarelliovo trademark, vzpomeňme Bubba Ho-Tepa. Story se točí kolem podivné temné substance, která, po aplikaci do těla, umožňuje infikované osobě mluvit s mrtvými, pohybovat se mezi dimenzemi a zažívat další povedené okamžiky. Shodou náhod se droga, zvaná Sojová omáčka, dostane k Daveovi, který na ní reaguje trochu jinak, než ostatní. A to z něj dělá hrdinu našeho příběhu.

Ten se většinu filmu tváří spíše jako soubor epizod, které ale vyústí v celkem povedenou pointu. Síla John Dies at the End ovšem není ani tak v příběhu, který vychází z povídky Davida Wonga, ale

právě v bizarním vyznění jednotlivých segmentů, které lze většinou trefně označit zkratkou WTF. Od monster složených z kusů masa, přes inteligentní psy až po všudypřítomný létající hmyz, který tak dobře známe z předchozích Coscarellioho snímků.

Sjedete-li zrakem o něco níž, zjistíte, že jsem nakonec recenzovanému filmu nenapálil plné hodnocení a je tedy vhodné, abych upozornil na nedostatky. Není jich mnoho, ale přeci jen, ve srovnání s Bubbou nebo nedej bože s Phantasmy, tu jsou. Předně, film je v podstatě čistá konverzačka, tu a tam proložená nějakou šílenou akční scénou. Extrémní ukecanost nemusí každému sednout, a i já jsem se několikrát přistihl, že nedokážu udržet pozornost.

Druhým, spíše kosmetickým nedostatkem je herecké obsazení, které není vůbec špatné, ale máme holt s čím srovnávat a Reggie a Bruce jsou prostě nenahraditelní. Paul Giamatti mi nikdy nebyl dvakrát sympatický a úvodní duo mladíků je mezi sebou prakticky zaměnitelné. Na duši tak nejvíce pohladí přítomnost Anguse Scrima v malé, ale důležité roli.

Jak vidno, John Dies at the End není dokonalým filmem a ani ve filmografii Dona Coscarellioho nepatří mezi nejlepší. Ale v kontextu hororového žánru posledních několika let jde o neskutečně svěží a originální dílko, které dokáže kvalitně pobavit. A to je dobře, protože jestli něco našemu žánru opravdu chybí, tak je to právě originalita.

Roman Kroufek

Z
u
ř
i
v
o
s
t

M
a
r
t
i
n
S
k
u
ř
o
k

Starý souseď vypadá tak nevinně. Vetchý starý důchodce. Křik. Neutíká, stříká z něj mozková tkáň smísená s krví na můj řvoucí obličej, jemuž vévodí šílené oči, v nichž se zrcadí celá scéna ještě jednou, sekýra ve starcově hlavě, kterou drží mé ruce, se zasekla znovu a znovu. Sousedova hlava není. Se zvířecím chrochtáním jsem skočil k zemi pro zbytky jeho hlavy, oběma rukama si je zuřivě rvu do úst, slurp, mlask, ústa mám plná starcových vzpomínek, které slastně přežvykuju, mlaskajíce jako divoké zvíře. Kroky. Zavětřím. Křik. Sousedka vracející se z práce byla sladká, ani už moc nekřičela, když jsem se jí zakousnul do krku a zuřivě trhal hlavou. Jen chropětela. Z krku jí stříká v pramínku život, popíjím ho plnými doušky. Rozmazal jsem si její život po obličejí a zavyl. Táhle, výstražně hladově.

„Dobrý den“ řekl chlápek a podržel starému souseďovi dveře od výtahu.

„Děkuji“, vděčný pohled.

„Počkejte!“ ozval hlas od vchodu. Sousedka ze sedmého se vracela z práce. Chlápek poslušně čekal, dveře v ruce, za což ho souseďka ho oblažila úsměvem. Pustí dveře, nasadí si kapuci a s hlavou sklopenou vyráží ven do rudého světa.

Rozběhnul jsem se, mírně nakloněný dopředu. Když jsem byl u té za ruce se držící dvojice, tak jsem vyskočil a vší silou dívku kopl patou do páteře. Odletěla o kus dál, kde se složila s bolestivým výrazem jako domeček z karet. Já ale využil své setrvačnosti a s jedním čvachtancem a dvěma křupnutími jsem se po ní proběhnul. Její kluk nevěděl, která bije, bylo to na něho moc rychlé. Viděl jenom mě, jak jsem v běhu vyskočil, udělal vzduchem otočku vzad a s řevem se rozběhl proti němu. A on prostě nevěděl, o co jde. Hlupák. Srazil jsem ho k zemi a vrazil mu ukazováčky do jeho vytřeštěných očí, bylo to podobné jako zapíchnout prsty do vejce uvařeného natvrdo. Tlačím mu prsty do hlavy, co mi síly stačí, křičí a zmítá se jako hořící zvíře. Pokrčil jsem uvnitř jeho mysli ukazováčky a vší silou trhnul. Z děr po jeho očích se cosi zvláštního vyvrhlo, nevím co to je, ale prsty jsem si s chutí oblíznul. Jeho otravné skřeky ukončil můj nůž v jeho krku, ve kterém jsem se jím chvíli nimral. Postavil jsem se, dívka opodál křičela bolestí a snažila si dosáhnout na zvláštně pokroucená záda. Stačilo jí vší silou dupnout na krk.

Chlápek sklonil hlavu ještě víc, stejně jako ruce, ty strčil tak hluboko do kapes, jak mu to jen dovolily. Bylo na něm vidět, že pohled na cukrující pár mu nedělá dobře, násobilo to zřejmě jeho samotu. Přesto na ně ale nenápadně pohlédl, když je míjel.

Pěst připlácla nos k obličejí. Žena křičí, místo nosu má pizzu. Upadla. Sednu na ni, koleny jí sevru ruce a mlátím jí. Pěstmi, prásk, prásk, její obličej je poddajný, jsem jako sochař co sochá své veledílo. Žena křičí a plive mi tak do obličejí krev a hleny, přední zuby vymlácené. Umlátím jí k smrti, svini.

Křik.

Rudé obrazy, rudá obloha, všechno je rudé.

Křik.

Křupnutí, křik, vyděšený pohled.

Křik.

Olizuju kost čouhající z otevřené zlomeniny. Trhám chomáče vlasů. Křik. Krev. Panika.

Křik

Chlápek se blíží ke svému cíli, hospodě. Vešel dovnitř. Konečně, na chvíli bude mít klid.

Slepý vladař

Martin Skuřok

Po nádvoří prochází se místokrál světa,
vznešeně rozhlíží se – jeho zem vzkvétá!
Vždyť jeho zámek tak nádherný je,
samé zlato, drahé látky, jen zde jsou pohromadě!

„Dobry vladař jsem,“ pomyslí si.
Nadchne se pro ten pocit a povzdychne:
„Taková krása, kterou nemá nikdo cizí,
ta jen tady v mé zemi je!“

Potěšen tím pocitem, ubere se do svých komnat,
slunce padá z oblohy, již bude čas usínat.

Vychází vše podle plánu, místokrál již uléhá,
spokojeně se protahujíc, spánku brzy podléhá.

Buch, buch a znova buch, buch, ozve se.
Místokrál se probudí a na posteli zvedne se.
Mžourá, tře si oči, jelikož jim nevěří,
u jeho lože přízrak stojí a hlasitě láteří:

„Špatný, špatný vladař jsi!
Tvá zem leží i za hradbami,
ne jen jak myslíš si pouze tady!“

„Tak vstávej, honem, pospěš si,
budu průvodcem tvým,
půjdeme se podívat, jak se daří ostatním.“

Místokrále zachvátila ješitnost:
„Co to říkáš? Co je to za drzost?!
Výborně, skvěle má se můj lid.
Spletl ses přízraku, jinde máš být!

„Opravdu vladaři? Opravdu?
A díval ses pořádně za hradbu?
Žiješ si tady v paláci,
kdo myslíš, že na to doplácí?“

Kdopak by doplácel, musím mít zámek!
Jsem přece vladař, ne žádný srábek!

Přízrak hlavou zavrtěl,
roztáhl plášť průsvitný
a s místokrálem vyletěl.

Proletěli zdí, místokrál však nezraněn,
překvapivě,
jako by už prolétl spoustou stěn.

Vyletěli na nebesa, palác přímo pod nimi.
Zářil jako slunce, slunce mezi hvězdami.
Přízrak letěl, místokrále držíce,
pak snesli se dolů, do nejbližší vesnice.

Otočil mu rukou hlavu.
„Vidíš, tam je palác tvůj.
A teď rozhlédni se,
podívej se na ten hnůj.“

Rozhlíží se, tře si oči, to nemůže být jeho zem!
Rozpadlé pastoušky, bída, špína, kde to jsem?!

„Jsi doma, vládče,
řekl přízrak,
jen podívej se pořádně!
Tam na kopci to je tvůj znak,
toto znak beznaděje!“

„Nevěřím ti, čáry jsou to,
celá země prosperuje!
Vem mě na to pravé místo,
kde mí lidé došli pokoje!“

„Chceš to, já to udělám,
snad nebudeš pak litovat,
až důkaz tvojí hrůzovlády
uvidíš na vlastní zrak!

„Hurá, směle do toho,
pojďme tam co nejdříve!
Sám pak budeš překvapen,
jakou krásu užíme!“

Přízrak se jen pousmál,
vladaře pod svůj plášť vzal.

Jako střela vyletěli na druhou stranu paláce.
„Hleď, ty milovládče, toto je jen tvá práce!“

„Toto je přec město mrtvých, hřbitov a ne vesnice,
to jsi se ty přízraku, zřejmě zmýlil velice!“

„Uvidíme, hlesl přízrak,
když na hřbitov se snášeli,
uvidíš sám, co najdeme,
v té kamenné aleji.“

Přízrak chodil, vysvětloval,
místokrál jej následoval.
Přízrak mluvil, ukazoval,
Vladař už se neusmíval.

Začal se cítit sklíčeně:
„Pane Bože, to snad ne!“

„Věřím ti, přízraku! Vraťme se!
Sic si mě žalem smrt odnese!“

„Také ti věřím vladaři,
teď vidíš, že zemi se nedaří.
Správný pán dívá se dál,
to umí jen dobrý král.
Staň se jím a země vzkvete,
z mrtvého pahýlu do poupěte.“

„Ano! Ano! Jen pojďme pryč!
Toto místo je na mne jako bič.“

Místo král, když probudil se,
dal svolat své dvořany,
nařídil jim co je třeba,
 pryč musí ty zábrany!

Myslel, že když strhne hradby,
krása zámku se rozlije,
celá země bude krásná
a lid si jej zamiluje.

Přikázal též snížit daně,
některé zrušil úplně.
Lidé se budou mít krásně,
když jim peněz přibude.

Dvořanům však nevoněly
místokrálovy reformy,
proč peněz by si ubírali
a chudině cpali je do huby.

„Je to blázen! Šílenec!
Takhle to přeci nejde!
Musíme se ho zbavit,
než nám všechno vezme!“

Místokrále chopili se
ozbrojení biřici,
odvedli jej do věže
a zamkli ve vrchní světnici.

A tak vladař, co dobře pro lid chtěl,
zůstal tam, jen chléb a vodu měl.

Menšinově orientované osobnosti hororového žánru

Když jsme se rozhodli pro stěžejní sexuální menšinově orientované téma tohoto čísla, bylo nám jasné, že podobný článek v něm bude mít své místo. Proč také ne? Vždyť rozsáhle a konvencemi či falešnou morálkou nespoutaně orientovaní jedinci a jedinky zanechávají v hororovém žánru stopu minimálně nesmazatelnou. Až by to leckoho mohlo překvapit. Ono to samozřejmě z pohledu žánru (nebo ceny pohonných hmot obecně) nemá prakticky žádný význam a smysl, a stejně tak si uvědomujeme i fakt, že se následujícími řádky možná až nebezpečně přiblížíme hranici bulvárního nevkusu, kterou se budeme snažit nepřekročit, ale na druhou stranu, když už tomu věnujeme nějaké to místo, jehož je toto nedílnou součástí... A navíc, hlásit se to přece musí!

Na jiném místě tohoto čísla si můžete přečíst recenzi na výborný životopisný film Billa Condonna **Gods and Monsters** (Bohové a monstra, 1998). Ten film sice není horrorem, ale má s naším oblíbeným žánrem společného více, než kdejaká paranormální romance. Bohové a monstra vypráví o posledních dnech a týdnech hollywoodského režiséra Jamese Whalea. James Whale se narodil v červenci 1889 v anglickém Dudley do poměrně chudé rodiny. Do níž jakoby se nehodil. Již v dětství začal malovat a zajímat se o umění. Po vypuknutí světové války narukoval a stal se důstojníkem britské armády. Nedlouho poté byl zajat Němci. Během zajetí si zamiloval dramatickou tvorbu a po skončení války se jako herec, scénograf a režisér vrhl na divadlo. Jeho narůstající úspěch v divadelní branži ho koncem dvacátých let přivedl na Broadway. Odtud byl pak už jen krůček k filmu a Hollywoodu, kde Whale začínal např. jako pomocný režisér u Howarda Hughse. Jenže kdo by chtěl zůstat pomocným režisérem, navíc ještě u takových samolibých nafoukanců jako byl Hughs? A tak se Whale vrhnul na režii pořádně a v roce 1931 již samostatně a jako plnohodnotný režisér natočil poměrně svérázně a novátorsky

pojatou, přesto určující a dnes již legendární filmovou verzi slavného románu Mary Wollstonecraft Shelley **Frankenstein** (1931). Film se stal obrovským hitem, kterému doteď na lesku a svěžesti neubraly ani ty desítky let, uplynuvší od jeho natočení. Filmová podoba frankensteinova monstra v nesmrtelném podání Borise Karloffa se stala určující, dodnes kopírovanou, citovanou, vykrádanou a používanou a vlastně navzdory všem ostatním nejen filmovým, ale i např. komiksovým verzím a převyprávěním slavného příběhu, to byl právě Whaleův film, který dal tomuto monstru tvář. Kromě toho, že začal budovat piedestal, na nějž se monstrem hrdě postavilo coby popkulturní hororový kultovní idol. Frankenstein Jamese Whalea kapituloval do zářivých výšin. Nabídky se jen hrnuly a Whale začal točit jeden film za druhý. Napříč žánry. K horroru se vrátil několikrát. Hned rok po Frankensteinovi natočil, opět s Karloffem v hlavní roli, **The Old Dark House**, horror dle mnohých komentářů zcela průměrný, který se však i přesto dokázal probojovat třeba do knihy *101 hororů, které musíte vidět než*

umřete. Následně sáhl po další klasice sci-fi hororového žánru a natočil Neviditelného muže (**The Invisible Man**, 1933), který je považován za trikově průkopnický vrchol tehdejší kinematografie. Ve stejném roce Whale natáčí ještě mysteriózní **The Kiss Before the Mirror** a následující rok se vrací ke své nejslavnější klasice. Pokračování **Bride of Frankenstein** (Frankensteinova nevěsta, 1935) svůj předobraz ještě přebíjí, je totiž mnohdy zmiňováno jako nejlepší hororový film vůbec. Často jsou také diskutovány jeho homosexuální konotace. James Whale svou homosexuální orientaci nikdy neskrýval, což (patrně nejen) v Hollywoodu 20. a 30. let 20. století hraničilo takřka s provokativní drzostí. Whale na to však nijak nehleděl a díky svým schopnostem si dokázal vydobýt takřka prominentní postavení jediného hollywoodského otevřeného a neskrývaného homosexuálního režiséra své doby. V letech 1930–1952 žil ve vztahu s Davidem Lewisem. Ten, na rozdíl od Whalea, svou orientaci tajil. O Whaleově neskrývání se řekl jeho přítel, důvěrník a profesní koleda Curtis Harrington: „*Netajil se tím ne ve smyslu, že by to vykřikoval ze střeš. Ale ano, byl otevřený homosexuál. Každý rozumný člověk, který ho znal, věděl, že je gay.*“ Jak rychle však Whaleova hvězda vyšla, tak rychle, možná ještě rychleji, zase zapadla. Když režíroval válečný film **The Road Back** (1937), byl neohroženým režisérem na vrcholu. Film se však znelíbil exponentům nacistického Německa. Do filmu začalo čím dál více zasahovat studio, které se nakonec rozhodlo ho celý potopit. A s ním se potopil i Whale. Ruce pryč od něj začaly dávat i jiná studia, a i když Whale točil až do konce 40. let (poslední film 1949), jeho sláva najednou zhasla a již nikdy nezazářila. Ozývají se hlasy, byť je vyvracel a dementoval sám Whale, že důvodem jeho pádu a odsunutí na druhou kolej byla právě jeho homosexualita. Počátkem 50. let se i díky počínajícím zdravotním problémům Whale stáhl do ústraní a klidu svého domu, kde se věnoval hlavně malování. 29. května 1957 si oblékl svůj nejlepší oblek, napsal poslední dopis (v němž píše, ať pro něj nikdo netruchlí, že je pro něj budoucnost již jen vidinou bolesti, stáří a nemoci) a spáchal sebevraždu utopením ve vlastním bazénu. Lewis Whaleův dopis zatajil, proto byla jeho smrt dlouho považována za nešťastnou náhodu. Whale byl na vlastní žádost zpopelněn a ostatky uloženy v Columbarium of Memory ve Forest Lawn Memorial Park v Glendale.

James Whale si v Bozích a monstrech zahrál Ian McKellen a vyfasoval za tuto roli naneštěstí neproměněnou nominaci na Oscara. Zcela oprávněně. Sir Ian Murray McKellen se narodil v květnu 1939 v anglickém Burnley, Lancashire. Ač je pravděpodobně nejznámější jako středozevní čaroděj Gandalf, nebo záporácký x-menovský Magneto, má za sebou desítky televizních, filmových, ale i divadelních rolí. Začínal jako shakespearovský herec v londýnských divadelních společnostech *Royal Shakespeare*

Company a *Royal National Theatre*. Pro tyto společnosti některé hry i produkoval. V roce 1981 získal na Broadwayi za roli Salieriho v *Amadeovi* ocenění Tony Award za nejlepšího herce. Do širokého povědomí se však dostal až počátkem nového tisíciletí, kdy mu byly nabídnuty výrazné filmové role. Jak už to tak bývá, ke své zřejmě nejslavnější se dostal čistě náhodou. Gandalfa měl původně hrát Sean Connery, ten však roli odmítl, a tak byl osloven McKellen, který do té doby knižní předlohu vůbec neznal (což není nic špatného, já to nečetl dodnes) a četl ji teprve v průběhu natáčení. Za Gandalfa si odnesl druhou, opět neproměněnou, oscarovou nominaci. Kromě těch profláklých trháků, o nichž již padla řeč se objevil např. v po dlouhé době zase povedené fantasy **Stardust** (Hvězdný prach, 2007) nebo **The Da Vinci Code** (Šifra mistra Leonarda, 2006). Kromě toho se však objevil i v klipech skupiny Pet Shop Boys. Stejně jako Whale, ani vegetarián McKellen svou homosexuální orientaci nijak neskrývá. Naopak, patří mezi nejpřednější britské aktivisty, zasazující se o rovná práva sexuálních menšin. Od roku 2005 bojuje s rakovinou prostaty, zdá se však, že byla nemoc podchycena včas a v současnosti McKellen již absolvuje pouze pravidelné preventivní kontroly. Kromě zmíněné role hororového režiséra se McKellen horroru nevěnoval zrovna dvakrát aktivně. Objevil se ale např. v adaptaci románu F. Paul Wilsona **The Keep** (Pevnost, 1983). Adaptace románu Stephena Kinga **Apt Pupil** (Nadaný žák, 1998), v níž si zahrál jednu z hlavních rolí, patrně čistým horrorem není, ale při troše dobré vůle by se dala považovat za ucházející psychologický thriller na pomezí horroru. V roce 2010 pak McKellen na různých festivalech propagoval a orodoval za získání financí na dotočení nedokončené nízkorozpočtové hororové zombie komedie odehrávající se v 18. století **E'Gad, Zombies!** Matthewa Butlera. V té hrají vypravěče a jednu z hlavních postav. Film částečně vychází z podobné premisy jako předělávky románových klasik, do nichž se přidávají nadpřirozená témata (filmy jako **Pride and Prejudice** nebo **Android Karenina**). Ukázky

z rozdělaného filmu umístěné na YouTube získaly obrovský ohlas, přesto film zůstal jen ve dvaceti minutové verzi.

U filmu *Bohové a monstra* ještě chvíli zůstaneme. Jedním z jeho producentů totiž je zřejmě neznámější homosexuál moderního hororového žánru, který byl dokonce Stephenem Kingem označen za jeho budoucnost. Ano. Clive Barker. Tento všestranný

umělec se narodil 5. října 1952 v Liverpoolu. Na místní univerzitě vystudoval literaturu a filosofii, což nakonec dokázal spojit a zúročit (byť v temnější poloze) ve své tvorbě. V roce 1973 se přesunul do Londýna a začal psát pro společnost *The Dog Company* divadelní hry, které nejen že režíroval, ale často v nich i sám hrál. Některé z těchto her, např. **The History of the Devil** (Historie ďábla), **Frankenstein in Love** (Zamilovaný Frankenstein) nebo **Colossus** (Kolos) o malíři Goyovi byly později publikovány v knize **Pandemonium**. Fantastické a obecnou morálku překračující erotické a děsivé prvky, jež se v těchto hrách občas objevovaly, Barker naplno rozvinul ve své literární tvorbě. Do hororového žánru se nasmazatelně zapsal prvními třemi díly slavných **Knih krve** (Book of Blood) v letech 1984–1985. Knih nakonec vyšlo šest a jsou plné drastických, šokujících a v oblasti neobvyklé sexuality mnohdy provokujících scén, okořeněných autorovou ještě neobvyklejší pokroucenou představivostí. Zajímavostí je, že v Anglii *Knihy krve* nesklidily moc uznání. Slávu jim přineslo až vydání ve Spojených státech. My se jim trochu podrobněji pravděpodobně budeme věnovat v příštím čísle. Jeho románovou prvotinou je moderně pojatá faustická o ďáblu pronásledujícím stárnoucího milionáře **Věčné zatracení** (Damnation Game, 1985), která jen zaslouženě posílila jeho postavení na poli hororového spisovatele. O rok později vydává kratší novelu **The Hellbound Heart**, jež v češtině vyšla a do všeobecného povědomí vstoupila jako **Hellraiser**. Takřka okamžitě dostává nabídku přepsat ji do scénáře a na režisérské stoličce zfilmovat. Barker, který měl s natáčením filmů nějaké zkušenosti díky svým

kratásům **Salome** (1973) a **The Forbidden** (1978) samozřejmě přijímá a film kromě toho i produkuje. Světlo (nebo temnotu, jak chcete) světa tak spatří filmový hit, kult a úvod k rozsáhlé (příznějme, že kvalitativně sestupné) sérii jménem **Hellraiser** (1987). Kromě toho dá fyzickou podobu jedné z nejoriginálnějších hororových postav: Pinheadovi. Filmařina se Barkerovi zalíbí, i proto se přesouvá do Kalifornie. Jako režisér adaptuje ještě svůj román *Cabal* – **Nightbreed** (Noční rasa, 1990) a o pět let později natáčí detektivní kouzelnicko mysteriózní hororové drama **Lord of Illusions** (Pán kouzel, 1995), v němž na plátna kin přivádí svého paranormálního detektiva Harry D'Amoura (který se před tím objevil v Barkerově knižní sérii **Velké a tajné show** (The Great and Secret Show, 1989) a **Everville** (1994)). V horrorech si občas i zahraje. Kromě svých dvou krátkometrážních se objevil v kingovské adaptaci Micka Garrise **Sleepwalkers** (1992), se kterým si podobnou spolupráci zopakoval v televizním **Quicksilver Highway** (1997). Kromě komediálního hororu **Barn of the Blood Llama** (1997) se ještě herecky projevil v krátkometrážním **Clive Barker's Freakz** (1998) a kolekci krátkometrážních filmů **Fangoria: Blood Drive** (2004). Na mnoha horrorech se podílel i jako producent a hodně filmů vzniklo i podle jeho povídek: **Rawhead Rex** (1987), **Underworld** (1985), **Candyman** (1992), **Book of Blood** (2008) nebo **Midnight Meat Train** (2008). Pro film Barker na literaturu samozřejmě nezanevřel a dodnes napsal ke dvěma desítkám románů. Kromě již zmíněných např. **Utkaný svět** (Weave-world), **Zloděj duší** (The Thief of Always), **Imagika** (Imajica), **Mysterium** (Sacrament), sérii **Abarat**, **Galilea**, **Coldheart Canyon** nebo **Pane B., zmizte** (Mister B. Gone). Ve svých, alespoň raných, románech Clive Barker oplýval něčím, co bych nazval poetikou a estetikou hnusu. Barker je odporný, bizarní a pro kdejakou lidskou „úchylku“ ať už na nebo i za hranicí lidského vkusu a představivosti nikdy nešel dalekou. Svůj krvavý a bolestí kypící originální přístup k horroru silně kořenil temnou, bizarní, až k extrémům zacházející, ne zcela typickou fantasy, kterou vždy prezentoval po svém. I v době, kdy horror takřka opustil a začal se věnovat právě jen fantasy. V Barkerově podání by se Harry Potter minimálně poléval horkým voskem a potají sledoval své spolužačky při vyměšování a Narnie by byla oázou naprosto neomezených bezuzdných sexuálních hrátek, o nichž nikdo nemluví nahlas, ale každý o nich sní. Nijak se nebojí odhalit a zabrnkat na vaše skryté touhy, představy či polohy vědomí. Dokáže do něj proniknout, pevně jej chytit a držet ho. Dělá to tak sebejistě, sugestivně a dobře, až se čtenářům a čtenářkám jeho četbou odhalené skryté myšlenky a fantazie nemusí zdát příjemné (kolik z vás v klidu přejde popis kopulace ženy se psem?). Barker prohlédl to, že v každém/m z nás se skrývá něco utajeného, něco, co se zatím neodhaleno skrývá samo, nebo co se snažíme skrýt sami/y

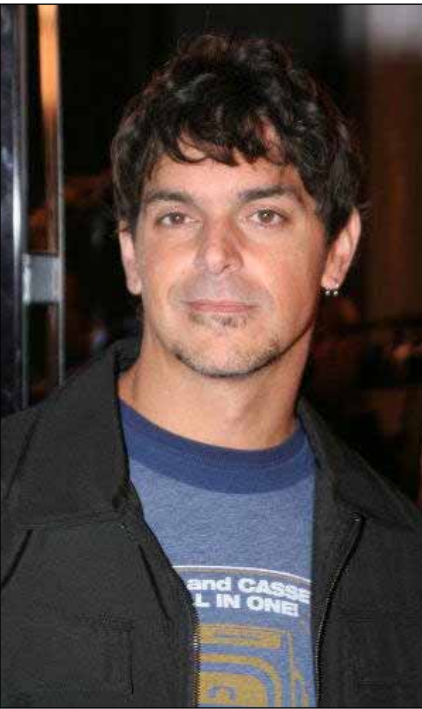
a vědomě. On s tím pracuje, založil na tom (minimálně v počátcích) své dílo, hnětl kolem tohoto základu těsto konečného požitku. Barkerovy příběhy jsou často o tom uvnitř, i když pojednávají o tom venku. Jak již píše na jiném místě v recenzi na jeho knihu. O Barkerově přechodu od horroru k fantasy toho bylo napsáno již mnoho. Já osobně jsem během objevování a pronikání (alespoň z části) do jeho díla přišel na to, že on byl vlastně vždycky spíše fantasy autorem, než hororovým, a určitě je pro něj samotného dobré, že tuto svou podstatu nakonec rozvinul naplno. Možná ve mně přišel o jednoho z tvrdých a oddaných fanoušků, ale třeba jich více získal. K této změně, u příležitosti vydání jeho Utkaného světa (kniha, která je prvním symbolem tohoto přechodu) ostatně sám podotkl: „[tato kniha] představovala (...) značný odklon od transgresivního horroru, s nímž jsem byl ztotožňován. Našla se spousta kritiků připravených odsoudit tuto změnu směru. Měli za to, že na žánr, do něhož se snažím infiltrovat, mám až příliš temnou fantazii a že bych udělal nejlépe, kdybych v knihkupectvích zůstal v hororové sekci.“ Kromě psaní a fušování do filmu Barker navíc ještě (dost hezky) maluje a stále se věnuje divadlu. A na otázku jedné reportérky co kromě toho dělá ještě kreativního, odpověděl jasně a stručně: „Šukám!“

Jiným režisérem, který se zapsal do hororového žánru a neskrýval svou homosexualitu, byl Němec Friedrich Wilhelm Murnau, vlastním jménem F. W. Plumpe. Narodil se v prosinci 1888 v severo-vestfálském Bielfeldu do poměrně početné rodiny (měl dva bratry a dvě nevlastní sestry). Friedrichovým otcem byl majitel textilní továrny a jejich rodinná vila se stávala častým dějištěm divadelních her, režirovaných právě mladičkým Murnauem. Ten již od dětství četával Schopenhauera, Nietzscheho, Ibsena nebo Shakespeara. Jako student se seznámil s divadelním režisérem Maxem Reinhardtem a na čas u něj pracoval. Během studií na Heidelberské univerzitě se snažil režiséřsky prosadit mezi studentskými ochotníky. Po první světové válce, kterou strávil nejprve

na východní frontě a poté u německých vzdušných sil, se rozhodl vstoupit do světa filmu. Jeho debutem se stal bezmála hodinový film **Der Knabe in Blau** (1919) inspirovaný jak stejnojmenným obrazem Thomase Gainsborougha tak i románem *Obraz Doriany Graye* Oscara Wilda. Film je však považován za nenávratně ztracený. Upozornil na sebe až druhým filmem **Satanas** (1920) v němž se setkal s hercem Conradem Veidtem, který si zrovna užíval slávy díky roli somnambulika v historicky prvním expresionistickém filmu *Das Kabinett des Doktor Caligari* (Kabinet doktora Caligariho, 1920). Ostatně, na slavná jména měl Murnau štěstí. Ve svém třetím filmu a prvním čistém horroru **Der Januskopf – Erié Tragödie am Rande der Wirklichkeit** (1920) se kromě opětovného setkání s Veidtem setkal i s maďarským divadelním hercem Arisztidem Otle, který se později ve Spojených státech proslavil jako Bela Lugosi. Horrorem je i další film, opět s Conradem Veidtem **Der Bucklige und die Tänzerin** (1920). V roce 1921 pak natáčí krimihorror **Schloss Vogelöd** (Strašidelný zámek). Friedrich W. Murnau se zabýval okultními vědami, esoterikou a tehdy módním spiritismem. Z nich a rozličných mystických příběhů bral inspiraci pro své filmy. Jeho kontakty v této oblasti sahaly až do nejvyšších kruhů populární a legendární okultní společnosti Zlatý úsvit (Golden Dawn), jehož členy, kromě slavných politiků a umělců, byli např. za nejnemorálnějšího člověka v historii lidstva označovaný okultista a satanista Aleister Crowley, čelní představitel anthroposofického hnutí, mající vliv na německý expresionismus, Rudolf Steiner a v neposlední řadě spisovatel Bram Stoker. Snad to Murnaua přimělo pokusit se zfilmovat Stokerův dnes již legendární román *Dracula*. **Nosferatu, Eine Symphonie des Grauens** (Nosferatu, symfonie hrůzy, 1922) režiséra proslaví po celém světě. Murnau svým filmem, který je pravidelně na čelních pozicích zmiňován v různých žebříčcích a top tenech, položil základní kámen filmového horroru a na vodu spustil vlajkovou loď německého expresionistického filmu (možná proto, že tento expresionismus postavil na hlavu). Před kameru také přivedl jedno z nejděsivějších a nejstrašidelnějších hororových monster v podání úžasného a jedinečného Maxe Schrecka, o němž samotném se vypráví dost podivuhodných historek (až dokonce dostaly i filmovou podobu). Ponětí o filmu samotném, i o jeho problémech, způsobených vdovou po Bramu Stockerovi, jsou, doufám (!), všeobecně známy, takže za sebe můžu jen říct, že Murnauův *Nosferatu* je ten nejlepší a nejstrašidelnější filmový horor všech dob. Murnau samozřejmě točil i jiné žánry a postupně si vybudovat pevné místo na režiséřském výsluní. Není proto divu, že se v roce 1927, na pozvání filmové společnosti Fox, vypravil do Hollywoodu. Pro společnost Fox zcela ve svém stylu natočil dva filmy. U toho třetího, Murnauova prvního zvukového, **City Girl** (1929) se producenti z Foxu zalekli a přes

Murnauovy protesty do filmu zasáhli a přestříhali ho. Murnau okamžitě rozvázal smlouvu a přesídlil na Tahiti, kde natočil svůj poslední film, romantické drama ze života domorodců **Tabu** (1930). Premiéry tohoto filmu se však nedočkal. Tragicky zahynul počátkem března 1931 během automobilové nehody (srazil se s autem, které řídil nezkušený čtrnáctiletý řidič) v Kalifornii. Pohřbu se zúčastnilo pouze 11 lidí, včetně jeho krajana a kolegy Fritze Langa a Greta Garbo, která nechala zhotovit Murnauovu posmrtnou masku a vystavovala ji na svém stole.

Schválně, komu z vás něco řekne jméno Don Mancini? No? Nic? Dobře, ale jméno Chucky už jo, ne? Sláva. Tak vězte, že ho vymyslel právě tento americký scénárista, producent a režisér. Protože ke všem dílům série o vražedné panence posedlé duchem vraha (nejdříve **Child's Play** poté **Chucky**) napsal scénáře. U **Bride of Chucky** (Chuckyho nevěsta, 1998) působil i jako výkonný producent a zatím poslední veřejně přístupnou část **Seed of Chucky** (Chuckyho sémě, 2004) dokonce režíroval. Stejně jako nové videopokračování **Curse of Chucky**, které by se mělo objevit někdy letos. A už pár let se hovoří o remaku

prvního filmu o Chuckym, který by do příběhu místo třeskutého humoru měl zase zpět přivést nejen nápětí, strach, bolest a krev, ale i tvář Brada Dourifa. I ten by měl Don Mancini režírovat. Již v roce 2008 v rozhovoru pro stránky Bloody Disgusting o remaku prohlásil: „*Je to remake, ale je tu mnoho nových věcí. Žádná část vražd z prvního dílu nebude zopakována. Všechny sekvence budou nové. A máme v úmyslu trochu předělat samotného Chuckyho, byť samozřejmě Brad Dourif zůstane jeho hlasem a opět si zahraje Charlese Lee Raye v lidské podobě. A dáme mu více prostoru, než v prvním filmu.*“ Zatím uvážené datum premiéry remaku **Child's Play** je někdy v roce 2014. Tak snad uvidíme, kolik z této již pět let staré citace zůstane pravdou. Don Mancini se narodil 25. ledna 1963. Má (překvapivě) italské kořeny. Studoval St. Christopher's School v Richmondu. Získal cenu Eyegore a dvakrát byl nominován na Saturna. A samozřejmě je homosexuál. Je jedním z nemnoha homosexuálních scénáristů píšících slashery. Kromě Chuckyho napsal, pod pseudonymem Kit Du Bois (který občas používá i v podobě Kit DuBois), scénář ještě k horroru **Cellar Dweller** (Smrtící přízrak, 1988).

Arquettovi jsou poměrně velkým hereckým sourozeneckým klanem. K herectví se dostalo všech pět dětí herce a filmového producenta Lewise Arquette a polské židovky, hippie, básničky, divadelní herečky a politické aktivistky Mardi Nowak-Arquette. Většina z nich (Rosanna, Patricie a David) se probrouzdali i zatuchlými a krví zbarvenými vodami hororového žánru. Čest být zmíněn a nadobro zvěčněn v našem časopise však vybojoval druhý nejmladší Arquette jménem Alexis. Jeho jméno si možná nevybavíte, jeho velmi výraznou tvář už možná více a jeho pár podivných rolí vám ho přiblíží ještě více. Alexis se narodil jako Robert Arquette koncem července 1969 v Los Angeles. Již jako dvanáctiletý si zahrál ve videoklipu *She's Beauty* místní rockové kapely The Tubes. V sedmácti před kamerou stanul coby transvestita Georgette v krimidramatu **Last Exit to Brooklyn** (1989). V té době jako transgenderový transvestita vystupoval pod pseudonymem Eva Destruction a jako herec a tanečník procestoval celý svět. Objevuje se převážně ve vedlejších rolích: **Of Mice and Men** (O myších a lidech, 1992), **Pulp Fiction** (1994), **Lords of Dogtown** (2005). Běžně hraje homosexuálně orientované postavy, jako např. v komedii **Three-some** (Švédská trojka, 1994) nebo pohlavně neurčité jedince s výstředními kostýmy, jako v sandlerovce **Wedding Singer** (Píseň pro nevěstu, 1998) kde se pro svou roli inspiroval Boy Georgem a v nezapomenutelném podání zazpíval skladbu „*Do You Really Want to Hurt Me*“. Za roli třicetiletého malíře Andrewa Magnuse ve filmu **Never Met Picasso** (1997) byl oceněn na losangelském Filmovém festivalu gayů a lesbiček. Nevyhýbá se však ani seriálům (**Roseanne**, **Friends**, **Xena**, **The Strip**). Vystupuje také jako drag queen v různých transgenderových show a kabaretech. Často bývá hostem televizních diskusí o hranicích pohlaví a queer. Pro gay magazín Genre Magazine pózoval jako hindský bůh Kršna na kontroverzní obálce. S hororovým žánrem změřil své síly ve válečném horroru z americké občanské války **Grey Knight** (Mlýnek na maso aka Ztracená brigáda, 1993). V Kingem inspirovaném **Sometimes They Come Back... Again** (Vracejí se... Znovu, 1996) si po boku mladičké Hilary Swank stříhl roli uhrančivého a charismatického démona. Jednoho z pěti omladiny odsouzené na porážku si (po boku Kane Hoddera nebo Evy Mendes) pak v dalším Kingem inspirovaném pátém pokračování kukuřičné série **Children of the Corn V: Fields of Terror** (Kukuřičné děti 5: Pole teroru, 1998) a excentrický oblek nadřazeného goth exota na sebe navlékl v **Bride of Chucky** (Chuckyho nevěsta, 1998).

Drobná blondýnka s výraznými očima Anne Heche po dlouhou dobu tvořila perspektivní, ukázkový a pevný pár s lesbickou aktivistkou, komičkou, herečkou a televizní bavičkou Ellen DeGeneres. Anne Celeste Heche se narodila v květnu 1969 v ohijském městě Aurora baptistům Donaldovi a Nancy Hecheovým. Po letech ve své knize napsala, že jí otec, který později přiznal svou homosexualitu a zemřel na AIDS, sexuálně zneužíval. V Chicagu vystudovala herectví. Již v šestnácti letech dostala nabídku hrát v soap

opeře, společně s matkou se však rozhodla, že nejprve dokončí střední školu. Hned poté dostala nabídku do další soap opery **Another World**, za což byla oceněna Daytime Emmy Award. Vztah s Ellen, kterému věnovala velkou pozornost média, navázala v roce 1997. Obě společně pracovaly na televizních i filmových projektech (Anne např. režírovala Ellen v lesbickém povídkovém televizním filmu **If These Walls Could Talk 2** /Kdyby zdi mohly mluvit 2, 2000/). Plánovaly, že uzavřou registrované partnerství, pokud bude ve Vermontu povoleno. Anne se začalo dařit, objevila se v mnoha známých filmech, namátkou: **Wag the Dog** (Vrtěti psem, 1997), **Donnie Brasco** (Krycí jméno Donnie Brasco, 1997), **Volcano** (Sopka, 1997) nebo **John Q.** (2002). Její lesbický vztah jí málem stál hlavní roli v romantické komedii **Six Days Seven Nights** (Šest dní, sedm nocí, 1998). Po tom, co se provalila její sexuální orientace, ji chtělo studio z filmu odvolat a nahradit jinou herečkou. Zachránil ji až její herecký kolega Harrison Ford, který si postavil hlavu a studiu nezbylo, než ji ve filmu nechat. V roce 2000 se, samozřejmě za asistence médií, Anne a Ellen rozešly. Anne prohlašovala, že k tomu nedošlo kvůli změně sexuální orientace, protože ona svou sexuální orientaci nijak neoznačuje. Po rozchodu s Ellen začala randit s kameramanem Colemanem Laffoonem, který si ji o rok později odvedl k oltáři a učinil matkou jejich syna H. H. Laffoona. S Laffoonem se Anne rozvedla v roce 2009. V březnu 2009 totiž porodila druhého syna, jehož otcem je herec James Tupper. O hororový žánr se Anne jen tak trochu otřela, což je možná škoda, protože hned její první hororová (vedlejší) role trochu momentálně zaostala Missy Egan v klasickém mládežnickém vyvražďováku **I Know What You Did Last Summer** (Tajemství loňského léta, 1997) svou skvělostí s přehledem válcuje a nechává míle za sebou všechny ostatní postavy, včetně těch hlavních.

O rok později se objevila jako Marion ve zřejmě nezbytečnějším (neboť naprosto doslovném) remaku kultovní klasiky **Psycho**. No a pak zbývá už jen hororová komedie **Sufferin Man's Charity** aka **Ghost Writer** (Duch spisovatele, 2007), která je pro tento článek stylově o – jak to vystihl jeden můj známý – „homosexuálním skladateli, kterému rupnou nervy.“

Americká herečka Heather Matarazzo patří zcela jistě k těm, jejichž jméno vám neřekne asi nic, ale tvář (pokud jste na ni již narazili) si určitě zapamatujete. A tahle holčina, pocházející z Long Islandu, kde se v listopadu 1982 narodila italsko-americké katoličce Camilly a manažerovi Rayovi, si mě naprosto získala svou bezprostředností, rozto-

milostí, netypičností a netuctovostí. Je prostě skvělá. Heather vystudovala Oyster Bay High School. Poprvé se před kameru postavila v roce 1993 v seriálu **The Adventures of Pete & Pete**. Na velkém plátně debutovala o dva roky později v nezávislém filmu **Welcome to the Dollhouse** v hlavní roli jedenáctileté Dawn Wiener, za kterou získala cenu Independent Spirit Awards. Poté se objevila v několika desítkách filmů, např. **The Devil's Advocate** (Ďáblův advokát, 1997), **54** (Klub 54, 1998) nebo **Sorority Boys** (Dámy nebo nedá mi?, 2002). Mezi její nejznámější filmy zřejmě patří **The Princess Diaries** (Deník princezny, 2001) a **The Princess Diaries 2: Royal Engagement** (Deník princezny 2: Královské povinnosti, 2004). S představitelkou hlavní role těchto romantických komedií Anne Hathaway jsou velké kamarádky. Kromě filmů se objevuje i v televizních seriálech. Svůj lesbický coming out Heather uskutečnila v roce 2004. O rok později již gaye a lesbičky zastupovala na konferenci v Bostonu. K mému vlastnímu smutku se Heather objevila jen ve dvou hororech. Na velmi krátkou dobu se, coby Randyho sestra, mihne ve **Scream 3** (Vřískot 3, 2000) a krutou smrtí zhyne o sedm let později v **Hostel: Part II** (Hostel 2, 2007). No a pokud si myslíte, že Charles Manson je postavou, o níž by se měl horror nějak zajímat, můžete si přidat ještě **Manson Girls** (2012). Pod označení mysteriózní drama se může schovat takřka cokoli, ale třeba nás letošní **Culling Hens** z hororového hlediska mile představí.

Když jsem před lety viděl naprosto otřesný a čistě odpadní kanadský horor **All the Boys Love Mandy Lane** (Všichni milují Mandy Lane, 2006), kde titulní Mandy, po níž všichni pasou, hrála tehdy dvacetiletá a naprosto tuctová Amber Heard, říkal jsem si, kam všichni dali oči. Slovo „milují“ v názvu filmu nakonec

nemělo nic společného s jakýmkoliv citem, bylo spíše synonymem či korektnějším vyjádřením „dostat se do kalhotek“. Protože Amber/Mandy se do kalhotek v tom filmu chtěli dostat prakticky úplně všichni. Včetně jejích kamarádek. Že by to bylo jakousi předzvěstí a předurčením jevu, díky kterému se Amber dostala do našeho výběru? I já ale postupem času musel uznat, že Amber Laura Heard nakonec vyrostla v roztomilé a krásné koťátko (feministky prominou, jsem s vámi!). Pohledná a zdá se, že poslední dobou celkem vytižená, texasanka se narodila roku 1986 v Austinu. Studium Katolické Akademie Sv. Michala opustila před dokončením právě kvůli herectví. Již v osmnácti letech se totiž začala proměňovat před kamerou. Zpočátku v menších seriálových rolích (**Smallville**, **Californication**), ve filmu debutuje v roce 2004 po boku Billy Boba Thortona ve sportovním dramatu **Friday Night Lights** (Světla páteční noci). A pak už to s nimi jde jako po másle, Amber střídá žánry, občas si odskočí do seriálu, internetem se začínají šířit její (polo)nahé fotografie, na ČSFD je momentálně 156. nejoblíbenější herečkou a její hvězda pomalu stoupá. Je snad samozřejmé, že si kromě herectví přibírá i modeling. Že nehraje jen „krásné“, okukované a všemi chtěné mladice prokázala např. po boku Nicolase Cagea rolí poměrně drsné holčiny od rány v ultraodpočinkové akčně trikové jízdě **Drive Angry** (2011). I když vlastně i tam patrně zůstává krásnou, okukovanou a všemi chtěnou. Ale určitě si rozumíme. Jede i v komediích (**ExTerminators**, 2009), i těch trochu dramatičtěji pojatých s jakýmsi typicky americkým posláním (**The Joneses**, Jonesovi, 2009). Začínala ale i v takových odpadních úletech jako **Alpha Dog** (2006). Amber má ráda plavání, potápění, horolezectví a golf. Často klame tělem, tedy vlastně proměnlivou barvou vlasů. Vlastní .357 Magnum a řídí Ford Mustang z roku 1968. Při výběru partnera nehledí na pohlaví. Po několika vztazích s muži zakotvila v roce 2008 ve vztahu s ženskou fotografkou jménem Tasya van Ree. V době tohoto vztahu se Amber ke své orientaci a reakcím na ni vyjádřila jasně: „*Je to frustrující, protože já sama se neoznačuji ani tak ani onak. Měla jsem úspěšné vztahy s muži a teď jej mám se ženou. Miluji koho miluji, je to osobnost, na čem záleží.*“ V roce 2011 se Amber a Tasya rozešli. Nedávno jsem narazil na klepy o jejím údajném románu s Johnny Deppem. Ale

věřte bulváru, obzvláště, když to tvrdí v okamžiku, kdy tito dva spolu natáčeli film **The Rum Diary** (Rumový deník, 2011) a podobně zaručené zprávy se objevují u každé druhé herecké dvojice (ne, že by jsme to Johnnymu nepřáli). Během své pouti filmovými plátny a televizními obrazovkami Amber několikrát nakoukla i do krutých a mrazivých sklepů hororového žánru. Kromě již zmíněné Mandy Lane se jako zombie označovaná číslem 406 pokusí sežrat jednoho z hlavních hrdinů úspěšné zombie komedie **Zombieland** (2009). Ve stejném roce se objeví i v remaku mého v mládí velmi oblíbeného hororového thrilleru **The Stepfather** (Otčím) a následující rok se jí dostane cti nechat se v hlavní roli sekýrovat Panem Horrorovým Režisérem Johnem Carpenterem v jeho duchařině **The Ward** (2010). Což je z hororu zatím všechno. I přesto je zřejmě určitě alespoň jeden důvod těšit se (nejen) na ni v **Machete Kills** (2013).

Z filmových luhů a hájů by jsme mohli ještě letmo zmínit britského talentovaného (dodnes mě rozsekává ve výborné až famózní dvojroli v **St. Trinian's** /Holky z naší školky, 2007/) a rebelského homosexuálního herce Ruperta Everetta, který do žánru zavítal jednou jedinkrát hlavní rolí svérázného hrobníka v jedné z nejlepších zombie komedií, existenciální a filosofující pecce Michele Soaviho **Dellamorte Dellamore** (1994).

A neodpustím si ani herečku, která se „proslavila“ spíše svým osobním životem a skandály, než herectvím. Byť hrát umí, jak se můžete přesvědčit např. ve **Friday** (Mezi námi děvčaty, 2003), **Bobby** (2006) a vlastně i v **Machette** (2010). Dobře, připouštím, že mám pro festovně stavěné pihovaté zrzky slabost. Samozřejmě, řeč je o Lindsay Lohan, která si zahrála hlavní dvojroli v překvapivě vůbec nešpatném a myslím si, že zbytečně podceňovaném, mysteriózním hororovém dramatu **I Know Who Killed Me** (Vím kdo mě zabil, 2007) a mihla se v lehce žánrově spřízněné páté části horory parodující sérii **Scary Movie 5** (2013). Zda byl její vztah s Djkou a textařkou Samanthou Ronson jen poblázněním stále módnější bisexuality (hlásí se k ní kde kdo, od Megan Fox, přes Kristannu Loken až po Annu Paquin), projevem její excentricnosti nebo kdo ví čeho, je pro podstatu tohoto článku vlastně bezpředmětné.

Aby jsme se nezabývali jen filmem, nahlédněme do literárních vod. O bisexuální strážce povahy spisovatelky Daphne du Maurier jsme se zmiňovali již v jejím profilu v jednom ze starších čísel časopisu. Mezi zřejmě nejznámější homosexuální spisovatele píšící strašidelnou a hororovou literaturu (kromě Barkera, samozřejmě) patří bezesporu anglický spisovatel,

dramatik a básník irského původu Oscar Wilde. Toho homosexuální orientace dokonce dohnala až před soud. Oscar Fingal O'Flahertie Wills Wilde se narodil v Dublinu roku 1854 očnínmu a ušním chirurgovi a úspěšné spisovatelce a irské nacionalistce. S velmi ucházejícím prospěchem vystudoval klasickou filologii, nejprve v Dublinu, posléze v Oxfordu. Tam také začal psát verše a načichl dekadentními názory. Jeho krédem se stala svoboda, bez ohledu na jakékoliv konvence nebo údajnou morálku vyšších vrstev. Rád a vědomě šokoval a vysmíval se prudérní společnosti. Byl to prostě takový anarchizující rebel. V květnu 1884 se Wilde oženil s Constance Lloydovou, která do svazku přinesla finanční jistotu a až lehce luxusní dostatek. Z manželství vzešly dvě děti, Cyril a Vyvyan, které Oscar Wilde nadevše miloval. Kromě nich však miloval i muže, od roku 1891 udržoval milenecký vztah s lordem Alfredem Douglasem. Homosexualita byla v Anglii od roku 1895 postavena mimo zákon, Oscar Wilde byl ve stejném roce tedy obžalován, postaven před soud a odsouzen ke dvěma letům těžkých nucených prací nejprve ve Wandsworthu a pak v Readingu. Tento soud vstoupil do dějin, je často zmiňován a věnuje se mu mnoho různých historiků, celou jednu kapitolu své knihy *Procesy, které vzrušily svět* mu věnoval např. soudní a detektivní historik V. P. Borovička. Constance od Oscara okamžitě odešla a sebe i děti přejmenovala na Hollandovi. Oscar Wilde si po návratu z vězení nechal změnit jméno na Sebastian Melmoth a začal cestovat po Evropě. Často se zdržoval ve Francii, kde nakonec koncem listopadu 1900 v naprosté bídě a chatrném zdraví podlehl v hotelu meningitidě. Výdaje za pohřeb, kterého se také zúčastnil, uhradil někdejší Oscarův milenec lord Alfred. Kromě básní a divadelních her (např. dodnes hraná komedie **The Importance of Being Earnest** /Jak je důležité míti Filipa, 1895/) se proslavil hlavně jako autor prozaického díla, z nichž mezi ty nejslavnější patří i uznávané a dnes již klasické příspěvky strašidelnému a hororovému žánru **The Canterville Ghost** (Strašidlo Canterville, 1887), **Lord Arthur Saville's Crime** (Zločin lorda Arthura Savila, 1891) nebo v podstatě jeho jediný román **The Picture of Dorian Grey** (Obraz Dorian Graye, 1891). Napsal však i filosoficko-politickou esej **The Soul of Man under Socialism** (Lidská duše za socialismu, 1891, vydáno 1904), v níž rozebírá svůj pohled na socialismus, prosazuje individualismus, který chápal jako rozvíjení sebe samého a kriticky se vyslovuje vůči veřejnosti a jejímu vztahu k umění.

Z těch současnějších autorů můžeme zmínit nejvýraznějšího představitele generace X, specialistu na hnus a naprosto odcizený život americké smetánky Breta Eastona Ellise (*1964), který na čtenářstvo zaútočil svým svěrázným a určujícím stylem a nemilosrdně jim buší bezhlavě kolem do všeho, co se hýbe. Tedy pokud za horor považujete jeho román **American psycho** (Americké psycho, 1991). Ale proč ne, vždyť metrosexuální sadističtí sérioví vrazi, trpící stihomamem a paranoiou, jsou typickými představiteli té drsnější a krvavější odnože hororového žánru („*Vracím se z Central Parku. Poblíž ZOO, na místě, kde jsem nedávno zabil McCaffreyova kluka, teď krmím toulavé psy kusy Ursulina mozku*“). Tento syrový a ne zcela příjemně a lehce čitelný román o velmi sympatickém, charismatickém sériovém vrahovi (proč jen se neobjevil v našem žebříčku nejsympatičtějších hororových záporáckých parchantů?) Patricku Batemanovi měl problémy již s vydáním a okamžitě získal nálepkou *kontroverzní*. Nejen, že jej odmítlo vydat vydavatelství (aniž by román zodpovědné osoby vůbec četly), u dalšího vydavatelství byl Ellis nucen k úpravám, na něž, naštěstí, nepřistoupil, ale ve Spojených státech se stala takřka politickou záležitostí a nahrnula se na ní vlna kritiky, např. ze strany předsedkyně losangelské pobočky Národní organizace žen Tammy Bruce, jež o románu prohlásila, že je přímým návodem, jak vraždit ženy. Anglické vydavatelství odmítlo knihu vydat v paperbackové verzi, aby si ji nemohli koupit chudí, nevzdělaní a nezaměstnaní, dle jejich názoru tedy potencionální násilníci. Nějak jim však utekl fakt, že tím špatným, zlým a ošklivým v románu je vysokoškolsky vzdělaný boháč, topící se v penězích. Do ještě širšího povědomí se příběh Patricka Batemana dostal díky filmové verzi (kterou točila žena!) z roku 2000 s naprosto výborným (jak taky jinak) Christianem Balem v hlavní roli. Ellis vyrůstal v rodném Los Angeles, vysokou školu vystudoval v Benningtonu ve Vermontu. Knižně debutoval v roce 1985 románem **Less Than Zero** (Míň než nula). Kromě již zmíněného Batemanova příběhu napsal (opět filmovou verzí proslavené) **The Rules of Attraction** (Pravidla vášně, 1987), v nichž se objevuje Batemanův příbuzný, nebo **Glamorama** (1998). Do hororového žánru částečně (a v procesu čtení zcela překvapivě) zasahují i **The Informers** (Informátoři, 1994), kteří byli také zfilmováni (byť zřejmě pravděpodobně s omezením již tak omezené „hororové“ linie) a jen tak pro zajímavost, zahrála si v nich výše zmíněná Amber Heard. Ellisův styl je nekompromisní, přímý a syrový, nevyhýbá se násilí, předkládá ho tak,

jaké je, nijak ho nehaní ani neoslavuje, sexu, drogám, krvi, smrti ani různým netradičním praktikám a chování. Pravdou je, že jeho styl vám buď sedne nebo ne, nebo se můžete pokusit si na něj zvyknout. Homosexuálně orientované postavy se v jeho díle objevují takřka pravidelně. On sám byl na svou sexualitu často dotazován. Pokaždé odpovídal jinak, zpravidla se otázce vyhnul, nikdy neodpověděl jasně. Obecně vzato odpovídá něco ve stylu, že na sebe nenahlíží v měřítkách hetero nebo homosexuality, že je podle něj strašně pohodlné přemýšlet v měřítkách gay, bisexuál, homosexuál a má velkou nechuť s konečnou platností označit, určit a vymezit vlastní sexualitu. Už třeba jen proto, že „by si lidé vykládali mé knihy jinak, kdyby věděli, že jsem gay“. V rozhovoru s Robertem F. Colemanem zdůrazňuje a odkazuje na svou neurčitou sexualitu a tvrdí, že „každý další tazatel dostane pokaždé jinou odpověď, závisící na tom, v jaké náladě zrovna budu.“ Za homosexuála se pak označil až v roce 2012.

Když spisovatel Chuck Palahniuk, vlastním a celým jménem Charles Michael Palahniuk, na propagačním turné k jedné své knize v roce 2003 předčítal posluchačům povídku *Střeva* (Guts), příběh o nehodách při ne zcela typických a běžně nepoužívaných masturbačních metodách, jež se později objevila v jeho povídkovém románu **Strašidla** (Haunted) s podtitulem Román (z) povídek, během čtení údajně omdlelo několik lidí. Při dalších čtení této povídky, podle údajů doslovu k jednomu z posledních vydání knihy, se počet vědomí ztracených jedinců vyšplhal až na 73 osob. Povídku ještě před knihou otiskl v březnu 2004 časopis *Playboy*. Palahniuk ji nabízel ještě s jednou povídkou, vydavatelé ji však shledali příliš pobuřující a nevydali ji. Chucka Palahniuka proslavila, minimálně v Evropě a u nás, Fincherova filmová verze jeho románové prvotiny **Klub rváčů** (Fight Club). Narodil se v únoru 1962 do rodiny, jejíž historie sahá až na Ukrajinu. Což se pojí s jeho nezvyklým příjmením, o němž se dá drahnou dobu spekulovat, jak se vlastně vůbec vyslovuje. Palahniukovy krátké romány se mnohdy dostávají až na samou hranici horroru (a někdy ji, tak jako v případě již zmíněných *Strašidel*, překročí). Věnuje se v nich depresím, jejich základním tématem je téměř vždy moderní civilizace, znemožňující prosazení individuality jednotlivců a bránící jim dosáhnout smyslu života. Takto vzletně napsáno to nezní špatně, Chuck byl však zprvu nakladateli odmítán a nikdo mu nic nechtěl vydat. Pro všechny byly jeho romány příliš temné a depresivní. To je však dobrý směr k tomu, aby se staly kultovní. Což se nakonec staly. *Strašidla* tvoří společně s dalšími dvěma Palahniukovými romány **Ukolébavka** (Lullaby), který jediný obsahuje nadpřirozené prvky, a **Deník** (Diary) jakousi ucelenější „horrorovou trilogii“. Ve *Strašidlech*, v nichž Palahniuk nijak nešetří krví, bolestí a bizarností, si tak například můžete přečíst o sexuálně zneužívaných

panenkách nebo se poučit, jak zabít pomocí masáže. K Palahniukově homosexuálnímu coming outu se pojí zajímavá historka, která možná je typickou pro jeho dílo a třeba ji, stejně jako jiné úseky svého života (např. členství v rebelantské organizaci Cacophony Society, jež se stala předobrazem klubrváčovského Projektu Mayhem) někdy zbeletrizuje. Mnozí si totiž o něm mysleli, že je normálně ženatý. V roce 2003 se však během rozhovoru pro jistý časopis Karen Valby, která ho zpovídala, důvěrně zmínil o svém partnerovi, s nímž již nějakou dobu žil. Později se začal obávat, že Valby tuto informaci zapojí do svého článku bez jeho souhlasu a tak natočil a na své stránky umístil poměrně našťavané video, v němž nejen, že sám svou homosexuální orientaci propálil veřejně, ale ještě Valby zahrnul docela neuctivými nadávkami. Ukázalo se, že Valby vůbec neměla v úmyslu tuto důvěrnou informaci použít, v článku bylo jen zmíněno, že není ženatý. Nahrávka byla následně z jeho stránek stažena, což zase mnohé vedlo k závěru, že se za svou homosexuální orientaci stydí. Nestydí, protože se k ní hlásí naprosto otevřeně.

Na začátku článku jsme se dušovali, že nehodláme překračovat hranici bulvárního nevkusu. Doufejme, že se nám to povedlo. Ono překročit ji je docela jednoduché a kdyby jsme ji překročit chtěli, mohli jsme do našeho článku zařadit třeba režiséra letos snad již třídílné série **Jeepers Creepers** (2001, 2003 a snad 2013) nebo nehorrorového hitu **Powder** (Bělásek, 1995) a přidat pár pikantních historek, kterak při natáčení klaunského horroru **Clownhouse** (1989) obtěžoval jednoho z dětských herců, za což byl následně odsouzen. Ale to my nemáme vůbec zapotřebí.

Honza Vojtíšek

Gods and Monsters

Vybrat homosexuálního tvůrce, který by byl silně spřízněný s horrorem a stál nám za samostatnou recenzi, není až tak těžké. Troškovy autobiografické snímky jsou horrory jen okrajově, Barker se z prozaických důvodů životopisu vyhýbá a tak nám zbyl jeden z průkopníků, James Whale. Snímek věnovaný konci jeho života, Bohové a monstra, sice realitu trochu ohýbá, ale je natolik úžasný, že si pozornost fanoušků žánru jisto jistě zaslouží.

Český název: Bohové a monstra

Režie: Bill Condon

Scénář: Bill Condon

Délka: 101 min

Původ: Velká Británie

Rok: 1998

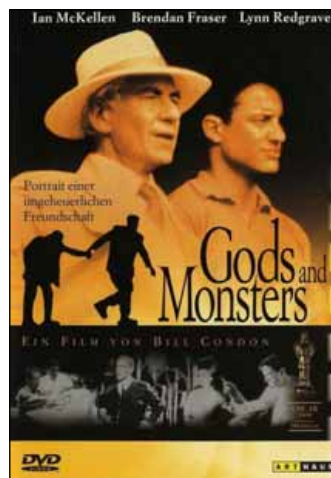
Hrají: Ian McKellen, Brendan Fraser, Lynn Redgrave, Lolita Davidovich

A to i navzdory faktu, že on sám stojí žánrově zcela mimo a jedinou spojitostí je fakt, že Whale kdysi, před mnoha lety, natočil ty krásné staré horrory jako Frankenstein a Bride of Frankenstein. Dnes už jen posedává ve svém domě, kde mu společnost tvoří pouze nevrlá služebná Hanna a nově najatý zahradník Clayton Boone. Svalnatý mariňák zaujme zvrhlé režisérovo oko a máme zaděláno na zajímavý příběh.

James Whale totiž toužil po mužském těle až do konce svého života a coby vzdělaný a sofistikovaný gentleman na to jde od lesa. Přemluví proto Boona, aby mu stál modelem pro portrét, a postupně se s mladým mariňákem sblíží. Bigotní Hanna si tou dobou myslí, že kluci ve Whaleově ateliéru dávno píglují, ale Boone je přesvědčený heterák. Nebo si to alespoň myslí.

Bylo by samozřejmě hodně levné zaměřit se pouze na výše popsanou povrchní zápletku a zcela ignorovat další aspekty snímku. Umírající Whale se ve vzpomínkách často vrací do doby, kdy byl slavný, natáčel ony úžasné snímky, pořádal divoké party plné (polo)nahých mladíků a vůbec si užíval. Tyto prazážitky se mísí s aktuálním děním a představují nejsilnější aspekty filmu. Je z nich cítit nezměrný smutek člověka, kterému končí životní cesta a který to dobře ví. Velmi silná je v tomto směru scéna setkání Whalea s jeho „monstry“ Borisem Karloffem a Elsou Lanchester, na které se všechno to absurdno a pomíjivost zobrazí v plné kráse.

Takové pocity by film samozřejmě neprobouzel, kdyby se v hlavních rolích proháněli Pavel Trávníček a Vladimír Brabec. Naštěstí obsazení nemohlo být lepší. Homosexuálního režiséra hraje Ian McKellen, který podává s přehledem nejlepší výkon své kariéry.

Snad mu v tom pomohla i shodná sexuální orientace s představovanou postavou. Jestliže u McKellena dokonalý výkon, za který nakonec nedostal Oscara, kterého mu vyfoukl Benigni, nikoho nepřekvapuje, u Brendana Frasera je to jiné. Pohledný herec, který rok poté bodoval s Mumií, není žádná shakespearovská elita, ale i přesto v roli Boona exceluje. Třešničkou na dortu pak je Lynn Redgrave coby Hanna, která se o starého režiséra stará.

Poslední zmínku si zaslouží Carter Burwell, autor hudby. Soundtrack ke Gods and Monsters osobně řadím mezi pět nejlepších filmových hudeb, hned vedle Carrie, Candymana a italské klasiky. Burwell, do té doby nepřiliš výrazný skladatel průměrných snímků, vytvořil doprovod, který doslova od prvních tónů pomáhá dokonale dotvářet atmosféru celého snímku. Ten, ač není horrorem, by měl patřit do povinné výbavy každého pravověrného fandy. Jo a naše korektorka tenhle film zcela nepřekvapivě miluje.

Roman Kroufek

3. antologie českého horroru

Kdysi dávno, v předaleké příbramské galaxii, vycházel hororový časopis *Král Horror*. Jako všechno hororové v této nevděčné a nepřívětivé společnosti však neměl dlouhého trvání. Část jeho tvůrců v čele s nakladatelem Ladislavem Kockou se však rozhodla v propagaci a podpoře českého literárního horroru pokračovat a rozjeli projekt *Hledá se 100 českých Kingů*, jehož průvodním jevem je série antologií českých hororových povídek **Antologie českého horroru**. Venku jsou již tři části a právě o té zatím poslední si řekněme pár slov. Už i proto, že si to bez jakýchkoliv pochyb zaslouží.

Editor: Milan Kalina

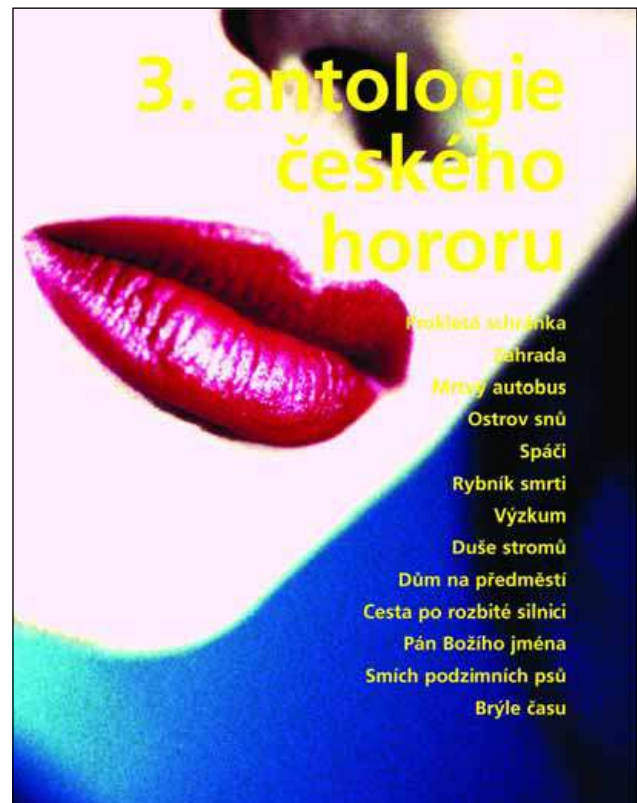
Vydavatel: Nakladatelství Ladislav Kocka,
Příbram, 2012

Počet stran: 132

Útlá a malinká knížečka **3. antologie českého horroru** na první pohled nepůsobí moc sympaticky a žánrově příznivě, což podporuje ne moc povedená obálka, respektive špatný výběr barvy písma jak na přední straně (ve spojení s motivem obrázku to vypadá spíše na nějakou červeně knihovni romantickou antologii), tak i na zadní straně, kde se písmo ztrácí až do nečitelnosti a je třeba trochu namáhat oči.

Jenže je tomu tak jen na první pohled a tohle je vlastně asi jediné výraznější negativum, které bych zmínil. Tvůrci hledají kvalitu, takže i když obal prodává, ta pravá hodnota tkví uvnitř. A uvnitř se nachází třináct povídek čtrnácti autorů a autorek. Výrazné zastoupení ženských autorek (např. oproti 1. antologii...) je velmi sympatický fakt, již proto, že se nemalou měrou zasloužily o ty nejlepší povídky knihy. Ale postupně.

Věra Pucholtová ve svém medailonku napsala, že „pokud jde o horor, láká mě fenomén tajemství, děsu, nevypočitatelná a především Velkého Neznáma.“ Což perfektně vystihuje její povídku **Prokletá schránka** o dívce, které dramaticky kříží život její poštovní schránka. Neboť jak již napsal klasik „poštovní schránka na rohu ulice, to není lečjaká taková věc“. Není. V této zajímavě a poutavě napsané povídce, prolínající několik osudů opravdu není. Povídka rovněž symbolizuje nejčastější problém, respektive slabší okamžiky, většiny povídek v této antologii.

A tím jsou jejich závěry. Zde např. člověk získává pocit jakéhosi neporozumění (nepochopení) vzájemného vztahu zmíněné schránky a hrdinčina dědečka (a existuje ten vztah vůbec?), o kterémžto se nás odvíjený děj snaží přesvědčit, ale najednou zmlkne. Povídce samotné to ovšem nijak výrazně neuškodí, možná že mnohé z nás to spíše potěší, protože budou moci dát volný prostor vlastní fantazii, subjektivním východiskům a závěrům. Prokletá schránka je povedeným úvodem do českého horroru a nastavuje laťku ostatním povídkám potěšitelně vysoko.

Zahrada Libuše Burger mě uchvátila svou poetikou, životností, poutavostí a krásou. A svou ženskostí. Nejen ta povídková zahrada ale i povídka samotná. Nevím, zda to nebude spíše na škodu (a nakolik je důležité a podstatné se v tom vůbec nimrat), ale Zahrada se jeví být typicky a klasicky ženským pohledem na hororový žánr, ženskou linií, ženskou formou. A to si nestěžuji, aby jsme si rozuměli. Příběh mě pohltit, objímal a (dobře, přeženu to) laskal a já mu začal odkývávat, že patří k tomu nejlepšímu

z knihy. Než došlo na závěr, který je trochu rozpačitý. Náhlý a nevýrazný. Snad zbytečně prostý, jednoduší a v rámci zápletky neakční.

Obrovskou předností jasně čitelné a lehce předvídatelné povídky Josefa Maška **Mrtvý autobus**, o jedné staré smuteční řečnici na pohřbech, je bezpochyby dokonalé vykreslení hlavní hrdinky. Až by se chtělo napsat antihrdinky. Paní Marečková je prostě skvěle rozporuplná, nepříjemná, protivná, přesto strhující a zajímavá postava, která si vás získá a budete čekat na každý její další krok. Že se s ní setkáme v sice nijak originálním, přesto poměrně dobře napsaném příběhu, zase ani tak nevádí. Paní Marečková jej totiž o svá prsa vynáší nad onen pomyslný průměr.

Taky se občas, stejně jako já, docela bavíte u pročítání článků o (nejen českých) turistkách, které během zahraniční rekreace nezvládnou náhodný (nebo záměrný) fyzický vztah s exotickým domorodcem, propadnou mu a zblázní se? Zdánlivě velmi realistický **Ostrov snů** Jiřího Pešauta nám přináší poněkud drsnější verzi setkání české turistky s přítulným řeckým domorodcem. Je to napínavé, přímočaré, s náznaky atmosféry a rozjedete-li na volnoběh svou představivost, může to i vyděsit. Nadpřirozené vyvrcholení si povídka mohla klidně odpustit. Ne že by vadilo, mnohé může i potěšit, ale být tam snad ani nemuselo.

Až schizofrenická setkání s paralelními světy jsou častým námětem nejednoho sci-fi hororového příběhu. Je možná až s podivem, že se s tím Petra Slovácová dokázala ve **Spácích** vypořádat se ctí. Příběh Carrol, která po tragické smrti svých dětí začíná náhle a neočekávaně nahlížet do jiných časových a prostorových rovin, je napsán velmi procítěně a poutavě. Strach z neznáma, avšak i současná touha po poznání, jsou pocity sdílné a strhující. Nerozhodnost, vnitřní jistota vnějškově nepochopitelně vnímaná jako nejistota a ztráta soudnosti všudypřítomné. **Spáči** patří k tomu nejlepšímu (druhému nejlepšímu???) z knihy, navzdory jejich možná až příliš mentorskému a filosofujícímu závěru.

Snad každý kraj, každá oblast má nějaké tajemné místo, obávané a tajemstvím opředené místo, o němž se vypráví spousta historek a váže se k němu nejedna verze oblastní městské legendy. Nezávisle na tom, zda je to město, vesnice nebo volná příroda. V případě **Rybníku smrti** Jany Fričové to jsou nepoužívané štoly a staří horníci, kteří jednou za čas dostanou chuť na ženu. Nebo na pivo. Realita ve střetu s do daleké historie jdoucími legendami a povídkami, strašidelné příběhy, pro některé vymyšlené, pro jiné, díky vlastním zkušenostem, až moc reálné a živoucí. Prolnutí historie a současnosti, prohlédnutí ve strachu a obavách. A relativní happy end. To všechno snad nejstarší autorka v historii všech tří antologií dokázala ukočírovat a zaobalit do velmi vhodně volených slov a napsaných vět. Ono když potřetí po sobě dostanete tu samou bonboniéru, určitě vás potěší alespoň fakt, že byla krásně zabalena.

Navštěvujete rádi staré gotické rezidence, v níž potají svérázní a neústupní vědci zkoumají věci, které by raději měly zůstat neobjeveny a překračují všechny možné hranice a zákony (ať už morálky, života, smrti nebo přírody)? Nejlepší povídka celé antologie, ta nejlesklejší perla na vrcholku pyramidy svých kolegyn, **Výzkum** Martina Štefka vás tedy určitě potěší. Stejně jako mě. Historická atmosféra, napětí, přítmí, prach, echo rozlehlých místností a něco nebezpečného a zlého v temnotě. Lovecraftovskopoeovské ozvěny a zombie šepot nejsou vůbec na škodu. Zcela jistě proto, že Štefko na nich svou povídku nestaví, jen jimi svůj promyšleně a velmi dobře napsaný příběh vhodně ochucuje. Slyšíte ten zvuk? To blahem vrní mé hororové srdce.

Duše stromů autorského dua Petr Boček – Miloslav Zubík není z jistého pohledu vůbec špatná povídka. Jen je až nepřehlédnutelně a výrazně rozseknutá do dvou samostatných dějových linií, které jsou až okatě a zbožně spojeny závěrečnou třetí pointovou částí. Ona poslední část však jen mlátí prázdnotou slámu a postrádá tu klasickou pointovou sílu či opodstatněnost předcházejícího příběhu. Obě počteční části totiž fungují dobře a skvěle i bez onoho závěrečného spojovacího můstku. A kdyby se osamostatnily a každá z nich jen doťukla vhodným závěrem, měli by jsme místo jedné trochu rozpačité povídky dvě povídky minimálně povedené. Netroufám si tvrdit, jakým stylem dvojice Boček-Zubík pracuje, ale podoba této povídky nutí k jistému závěru a pokud tomu opravdu tak bylo, spojení oněch dvou částí mi přijde naprosto zbytečné a nepochopitelně (až násilně) poplatné jejich spolupráci. Což je rozhodně škoda.

Dům na předměstí Jana Lipšanského je na první pohled klasickým (faustovským?) příběhem o strašidelném domě, kterých v našem okolí možná stojí několik. Zajímavou a až netradiční ji dělá způsob jejího vyprávění, kde se vlastně stává zpovědí jednoho návštěvníka onoho domu, a fakt, o němž přemýšlím, zda byl záměrem a nebo jen náhodným vplynutím vzniklým v procesu psaní. Ona ta povídka je totiž poměrně komická (v tom dobrém, příjemném smyslu slova), po jejím dočtení se možná nevyhnete ironickému úsměšku. Dům na předměstí rozhodně nijak neznechutí nebo nezprudí, naopak, příjemně pobaví a trošku rozptýlí tu chmurnou a mrazivou atmosféru ostatních povídek.

Cesta po rozbité silnici Ladislava Polanka má v této antologii docela zajímavé postavení. Díky faktu, že ji prokouknete mnohem dříve, než by si zasloužila a pak už vlastně jen trávíte čas s něčím, co velmi dobře znáte, je zde povídkou nejslabší. Což ale vůbec neznamená, že špatnou. Ona je prostě jen průměrná. Průměrná v tom pozitivním smyslu. Je totiž tím základním sloupem průměrnosti, na němž se houpe vahadlo kvality. Podle tohoto průměru se posuzuje kvalita ostatních povídek, které jsou slabší nebo lepší. Cesta po rozbité silnici

není špatná, vaši pozornost si určitě zaslouží. Kdyby alespoň takhle byly napsány všechny povídky, které jsem kdy četl. Ona není ale ani nijak výborná. Forma (to, že je dobře napsaná) výrazně přebíjí obsah (to, že je zcela neoriginální a poměrně předvídatelná). Faktem však je, že přes to všechno, být nejslabší povídkou v této antologii je pořád velmi dobrá a uspokojivá pozice. Asi jako kdyby jste měli Ferrari a Mercedes. Mercedes sice není Ferrari, ale sakra, je to přece Mercedes! MERCEDES, chápete? Furt lepší než hadraplán.

Prach haitského voodoo zavane do temných zákoutí české pitevně v povídce **Pán Božího jména** Luboše Štěrby. Zápletku příběhu zcela jistě možná zbytečně moc odhalila předchozí věta, zbývá tedy jen dodat, že se povídka čte dobře, je promyšlená, hledí na ty tolik důležité detaily a co je nejhlavnější – je napínává. Že není zrovna dvakrát originální vám při čtení vlastně ani nedojde. A to je základ, ne?

Smích podzimních psů Anety Zárubové útočí zákeřně zezadu. Až mě to uznale rozesmálo. Povídka je výborná v tom, že čtenáře drapne za ruku a táhne ho za sebou, aniž by mu poskytla možnost snažit se jít vlastní cestou a rozhlížet se kolem. Což je její velký klad. Příběh penzionovaného Aloise, který se na jednu musí vyrovnat s přehrší volného času, svou náhlou „nepotřebností“ a „nedůležitostí“, ale hlavně s nárůstem času společně tráveného s vlastní manželkou a všemi následky (např. nečekanými objevy) tohoto dosud neznámého jevu, Vás zhyponotizuje, pohltí, obalamutí a pak bez skrupulí bodne do zad. A ono to neskutečně potěší. Protože to nebudete čekat. Protože zjistíte, že zrovna tady nejde ani tak o ten závěr, o to vyvrcholení, jak je zvykem u většiny povídek, ale o to, co se odehrává před ním. A protože to Anetě Zárubové vyšlo. Alespoň u mě.

Jedno staré australské přísloví praví: Vržený oštěp nezastavíš. Někteří zlí, špatní a oškliví lidé ale mají neuvěřitelnou schopnost ho zpomalit, vychýlit z dráhy a nebo jeho let využít ve svůj prospěch. Na tom staví závěrečné sci-fi hororové **Brýle času** Pavla Maršálka. Klasická zápleтка s náhodným nadpřirozeným předmětem umožňujícím obyčejnému smrtelníkovi neuvěřitelné věci, v tomto případě brýle, jimiž je možno nahlížet do minulosti i budoucnosti, stojí hlavně na výrazném hlavním (anti)hrdinovi, krásně barvitěm příběhu a (ne)čekaných zvratech.

Z hlediska výběru poslední povídky úspěch, rozhodně po ní nezůstane nepříjemný pocit, naopak, spíše chuť pokračovat, nebo jít do repete.

Trochu mě mrzí, že jsem kromě této části měl tu čest jen s 1. antologií českého hororu. Kvalitativní nárůst mezi těmito dvěma částmi antologie je totiž nesporný a velký, až výrazně skokový. Ve 3. antologii českého hororu prostě nenajdete špatnou povídku. Slabší ano, ale jen proto, že obsahuje pár velmi povedených až výborných povídek (Zahrada, Spáči, Výzkum, Smích podzimních psů). Všechny povídky, bez ohledu na jejich kvalitu, originalitu či neoriginalitu, se projevují příjemnou a zvládnutou snahou napsat daný příběh co nejlépe. Hra se slovy, větná stavba, slovní zásoba, zdánlivě nedůležité důležité detaily, významy, dvojsmysly, poetika, lyrika, krása slova a jejich spojení, s tím vším se autoři a autorky snaží pracovat, uvědomují si jejich přínos pro kvalitu povídky, nakládají s nimi a většinou se jim to daří. Natolik, že v několika případech právě tímto jakoby zakrývají a vyrovnávají nedostatky buď v originalitě příběhu (když už příběh není originální, je alespoň hezky odvyprávěn) nebo již zmíněných tu a tam slabších koncích. Ty ne že by byly vyloženě špatné, občas však neodpoví na všechny nebo většinu otázek, jež samotný příběh předloží, neuspokojí očekávání, která povídka vyvolá, jindy jsou zbytečně strohé a jednoduché, ondy zase možná moc přebujelé, ukecané a rozbředlé.

Už je tomu tak, že člověk k něčemu jako český horor přistupuje trošku s odstupem, s úšklebkem a spíše s očekáváním horšího, než lepšího. Přiznám se, že, ač mě mile překvapila již 1. antologie českého hororu, jsem k této knize přistupoval trošku s rozpakami. Předčasnými a neoprávněnými. Stačilo pár stránek, pár prvních povídek, abych ke svému velkému a milému překvapení zjistil, že 3. antologie českého hororu se radí k těm nejlepším antologiím a sbírkám českého povídkového hororu, jež se mi dostaly do rukou. A snad je i tou nejlepší.

Jejími tvůrci tak zbývá jen popřát hodně úspěchu, štěstí a prostředků k dalším částem, které já budu rozhodně netrpělivě očekávat.

Honza Vojtíšek

Protože ještě stále nebylo nalezeno 100 česksých Kingů,
pokračujeme dál v hledání.

Byli bychom rádi, kdybyste i další, 4. antologii českého hororu, tvořili s námi společně.

Své povídky zasílejte nejpozději do 6. 6. 2013. Maximální rozsah povídky je 15 000 znaků (včetně mezer), při 60 znacích na řádce a 30 řádcích na stránce to dělá cca 8 normostran. Toto omezení jsme zavedli, protože bychom v knize chtěli představit co nejvíce autorů a autorek. Nejhlavnějším kritériem je, že dílo musí dokázat vyvolat strach a napětí. Druhou nezbytností je umělecká hodnota, nejde nám o žádné krváky, ale opravdu jen o kvalitní povídky (nasnadě je tedy zvýšená autorská sebekritičnost). Třetí, technickou, podmínkou je přiložení vlastní fotografie, krátkého životopisu a stručného názoru na literární umění, psaní a horor.

Povídky zasílejte v elektronické podobě na e-mail editora antologie Milana Kaliny: kalina08@atlas.cz
nebo ve hmotné podobě (vytištěné, strojepis, rukopis) na adresu nakladatele Ladislava Kocky: Příbram VIII/64, 261 01.

Miroslav Bula se svým fotopříběhem **Victim** vydal vstříc dosud neprobádané formě hororového žánru. Tento krátký, přesto nejen vizuálně silný a atmosférický příběh nás zaujal natolik, že jsme neváhali a požádali jej o pár odpovědí.

Co a kdy tě přivedlo k fotografování? Fotíš jen nějaký určitý styl (akty, portréty, krajinky, apod.) nebo se snažíš být všestrannější?

Ahoj. Nejdříve se tedy představím – jmenuji se Míra Bula a je mi 33 let. Pocházím ze severu Čech, z malého městečka Meziboří, aneb rodiště Luneticů. To je málo o mně. A co mě přivedlo k fotografování? Myslím, že to byl fotoaparát samotný. Vyložene ten přístroj. Vždycky jsem si přál mít svůj vlastní a už si ani nevzpomenu proč. Možná jsem to bral spíše jako novou techniku, hračku pro kluky, kterou chci mít, jako spoustu dalších věcí. Bylo mi asi tak deset.

Rodiče měli analogové foťáky a já na ně koukal s obdivem. Nikdy jsem si ale nějak nepředstavoval, že bych i já měl svůj vlastní. První fotoaparát jsem měl, až když mi bylo kolem 21 let a jel jsem pracovat do Anglie. Abych měl alespoň něco, otec mi přispěl na Kodak (kompakt), který fotil o něco lépe než mobil. Ale byl jsem za něj hodně rád a poprvé jsem si vyzkoušel focení na vlastní kůži.

Co se týče stylu, tak ten jsem si budoval postupně. Nemám ho stále vyhraněný, ale pomaličku se přesouvám k fotografice, ve které jsem si opravdu našel zalíbení. Pořád je to ale o zkoušení a hledání si toho svého. Někdy mám chuť na portréty, někdy na krajinu... je to různé. Akty ještě ne, jelikož jsem nenašel dost odvážnou dívku. Všechny holky, co fotím, jsou z okolí a kamarádky, takže je to většinou o studu, nebo prostě nechtějí, aby to bylo na veřejnosti. Jinak se snažím být všestranný. Stejně jako v životě by člověk měl vyzkoušet spoustu věcí, aby zjistil, která ho baví nejvíce a v které také nejvíce vyniká.

Děláš, k naší potěše, samozřejmě, i dost pochmurné, fantastické až strašidelné fotografie. Co tě na nich láká? Fotíš se lépe nebo hůře, než ty veselý?

Už od malička mám takový jiný směr, než ostatní. Dříve jsem psal povídky a básničky a nevím, kde jsem to pochytil, ale balady a podobné strašidelné či hororové příběhy mi byly bližší, než ostatní žánry. Toman a lesní panna, Večernice – to byla díla, která měla něco do sebe. Když mi kamarádi říkali, že se mám taky začít soustředit na něco veselého, po každé jsem nakonec sklouznul do pro ně depresivních a smutných děl. Ale já si nemůžu pomoci. Baví mě to. Možná je to i tím, že mám raději tmavé barvy. Nemá to však nic společného s mojí povahou. Pořád se směju a mám rád přírodu a zvířátka.

To mysteriózně-hororové ladění Victim vyplynulo z lásky k žánru, nebo z prostředí, v němž se odehrává? Jak jsi na tom s hororovým žánrem? Filmy, knihy, hudba...

Myslím, že první podnět k vytvoření Victim byl onen kostel, u kterého jsem to „točil“. Projíždím

*„Hlavní je nebýt
příliš velkým realistou.“*
Miroslav Bula

kolem něj, když se vracím z Prahy domů a pokaždé je středem mého zájmu. Je hodně zajímavý a když jsem si ho šel z blízka prohlédnout, věděl jsem, že tam nejsem naposled a už jsem jen čekal na to, co mě napadne a jak to prostředí využiju.

Horror byl pro mě vždy top. Kladu ale důraz na to byl, jelikož mi přijde, že kvalitní horror se již pomalu vytrácí. Nebo jsem na to jako malý kluk prostě koukal jinak než nyní. Hltal jsem filmy jako Poltergeist, nebo Evil Dead. V mládí jsem měl ale občas zákazy koukat na tyhle filmy, takže například mé první zhlédnutí Vetřelce bylo mezerou mezi dveřmi z pokojíčku a i tak jsem byl vyhnán. Pak když jsem se nakonec k onomu filmu dostal, stal se pro mě na věky věkoucí filmem číslo 1. Těch filmů je spousta – jen rychle zmíním pro mě nejzajímavější, a to např. Čarodějův učeň, Věc, Horizont události (horror z vesmíru miluju, škoda že jich je tak málo), REC, Ti druzí, Ospalá díra atd. Knihy jsem nikdy moc nečetl, ale v životě jsem měl a mám oblíbené dva autory. Jako teenager jsem četl Stephena Kinga. To byl můj nejoblíbenější autor. Povídky a knihy jako Cujo, to byla paráda. Překvapivě jako dospělému se mi dostal pod kůži Jules Verne. S hudbou to také souvisí, jelikož jsem vždy poslouchal tvrdou muziku. Takže black metal a death metal, to bylo pro mě. Už jen ty „war paintem“ zmalovaní hudebníci jsou hororové postavičky samy o sobě.

I jako naprostý fotografický analfabet vím, že můžeš mít vyspělou techniku, jak chceš, ale musíš to mít v oku, jinak dobrou fotku neuděláš. Platí to i v případě digitálně postprodukčně upravovaných a dotvářených fotografií? Víš jak, digitální úpravy dneska udělají hlasově dobře vybaveného zpěváka i z naprostého polena. Udělají dobrého fotografa i z totálního neschopy?

V tomto případě to tolik nefunguje. Pořád ta fotka musí mít kvalitní základ a různé úpravy sice pomoci můžou, ale pokud je to brak už od začátku, nedá se s tím už nic dělat. U fotografiky je to jednodušší než u klasické fotografie. Dá se ledacos skrýt – různé chyby, nedodělky apod. Já si o sobě například myslím, že tak dobré oko na focení nemám. Někdo si vyjde do ulice s analogovým foťákem, projde pár míst a udělá cvak cvak a výsledkem jsou výborné fotky, zajímavé jak obsahem, tak kompozicí. Já tohle neumím. Jsem spíš na inscenované fotky a tak vlastně fotím to, co mám již v hlavě připravené. Úpravy jsou pak na mně. Někdy mám představu hned, někdy zkouším a hledám, co by bylo dobré. Pro spoustu amatérů už není takový problém takto upravovat fotky. Jsou na to jednoduché programy a stačí jen nasadit libovolný filtr a je to. Jako ta mobilní aplikace, která si myslím v této věci udělala menší rozruch a rozvířila různé debaty na téma „co je umění a co ne“.

Jak tě vůbec napadlo, že své fotografie roz-pohybuješ a vytvoříš Victim? Ano, je to jen sled fotografií, ale ten pohyb tam cítit je. Alespoň já ho tam cítím. Možná je to záměrný klam, na němž to celé stojí? Byla tím prvotním popudem forma (tedy snaha vyzkoušet si tu technicko-vizuální stránku) nebo obsah (samotný příběh)?

To nedokážu přesně říct. Nepamatuji si ten moment, kdy jsem si řekl „chci něco víc než jen jednu fotku“. Asi to pramení z touhy, natočit nějaký krátký film, kterou mám už dlouho. Nemám ale takové možnosti – nejsou kvalitní herci, není kamera, nejsou zkušenosti. Proto jsem se rozhodl jít jinou cestou. Když jsem pak přemýšlel, co u kostela nafotím, napadlo mě, že bych mohl udělat fotopříběh. Pak jsem vymyslel krátkou zápletku (upířský příběh se tam úplně hodil) a kontaktoval kamarádka Simonu, jestli by do něčeho takového nešla. Ještě jsem neměl přesnou představu jak to udělat, ale myšlenka tam byla.

Já vlastně ani nevím, jak Victim pojmut nebo nazvat. Fotopříběh? Fotografický film? Ono to je asi jedno, ale přesto si myslím, že rozdíl mezi vytvořením Victim a stejně krátkého klasického krátkometrážního filmu asi velký nebude. Takže nám trochu poodhal, jak to vlastně od začátku až do konce probíhalo? Co všechno to obnášelo?

V předchozí otázce jsem nastínil, jak to vlastně začalo. Připravoval jsem si v hlavě celý příběh a jak to celé udělat. Myslím, že jsem si to někde začal psát, jak to bude celé probíhat, nebo snad kreslit? Už ani nevím. Když jsme přijeli na plac, nemohu říct, že bych přesně věděl, co jdu dělat. Většinou mám v hlavě nějakou představu, ale pak ve skutečnosti je to najednou všechno jiné a mnohdy musím improvizovat. No, kontaktoval jsem tedy Simču a následně začal shánět paruku. Šaty měla svoje a o make-up jsem se taky nemusel starat. Nic víc jsme vlastně nepotřebovali. Nějaké to oblečení a hurá do terénu. Po příjezdu jsme si to tam ještě párkrát obešli a já si už začal připravovat scénu, kterou jsem měl v hlavě. No a pak jsme začali fotit. Dělal jsem buď jednotlivé fotky, nebo jsem přepnul do režimu kontinuálního focení, tedy několik snímků za sebou při zmáčknuté spoušti a tím jsem udělal takový polofilm. Z toho jsem pak vybíral nevhodnější fotky, které bych mohl použít pro ty postupné události v příběhu. Po náročném focení (Simona byla vytrvalá a musím ji tu pochválit) jsem pak výsledné fotky musel upravit v PC, což bylo také poměrně náročné. Přidat mou roli, spojit to a bylo hotovo.

Počítám, že to všechno nešlo na první dobrou. Kolik nepoužitých snímků asi vyšlo na ten jeden dokonalý použitý? Jsou ty fotky prostě jen nevyužitým nadbytkem, nebo je hodláš třeba někdy

cornfield phantom

někde využít? Dal by se třeba udělat závěrečný sestřih „nepovedených, zkažených a komických záběrů“?

Ono je to v tomhle případě trochu jinak než obvykle. Jelikož jsem fotil sekvenčně, těch fotek navíc byla celá hromada. Takže jsem Simoně třeba řekl „běž!“ a ona běžela z bodu A do bodu B. Já za ní taky utíkal a přitom jí sekvenčně snímal. To je třeba i 20 fotek, z kterých jsem pak vybral jednu. A tak to bylo skoro u každé scény. S tím zbytkem nevím, co udělám a jestli to na něco použiju. Nad závěrečným sestřihem jsem neuvažoval. Takové věci bych dělal třeba zvlášť, a kdyby byla chuť. Po té práci už člověk nemá moc síly dělat ještě nějaké věci navíc.

Co práce na tom fotopříběhu od tebe vyžadovala nejvíce – být „kameramanem“ nebo „režisérem“?

Nejvíce práce co si pamatuju, bylo pak doma na PC. Jelikož jsme tam byli jenom my dva, musel jsem Simonu a sebe „točit“ zvlášť. Takže já jako vrah jsem jakoby běžel za ní, ale ve skutečnosti jsou to dvě fotky složené do jedné, což jde celkem i poznat. Právě v tomhle byl problém, protože jsem pak doma zjistil, že některé scény nejdou dobře dohromady. Že někde stojím úplně jinde než bych měl a do té výsledné kompozice to vůbec nepasovalo. Nějak jsem se s tím nakonec ale popral.

Jaké máš na Victim ohlasy a reakce?

Nejvíce od přátel a lidí v okolí, co to viděli. Ale kdo ví, třeba to říkají, protože to kamarádi prostě dělají. Dal jsem to jenom na sociální síť a na YouTube. Tam ale nemám moc sledovatele a diváky. Takže se na to podívají hlavně lidi co znám a to ještě v případě, že se o tom zmíním. Nejvíce mě koneckonců potěšila právě vaše reakce.

Victim byl tvůj první pokus v téhle oblasti. Hodláš se tomu věnovat i nadále? Pracuješ již na něčem podobném? Větším?

Určitě to není poslední věc. Ale nedokážu říct, co mě ještě čeká. Mám delší dobu v hlavě už další příběh, který bude podobným způsobem, ale žánrově spíše takové drama. Jestli to udělám, to je ale ve hvězdách. Je to scénově dost náročné a nějaké herecké výkony a více lidí je také potřeba. To by mělo být více sekvenčně natočené, takže jakoby film s rychlostí např. 3 snímky za vteřinu. No a pak vlastně ještě jeden, ale to už bych chtěl vyloženě udělat filmově. Zatím jsou to jenom takové koncepty. Na čem pracuji nyní a o čem jsem se již zmiňoval, bych měl mít hotové ještě před vydáním časopisu. Je to určitě větší a bude to myslím o dost zajímavější, avšak jinak

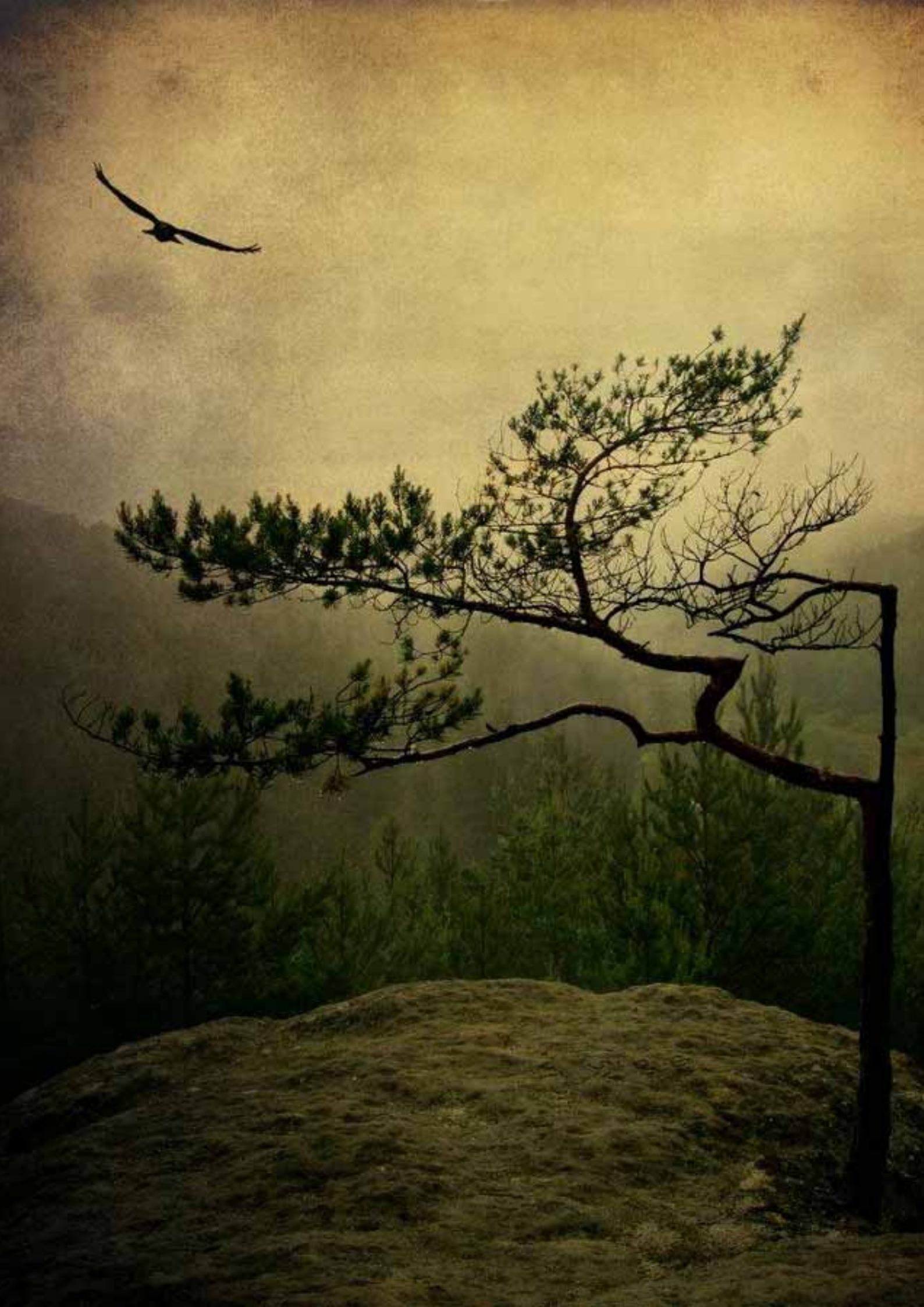
provedené. Bude se jednat o hororový příběh (spíše taková duchařina), který bude více fotograficky zpracován a měl by být dokonce i namluven. Původní idea byla krátká povídka na max. 20 minut. Nyní se z toho stává povídka na 50 minut a toho se trochu děším. Ale měl jsem potřebu to více rozvést, jinak by to bylo takové prázdné. Navíc je s tím dost práce – nafotit scény, lidi a jejich úlohy v příběhu, grafické zpracování v PC... Dělán to už dlouho a přiznám se, že to celkem i flákám, jelikož se to hrozně natáhlo. Ale dodělám to a snad to bude připraveno ke zhlédnutí již před vydáním časopisu.

Je tenhle styl, tahle forma, ojedinělou záležitostí, nebo se tomu u nás i ve světě někdo věnuje intenzivně? Měl jsi nějakou inspiraci?

Popravdě jsem nikde inspiraci nehledal. A ani nevím, jestli něco takového je. Po dodělání povídky si pamatuju, že jsem hledal na YouTube nějaké podobné věci. Nic extra jsem ale nenašel. Ale vím, že v Bravičku nějaké foto příběhy byly. Můj nový příběh bude ještě zvláštnější, jelikož se bude jednat o styl, který bude připomínat loutkové divadlo za oponou. Takže příběhy budou sehrávat siluety lidí a okolí a prostředí bude vypadat jako kulisy. Jinak inspiraci hodně nacházím na internetu, zvláště na fotografických webech, kde mám pár oblíbenců, co fotí podobně jako já. Celkově fotografika, jako druh focení, se mi moc líbí, a když si tam projíždím některá díla, ta inspirace občas přijde.

Děkuji za rozhovor. Nezeptal-li jsem se na něco, co bys chtěl v souvislosti s Victim či tvou mysteriózně-hororovou tvorbou sdělit, máš možnost.

Já také děkuji. Možná bych ještě dodal jednu věc. Nevím, jestli to bude někoho zajímat, nebo jestli to bude i zkoušet, ale občas se mě lidé ptají, jak na ty věci přijdu, jak se mi do hlavy vloudí ta první myšlenka. A musím říct, že plno věcí mi prostě vltne do hlavy jen tak, samo od sebe. Jistota, na kterou ale většinou sázím, je běh a hudba. Když si jdu zaběhat a pustím si dobrou hudbu do uší, začnou se mi při některých pasážích promítat v hlavě různé scény. Běžím a s hudbou se mi promítá příběh a já se přistihnu, že mám někdy i husí kůži. Převést to rovnou z hlavy do reality, bylo by to perfektní. Ale z mé zkušenosti vím, že pak ta realita je docela jiná a výsledek mnohdy vypadá úplně jinak, než jsem si v hlavě vysnil. Ale hudba a běh je opravdu silný zdroj nápadů a navíc je to i zdravé. Hlavní je nebýt příliš velkým realistou. Fantazie je úžasná věc a přeji čtenářům, aby ji pořád hojně využívali, třeba právě ke stvoření nějakého pěkného díla. Ať už se jedná o cokoli. Mnohdy je v té fantazii lépe, než v reálném světě. Ale nic se nesmí přehánět! Tak ještě jednou díky a ahoj!

Deset nejsympatičtějších horrorových záporáků

Řekli jsme si, že jsme se s naším slintáním nad horrorovými děvami už naotravovali dost. A tak abychom nevypadali jako hormony zmítání nadržení úchyláci těsně za prahem puberty, rozhodli jsme se ten poměr alespoň trochu vyvážit a dát slovo „druhé straně“. A tak jsme oslovili tři naše kamarádky a oddané hororové fanynky, aby sestavily desítku dle nich z jakéhokoliv důvodu nejsympatičtějších (a že si to holky vyložily po svém, je z následujících řádků nepochybné) horrorových záporáků. Úkol zněl jasně, každá si může vybrat libovolné tři (což dohromady dá devítku) a na tom desátém největším hororovém badass sympatákovvi se musí shodnout. Jak se s tím Andrea, Zuzana a Iva vypořádaly, si můžete přečíst na následujících řádcích.

Někdy na začátku své hororové kariéry jsem si v dobré víře a naprosté neznalosti všech možných důsledků pustila jisté, již od pohledu rozkošné dílko, druhý díl Re-animátora *Bride of Re-animator* (1990). A tak se stalo, že mi vešel do života on - West. **Herbert West**. I přesto, že jsem věděla, jak to může být vážné, a že bych si tohoto muže neměla pouštět blíže k tělu, stalo se. Pozvala jsem ho k sobě v dalších 2 dílech (*Re-animator* /1985/ a *Beyond Re-animator* /2003/), božské, ZATÍM trilogie (vím, že doufání v další díly poněkud zavání naivitou, ale u Herba jsem si jistou dávkou naivity povolila... Jen tak na okraj, říkala jsem vám už, že až mi bude 25 let, tak se vezmeme?). Od té doby se mě tento CHARISMATICKÝ, INTELIGENTNÍ, CITUPROSTÝ A PŘESMRTVOLY

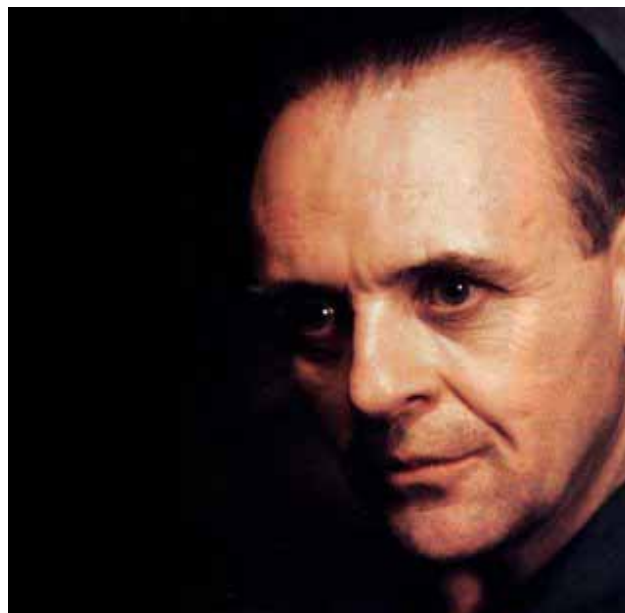
JDOUCÍ medik drží jako zaschlý hexamethylparosanilinchlorid bílé bavlněné textilie. Re-animátoři filmy obsahují vše, co by si moderní mladá dívka mohla přát a dopřát – zapáleného vědce, krev, zombie, oživlé části těla, létající, orálního sexu chtivou hlavu a v neposlední řadě výbornou, i když pravda místy krapet vykradenou, hudbu Richarda Banda. Jen aby bylo jasno, medicí jsou prostě sexy. Dokonce jsem uvažovala, že bych do svého výběru zahrнула pouze „bílé pláště“, ale pak sem si řekla, že si to nechám na svůj galačlánek o SEXY MAD SCIENTISTECH! Mimochodem, pokud někdo trpí podobnou úchylkou na nemocniční prostředí a všechno s ním spojené, kromě celé série Re-animátorů a Dentisty (The Dentist, 1996) doporučuji také shlédnout naučný pořad pro mladé zvědavce – Re-penetrator (2004). Jo a toho třetího dílu se nebojte, je tam boží scéna s mlékem a oživlý penis! Nakonec bych snad jen dodala – Cat's dead – details later.

Vincek Price je prostě sexy, na tom se nic nezmění. Udělala jsem takovou menší inspekci jeho záporných rolí a **Dr. Anton Phibes** je asi nejzajímavější z nich. A ne, není to jen proto, že je to doktor. Hlavně se nejedná o tzv. podvívkačkovou roli (ano, to označení jsem vymyslela sama), chápejte, že nemá ten dobový dress code, jako je tomu například v Cormanových filmech (i když je bezmezně zbožňuji), kde často hrají roli právě i ty punčošky. Inu, ale k věci. *The Abominable of Dr. Phibes* (1971) (samozřejmě má i pokračování *Dr. Phibes Rises Again* /1972/, protože kdo nemá svůj „rises again“, jako by nežil) se ihned po prvním zkouknutí stal mým oblíbeným romantickým filmem. Tedy, až po japonském Audition, samozřejmě. Film pojednává o Dr. Phibesovi, který se mstí za smrt své ženy, a to poměrně originálně na způsob deseti egyptských ran. Nechybí zde chuťovky ala Saw, kdy chirurg musí vyoperovat klíč z těla svého syna a tím ho zachránit (a pro gurmány – nechybí tu ani přítomnost kyseliny – YAY!), nějaká ta zvířátka a v neposlední řadě také hravé vynálezy na usmrcení člověka. A tenhle doktor, jak se můžeme v některých scénách přesvědčit, je hlavně dokonalý, mstí se gentleman a citlivá duše, což je obzvláště

pěkně ilustrováno ve scéně, kdy posílá na smrt dalšího doktora, a mezitím, co tento zmírá v letadle při útoku krysa (který nápadně připomíná božské scény z italského *Rats – Notte di terrore* /1984/), pohrává si naše citlivá duše se sedmikráskou. Romantik jeden! Zatímco scény v rukavičkách, ve smokingu, s vínem, (čert vem, že ho popíjí pomocí vnějšího slavíka zakomponovaného do krku – nebudeme si kazit romantiku přece!) a při tanci ho pasují na gentlemana. Ale my, ženy, celou dobu víme, že je nekonečně oddán své zemřelé manželce, takový žal imponuje, protože tušíme, že máme co dočinění s výjimečným mužem. Toto poznání se navíc snoubí s nedostupností takového muže, která je více než zřejmá. A mužská nedostupnost, jak víme, nutí ženy hystericky strhávat všechny textil z těla. Scény gentlemanství a citlivosti se naprosto neomylně střídají se scénami naprostého šílenství a bezcitných mordů. Ale my jim to rády odpustíme, vždyť ty malé nedokonalosti, to je právě to, co na nich máme tak rády. Film končí romantickou sebezbalzací po boku své zesnulé ženy. Láska až do hrobu a za něj. Ach.

Pokud někdo splňuje podmínky dokonalého záporáka překypujícího sexappealem, je to Anthony Hopkins jako **Hannibal Lecter** z jehněčí filmové série *The Silence of the Lambs* (1991), *Hannibal* (2001) a *Red Dragon* (2002), kde hraje vlhký sen žen, kterým antropofagie přijde jako roztomilý koníček a vítaný zdroj bílkovin. Doktor Lecter je prostě PAN záporák. Inteligentní gentleman s chladným pohledem,

bystrými smysly, fascinujícím hlasem, a který je návdavkem kanibal/gurmán! Představa společné večeře sestávající se z jater s fazolkami, dobrým Chianti a výtečnou hudbou, doplněnou o tak šarmantního společníka, mě asi nikdy neopustí (pro navození atmosféry, prosím, dosadte hannibalovské „syčení“, děkuji). Výše uvedené vlastnosti, navíc s určitou (ne,

vlastně je dost jasná a zřetelná, asi jako ukousnutý nos) nedosažitelností (která, jak už jsme si pověděli u Phibese, dělá se ženami psí kusy) z něj dělají ultimátní kundolap!

Když jsme se se spoluautorkami článku shodly, že náš TOP by mohl být **Dracula**, nastaly mi perné chvíle s výběrem. Nejdříve jsem dlouhé noci přemýšlela, že bych Vás oblažila Draculou vystupujícím ve vedlejších jako *Suckula* nebo *Leena Meets Frankenstein* (1993) (kde přirozeně vystupují všechna universalovská monstra, včetně Draculy) a kteréžto mají

potenciál minimálně přinést celosvětový mír a lásku. Výsledkem ponocování byl mrtvolný vzhled spolu s rozhodnutím, že lidstvo ještě pro plné pochopení a přijetí myšlenky těchto děl dostatečně duševně nevyzrálo. Takže si je prozatím nechám jako esa v rukávu a MŮJ **Dracula** budiž Udo Kier z *Dracula cerca sangue di vergine... e morí di sete* (Blood for Dracula, 1974). Nemůžu si pomoci. Je to sice cucák (i když ne větší než Coppolův Dracula, hehe), ale SEXY CUCÁK! Ten přízvuk (!!!) a celkem specifické ztvárnění Draculy, které jsem zpočátku měla problém přijmout se nakonec staly jedněmi z důvodů, které vedou zrovna k tomuto výběru. A ta hudba! Já nemůžu než DOPORUČIT. A jako malou třešeň na dortu, *Blood for Dracula* obsahuje naprosto výborně přehrávané scény zvracení krve! Udo prostě umí. Pokud byste náhodou spustili oči z Draculy (nebo celkem fešného podomka obdělávajícího aristokratické dcerky) a zajímal vás děj filmu, tak ve zkratce se jedná o to, že v Rumunsku došly panensky čisté ženy, jejichž krev Dracula nutně potřebuje k životu, a tak se rozhodne jet...hmmm...třeba do Itálie, tam jsou prý panny na každém rohu. Je to nadsazené, trošku krvavé soft erotické béčko s mladým Kierem (já na to normálně nejsem, ale TY jeho OČI!). Takže, neváhejte!

Freddy Krueger stál na samém počátku mého dlouholetého vztahu s horrorem. Když mi bylo 14 let, zrovna se nám roztrhla opona a do ČSR se začala vtírat i monstra. Mně horror vůbec nedělal dobře, a nechápala jsem, jak se na to někdo může

koukat. Vlajkovou lodí veškeré hrůzy pro mě byl právě Freddy. Viděla jsem jeho popálenou tvář sotva na obrázku, ale nemohla jsem kvůli němu ani spát. Postupně jsem si horror velmi oblíbila, přímo jsem se v něm našla, ale Freddy byl pořád má Achillova pata. Série *A Nightmare on Elm Street* (1984–1994) jsem sice zkoukla, ale pořád se ho děsila. Pak to přišlo. Jedné temné noci jsem měla sen. A v tom snu ke mně přišel Freddy. A byl hrozně vtipný a šarmantní a vůbec... Tak začal náš oboustranně láskyplný vztah. Dnes už mě jeho popálená tvář neděsí.

Když všichni tak moc opěvovali nový zombie survival seriál *The Walking Dead* (2010–?), rozhodla jsem se koukat taky. Bylo to fajn, ale byla jsem zvědavá na komiksovou předlohu. Tak jsem nažhavila dráty, stahovala a četla. Brzo jsem děj TV seriálu předběhla a v příběhu se objevil **Guvernér** (Governor). Jak ho popsat? Představte si manipulativního sadistického socio a psychopata, který to zatím nějakým zázra-

kem dokáže skrývat (stejně jako svou dceru, proměněnou v zombii) a tváří se, že koná obecné dobro. A vy nikdy netušíte, co udělá v příští vteřině. Namotá vám střeva na půlmetrový vykostovací nůž, nebo se vlídně usměje? Mám načteno a následováno hodně z horru, ale tak děsivé monstrum najdete snad jen v nejhorších nočních můrách od Barkera. Po dlouhé době dokonalý záporák, ze kterého mi bylo skutečně fyzicky špatně. A bála jsem se, jak ho ztvární v seriálu. Ukázalo se, že právě David Morrissey ho sice hraje skvěle, ale tvůrci se nechali slyšet, že

ho chtěli „milejšího a svůdnějšího“, takže ho v podstatě vykleštili. Kdo stojí o milejší monstra? Já tedy ne. A beztak za to může Dexter – teď si všichni myslí, že by zabijáci měli být roztomilí...

Pokud toužíte po někom, kdo v jednom kuse krutě hláškují a nemá svědomí, ani co by se za černě nalakovaný nehet vešlo, potřebujete ve svém životě upíra Williama Bloodyho alias **Spikea** (*Buffy The Vampire Slayer* /1997–2003/). Kožený kabát, absolutní neúcta ke všem a všemu a navrch britský přízvuk. Co víc byste ještě chtěli? Kromě toho je ukázkovým ztělesněním běžného uměleckého postupu režiséra Josse Whedona. Ten totiž rád krutě mučí své diváky. Napřed vám předhodí někoho, koho absolutně nesnášíte. Buď je trapný, nebo je to nechutné monstrum nebo obojí. Pak si uvědomíte, že si přesto získal vaše sympatie buď upřímností, nebo smyslem pro humor a trochu povolíte. Už ho snášíte. Pak postava udělá něco, co vás chytne za srdce,

a vy si uvědomíte, že jí zcela proti své vůli milujete. Příštích pár minut nebo epizod si užíváte kříšťalový pocit té největší zamilovanosti, jakou jste kdy zažili. Úplně létáte. A pak vaše nová láska udělá něco tak strašného, že se chcete zabít. Máte zlomené srdce, pijete čaj nebo alkohol, berete drogy, ale nedokážete se přestat dívat. Pomaličku odpouštíte tomu, kdo vás tak zklamal. A přesně v tom okamžiku, kdy už-ůž

roztáváte, Joss opět zařaduje a postava zemře zbytečnou nebo směšnou smrtí. Jak mu tahle strategie mohla vynést tolik oddaných fanoušků? Funguje to na výbornou, ale zanechává to za sebou spoustu nezhojitelných šrámů na srdcích diváků. Že jsou to jen fiktivní postavy? Vy jste asi ještě neviděli žádný fakt dobrý seriál, co?!

Pokřiveného expresionistického hraběte s děsivými pařáty jsem potkala jedné dlouhé podzimní noci. S horrorem jsem začala koketovat jen nedávno a všechno, co jsem dosud viděla, bylo spíš náhodné. Ale jakmile jsem zjistila, že v TV bude *Nosferatu, eine Symphonie des Grauens* (1922), zbystřila jsem. Ten film byl slavný a vysoko ceněný, to jsem věděla. Dávali ho hrozně pozdě, čekání bylo nekonečné a ospalost na mě doléhala jako žulová náhrobní deska. Ale dočkala jsem se a nelitovala. Tak hluboký zážitek tísně a strachu jsem do té doby nezažila a od té doby jen zřídka. Temnota a pokřivené stíny... Ještě několik nocí mě děsila k nesnesení protahovaná scéna, ve které **Orlokův** zdeformovaný stín s příšernými, ještě víc prodlouženými pařáty nekonečně dlouho klouže po zdi. Tento film zahájil mé expresionistické období a dodnes jsem přesvědčena, že proti těmto filmům je novější kinematografie jen úpadek. Úchvatně pochmurně stylizované dekorace, pokřivené úhly a ponuré líčení herců – jakoby ty příběhy povstaly z mého vlastního nitra.

S **Georgem Starkem** jsem se seznámila v roce 1997, kdy u nás poprvé vyšla kniha *Temná půle*. Ten mizernej parchant mě okamžitě dostal. Především proto, že to nebyl jen nějaký přiblblý, uprchlý psychopat z léčebny, tuctový masový vrah, ale regulérní, zhmotněné zlo, které si přišlo pro to, co mu patří. A patří mu temná polovina mysli úspěšného spisovatele Tada Beaumonta, jehož nejúspěšnější romány s ústředním zabijákem Alexisem Machinem píše právě George. Aby donutil Tada opět psát pod pseudonymem a zabránil tak svému kompletnímu rozkladu a zmizení z povrchu zemského, použije George některých donucovacích prostředků. Nejlépe pořádně ostrou břitvu. Pak se dějí věci. Vražd přibývá, krev stéká, vrabci už zase létají. Ach, Georgi. S knihou jsem usínala, i se probouzela. Pak se krátce nato v televizi objevila i filmová verze od Romea. Zpočátku jsem měla strach, že by to mohlo můj vztah s Georgem narušit, ale obavy se ukázaly jako neopodstatněné. Naopak se naše pouto ještě více prohloubilo a mé city a náklonnost tak přetrvávají dodnes.

I druhé místo obsazují 90. léta s tarantinovsko-rodriguezovskou upířinou *From Dusk Till Dawn* (Od soumraku do úsvitu, 1996). Cestu k Ceckatému tornádu jsem od té doby absolvovala mnohokrát. Vždy mě dostává do kolen jak roztomilý a nevinně vyhlížející je tu psychopatický **Richie Gecko**. Ty oplzlosti co má v hlavě a k tomu pohled štěněcích očí. To by jeden vraždil. A přitom sám má ze svých skutků výtci, je

jako bezbranné dítě. Člověk se nemůže divit Sethovi, že bráchovi vždycky jeho prohřešky odpustí a nakonec ho ještě objímá a chlácholí. Taky bych utěšovala. Quentin si evidentně roli psal na tělo, jinak by neskončil se Salminou nožkou v puse, při kteréžto scéně jsou ovšem dokonalí naprosto všichni. Poté se

změní v upíra a už to není ono, především proto, že se v jeho hrudi ocitá kůl a on mizí v temnotách. Škoda. Za první polovinu ale „Sure“.

Přitahuje. Kde vzít dalšího vyšinutýho chlapa, který bude za něco stát? Možná se vydat na texaskou dálnici a stopnout si ho? Nebo ještě jinak, nechat **Johna Rydera**, aby si on stopnul mě a následně se zaposlouchat do něžných slůvek o uřezaných končetinách. To by šlo... Ke Stopařovi (*The Hitcher*) z osmdesátéhošestého jsem se dostala teprve před nějakou dobou, což ale neznamená, že by nepřeskočila jiskra. Je obdivuhodné s jakým ledovým klidem dokáže druhému udělat ze života peklo, udržovat se v anonymitě, být všude a nikde a ještě vypadat tak zatraceně dobře. Nicméně si po dalším zhlédnutí dělám trochu starosti o Johnovu orientaci. Proč si zasedl na mladého hezouna, tolik si vychutnával smrt jeho nové známosti, a na policejní stanici po sobě roztouženě roztíral jeho sliny? Možná jsem tentokrát přece jen šlápla vedle. Ale nevádí, pro takové případy je tu třeba ještě Stuntman Mike.

coppolovského zpracování. Bílá, načesaná paruka a v kontrastu k ní dlouhý plášť barvy krve. To byla ta chvíle, kdy jsem podlehla tomuto šarmatnímu, určitým způsobem zranitelnému stvoření a připustila si, že tato podoba nejproslulejšího upíra v dějinách je mi nejbližší. Teprve poté jsem docenila Coppolovo originální, vizuálně podmanivé dílo, avšak právě **Dracula** v podání Garyho Oldamana a jeho vzhled ať už jako starce nebo jako anglického gentlemana je to, co mi zde imponuje nejvíc.

Andrea Parezová
Zuzana Kocurková
Iva Jurová

Původně jsem z Coppolova *Draculy* (1992) nějak výrazně nadšená nebyla a až časem, dalo by se říci poslední dobou, jsem si k němu našla cestu. Mezitím jsem viděla ty neznámější *Draculy* i *Nosferaty*, přičemž jako adaptacím se jim moc vytknout nedá, ale co to je platné, když samotný hrabě, byť může odpovídat Stokerově představě, mi nepřipadá zajímavý, tajemný, nedej bože děsivý, ba co hůře, jeho představitelům jde velice těžko upír uvěřit, s čímž mám největší problém asi u Christophera Lee. Nicméně se nesmírně zajímavý *Dracula* objevil před dvěma lety v Brně v Mahenově divadle ve hře *Nemrtvý aneb Upír z Transylvánie*. Bedřich Výtisk byl možná nejlepší hrabě, se kterým jsem měla tu čest. Především ale už z kostýmů bylo patrné, že se režisér držel právě

Damian Węgielek

Umbwati

„Řekni, že ho miluješ!“

„Miluji ho.“

„Hlasitěji!“

„Miluji ho, Andrzej!“

Postel varovně zaskřípala. Klečeli na ní oba, on za ní.

„Ááno!“ zakřičel.

„No,“ odpověděla.

„Tak velký... Řekni, že je velký!“

„Je.“ Záda ženy se zatřásla. Zabořila tvář do polštáře, aby ztlumila smích. „Je velký, Andrzej.“

„Řekni, že ho zbožňuješ! No tak, řekni to!“

Už to nevydržela a hlasitě se rozesmála.

„Co to ...? Co to děláš?!“ zařval.

„Ále, dej mi pokoj, Andrzej,“ řekla a odsunula se od něj.

Zíral na ni stejně vzteklý jako překvapený. Vstala z postele, navlékla si župan a ladným pohybem dlaně odhrnula kaskádu blond loken.

„Co to děláš, Pamela?“ zakňoural.

„Jdu se někam pobavit. Opravdu pobavit,“ odsekla lhostejně. Navlékla si punčochy a přesunula se ke skříni. Vytáhla první šaty z kraje – malé, černé, upnuté, s krajkovým dekoltem.

Hleděl, jak se obléká a cítil, že nutně musí něco udělat. Jen nevěděl, co.

„Jak to?“ zakňoural opět.

„Takto, kocourku,“ odpověděla klidně během malování rtů. „Prostě už jich mám plné zuby!“

„Jich?!“

„Jich,“ mrkla do zrcadla toaletky. „Celých dvánácti centimetrů. A vůbec je nezbožňuji.“

Byla hotová. Stála před postelí – vyzývavě si položila ruce na hrud' a pozvednutím si upravila prsa.

„Vždyť jich je čtrnáct!“ Krev se mu nahrnula do tváří.

Vyprskla smíchy.

„Beru si mercedes. Vrátním se zítra večer.“ Vydala se ke dveřím. „Možná,“ dodala přes rameno.

„Ale Pamela, délka pro vás přece není důležitá!“

Zastavila se. Pomalu popošla k sošce Umbwatiho a něžně se dotkla jeho monstrózního, jako smůla černého, přirození.

„To je důležité,“ řekla tiše. Slastně si olízla rty. Oči jí zeskelnatěly. Přejela po něm dlaní nahoru a dolů. „Jeho bych opravdu mohla zbožňovat. Pa, miláčku!“

Otřesen hleděl, jak za sebou zavírá dveře. Zaslechl ještě zvuk garážových vrat a vrčení mercedesu. Pak zavládlo ohlupující ticho. Zatnul pěsti a udeřil jimi do postele. Tiše zaklel pod nosem. Nedokázal pochopit, že s ním takhle mohla jednat vlastní žena! Vždyť s ním byla již pět let a nikdy si nestěžovala. Drahé automobily, značkové oblečení, zahraniční rekreace – měla všechno, co si jen žena může přát. Co na tom, že ho měl malého, když ho uměl dokonale používat? Anebo to nakonec neumí? Opět zaklel.

Rozrušen vstal. Obrovské břicho se mu zachvělo hněvem. Hodil na sebe župan a odešel do koupelny. Opláchl si tvář ledovou vodou a prohlídl se v zrcadle. Velká, ale proporcionálně dobře stavěná hlava. Buclaté tvářičky. Široká masitá ramena. O krok couvl. Obrovské, chlupy porostlé břicho a monstrózní nohy. Ano, byl silně stavěný – při výšce takřka dvou metrů vážil dobrých sto čtyřicet kilogramů – ale muž musí

být velký. Podíval se v zrcadle níže, pod břicho... a s hrůzou zjistil, že vůbec nejde vidět.

„Kurva drát!“ zasykl. S myšlenkou na solidní drink na uklidnění si zavázal župan.

V pokoji si namíchal gin s tonikem a kopl jej do sebe na ex. Skvělé, pomyslel si, když v žaludku ucítil příjemné teplo. Vzal s sebou obě lahve i skleničku do ložnice. S dalším drinkem se pohodlně rozložil na postel. Aby mysl zaměstnal něčím jiným, než přemýšlením, co zrovna teď dělá Pamela, zapnul televizi. Sobotní noc ve městě – musí jí být dobře. Snažil se rovněž nehledět na sošku Umbwatiho.

Soška byla památkou na loňskou dovolenou v Kongu. Měsíc předtím se Pamelina kamarádka vrátila z Polynésie a byla uchváćena divokostí toho místa. Tak jeli do Konga, kde to bylo ještě mnohem divočejší, aby mohla být Pamela ještě více uchváćena.

Umbwati byl bohem sexuální potence. Soška měla půl metru na výšku – vyřezána byla z černého, lesklého dřeva, které stále intenzivně páchlo kořeněným aroma. Trup a končetiny byly nezvykle štíhlé. Tvář protáhlá, s velkýma očima, kdoví proč namalovanými rudě červenou barvou. Ústa zkřivená v podivné grimase ani úsměvu, ani krutosti. Tvář vyzařovala zarytost, neústupnost a zlost, soška by však nebyla tak efektivní, kdyby nebylo velkého, přímo neproporcionálně obrovského přirození, které hrdě trčelo z tenkých beder. Andrzej ho nikdy neměřil, ale podle oka muselo mít dobře přes třicet centimetrů. A bylo hrubší než Pamelino zápěstí.

„Velká, černá fajfka!“ pomyslel si zlostně. V šeru místnosti se zdálo, že se Umbwati zachvěl, ale muž tomu nevěnoval pozornost. Přepnul televizi a před jeho očima se objevila vlnadná bruneta, právě si stahující kalhotky chlípě vrtící boky před kuchyňským stolem. Andrzej ucítil mravenčení v podbřišku. Ta žena to měla opravdu zmáknuté. Když vzrušení narůstalo, odložil ovladač. Náhle kamera uhnula z brunetčiných boků a zastavila se na přirození černocho, sedícího na stole.

„Kurva!“ zavyl Andrzej. Vystřelil ovladačem na televizi.

Trefil přímo červený čudlík. Obrazovka zhasla.

Posadil se na posteli a hodil do sebe velký lok ginu. Chutnal hnusně, ale rychle to přebil spritem. Zjistil, že tento způsob pití je efektivnější. Znovu si přihnul ginu, zapil a hlasitě říhl. Alkohol začal působit, příjemně uvolňoval ztuhlé svaly. A dodával kuráž. Pohlédl na Umbwatiho. Svráštíl čelo, intenzivně přemýšlel.

„Dobrá, ty černá fajfko, uvidíme, jak jsi skvělý!“

Znovu se napil a přešel ke komodě, v níž Pamela přechovávala spodní prádlo. Naslepo vytáhl černé krajkové tanga. Roztáhl je v dlaních a pak navlékl na sošku. Úmyslně je co nejvíce natahoval až na samotný vrcholek přirození. Několik kroků ustoupil a zadíval se z dálky.

„Neeeee...“ zakroutil hlavou nespokojeně.

Znovu zahrabal v zásuvce a našel růžové bavlněné kalhotky s bílými volánky. Tyhle budou ty pravé, pomyslel si. Vyměnil je za tanga. A srdečně se rozesmál. Africký bůh potence v růžových kalhotkách jeho ženy vypadal ultrakomicky. Muž si nevšiml, jak černý lesk sošky pohasl, a rozjasnila se červeň očí. Přistoupil k sošce s lahví ginu a ťukl s ní o bavlnou zakrytý úd.

„Na tvé zdravý, černý pederaste!“

Umbwati neodpověděl. Andrzej si přihnul přímo z lahve, až se zalkl. Škytl a trochu se mu zamotala hlava.

„Africká péra, polská péra, všechno je to jeden chuj,“ poučil sošku. Jazyk měl již rozvláčný a mluvil nesrozumitelně. „Nepošítá se, jak velkého ho máš, ale kolik máš na kojťě. Nevěšíš?“ Výhrůžně se zahleděl do rudých očí. Pak se k sošce otočil zády a zahleděl se na prázdnou postel.

Umbwati zamručel.

Andrzej pokračoval: „Můžu si objednat několik holšiček a uvidíme, která poletí na tebe a která na mě.“ Zalkl se smíchy, až se musel dlaní opřít o zeď. Vypadalo to, že už má pěkně nakoupeno. „Proš nic nešíkáš?“

Kýval se dopředu a dozadu. Zahleděl se na přirození, napínající růžový materiál. Náhle padl zády na zem a radostně zjistil, že je mu takhle lépe. Přihnul si.

Umbwatiho úsměv byl širší než před chvílí. Byl čím dál více spokojený.

„Zkuvený bůh sexu v Pameliných spojďárech, ha, ha, ha! No, so mi na to opovíš?!“

Soška mlčela. Andrzejovi se zdálo, že mlčí povýšeně a vůbec se na něj nedívá, a to už bylo příliš. Zvedl dlaň a plesk přes přirození. Odlomilo se a spolu s kalhotkami spadlo na podlahu.

„Kua!“ zaklel. A pak se začal hystericky smát. Smál se, až skoro pukl, dlaněmi si objímal třesoucí se břicho. Když už nemohl popadnout dech, přestal. Otřel si slzy, napil se. Náhle ho napadlo, že se chová jak beznadějný idiot. Protože navlékal do manželčiny kalhotky a ulomil ptáka sošce, která stála nemalé peníze – vždyť ho za to Pamela zabije. Ano, měl ho malého, ale byl s ním spokojený. Pokroucené pěšinky mysli jeho mozku naloženého v ginu ho přivedly ke zjevnému závěru: je třeba to napravit. S novým přílivem sil se rychle zvedl a podroušeným krokem odešel do garáže.

Vrátil se za okamžik, v ruce držel tubu vteřinového lepidla. Ještě jednou si lokl ginu, vysvobodil černý pyj z kalhotek a pozorně se na něj zadíval. Lom byl nádherně rovný, když ho přilepí, bude jako nový. Pomazal dřevo lepidlem a přitiskl jej k bedrům sošky. V duchu napočítal do dvanácti. Chtěl do dvaceti, ale po dvanáctce mu naskočila patnáctka a tak začal znovu. Nakonec se na to vykašlal a pustil penis. Držel. Spokojeně se usmál.

„Zdá se, že to lepidlo drší pevně, černý pederas-
tel!“ slabě poklepal sošce na penis. Pak vstal a polo-
žil dlaň na Umbwatiho rameno. Pohrozil mu prstem.
„A ať tě již pšíště nenapadne oblékat si dámské gat-
ky.“ Prohnul se a hlasitě zařehťal smíchy.

Když se narovnal, sáhl po ginu a vyprázdnil la-
hev. Umbwati trpělivě čekal. Andrzej se opile rozhlé-
dl. Nakonec, nejistě se kymáceje na nohou, posbíral
Pameliny kalhotky a vrátil je do zásuvky. Zhasl světlo,
zavadil nohou o roh postele, zavrávoral a padl tváří
na postel. Potáhl, škytl a takřka okamžitě se propadl
do říše snů.

Umbwati k němu přistoupil bez jediné známky
hluku. Pohlédl na ležícího hrubce. Temně černá víčka
změnily rudé oči v tenké zářivé škvírky. Jejich majitel
přemýšlel nad trestem pro toho, kdož se odvážil ura-
zit sošku. Náhle rudá zazářila.

Andrzeje probudila náhlá šílená bolest. Zařval.
Něco silně tlačilo jeho krk k posteli. V nose ucítil silně
kořeněné aroma. Mezi půlkami mu explodoval šrap-
nel. Všechno ukazovalo na to, že lepidlo drží opravdu
pevně...

Přeložil Honza Vojtíšek

**Damian Węgielek, nalezen v ulicích Nového Betlému, do něhož se bude
zarputile vracet během dlouhých, bezesných nocí. Tvrdohlavý a egocentric-
ký lenoch. Na pochlebování čtenářů reaguje radostným šílenstvím a náhlým
nárůstem tvůrčí nálady. Milovník piva, starého rocku a zakouřených pajzlů.
Propadá gore a groteskám, zombie a vnitřnostem, má rád Chandlera a rané-
ho Kinga. Experimentátor s projevy psychózy. Nejlepší a jediný přítel sebe sa-
motného. Publikoval na různých místech na internetu. Držitel životního snu:
osmnáct hodin nepřerušného snu. Řemeslník, ne umělec. A vždy, do prdele,
kráčí vlastními stezkami... Povídka Umbwati vyšla v sedmém čísle časopisu
Grabarz Polski.**

Simona Seidlová
*„Tenhle styl
se mi moc líbí.“*

Tentokrát jsme pro náš tradiční rozhovor nemuseli moc vybírat. Díky Bulově fotopříběhu byla naše volba jasná. Mladá, krásná a zajímavá žena dvou tváří, Simona Seidlová.

Že jste s tvůrcem fotopříběhu Victim, kvůli kterému vlastně tenhle rozhovor vzniká, Miroslavem Bulou, kamarádi, už prozradil on, takže odpadá otázka, jak jste se k tomu dostala. Jaká ale byla Vaše první myšlenka, reakce, když Vás o to požádal? Co jste si o tom myslela?

S Mírou jsme poprvé fotili už před sedmi lety a od té doby se hodně naučil. Když mě oslovil se svou představou, byla jsem nadšená a věřila, že má další z jeho skvělých nápadů.

Jak se Vám líbil příběh? Vaše postava? Nechala jste se jen vést, nebo jste nějak přispěla k její podobě, charakteru?

Celý příběh měl Míra v hlavě už od začátku focení, takže jsem dělala vlastně jen to, co řekl a naznačil. Důležité bylo sehnat převlek vhodný k postavě. Nakonec to byla i docela „sranda“.

Byla to Vaše první zkušenost s podobným typem umění, nebo točíte, fotíte nebo děláte modelku běžně?

S Mírou každým rokem uděláme něco nového. Všechny fotografie jsou jen pro vlastní potřebu a pro získání nových zkušeností fotografa. Fotila jsem i s jiným fotografem, ale toho jsem oslovila já. Že bych dělala modelku nebo herečku, to ne.

Cítila jste se při práci na Victim více jako modelka nebo jako herečka?

Na začátku každého focení jsem nervózní a tak trochu si připadám jako „dřevo“. Některé fotografie jsme dělali na několikátý pokus a jako herečka jsem si chvílemi i připadala.

Ptáme se na to pokaždé a většinou dostáváme spíše záporné odpovědi, ale samozřejmě v rámci žánrovosti jak daných snímků nebo samotného časopisu se na to nedá nezeptat. Jaký máte vztah k horroru? Nějaké oblíbené knihy, filmy, postavy? Mělo to mysteriózně-horrorové ladění Victim nějaký vliv na Vaše rozhodnutí si v něm zahrát?

To, že to bylo hororového žánru, moje rozhodnutí nijak neovlivnilo. Dřív jsem k horroru měla kladný vztah. Snažila jsem se vidět co nejvíce hororových filmů všeho typu. Dneska mám ale raději mysteriózní a psychologické horrory, než scény s klasickým vrahem se sekerou, pilou či nožem. Knihy čtu minimálně.

Vaše postava ve Victim se během příběhu dost razantně promění a musím říci, že ta proměna je hodně povedená. Je poznat, že jste to vy, ale obě podoby jsou velmi rozdílné a odlišné. Přesně jak to příběh vyžadoval. Co všechno ta změna obnášela, jak jí bylo docíleno? Řešili jste to nějak s Miroslavem, hloubku té změny, povahu a charakter, její uchopení nebo stačilo jen nasadit si paruku a převléknout šaty, případně provést postprodukční úpravy?

Oblékla jsem si šaty, paruku a nalíčila se. Do hloubky jsme to neřešili, já sama byla překvapena, že to vypadá líp, než jsem čekala. Měla jsem pocit, že to nejsem já, červenou barvu vlasů jsem nikdy nezkoušela. Pro další vznik fotografií to bylo zábavné a nové.

Když už jsme u těch šatů, Miroslav nám prozradil, že oblečení jste si sehnala sama. Ty druhé šaty jste si někde vypůjčila nebo je nosíte běžně?

První šaty nosím v létě běžně a ty druhé jsou krátké šaty s korzetem. Oblékla jsem si přes ně červenou sukni. Občas jsem si je vzala například na ples, bez té černé sukně.

Asi je zbytečné ptát se, jestli Vás to bavilo, takže se zeptám jinak. Přinesla Vám tato zkušenost něco, objevila ve Vás něco dosud nepoznaného?

Tato zkušenost mi přinesla důkaz, že co Míra vymyslí, nakonec dopadne skvěle. Tenhle styl se mi moc líbí.

Chtěla byste si to ještě někdy zopakovat, nebo něco podobného (třeba film)? Nebo už se něco chystá?

Určitě bych si něco podobného chtěla zopakovat znovu. Ze začátku focení jsem netušila, jak to vlastně bude vypadat. Míra mi svůj nápad sice vysvětlil, ale dopadlo to mnohem lépe, než jsem čekala. Byla jsem příjemně překvapená, až lehce šokovaná. Moc se mi to video líbí. Nic dalšího se v tuhle chvíli nechystá.

Který typ upírů máte nejraději? Murnauowsko-Herzogovsko-Kingovskou krvežíznivou bestii, goticko-horrorové noblesní, přesto strach budící, elegány, akční adrenalinové sportovce nebo metrosexuální cukroušky?

Když vystartovaly filmy jako Blade, Van Helsing a Underworld, tak jsem je rozhodně musela vidět. Přiznám se, že Stmívání jsem viděla všechny díly a v tuto chvíli sleduji seriál Upíří deníky.

Děkujeme za rozhovor...

Carrie

Hned na úvod řeknu jediné, pokud jste Carrie neviděli, přestaňte číst a dál nic nezjišťujte. Rovnou si film pusťte. Pro vás existuje pouze jedna informace, kterou potřebujete vědět. Je to zatraceně dobré! Ostatní necht' čtou s klidem dál.

Režie: Brian De Palma

Scénář: Lawrence D. Cohen

Délka: 98 min.

Původ: USA

Rok: 1976

Hrají: Sissy Spacek, Piper Laurie, Amy Irving, William Katt, John Travolta, Nancy Allen

Stephen King je jméno, které hororovým fanouškům asi nemá moc smysl představovat, od 70 let je to jeden z nejúspěšnějších a zároveň neplodnějších autorů hororové literatury vůbec. Netrvalo dlouho a filmový průmysl si Kinga všiml. Dnes existuje nespočetné množství adaptací jeho knih, které vyvolávají u diváků dvě reakce, za prvé bezprostřední děs a paniku jaký paskvil nám televizní obrazovka představí, anebo za druhé touhu, aby film byl minimálně tak kvalitní jako Green mile (Zelená míle) nebo The Shawshank Redemption (Vykoupení z věznice Shawshank). Bohužel realita je většinou nakloněná k první brakové variantě.

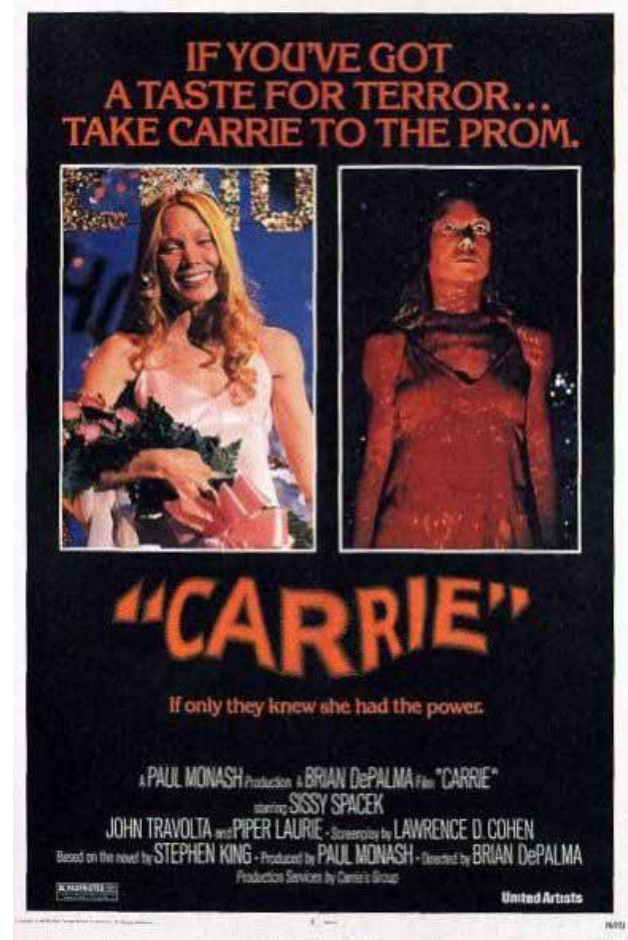
Carrie byla Kingova spisovatelská prvotina, a stejně tak to byla i jeho první filmová adaptace, která spatřila světlo světa.

Carrie White je klasickou černou ovčí školy, potýkající se s každodenní šikanou, navíc aby toho nebylo málo, doma ji čeká nábožensky fanatická matka, která za byť malou chybu Carrie zavírá klidně i na celý den do kumbálu kvůli odprošení. Jak by se asi dalo tušit, duševní zdraví Carrie je na vážkách. Film začíná scénou ve sprchách, kde Carrie dostane své první měsíčky, a naprosto neznalá faktu, že něco takového vůbec existuje, je vyděšená k smrti. Od spolužaček se ovšem pomoci nedočká a snese se na ni naopak výsměch a ponižení. Tahle malá scénka odstartuje hlavní motory celého příběhu. Jakmile se Carrie stává ženou, probouzí se v ní telekinetické schopnosti, o kterých neměla tušení ani její matka. Navíc tenhle incident způsobí, že učitelka tělocviku posměváčky potrestá natolik, že tím roznítí touhu místní „princezničky“ Chris pomstít se Carrie za svou uraženou pýchu. Carrie konečně začne nalézat cestu mezi ostatní, ovšem pomstychtivá Chris už rozjela svůj plán na to, jak Carrie zařídí tu nejhorší potupu, kterou kdy

zažila. Jak si kdokoliv dokáže domyslet, telekinetické schopnosti míšené s veřejným ponižením nejsou nejlepší kombinací.

Film navozuje naprosto dechberoucí atmosféru a tušení něčeho „zlého“ za horizontem, příběh není vůbec dynamický nebo unáhlený, naopak vše tu velmi pomalu spěje k nevyhnutelnému tragickému konci.

Co Carrie dělá opravdu vynikajícím zážitkem, je celkový dojem z toho, co divák vidí. De Palmovi se podařilo nastínit život Carrie v tak depresivních tónech, že mi nejednou bylo vysloveně psychicky blbě ze sledování toho, co všechno Carrie musí snést. Sissy Spacek navíc předvádí svůj nejlepší výkon za celou svoji kariéru, a musím se přiznat, že mě opravdu velmi dlouhou dobu nikdo nedostal na kolena hereckým výkonem tak jako právě Sissy. Carrie není vysloveně horor, rozhodně to není film, u kterého byste se měly bát, jeho největší síla je v budování atmosféry a vykreslení charakterů, se kterými soucítíte. Je to takový ten pocit, kdy si přejete, aby to dopadlo dobře, ale víte, že to se nestane, tento dojem je silný a přetrvává celý film.

Samozřejmě to není ale pouze Spacek, která si zaslouží pochvalu, velký bod za snahu si zaslouží Piper Laurie, která hraje matku Carrie, Margaret White. Žena, která považuje jen porod své dcery za hřích, fanatička, která nedokáže snést nikoho jiného a vše vidí jako nečisté, prostě vidět duo Spacek a Laurie je zážitek sám o sobě. Pak tu máme Nancy Allen v roli mstivé Chris, tu spousta lidí pozná z Poltergeist III nebo Robocopa, a coby rozmazlená školní filena je velmi trefná. Jejího přítele, který ji pomáhá s jejím plánem, hraje John Travolta, toho asi netřeba představovat. Travolta byl v té době známý z televize a Carrie pro něj byl takový úvod do filmového světa než se stal proslulým díky Grease (Pomáda). Zbytek herců rozhodně nedělá ostudu a ne jeden tu odstartoval svoji kariéru.

Filmařská práce je na svou dobu velmi kvalitní, navíc film měl pár revolučních nápadů, za zmínku rozhodně stojí, že to byl první film, který nabídl poprvé záběr kamery, kroužící okolo herců při maturitním tanci. V základě šlo o to, že se okolo páru postavila kruhová kolejnice a kamera jezdila kolem dokola a stupňovala rychlost. Dnes je to běžné, ale tehdy to byla velká novinka. Druhá a podstatnější metoda byl pak obraz v obrazu. V závěrečné scéně (kterou vám samozřejmě neprozradím) je rozpůlený obraz, kde vidíme neustále Carrie (akci) a v druhém studenty (reakci). Tato scéna je také i jednou z nejlepších.

Scénář sice nenabízí geniální nebo filosofické debaty, ale nikdy nepřejde do zbytečného žvatlání, je tu vše co je třeba a podáno je to syrově, tak jak to má být, nečekejte žádné vyumělkované rozhovory.

Téma samo o sobě je i hudba, jejímž skladatelem je Pino Donaggio (Howling, Dressed to kill, Trauma), nebojím se říct, že polovinu atmosféry filmu dělá právě tato hudba. Místo hororových klasických strun tu hraje na emotivní stránku a celý soundtrack je vlastně jedno velké téma pro samotnou Carrie a soucítění s hlavní hrdinkou filmu je díky této hudbě mnohem silnější. Bez sebemenších pochybností je pro mě soundtrack ke Carrie jedním z nejlepších co jsem měl možnost slyšet.

Zatím jsem vypsál jen chválu, na tomto filmu ovšem vsutku není moc špatného, jednu chybu však má. Většina Kingových adaptací je známá tím, že se mnohdy moc nadržují předlohy, ačkoliv Carrie je vsutku někdy až doslovná, i tady chybí pár podstatných scén, ovšem nahrazuje to kvalitou provedení. Někomu taky nemusí sedět styl hraní některých herců, ale to není chybou, jsou to 70 léta a člověk by se na to před sledováním měl připravit.

Jednu věc musím dodat, ať už to bylo účelné nebo ne (to jsem se přes přečtení mnoha rozhovorů s tvůrci na internetu nedozvěděl) film ukazuje na jeden fakt, který je dodnes problémem. Hranice toho, co člověk dokáže snést, a zvláště v tak raném věku, nejsou bez omezení, šikana je něco, co by se nemělo opomíjet, protože i když v reálném životě nemáme telekinetické schopnosti, jakmile se ta hranice zlomí, může jít i o život. Vezměte si za příklad nechvalně známý incident v Columbine (dva studenti stříleli ve škole), a ačkoliv už si to někteří snaží podložit jakýmkoliv důvodem (neustálé shazování vinny na počítačové hry), zdroj většinou vede právě k šikaně a její ignoraci ze strany dospělých. Carrie je mrazivým pohledem na tuhle situaci a neměla by se brát pouze jako nedělní film po obědě. To samozřejmě nepíšu jako nějakou kritiku vůči systému, ale film je skoro dokonalým „co by se stalo kdyby...“.

Dva dny po shlédnutí Carrie jsem zjistil, že se na nás řítí remake a k tomu se váže můj verdikt. Carrie je kultovním filmem svého žánru, plný dechberoucích hereckých výkonů, famózní hudby a ve své době revolučních nápadů, jakýkoliv sequel, prequel či remake prohrává už jen díky faktu, že De Palma už to natočil a ačkoliv nová verze slibuje ukázat scény, které ve starší verzi nejsou, pochybuji, že to bude z poloviny tak dobré. Sissy Spacek je jediná a nenahraditelná. Tečka.

Michal „Timeisnear“ Roth

Čtyřprocentní filmy

Dovolte mi, abych si v úvodu vypůjčil drobný citát, který nám nadefinuje obsah celého článku. Existují totiž takzvané **Queer horror awards**, které jsou udělovány snímkům: „that involve significant, and generally positive, portrayal of gay, lesbian, bisexual or transgender characters, issues or themes within the area of horror“. My se budeme této charakteristice držet a zaměříme se na snímky, které se jmenovanými sexuálními menšinami opravdu pracují, a nebudeme se tu smát s každou buranskou řachandou, ve které někdo někoho znásilní do zadku. Smiřte se také s tím, že pokud v našem přehledu nenajdete horror, který jste zrovna dokoukali a ve kterém se políbily dvě ženy (zdravíme **Pražské noci**, 1968), neznamená to, že o něm nevíme. Jen prostě chceme upozornit na opravdu zásadní snímky, které s tématem pracují trochu sofistikovaněji. Jo, a taky tady nebudou lesbické upírky, ty si zaslouží vlastní článek.

Naše první zastávka bude v roce 1975, kdy spatřil světlo světa jeden z nejzásadnějších hororových muzikálů, **Rocky Horror Picture Show**. Snímek, jehož hlavní postava, Doktor Frank-N-Furter, je bisexu-

ální transvestita z Transylvánie, se po právu stal kultem, jehož fanoušci se pravidelně schází v kostýmech na projekcích, zpívají písně spolu s postavami, přehrávají si scény a jistě se také muchlují na toaletách. Vždyť v kostýmu je dovoleno vše, a co se v kostýmu stane, v kostýmu také zůstane. Čeští fanové, hojně v županech a prostěradlech navštěvující nejrůznější

festivaly fantazie by mohli vyprávět. Děj **Rocky Horror Picture Show** si bere mnohé z universalovské klasiky **Old Dark House** (1932) režiséra Jamese Whalea, toho času aktivního homosexuála. Richard O'Brian a Jim Sharman, autoři **Rocky Horror** si samozřejmě mohli dovolit nepoměrně více než Whale a tak je jejich muzikál přehlídkou toho nejbizarnějšího v žánru vůbec. V čele s Timem Currym v roli Frank-N-Furtera. Jen podotkneme dvě drobnosti, jednak i přes to, jak film vypadá, nejde o podívanou pro hlupáky, a jednak úspěch **Rocky Horror** vyprodukoval ještě pokračování **Shock Treatment** (1981), které má své kvality, ale se svým předchůdcem se měřit opravdu nemůže.

Jestliže je **Rocky Horror Picture Show** snímek, který prakticky přetéká LGBT tematikou, **Sentinel** (1977) je v tomto směru spíše popelkou. Horror

natočený na motivy stejnojmenné knihy Jeffreyho Konvitze ve své době šokoval spíše obsazením znetvořených a postižených lidí ve vedlejších rolích. To je téma, které Hollywood nemusí už od dob Browninových **Freaks** (Zrůdy, 1932). A tak až dnes můžeme docenit i další aspekty **Sentinelu**, mezi kterými se neztratí lesbický pár, žijící v domě, ve kterém se všechny ty divné věci odehrávají. Šokující není ani tak fakt, že v baráku žijí nadržené lesbičky, ale jedna konkrétní scéna, ve které se ta nadržnější z nich velmi intenzivně ukáží před hlavním hrdinou. Sice neodhalí skoro nic, ale to, jakým způsobem svou masturbaci Beverly D'Angelo předvádí je minimálně na Oscara. Dva roky před Formanovými **Hair** (Vlasy, 1979), ve své první filmové roli – no, rozhodně se neztratila.

A když už jsme u těch dívčích masturbací ve filmech s lesbickou tematikou, musíme provést skok

v čase a prostoru a pozastavit se u snímku, který stál u zrodu moderního evropského horroru. Dívka masturbující v podkrovním pokojíku, zatímco její alter ego brutálně vyvraždí takřka celou rodinu, je jedním z vrcholů geniálního **Haute tension** (Noc s nabroušenou břitvou, 2003) kdysi nadějněho režiséra Alexandra Aji. Film mimo mnoha jiného ukazoval také fakt, že láska si nevybírá a zamilovaná lesba dokáže být kreativnější a neodbytnější než jakýkoli zamilovaný heterák. Mimo to všechno je pak *Haute tension* ještě silnou osobní vzpomínkou na první z mnoha Tradičních hororových srazů (THS), kde, coby horká novinka, přikoval k židlím i ty nejnotoričtější z hororových alkoholiků.

Ze zcela specifických důvodů se hrdiny THS staly také konkrétní vybrané díly **Nightmare on Elm Street**. Proto se sluší připomenout si také jediný vyloučeně homosexuální zářez do této významné série. Samozřejmě jde o díl druhý, s podtitulem **Freddy's Revenge** (Noční můra z Elm Street: Freddyho pomsta, 1985). Snímek, jehož 85 % je založeno na tom, že hlavní teenage hrdina se polonahý prochází po plátně, tu a tam naháněný nadřazeným SM tělocvikařem, představuje výrazný krok stranou v rozbíhající se sérii. Pan Krueger se objeví také, ale celou dobu máte pocit, že by mnohem raději podřezával mladé dívky někde jinde, v mnohem krásnější Noční můře. V druhém NOES se prostě objevil někdo ještě zabitější než Freddy a to režisér Jack Sholder, který málem celou sérii zničil. Nutno dodat, že snímek je

natolik nepovedený a má osmdesátkový feel v tom nejhorším možném slova smyslu, že jej žádný uvědomělý gay nemůže brát jako zdařilou ukázkou homosexuální hrůzy.

Pokud se topíme v osmdesátých letech dvacátého století, je jistě záhodno upozornit na podarenější zástupce námi sledovaného tématu. Nemáme na mysli přehlídku hošanů v **Lost Boys** (Ztracení chlapci, 1987), ostatně všichni se snaží tvářit zarputi-

le heterosexuálně, ale musíme upozornit na sérii, která na tématu LGBT staví dokonce pointu prvního dílu. Jasně, jde o vynikající **Sleepaway Camp** (1983), který se svým úžasným a intenzivním zakončením přeta-

ví ze standardního slasheru v nezapomenutelnou podívanou. Angela se s přehledem řadí po bok dalších chlapáků jako Jason Voorhees nebo Michael Myers, bohužel, pokračování jsou stále tuctovější a ani pokus o resuscitaci v roce 2008 respektive 2012 se příliš nevydařil.

A když už jsme u toho převlékání (uups, spoiler), tak mi dovoluňte pouze telegraficky nahodit ty nejzásadnější. Praotcem všech transvestitů a transsexuálů je pravděpodobně **Psycho** (1960), ve kterém je to sice

mnohem složitější, ale když se oprostíme od všech těch psychických problémů, které Norman má, nakonec je to jen chlápek v šatech své matky. Ostatně, vrah v ženských šatech, případně vrah, muž, který se cítí být ženou, není ničím vzácným. Za všechny jmenujme vynikající **Dressed to Kill** (Oblečen k zabití, 1980) Briana De Palmy či neméně zásadní **Silence of the Lambs** (Mlčení jehňátek, 1991), ve kterém by

tromáckých propriet, plus, slovy Evilminda: „nejdrsnějšího gay policistu všech dob“. Tromu jako takovou je nutné vyzdvihnout jako společnost, která po celou dobu své existence boří tabu a to nejen ta, spojená se sexuální orientací.

To takový multitalentovaný David DeCoteau žádá tabu neboří, naopak jeho snímky, které si můžete na DVD po desetikorunách nakoupit na Hlavním nádraží v Praze, stereotypy vytváří. David každý rok vysype ze svého rukávu několik snímků nejroztodivnější kvality a minimálně jeden z nich je postavený na ukazování polonahých chlapáků. Všichni jste už jistě zavadili okem o horory jako **Brotherhood I-VI**

sexuálně nevyhraněný záporák nejraději ošukal sám sebe. Mimochodem, zatímco Oblečen k zabití se snaží aktivně ukázat, že transsexuál nerovná se vrah, vyznění Mlčení jehňátek čtyřprocentní menšinu poměrně nakrkló.

A to ještě můžou být rádi, že se jim do rukou nedostala Tromou distribuovaná německá adaptace stejnojmenného komiksu **Kondom des Grauens** (Killer Condom, 1996). Hlavní gay hrdina je detektiv, pátrající po příčinách nedobrovolných kastrací (mimochodem, jsou i dobrovolné?), které způsobují potvory, maskující se, překvapivě, za kondomy. Jde o německý snímek, který má většinu klasických

(série Bratrstvo, 2001–2009) nebo **House of Usher** (Tajemství domu Usherů, 2008) a většina z vás jistě odhadla jejich kvality už podle coveru. Nemýlili jste se. Každopádně má kromě záporných bodů (mezi další patří jeho nereagování ve Facebookové poště) i nějaké ty kladné, jako například režírování nových děl série **Pupper Master**, které svou kvalitou a zábavností stojí vysoko nad Davidovými gay kousky.

A abychom vám předvedli i nějakou tu kvalitu a dokázali, že známe opravdovou hororovou klasiku, zařadíme do našeho přehledu adaptaci románu Shirley Jacksonové nazvanou jednoduše **The Haunting** (Strašení, 1963). Na příběhu skupinky parapsychologů, která zkoumá dům, ve kterém by mělo stra-

šit, není nic šokujícího, ale zpracování (režie Robert Wise) jej posouvá do nadpozemských výšin. Zcela objektivně bychom museli Haunting zařadit mezi tři nejzásadnější duchařiny všech dob. No, a jelikož jsme ve článku o homosexuálních aspektech hororů, zdůrazníme postavu Theodory, která má zásluku na dívčí osazenstvo strašidelného domu. Stejnomený remake z roku 1999, který u nás šel jako Zámek hrůzy, je pak zajímavý pouze faktem, že nadřezanou bisexuálku tu hraje sexy Catherine Zeta-Jones.

Rozjuchanou ptákovinou s nespornými kvalitami jsme začali, rozjuchanou ptákovinou s nespornými

kvalitami také skončíme. Ne, nebudeme tu rozebírat sérii **Scary Movie**, která sice obsahuje nesporně homosexuální postavu, ale její zobrazení, ač občas vtipné, je zoufale nezajímavé. Skončit chceme filmem, který představuje jednu z nejsostifikovanějších mimozemských invazí všech dob. Cílem emzáků v **Mucha Sangre** (2002) je oplodnit všechny muže a sníst všechny ženy. Žádný kaďák není v bezpečí, žádný vtip není dostatečně pokleslý. Jeden z posled-

ních filmů Paula Naschyho nezobrazuje homosexualitu v příliš přívětivém světle, ale to nevádí. Gayové jsou jedni z nejtolerantnějších lidí vůbec, určitě si **Mucha Sangre** užili a určitě si užijí i tohle číslo Howarda.

V Labyrintu českého filmového horroru

V roce 2012 proplul kiny český mysteriózní horror Tomáše Houšky **Labyrint**, posbíral ne moc lichotivé reakce a komentáře a pak zase hezky zmizel. Tím by to pro mnohé mohlo být vyřízeno. Já ten film dosud neviděl, setkal jsem se však s ním z trochu jiné strany – peripetie jeho vzniku, situací, za jakých vznikal, jeho samotný osud a současný stav praktického nebytí, mě zasáhly a otřáslы mnou natolik, že jsem v minulém čísle nadnesl, že bych o tom mohl napsat článek. Abych pravdu řekl, **Labyrint** a to, co jsem o něm vyslechl na loňském Bloody Xmas festu mi nedalo spát natolik, že jsem se nakonec rozhodl ho přece jen napsat. Protože on to není JEN příběh jednoho filmu, on to vlastně stejně tak dobře může být příběh jednoho žánru v české kinematografii.

Tomáš Houška (*1964) k filmu tíhl již od mládí, dostal se k němu z vlastní vůle a rozhodnutí, ale až ve velmi zralém věku. „*Lehce po čtyřicítce jsem začínal tam, kde jsou studenti FAMU někde v pětadvaceti.*“ Nejvýrazněji asi když do scénáře přepsal vlastní román, podle nějž Tomáš Vorel natočil **GympI**. Rozepsaných a rozdělaných věcí měl a má Houška povícero, druhou výraznou stopou v prachu kinematografie se však stal právě jeho autorský **Labyrint**.

Šel do něj s jasnou představou lehce old schoolového hororového dramatu s trochou mystiky („*kteřá je takovou scénaristickou falší*“), plného napětí, strachu, vriskajících polonahých děv, krve a tvrdé muziky. Tedy do čisté béčkové žánrovky. Která možná bude trochu více thriller, ale pořád to bude maso.

Scénář byl napsán, cíle vytyčeny, jasných a neotřesitelných vizí a představ plná hlava. Domluveny dvě skladby doom metalových Silent Stream of Godless Elegy. Herci, včetně exotické Mary Coronado, se slétali jak včely na ocucaný bonbon. V nadšení a jako součást jakéhosi úletu Houška oslovil Lucku Vondráčkovou, jejíž hlavní role je přesným a až takřka dokonalým protikladem jí samotné a toho, jak je obecně Lucka vnímána. Tedy trochu sobecká, trochu fanatická a sebestředná, celkově dost protivná holka. S níž to navíc neskončí moc dobře, což nejen každý milovník žánru jistě ocení. No jen nezapírejte, že vás např. poslední okamžiky Paris Hilton v **House of Wax** (2005) nepotěšily. „*Řekl jsem jí: budeš tam běhat polonahá a pak tě tam zabijem a jí se to hrozně líbilo, že to jde zcela proti jejímu proudu.*“ Lucka na své první střetnutí s hororovým žánrem nadšeně kývla a Houška si dodnes spolupráci s ní nemůže vynachválit: „*(...) byla jeden z nejfajnovějších členů štábu a i v největším masakru přetažení a stresu udržela pohodu, za což ji obdivuji, protože to je holka do nepohody.*“ To však ještě nevěděl, že o ní, respektive o její postavení ve filmu, bude muset svést ještě jeden, marný, boj. Ale o tom později, abychom nenarušili chronologii našeho příběhu.

Tohle všechno můžete mít, ale pro natočení dobrého horroru vám to bude stejně k ničemu. Protože musíte sehnat ještě to, o co jde až na prvním místě. Tedy peníze. A s tím přichází ta sranda. Nebo horror. Záleží, z jaké strany a pozice na to nahlížíte. Tomáš Houška má již jasno.

Slyšte jeho teorii a typologii financování českého filmu.

V české kinematografii nic jako sponzor neexistuje. To je jen nesprávná a falešná představa. Sponzor je totiž milovník filmu, který dá do filmu peníze a nečeká, že se mu nutně musí vrátit zpět. To se tak může dít např. na amatérské a kamarádké

úrovni karvinské Horrorwatch paura galérky, kdy jsem na natáčení **Očí starého kostelníka** dokonce i já přispěl snad až zanedbatelnou částkou a nijak neočekával, že se mi to někdy nějak vrátí (a dodnes se tak nestalo). Ale ne v profesionálním filmu. Tam totiž existují buď investoři, kteří vrazí prachy jen tam, kde si moc dobře spočítají, že se jim se ziskem vrátí, a nebo inzerenti, kteří vám sice něco dají, ale očekávají product placement (to je takové to obtěžující ve filmech, co se čeští filmaři pořád ne a ne naučit dělat tak, aby se z toho nezvedal kufr) a výrazné zviditelnění ve filmu. Díky tomu má podobná čistě žánrová a ještě k tomu okrajová záležitost již z principu problém. Není určena pro masové publikum, což se u nás rovná takřka ortelu smrti. Investora pro podobný film seženete jen velmi obtížně, protože investice nejásají návratovostí. Product placement v horroru? Na to má Houška krásnou odpověď, která si zaslouží citaci: „*To jako že na naše krásný auta bude stříkat krev a potečou střeva?*“ Přesto se pár inzerentů našlo, hlavně díky entuziasmu marketingových šéfů daných firem. Našel se dokonce i nějaký ten producent. Takže hurá na zdánlivě a na první pohled nejzábavnější část výroby. Na natáčení.

Ideální čas na malou vsuvku: „*Jestliže do toho producent mluví, a je to člověk, který něco o filmu ví, má to rád a je s tím režisérem na jedné vlně, že si řeknou, tohle chceme prostě dělat a ten producent občas vlastně dělá i roli dramaturga, to je fajn. Protože člověk potřebuje korekci a nějakou reflexi. Blbě ale je, když do toho vlezí inženýr ekonom, který ví, jak se*

vydělávají peníze a teď začne vysvětlovat jak to bude fungovat, protože on žije tím světem, kde se vydělávají prachy a myslí si, že díky tomu rozumí, jak se dělá dobrý film.“

Točit se začalo s naprosto hraničním rozpočtem. Muselo se tedy točit rychle. A začaly první problémy. K Houškově cti je třeba dodat, že uznává, že za řadu z nich si může sám špatným rozhodnutím v daný okamžik nebo tím, že „*včas nepraštil do stolu a nepočínal si více despoticky.*“ Za kamerou měl původně stát Marek Jícha, poměrně velký hračička a experimentátor. Asi dodnes Houška lituje rozhodnutí být první v ČR, kdo natočí film tehdejší novinkou – RED kamerou. To je takový velký a těžký krám, naprosto nevhodný pro natáčení v úzkých a stísněných prostorách stok, katakomb a podzemních štol, kde se natáčela výrazná část filmu, kterému pořád docházejí baterie, musí se neustále vyměňovat zaplněný harddisk, po každém vyměnění se kamera musí restartovat, což pár (desítek) minut trvá a hlavně se dost přehřívá, takže se musí pořád chladit. Takže místo aby se peníze investovaly jinam, musel se platit zvláště (nejeden) člověk, který kolem kamery neustále poskakoval s ledem. Navíc, z různých důvodů, které pro náplň článku nejsou důležité, Jícha z projektu dva týdny před samotným natáčením vypadl a na jeho místo nastoupil narychlo sehnáný Martin Matiašek. Který vlastně spadl doprostřed projektu a se samotnou kamerou se musel seznamovat za ostrého pochodu během natáčení. Zdá se, že výsada být u nás první, kdo s touto kamerou natáčel film, stála hodně

potu, úsilí a nervů. Jak se ale říká, všechno zlé je pro něco dobré, peklo s RED kamerou kromě komplikací, potíží a neuspokojivému prvenství Houškovi přineslo i jedno poučení, které v dnešní technickou dokonalostí posedlé době zní pro upřednostňovatele obsahu před formou, skoro až jako balsám na uši, a já osobně jsem rád, že to někdo řekl nahlas: „*Film se, samozřejmě, dá dělat strašně dokonalou a precizní technikou. Ono to není dvakrát dražší, než kdyby se to točilo HDVěčkem, ono je to dvacetkrát dražší. Je to opravdu nesmysl. Je daleko lepší mít dvakrát tolik natáčecích dní a dovolit si jiný věci a věnovat se tomu příběhu.*“

Takže se v podzemí točilo s těžkou a nemotornou kamerou. Na detailní pohyblivé záběry z ruky z blízka, které podobné prostředí takřka vyžaduje a vybízí k nim, se rychle muselo zapomenout, točilo se většinou ze stativu bez pohybu. Hlavně díky tomu natáčení nabralo obrovský skluz. Natáčení v podzemí se stalo peklem. Jeden jediný záběr si vyžádal někdy i několik hodin. Realitu nadšení z natáčení nahradila únava. Všichni se stali otroky supertechniky. Houška se snažil zachraňovat seškrtáním celé jedné dějové linie o níž si myslel, že v příběhu chybět nebude. Při střihu pak došlo ke zjištění, že samozřejmě chybí.

Všechno se začalo komplikovat, prodražovat a zpomalovat. Dostavovala se nervozita. Kameraman Houšku uklidňoval, že přece nemůže panikařit, ale musí se starat o kvalitní záběry. „*Chceš točit Buñuela nebo Trošku?*“ Houška přiznává, že podlehl. „*Ale měl jsem říct: Kurva, jasně, že Trošku, děláme*

čistou žánrovku, žádné umění!“ A tak se natočily záběry do filmu Buñuela, ale natočilo se jich tak málo, že se z toho nakonec poskládal(a) sotva Troška. Možná to zní zjednodušeně, ale podle Houšky by si člověk měl trvale hlídat své ego a když jde jednou točit béčko za pár šupů, neměl by se nechat oblbnout představou Českých lvů.

Když se dotočilo, nebylo to kompletní. Natočeny byly pouze 2/3 záběrů, kterých bylo potřeba. Chyběla spousta detailů a z ruky točených záběrů. Hotový byl prakticky jen strohý popis situací, ne však jejich atmosféra. Prostě to nefungovalo a nemohlo fungovat. A to už se točilo dráž, než bylo původně s produkcí domluveno, strach, zda zbude něco na post-produkci se stal nepříjemnou realitou.

Houškovi nezbylo nic jiného, než jít za investorem vyžebrať ještě nějaké finance na pár dalších dní natáčení. Místo toho však investor z celého projektu odstoupil a po Houškovi požadoval navrácení všech dosud protočených peněz, což bylo bratru něco málo přes 8 milionů.

Ideální místo na druhou malou lehce odbočující vsuvku: „*Když se za Labyrintem ohlédnou zpátky, mám vlastně pocit, že jsme během prvního dne obhlédli ve znojenském podzemí někde naštvání nějakého poltergeista a on nám to pak dával pořádně sežrat. Kolem toho filmu se dělo tolik věcí, které ani nemůžu moc racionálně vysvětlit. Měli jsme třeba na Barrandově v jedné škole uložené dekorace a spoustu různých věcí. Jedné noci tam někdo ze zdi a z trubek serval topení a všechny věci zničil a rozmetl*

po místnosti. Asi jako kdyby jste do té místnosti pustili nasraného nosorožce. Nad ránem mi zavolali policajti, tak jsem tam jel řešit tu spoušť s vytopenou místností a oblaky páry linoucích se z oken. Stál jsem tam a čvachtal po kotníky v horké vodě po celé místnosti s pláčem na krajíčku a přemýšlel o tom kdo a proč. A celé je to cesta zase zpět k poltergeistovi. Rozumějte: ta místnost byla při mém příchodu zamčená, v prvním patře. Tam se nikdo nemohl jen tak dostat. A takových situací bylo více, byť pokaždé v jiné oblasti. Racionálně vzato úplná pitomost. Anebo přijmete fakt, že je za tím poltergeist.“

Takže místo nějakého výsledku měl Houška jen prakticky nepoužitelný nehotový film, žádné finance a ještě navíc mnohamilionový dluh. Je třeba psát, že se všechno na nějakou dobu zastavilo a zaseklo? Houška nakonec našel producenty, kteří na sebe vzali jak jeho finanční závazek vůči předcházejícímu investorovi, tak finanční záštitu nad dotočením a postprodukcí celého filmu. Ovšem ne, že by to dělali z nějakého entuziasmu a nadšení. Jako protihodnotu dostali práva k filmu, čímž Tomáš Houška prakticky ztratil poslední vliv na původně jeho film.

Po několika měsících se tak konečně přistoupilo k dotáčkám. Navazovat na náhle a nenadále přerušenu práci asi není žádný med. Obzvláště, když se k tomu přidají další problémy. Ukázalo se totiž, že nový producent má o filmu naprosto jinou představu.

A jelikož producent, vlastní-li navíc práva k filmu, je šéf, muselo být, k ještě větší škodě pro film samotný, samozřejmě po jeho. Producent tedy výrazně zasáhl do dotáček. Natočila se spousta jiných a nových scén, které se později zase s velkou slávou vyhazovaly, neboť z již tak nesourodého filmu dělaly spíše crazy komedii. Nakonec byla sestříhána snad pátá verze, která šla do kin.

Byla to však čistě producentská verze, „v níž je úplně jiná hudba, než jsem chtěl já, kde je asi 10 minut záběrů, které jsem v tom filmu nechtěl a pořád nechci a kde chybí pár záběrů, které bych tam chtěl, ale které jsme nedotočili ani v dotáčce.“ Do filmu se s notným přispěním producentů odkudsi vloudilo romantické melodrama dvou hlavních postav, které tam překáží a naopak se z něj vytratila „syrovost střikající krve za řevu přebuzených kytar.“ Film se pak posunul pryč z toho čistého žánru někam do šedivé mlhy nevýrazného mainstreamu. Houškovy původní představy a vize nejen, že nebyly naplněny, ale až násilně potlačeny, překrouceny a znehodnoceny. Jak již Houška sám naznačil, samozřejmě, že i on mohl v okamžiku, kdy se začaly natáčet dotáčky a film změnil směr někam, kam on nechtěl, bouchnout do stolu a říct, že na to kašle, jde od toho pryč a nechce pod tím být podepsaný. To se ale v okamžiku, kdy jste tomu věnovali spoustu času, nervů a vlastních peněz, nedělá zrovna jednoduše. Už i z finanční stránky věci. Protože se nad projektem pořád vznášel několikamilionový dluh prvotnímu investorovi. „Dodělat to bylo čistě racionální řešení.“

Zkráceně řečeno Houška by nejradši vzal existující materiál, přestříhal ho po svém, dodal k tomu muziku, kterou chtěl, hlavně dva songy, které původně pro film natočili Silent Stream of Godless Elegy, včetně předělávky motetu⁽¹⁾ od Guillaumea Dufaye z konce 15. století (kterou snad ještě pořád najdete pod názvem Dufay na jejich bandzone profilu) a vytvořil novou verzi co nejvěrnější svým původním představám. Jenomže k tomu s největší pravděpodobností nikdy nedojde. Např. proto, že na film nemá práva.

Nespokojen Houška byl i s dalším tahem nového vlastníka filmu, který se rozhodl reklamní kampaň filmu zcela, jednoznačně a prvoplánovitě postavit (jen) na Lucce Vondráčkové. Lucka Vondráčková je specifická tím, že ji hodně lidí nemá rádo. „Když jsem nakonec obcházel lidi s tím, že mám ve filmu Vondráčkovou, tak jsem zjistil, že ona má možná více nepřátel, než přátel.“ Rozhodnutí vlastníka filmu postavit celou kampaň

(1) **Motet** nebo **Moteto** (pravděpodobně z latinského *movere*, hýbat se, anebo starofrancouzského *mot*, slovo, výrok) označuje několik žánrů sborové hudby, používaných v různých obdobích dějin hudby. Výraz se objevil poprvé ve 13. století jako označení pro raná díla používající kontrapunkt založený na repetitivním opakování základního hlasu zvaného *cantus firmus*. Během renesance bylo od *cantus firmus* upuštěno a za moteta byly označovány rozsáhlejší polyfonní kompozice obvykle na duchovní texty. Moteto tedy bylo duchovním protikladem světského madrigalu, s nímž jinak sdílelo podobný hudební charakter.

na tom, že to je film Lucky Vondráčkové Houška do dnes považuje za jednu z fatálních chyb. Pokoušel se jim vysvětlit, že Lucka Vondráčková má nějaké své publikum, které se vůbec v ničem nepřekrývá s cílovou skupinou hororového žánru a jeho filmu. Protože ten film je spíše pro lidi, co mají rádi tu krev, tvrdou muziku a mají rádi, když je to tvrdé a divoké. Což zcela evidentně většina Lucčina (ať už hudebního nebo hereckého) fanklubu nepreferuje. Že to je prostě celé úplně mimo. „*Tohle oni vůbec nechtěli pochopit.*“

Z filmu se udělal jeden jediný master, který do kin vstoupil v DCP a jedné celuloidové verzi. Chvilí v nich pobyl a pak zmizel ze světa. Takřka doslova. Jedinou existující kopii filmu totiž vlastní firma, která chvíli poté zkrachovala a v současnosti je v insolvenčním řízení. Tedy teoreticky sice existuje, ale naprosto nijak nefunguje a nic nevytváří. Nikdo jiný film nevlastní, neexistuje žádná jiná kopie a ta, která je majetkem (včetně práv na ni a celý film) firmy se stala součástí insolvenčního řízení. Dokonce ani jeho tvůrce, Tomáš Houška, jej nemá k dispozici a nemá ho v žádné koukatelné podobě. Má jen hromadu ani hrubě sestříhaného materiálu. Teoreticky řečeno, film **Labyrint** v současnosti dlí ve vzduchoprázdnu a není jakákoliv šance se k němu dostat.

Ten, který ho vymyslel, věnoval mu část svého života, svých nervů a dokonce celý jeden milion z vlastní kapsy, tedy nemá nic. Naopak, samotná snaha splnit si svůj sen, ho o více připravila, než by mu dala. „*Jsou to věci, na které jsem několik let střádal frustraci a vztek.*“

V současnosti se Tomáš Houška věnuje novému projektu, kterým je natáčení komedie s názvem Maturita (<http://abraka.eu/maturita.php>). Žádnou director's cut verzi **Labyrintu** neplánuje a vlastně o něm ještě nějakou dobu nebude chtít moc slyšet. „*Nechce se mi dráždit poltergeista. Jen ať pěkně zůstane v Labyrintu.*“

Pro nás ostatní může být potěšující zprávou, že podle posledních informací vlastníků filmových práv slíbil, že někdy v první půlce roku 2013 **Labyrint** vydá na DVD, takže si o výše napsaných skutečnostech a jejich výsledcích budeme snad moci konečně udělat svou představu sami.

Co říci závěrem? Točit v Česku horory a dostat je do kin evidentně není žádná velká sranda. Osudy, pozadí a dění za oponou jednotlivého filmu běžného diváka asi nijak nezajímá. Dá se říci, proč by i mělo? Na druhou stranu, povědomí o tajuplných tvůrčích procesech a vzniku daného filmu může pomoci ke konečnému a otevřenějšímu přístupu a jeho pochopení. Filmy prostě nepadají jen tak z nebe nebo internetu. Sám za sebe čistě subjektivně mohu říci, že mnou osud Labyrintu docela otřásl. Natolik, že od teď budu rád a vděčný za jakýkoliv český hororový film bez ohledu na jeho kvalitu. Ne že by mi to zamlžovalo a upravovalo jeho hodnocení (např. **Čepel smrti** sračkou je a sračkou zůstane), ale už si budu trochu uvědomovat, co všechno jeho vzniku mohlo předcházet a s čím vším se jejich tvůrci potýkali.

Úplně na závěr bych ještě rád poděkoval Andree Parezové a Zdeňkovi Skokanovi za poskytnutí videozáznamu z říjnové BXM Fest 2012 diskuse s režiséry Tomášem Kučerou a Tomášem Houškou a samotnému Tomáši Houškovi za obsírné doplňující informace k tématu. Veškeré citace v textu citují Tomáše Houšku právě z buď již zmíněné diskuse nebo poskytnutých informací. O pár slov k tématu jsem požádal i Lucku Vondráčkovou. Buď jsem k tomu použil nesprávný komunikační kanál nebo jsem jí nestál za odpověď. Přesto ji mám rád pořád stejně a plně si užívám své vyjímečné a nestandardní postavení spojnice mezi jejími fanoušky a hororovým žánrem.

Doprovodné fotky použity z internetových stránek filmu.

Honza Vojtíšek

Labyrint

Těžko psát do horrorového magazínu, který je logicky určen pro fanoušky žánru, o filmu jako je Labyrint. Labyrint totiž není podle všeobecných měřítek vynikající, ba ani dobrý. Jenomže na druhou stranu je nesmírná škoda vzít jej a zahodit do koše, protože ten malý kousek češství v každém z nás někde je a hlodá. Český horrorový film v kinech! Český profesionální horror! No, jenže... On Labyrint vlastně není horror, byť se touto škatulkou pyšní. Vlastně není ani thriller, čert aby věděl, čím je. A myslím, že kromě čerta ani sám Labyrint neví, čím chce vlastně být.

Režie: Tomáš Houška
Scénář: Tomáš Houška

Délka: 93 min.

Původ: ČR

Rok: 2012

Hrají: Lucie Vondráčková, Martin Zbrožek,
Jan Zdražil, Mary Coronado

Musím říct, že o Labyrint jsem se nijak zvlášť nezajímal a otřel jsem se o něj poprvé až při hlasování, v němž měli lidé na internetu vybrat plakát k filmu. To že vyhrál zřejmě ten nejhnusnější, to řešit nebudu, ovšem téměř na všech byl takový hlavní slogan filmu: „*Lucie Vondráčková tak jak jste ji ještě neviděli.*“ Jak píšou, vůbec jsem nevěděl o čem film je a tak jsem očekával nějaké příjemné porno ve stylu „*Lucka get dirty*“, bohužel nestalo se tak. Ono jasně, dvě spolu- bydlící jsou docela klíšé, za to by nikdo pornooscara nedostal, ale aspoň bychom Lucku viděli, jak jsme ještě neviděli. Na druhou stranu, pro mě docela ten slogan celkem i platil, protože naposledy si Lucku Vondráčkovou pamatuju jako moderátorku obskurně hitparádního pořadu pro mladé z devadesátých let Marmeláda, kde jí dělal sidekicka Radek Kuchař. Což je, jak to jen říci, smutné.

K filmu jsem se dostal tak, že jsem onen již zmiňovaný plakát zahlédl ve vývěsce místního kina, neměl co dělat a tak jsem si na něj zašel. Nevím, zda to bylo znamení, či špatná reklama, ale v kině jsem byl zcela sám. Ovšem to je bezpředmětné, protože v tom kině nebylo plno tak třicet let. Výhodou toho bylo, že jsem si mohl film náležitě užít, tedy bez chichotajících se puberťáček a tzv. svačinářů, tedy lidí, kteří musí po celou dobu filmu šustit papírky od jídla a cpát se jako by to bylo to poslední, co na světě udělají. Nebo lépe řečeno krmit se jako prase a srát mě. Usadil jsem se doprostřed sálu jako pán a čekal. Tady musím ovšem zmínit jednu věc a tou je to, že v té době už jsem věděl, že se film zabývá pražským

podzemím a legendami, což je pro mne osobně velmi přitažlivé téma, za což může „*ábičko*“, kde jsem si coby malé Caelosátko přečetl několikrát poutavý článek se spoustou obrázků právě o pražském podzemí. Z toho plyne důvod, proč jsem na film šel a zmiňuji to právě proto, že pokud máte podobnou slabost, je docela dobře možné, že se vám film bude alespoň trochu líbit. Tedy pokud se místo s podzemím spokojíte s obyčejným sklepem.

Film začal, a začaly se dít věci. A to prosím takové věci, že jsem si už po chvíli začal připadat jako bych sledoval rumunský umělecký film, zabývající se životem člověka trpícího Alzheimerem. Začal jsem se totiž už od začátku tak trochu ztrácet, ale došlo mi to zhruba až v polovině filmu. Ono prostě některé načaté věci, nebo lépe řečeno docela dost scén, postav a mini zápletek prostě ve filmu nemá žádné rozuzlení a tak to na mě celkově působí nedodělaně. Momentálně už vím, respektive slyšel jsem, že film neměl zrovna lehký vývoj, prošel si ve střížně velkou redukcí a to je právě ten kámen úrazu. Tedy asi. Nejvíce je tahle „*pointová hluchota*“ patrná na lince se satanistickou sektou. Ona tam Lucka dochází asi na skupinovou terapii či co, ovšem z několika náznaků je patrné, že ona sekta před ní skrývá své plány a bude nějak zasahovat do hlavního příběhu. Jenže nebude. Jeden satanista bude u ní doma, pak nebude

a toť vše. O co jim šlo, kdo, kde, s kým a jak, to se prostě nedozvíme. A to není jediný případ, takových nedokončených, ergo hluchých míst je v Labyrintu spousta. Ačkoliv pozor! Zrovna teď mě napadlo, že to byl záměr. Což by sice bylo originální, ale filmově naprosto nefunkční. Co tím myslím? Film se jmenuje Labyrint, neboli česky bludiště. To se samozřejmě vyznačuje spletitou sítí cest, nebo chodeb, ze kterých existuje jen jedna správná cesta ven, zbytek je slepý. Možná proto má film tolik nedokončených linií, stejně jako ve skutečném labyrintu. Velká myšlenka? Ani ne, nicméně souhlasilo by to. Bohužel je to ale zřejmě tím, že mimo střihu u Labyrintu totálně selhala dramaturgie. Mně osobně s odstupem času film připadá notně nesrozumitelný a špatně sestavený. Někde jsem slyšel, že je to prý špatným scénářem, ale tomu se mi nechce věřit, poněvadž ani ten sebevětší diletant by nenapsal nic tak nedokončeného. Podle mé přísné logické dedukce je to tedy střih a dramaturg, co hlavně selhalo, být to jinak, mohl

to být relativně zábavný český thriller, jakoby vypadnuvší z televizní produkce.

O co že ve filmu jde? Neberte mě úplně za slovo, ale je to zhruba takhle. Lucka Vondráčková bydlí v jednom pražském bytě s exotickou spolubydlící tmavé pleti. Pobíhají tam v kalhotkách a tak, prima holky. Lucka taky pracuje u jednoho mimozemského prodejce elektroniky no a k tomu se snaží točit dokument o čemsi, co mi zůstává utajeno, protože jsem to nějak nepobral. Ale je to samozřejmě o záhadách, jak jinak. A tak se tam chodí, mluví, nacházejí se tajemné symboly a kamenné desky v kontejneru na odpadky, až na to konečně Lucka přijde. U nich v domě je ve sklepe černá díra! Což není všechno, taky má za kamaráda úchyla, který u sebe pořádá dýchánky a to i přestože si o něm všichni myslí, že je úchyl. A tady opět vyvstává jedna nezodpovězená otázka, proč je úchyl? Co sakra udělal? Ono to zase zůstane utajeno, překvapivě. Samozřejmě že v příběhu to hraje svou roli a to kvůli podezření, protože když je

úchyl nablízku, tak je podezřelý, ať se stane cokoli. Nicméně na stranu druhou, je úchyl asi nejrozumněji jednající postavou, chová se celkem normálně a to i ve vypjatých situacích u konce filmu, které jsou dokonce tak vypjaté, až si přejete, ať se objeví zombie horník a umlátí všechny ty žvanily krumpáčem. Jo, to by byla aspoň sranda. Když už jsem u toho, příznivci krve, usekaných končetin a rozšlápnutých očních bulv mohou v klidu zůstat sedět. Nic z toho si v Labyrintu neužijete, je to docela hodný film. Takže Lucie tedy pátrá všemožnými, často ale úplně nemožnými metodami, co že se to vlastně skrývá u nich v tom sklepe. Třeba v našem sklepe se často skrývali bezdomovci, ale ti v Praze zřejmě ve sklepech nebydlí. Domluví se tedy s úchylem, exotickou spolubydlící a svým přítelem, že půjdou do sklepa, kde chtějí prolézt dírou vedoucí do podzemí, kterou odkryli dělníci. Samozřejmě že pokud se ve starém domě v Praze něco takového odkryje, měli by to prozkoumat přínejmenším památkáři, ale zlý kapitalistický podnikatel se rozhodne to zatajit a zalít betonem. A tuto operaci chce samozřejmě provést co nejrychleji, a proto musí naše partička spěchat. A jde se do podzemí.

To vypadá tak, že jsou to krásně a čistě vybetonované chodby, ve kterých se dokonce svítí, ale tak, že nejde vidět zdroj světla, aby to působilo starodávně. Což samozřejmě vůbec nepůsobí a vy si říkáte, kdy už narazí na nějaké dobové chodby a minimálně na alchymistickou laboratoř z dob Rudolfa II. Jenže ono prostě nic, zhola nic. Je to jen skupinka lidí, která se chová jako v každém druhém dokumentárně hororovém snímku. Musíme se odsud dostat! Co to bylo? Kdo použil můj pesar? O takové ty klasicky klíšoidní otázky není nouze. Ono se není co divit, chtějí se přece vrátit, než je beton uvězní ve sklepení navždy. Což by stejně nebyl takový problém, vzhledem k tomu jak ono tajemné sklepení vypadá, člověk by čekal, že tam každou chvíli narazí na kóji plnou zavařenin a o jídlo nebude nouze. Jenže v té době se taky odtajní hlavní záporák filmu a věci nabere nečekaný spád! Tedy, on zase tak nečekaný není, protože už dávno předtím lze z jedné scény vyčíst, že s onou osobou nebude všechno tak, jak má být. O koho se jedná, vám samozřejmě nemohu prozradit, jelikož bych vás ochudil o spektakulární konec a tak to nechám nedokončené, stejně jako je polovina věcí ve filmu Labyrint.

Z toho, co jsem zatím napsal, to vyznívá, že je Labyrint největší hloupost v dějinách, o což mi ale nešlo. Nechtěl jsem ho takhle zadusit. Jenže ať přemýšlím, jak přemýšlím, nejsem schopen najít pozitivum, které by stálo za zmínku, takže jediné pozitivní na filmu zůstává snaha, snaha o český horror. Konečný verdikt je tedy takový:

Pokud čekáte defloraci některé z hereček, nedočkáte se. Pokud čekáte pražské legendy, nedočkáte se. Taky se nedočkáte autentických záběrů podzemí, v podstatě se nedočkáte ničeho, co byste čekat mohli. Labyrint je jen nenápadným filmem, který si hraje na něco, co není.

Martin Skuřok

Giacinto Scelsi

Podle všeho neměl a nemá hudební skladatel Giacinto Scelsi s horrorem pranic společného. Což je možná škoda, protože nejedno jeho hudební dílo by skvěle podpořilo atmosféru strašidelného filmu. Přesto (nebo právě proto) jsme se rozhodli věnovat mu nějaký prostor. Nejen proto, že si to zaslouží, ale i proto, že se mnohá jeho tvorba skvěle hodí ke čtení napínavých, strašidelných a atmosférických příběhů (nebo tohoto čísla Howarda), protože je stejně napínavá, strašidelná a atmosférická. A my ji, samozřejmě, přesně k tomuto účelu doporučujeme.

Hrabě z Ayala Valva Giacinto Scelsi se narodil v La Spezia nedaleko Neapole 8. ledna 1905. Vyrůstal na starém rodinném statku. Přestože měl v podstatě jen zanedbatelné formální hudební vzdělání a po většinu svého života stál mimo hlavní hudební dění, jeho originální dílo, prolamující zastydle a uznávané hudební konvence koncem osmdesátých let 20. století konečně vstoupilo v širší známost a Giacinto sám začal být považován nejen za hudebního vizionáře, ale za jednoho z nejtvůřivějších umělců minulého století.

Ke krátkému vídeňskému studiu u Schönbergova žáka Waltera Kleina Scelsiho přivedlo nadšení pro futuristickou hudbu Luigiho Russola. Stal se prvním Italem, který, pod vlivem vídeňské školy, napsal dvánáctitónovou hudbu. Inspirace pro jeho tvorbu přicházela z různých stran. Bylo jí například přátelství s francouzským básníkem Henri Michauxem (Scelsi ostatně sám občas psával a publikoval ve francouzštině psané surrealistické básně), jehož poesii používal ve svých skladbách. Nacházel ji i v hudební teorii Alexandra Skrjabinina ovlivněné teosofií. Později se přidaly i východní filosofie, zen, jóga nebo již zmíněný surrealismus. Giacinto Scelsi sám sebe nikdy za skladatele neoznačoval, svou tvorbu (hudbu) považoval za projev kreativity světa idejí a sebe samého pouze za posla, který vše jen tlumočí do not.

Díky svému pozdějšímu (nejplodnějšímu a nejvýraznějšímu) až extravagantnímu způsobu skládání a pojetí hudební tvorby se nejednou stával terčem profesní kritiky. Díky tomu se Scelsi poměrně uzavřel a pro veřejnost, když už se setkala s jeho tvorbou, byl spíše hudebním podivínem. Z této mlhy a nezájmu vystoupil až v půlce osmdesátých let i díky Mezinárodnímu festivalu v Kolíně nad Rýnem v roce 1987, kde se jeho tvorba konečně setkala s vřelým přijetím.

Scelsiho tvorba se dá docela jasně a výrazně rozdělit do čtyř tvůrčích období. Problém je trochu s tím, že nejen díky faktu, že bylo jeho dílo „objeveno“ a širší veřejnosti představeno až prakticky na samém sklonku jeho života, ale i díky tomu, že Scelsi často tvořil improvizací, kdy prostě hrál a jeho asistenti ze záznamu hudbu okamžitě přepisovali do not, není jeho tvorba detailně skatalogizována. Kromě toho byl autor na svou tvorbu poměrně skoupý a mnoho jeho děl nebylo po velmi dlouhou dobu hráno veřejně.

Raná Scelsiho tvorba, psaná ještě klasickým konvenčním hudebním jazykem, spadá do období let 1929–1948. Mnoho záznamů z této doby nebylo dosud nalezeno, pokud vůbec existují. Skladby ve své době nebyly vlastně ani vůbec poslouchány, pravděpodobně končily hned v šuplíku, odkud je nikdy nikdo nevyndal. K nejvýznamnějším skladbám tohoto období patří **String Quartet no. 1** (Smyčcový kvartet číslo 1) z roku 1944. Až v roce 1949 měla pařížskou premiéru kantáta pro smíšený sbor **La Nascita del Verbo**, která od té doby nebyla veřejně představena a zůstává jednou z jeho nejdůležitějších nezaznamenaných prací.

Na konci tohoto období Giacinta Scelsiho opustila jeho manželka, on se nervově zhroutil a byl hospitalizován v jedné švýcarské klinice specializující se na nervové poruchy.

Zcela v rámci přísloví „všechno zlé je pro něco dobré“ se mu tím otevřely dveře do druhého, tzv. hledačského, období, které zapadá do let 1952–1959. Terapeutické metody založené na kreativitě a imaginaci, s nimiž se setkal na klinice, prohloubily a obohatily jeho vztah k východním filosofiím, s nimiž se setkal během svých cest po Indii a Tibetu. Léčebná terapie sestávala např. z hraní jedné klavírní sekvence pořád a pořád dokola, což jej nakonec přivedlo k novému stylu. Přehodnotil svou dosavadní tvorbu a pohled na hudbu obecně a vydal se hledat novou definici hudby založenou na jednotlivých tónech a jejich prostorové funkci. „Zapomněl jsem vše, co jsem dosud o hudbě znal,“ prohlásil, postavil se do opozice tehdy převládajícímu serialismu a uvedl evropské hudební vnímání do nové dimenze. Poslech se, dle něj, měl zaměřit na holý tón.

Když začal Scelsi opět v roce 1952 skládat, jeho hlavním nástrojem se stal klavír. Na něm v rychlém sledu vyprodukoval řadu různých kusů, v nichž byl kladen důraz na opakování sekvencí, což vedlo k rezonančním jevům, jemným harmoniím a tokátovým strukturám. Scelsi experimentoval s tónovými clustery, repetitivními vzorci i symetrickými strukturami. Projevuje se rostoucí posedlost formální symetrií, základní pocit klidu. Některé pasáže by se daly připodobnit k pozdnímu Scriabinově klavírnímu stylu. Podobnosti a odkazy lze nalézt i na jiné hudební skladby, což mohl způsobit fakt, že tyto skladby vznikaly převážně improvizčně tady a teď a byly zapisovány až ze záznamu. Scelsi jakoby hledal onen *vnitřní* tón. Došel k vnitřnímu poznání: jediný zvuk není žádným hudebním bodem v žádném reálném smyslu, je to dynamický subjekt utvářený různými vlivy, což mu umožnilo vystavět svou hudbu takovým způsobem, jakým to nikdy nikdo před ním neudělal. Na evropské poměry jeho poměrně minimalistická tvorba druhého období obsahovala výrazné vlivy asijské kultury, což se projevovalo hlavně prací s mikrointervaly, např. v klavírní suitě č. 9 jménem **Ttai** (1953) údajně evokující představu chrámů z nichž zní tantrické Óm. Smyslem podobných skladeb mělo být dosažení transcendence, smazání rozdílu mezi hudební tvorbou, jejím poslechem a meditací. V půlce padesátých let klavír opustil, což pro něj bylo sice obtížné, ale zároveň jej to osvobodilo. Pro svou tvorbu nachází jiné nástroje, např. smyčce (mistrovský kus v tonálním stylu **Divertimento no. 3**), dechy, pro něž píše sérii krátkých skladeb a v neposlední řadě komplexnější kus **Kya** (1959) pro klarinet a sedm nástrojů.

V roce 1955 oslavil Scelsi kulaté půlstoletí a byl právě uprostřed svého epochálního tvůrčího procesu. Jeho aristokratický původ jej zbavoval finančních

starostí, zaposloucháme-li se však do jeho tehdejší tvorby, s jeho citovým a duševním stavem to již nemuselo být tak bezstarostné. Dostal se do bodu extrémní sebekritiky a takřka osamělé existence. Distancuje se od jakékoliv analýzy nebo popisu sebe samotného či své tvorby, odmítá osobní kontakt a fotografování. Stěhuje se do bytu v Římě s výhledem na starobylé římské fórum. Vrací se k hluboce náboženské a filosofické povaze zahrnující různé prvky z celého světa, převážně Indie a Dál-

ného východu, ale i Bízského východu (Řecko, Egypt, Sýrie, Arábie, Byzance). Začíná své temné skladby pojmenovávat tituly vycházejícími z latiny, starověké řečtiny, sanskrtu a sahá i po Mayištíně (např. **Pwyll** (1954), **Ixor** (1956), **Ygghur** (1961) nebo **Ymaon**). Po skladbách pro sólové nástroje se vrací k orchestrální tvorbě, jejímž vrcholem je **Quattro Pezzi per Orchestra** (1959) a sborové tvorbě, **Tre Cati Popolari** pro čtyřčlenný sbor, **Tre Canti Sacri (Angelus, Requiem a Gloria)** pro osmičlenný sbor.

Scelsiho nejcharakterističtější je jeho třetí období z let 1960–1969. Významným dílem tohoto období je skladba **Aion** s podtitulem Čtyři příběhy ze života Brahmy z roku 1959, v níž se vrátil k orchestru. Skladba byla veřejně předvedena až v roce 1985. K dalším symfonickým dílům z počátku tohoto období patří **Hurqualia** (1960) a **Hymnos** (1963), které společně s **Aion** tvoří jakousi orchestrální supersymfonickou trilogii v délce padesáti minut, v níž se snoubí dramaticčnost (**Hurqualia**) s mysticismem (**Aion**) a harmonií (**Hymnos**). Kromě návratu k orchestru Scelsi v počátečním stádiu třetího období (znovu)objevil sílu smyčcového kvarteta: **String Quartet No. 2** (1961), **No. 3** (1963) a **No. 4** (1964), které jsou považovány za jeho největší mistrovská díla, neboť každé z nich přineslo důležité příspěvky nejen v rámci jeho díla, ale v rámci žánru jako celku. Pro smyčce píše i další kusy. Již v roce 1961 koncipoval trilogii pro sólové violoncelo **Ygghur** (katarze v sanskrtu), kterou dokončil v roce 1965. V roce 1966 dokončil velmi emocionální a intenzivní duo pro violu a violoncelo **Elegia per Ty** (Elegie pro Tyi, jak bylo přezdíváno jeho manželce), které koncipoval již v roce 1958. Z těch významnějších jmenujme ještě skladbu pro sólové housle **Xnoybis** (1964).

V šedesátých letech se Scelsi často věnoval rovněž vokální tvorbě, s níž koketuje v *a capella* formě již v roce 1960 a pokračuje jedním ze svých nejvýznamnějších komorních děl **Khoom** (1962) pro soprán, lesní roh, smyčcové kvarteto a bicí nástroje. **Khoom** je mocným sledem narativních epizod v nichž dominuje hlas doprovázený různými kombinacemi nástrojů. Je to také první výrazný projev následující spolupráce Scelsiho s japonskou zpěvačkou Michiko Hirayama.

Přímo pro její hlas, jakožto samostatný nástroj, začal Scelsi v roce 1962 skládat řadu písni zahájenou **Canti del Capricorno**. Zřejmě nejkomplexnější a nejdramatičtější dílo nejen třetího období, ale celého svého tvůrčího života, píše v roce 1966. Je jím sborové a orchestrální **Uaxuctum**. V roce 1968 komponuje ještě skladbu pro harfu **Okanagon** a **Tkrdg** pro šestičlenný pěvecký sbor, elektrické kytary a bicí. Konec třetího období pak označuje **Konx-Om-Pax** (1969), poslední dílo, které využívá rozšířené pohyby a velké formy.

Čtvrté období začíná v roce 1970 návratem k čisté tonálnímu stylu v **Antifona** pro sólo tenor a osm hlasů mužského sboru. Návratem k improvizaci a mysticismu: tři latinské modlitby pro sólový hlas **Ave Maria**, **Pater Noster** a **Haleluja** (1970). Je také obdobím bilancování. Výrazné pro toto období jsou dvě věci, krátké skladby a jakési párování skladeb, které Scelsi píše jakoby po dvou: dvě skladby pro sólové housle, dvě pro sólové violoncello, dvě pro sólový kontrabas. Velký prostor u něj dostává tvorba pro smyčcová dua: dvoje housle, violoncello a kontrabas, dva kontrabasy. K jeho nejmystičtějšími skladbám patří duo pro dvoje housle **Arc-en-Ciel** (Rainbow, 1973). Je jedním pohybem, trvajícím až pět minut, přesto poskytujícím svědectví pronikavé vize času a zvuku. V párech přichází i vokální díla: **Pranam I** (1972) pro hlas a komorní orchestr a **Pranam 2** (1973) pro devítičlenný komorní orchestr. Pranam je indickým pozdravným gestem. Pranam II je Scelsiho retrospektivní pohled na předchozí úspěchy. Dalším návratem je návrat ke klávesovým nástrojům: **In Nomine Lucis** (1974) pro varhany a v případě **Aitsi** (1974) návrat ke klavíru po dvaceti letech. Aitsi tvoří základní kámen pro pozdější **String Quartet No. 5** (1985), který byl urychlen smrtí Scelsiho přítele, básníka Henriho Micheauxe. Poslední kus pro velký orchestr, cizelovaný a brilantní kus **Pfhat**, píše v roce 1974.

Giacinto Scelsi

Úplně poslední dílo píše sedmdesátiletý dosavadní autor takřka stovky děl v roce 1976. Jmenuje se **Maknongan** a je psáno pro basovou tubu, kontrafagot, basový saxofon, basovou flétnu a kontrabas.

Ač by se to z výše napsaných slov nezdálo, pokud máte rádi temné, atmosférické hororové soundtracky mnohdy až na hranici psychické únosnosti nebo prapodivné, bizarní až hysterické hudební obskurnosti, Scelsiho hudba by Vás mohla zaujmout a zpříjemnit nejednu četbu hororové knihy.

Giacinto Scelsi zemřel 9. srpna 1988 v Římě. Byl konečně objeven, uznán, hrán a nahráván. Různé orchestry nahrály spoustu jeho skladeb. Mnoho jich objevíte na YouTube, kde si vlastní obrázek můžete udělat sami.

Honza Vojtíšek

Když jsem na tuto knihu čistě náhodou narazil v obchodě, řekl jsem si, že by to byl dobrý způsob, jak seznámit tříletého syna s hororovým žánrem a nenásilně jej přivést do světa strašidelných monster a hororových záporáků. Cestou domů jsem v ní zalistoval a k vlastnímu potěšení zjistil, že to není klasická „dětská“ knížka, jak by se na první pohled mohlo zdát, ale že má co říci i mně samotnému.

Gerrie McCall: Monsters and Villains

Překlad: Jaroslav Kučera

Vydavatel: Svojtka & Co., Praha, 2010

Počet stran: 96

Ona ta kniha sice má „klasický“ formát dětských ilustrovaných prohlížečích knížek (A4 naležato), více než půlku jí zabírají ilustrace a doplňkového textu je pomálu a stručně, přesto jaksi klame tělem. Dokáže totiž zaujmout i letitého fandu hororových monster a podobných potvor. Alespoň u mě se jí to povedlo. Například proto, že mě v několika případech překvapila.

Jak již bylo podotknuto, kniha jednoduchou, nekomplikovanou a lehce přijatelnou formou seznamuje s vybranými jedinci a jedinkami (vztahují se tyto pojmy i na pohlavně neurčitě bubáky?) ze strašidelných luhů, hájů a zákoutí. Tito jsou hezky rozříděni do čtyř částí: filmová monstra, literární monstra, pohádková strašidla a bubáci z bájí, mýtů a pověstí. V každé z nich naleznete jak očekávatelnou klasiku, tak i pro podobný stručný, letmý a jednoduchý výběr jména překvapivá i nečekaná.

Každému jménu je pak věnována celá dvoustrana, obsahující velkou ilustraci se stručným tělesným popisem (tělesné znaky, schopnosti a zvláštnosti). To je doplněno mapkou výskytu, velmi vhodným ilustrovaným velikostně srovnávacím měřítkem monstrem vs. člověk, jednou akční ilustrací, stručným popisem dané bytosti a krátkými zajímavostmi (až tato kniha mě seznámila např. s faktem, že se vlkodlakem můžete stát, napijete-li se vody z vlkodlačí šlépěje).

Popis a zajímavosti jsou různé kvality. Někdy obsahují jen ty základní a nejznámější informace, takže

nepřinesou nic nového. Často však jsou zajímavé a i u všeobecně známých monster a strašidel poskytnou nejednu dosud neznámou a zajímavou informaci.

Podobně je tomu u ilustrací. Obecně jsou samozřejmě výborné. Některé jsou slabší, ale jiné jsou opravdu strašidelné (můj syn se jich docela bál). Jason nevypadá moc děsivě, hrabě Orlok dokonce vypadá až komicky, ale z takového Imhotepa, Zombie, Oduly, Kalibana nebo Grendela jde docela strach. Jen s Medusou mám ten problém, že má klasicky hezkou tvář, kterou by samozřejmě mít neměla, protože má být od pohledu škaredá a odpuzivá! A Nosferatu má samozřejmě špatně nakreslené zuby.

Výběr tedy obsahuje jména naprosto klasická: zlá čarodějnice z Jeníčka a Mařenky, zlá královna ze Sněhurky, Vlkodlak, pan Hyde, Quasimodo, Kerberos, Frankensteinovo monstrum, Dracula, Hannibal Lecter a dokonce i Moby Dick. Narazíme i na jména očekávatelná. Častokrát zavítáme do tolkienovské Středozemě (Orkové, Sauron, Černí jezdcí) a do antické mytologie (Kerberos, Siréna, Sfinga), nechybí ani King Kong, Morlokové nebo Trifid. Jsou tu však i jména, které velmi mile překvapí: Netvor z Černé laguny, hrabě Orlok (rozlišení Nosferatu-Dracula mě docela pozitivně překvapilo), Frankensteinova nevěsta, Bezhlavý jezdec (ano, ten z Ospalé díry), Hydra, Žvahlav (zde v originále Jabberwock), Blob, Grendel. No a pak jsou tu jména, s nimiž jsem se setkal úplně a naprosto poprvé (možná odhaluji své velké nedostatky, ale setkání s nimi mě opravdu potěšilo

a jde jen a jen k dobru v hodnocení knihy). O monstrech, bytostech a jménech jako Kalibán, Rumpelstiltskin, Mordred, Fenrir, Fafnir, Sleipnir jsem dosud opravdu neslyšel. O naprosté šílenosti, ptáku jménem Ziz, který je větší než zeměkoule, a snad proto celou knihu uzavírá, ani nemluvě.

Kromě povedených ilustrací, zajímavého výběru, tu a tam hodnotných a originálních informací, mě kniha zaujala ještě jednou věcí. V popiscích a doprovodných textech si nebere žádné servítky a nesnaží se popisovaná monstra a záporáky nějak zlidštit nebo zjemnit. Popisuje je takové, jakými opravdu jsou, pro kapku krve, trhání lidských těl a jiné neplechy opravdu nejdou daleko. A to mě vcelku potěšilo, protože být mi nějakých 8-13 let, asi by mi kniha přivodila nejednu husí kůži a ledovým potem zbrocená zda. A to se knize prostě musí nechat. Stává se tak docela vhodným dárkem (rodiče z ní určitě budou mít radost) mladším sourozencům, neteřím, synovcům, bratránčkům, sestřenkám, nevnoučatům a nebo potomkům přátel.

Klidně bych bral pokračování např. s Chuckym, Pinheadem, Patrickem Batemanem, Inseminoidem, Herbertem Westem, obyvatelem proutěného košíku, Kayako a možná bych přežil i Edwarda Cullena (i když ten by byl asi osamocen sám jako kůl v plotě ve vlastní samostatné kapitole).

Honza Vojtíšek

44 MĚZKY KNHOVNE

Pan Hyde

TELO
Jeho tělo přirovnáví k tomu, jakoby bylo vyrobeno z kovu. Jeho kůže je tak tvrdá, že se jí nelze prorazit ani ostrými předměty.

TVAR
Nepřirozeně štíhlý a vysoký. Jeho tělo má tvar štíhlého, ale křehkého, kolo se na sobě. Jeho postava připomíná spíše vřesku.

LETV
Převládá chvilu obličej jako strážník, je pan Hyde se štíhlou postavou a výrazným nos. Jeho nos je příliš velký a má na sobě prstý, který má být pro doktora křížem a vyznačuje na jeho čele znak.

REK
Pan Hyde má zvláštní kůži, která je tak tvrdá, že ji nelze prorazit ani ostrými předměty.

45 MĚZKY KNHOVNE

Pan Hyde byl jedním z mnoha doktorů, kteří se snažili vytvořit věčný život. Jeho tělo bylo tak tvrdé, že se jí nelze prorazit ani ostrými předměty. Jeho kůže je tak tvrdá, že se jí nelze prorazit ani ostrými předměty. Jeho kůže je tak tvrdá, že se jí nelze prorazit ani ostrými předměty.

Věděli jste, že...

- Pan Hyde byl jedním z mnoha doktorů, kteří se snažili vytvořit věčný život. Jeho tělo bylo tak tvrdé, že se jí nelze prorazit ani ostrými předměty.
- Jeho kůže je tak tvrdá, že se jí nelze prorazit ani ostrými předměty.

Oblast vyskytu

46 MĚZKY KNHOVNE

Čaroděj Sauron

HALAŠKA
Sauron je jedním z mnoha čarodějů, kteří se snažili vytvořit věčný život. Jeho tělo bylo tak tvrdé, že se jí nelze prorazit ani ostrými předměty.

BRNĚNÍ
Sauron je jedním z mnoha čarodějů, kteří se snažili vytvořit věčný život. Jeho tělo bylo tak tvrdé, že se jí nelze prorazit ani ostrými předměty.

REK
Sauron je jedním z mnoha čarodějů, kteří se snažili vytvořit věčný život. Jeho tělo bylo tak tvrdé, že se jí nelze prorazit ani ostrými předměty.

TELO
Sauron je jedním z mnoha čarodějů, kteří se snažili vytvořit věčný život. Jeho tělo bylo tak tvrdé, že se jí nelze prorazit ani ostrými předměty.

Sauron je jedním z mnoha čarodějů, kteří se snažili vytvořit věčný život. Jeho tělo bylo tak tvrdé, že se jí nelze prorazit ani ostrými předměty. Jeho kůže je tak tvrdá, že se jí nelze prorazit ani ostrými předměty.

Věděli jste, že...

- Sauron je jedním z mnoha čarodějů, kteří se snažili vytvořit věčný život. Jeho tělo bylo tak tvrdé, že se jí nelze prorazit ani ostrými předměty.
- Jeho kůže je tak tvrdá, že se jí nelze prorazit ani ostrými předměty.

Oblast vyskytu

Ivan Kučera

OVONIAVAČ

Nikdy som si nemyslel, že by mi raz vyšla kniha. Ale vyšla. Potom som s hrôzou zistil, že to bol román z červenej knižnice.

Pravdaže, JA som bol autorom a pri písaní som vedel, ČO píšem. No niekoľko mesiacov po úspešnom (romantika u nás vždy išla na dračku) uvedení knihy na trh, som sa zobudil do tichého bytu a dopálilo mi to: kamarát, napísal si škvár! Ty, ktorý si začal písať ako sedemročný, lebo si namiesto šlabikára dostal *Misery* Stephena Kinga. Ty, ktorý píšeš krváky, plné mýtvyh ľudí a zvierat. Ty, ty, ty! Kniha sa volala *Mírtva sova* a predávala sa tak dobre, že sa po mesiaci musela urobiť dotlač.

Manželku som nemal. Ani deti. Byt po rodičoch. Susedia – väčšinou deti ľudí, ktorí tu bývali pred nimi. Dvojposchodový činžiak v zelenom prostredí. Na jabloni pred činžiakom sa zjavili púčiky a na marhuliach voňavé biele kvety. Pokračoval som v práčach na *Mírtvej sove 2*. Stanovil som si prísny režim. Vstával som skoro ráno. Môj deň začínal návštevou kúpeľne, s východom slnka som išiel do potravín na rožky a noviny. Na tichej ulici po mne štekali psy. Doma som sa naraňajkoval a potom som písal. Najlepšie sa mi písalo skoro ráno.

Písanie dvojky ma bavilo natoľko, že som raz vstal z postele už niečo po štvrtej, uvaril si kávu a z pracovne už čoskoro vychádzal klepot železného písacieho stroja. Mal som na ušiach slúchadlá s hudbou, len tak som sa vedel sústrediť.

Keď som na chvíľku prestal písať a dal si dole slúchadlá, ovalilo ma všadeprítomné ticho... a začul som šuchot. Ako keby na Zemi pristál mimozemšťan a našiel vrecko s cukríkmi, vnútri videl farebné veci a chcel sa k nim dostať, no nevedel by ako, lebo na ich planéte vrecká neexistujú. A tak by ho len obchytával a ono by šuchotalo. Započúval som do šuštiaceho zvuku pozornejšie; možnosť, že by išiel od susedov, som ihneď vylúčil. Steny boli hrubé, to bol dôvod, prečo ma susedia kvôli stroju ešte zdravili.

Mohol to robiť môj kocúr. Včera večer som nechal na stole v kuchyni nerozbalené cukríky. Vyskočil na stôl, hajzlik.

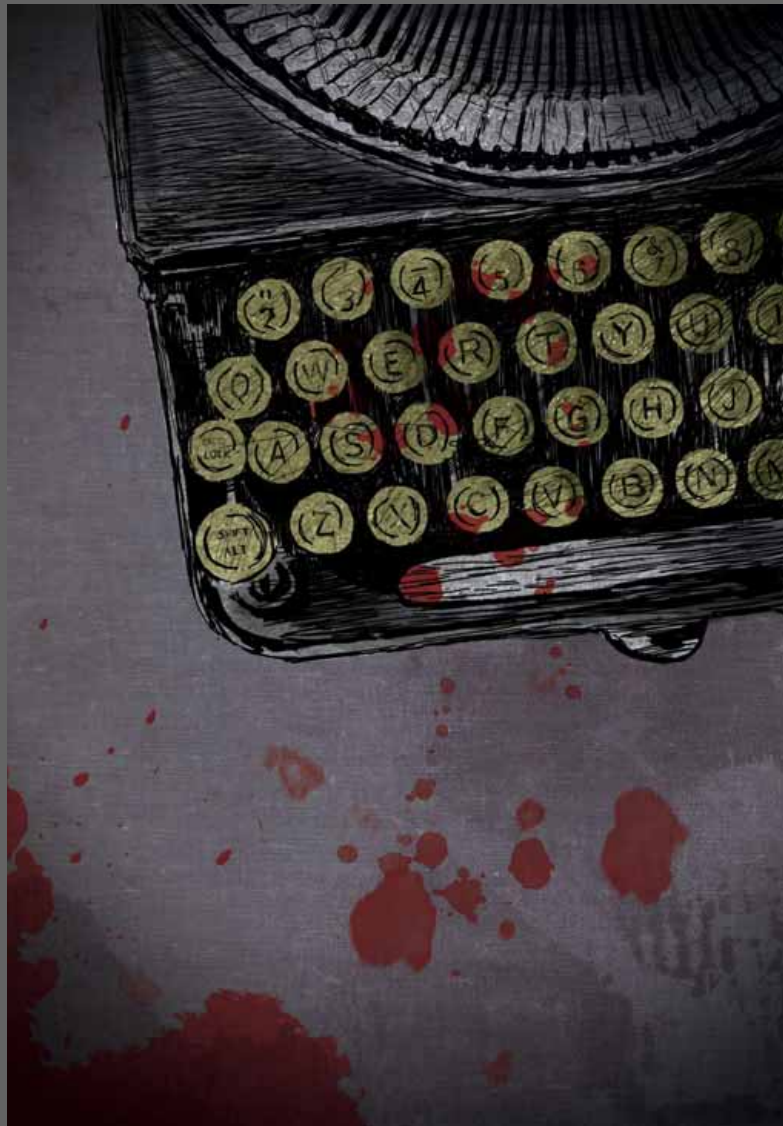
Šušťanie prestalo. Ozvalo sa hlasné trhnutie. Na linoleum sa vysypali cukríky.

Kuchyňa bola hneď oproti mojej pracovni. Tam som ho cez noc nechával zavretého. Mal tam svoj záchod s pieskom. Predtým som nechával otvorené všetky dvere v byte, aby mal v noci voľné teritórium,

no v poslednom čase si mýlil koberec so záchodom. Preto som ho zatváral do kuchyne.

Potichučky som otvoril dvere na pracovni, aby nepočul, že idem. Musel som ho potrestať a k tomu bolo nutné chytiť ho priamo pri čine. Bosými nohami som stúpil na koberec v chodbe, položiac ruku na kľučku kuchynských dverí. Rýchlo som ich otvoril a rozsvietil.

Kocúrik bol na svojej stoličke. Väčšinou spával stočený v kľbku, no teraz bol zahrabaný v prikrývkach. Vykúkala mu z nich len hlava s vytreštenými očami. Akonáhle ma uvidel, vystrelil z brlohu a preletel okolo mňa, ukryjúc sa v pracovni.

Niečo tu páchlo. Slabo, ale páchlo. Akoby ste sa pokúsili smrad prestriekať pomarančovým sprejom. Na zemi boli vysypané cukríky a na stole roztrhnuté vrecko. Medzi cukríkmi som uvidel niekoľko rozbalených, prázdnych papierikov.

Zrazu som si uvedomil, že som doma sám. Tá informácia bola dvojsmyselná. Neišlo o to, že to s cukríkmi nemal KTO urobiť, ak kocúrovi za noc nenarástli prsty. Išlo o to, že mi nemal kto pomôcť. Vybehol som z kuchyne, odomkol som dvere a rozsvietil na schodisku. Ticho, len dole čosi bzučalo.

Vrátil som sa do bytu. Cukríky, vrecko a papieriky, som vyhodil do koša. Kocúr už vyzeral pokojne. Tak som sa upokojil aj ja.

Máte niekedy ten pocit? Sedíte vo svojom byte. Ste sami doma. Ticho, počuli by ste ihlu spadnúť. A zrazu ju spadnúť počujete. Čosi sa vám zamarí, že ste NIEČO počuli. Neviete čo. Nejaký zvuk. Zmeníte sa na skalú, aby ste počuli i najmenšie šuchnutie. No väčšinou, ak máte šťastie, už nepočujete nič. Čoskoro na nepríjemný zážitok zabudnete.

V mojom byte bol Ovonivač. Ja, kocúr a Ovonivač. Bola to humusácka smradľavá príšera. Bývala niekde v byte a z úkrytu vychádzala, až keď bol vzduch čistý. Pred ľuďmi, ktorí sú ochrnutí a nemôžu komunikovať s okolím, sa pravdepodobne bežne zjavuje a pobehuje sa po ich izbe.

Zakrádala sa potichu bytom, ovoniavala a jedla veci, ktoré som zabudol dať do chladničky. Kým som

sa zobudil, jej puch stihol vyprchať. Prázdne obaly od potravín hádzal do koša.

Neviem, prečo ovoniaval, ale mám teóriu. Preto, prečo mačky a psy. Bol rovnaký, no on svoje schopnosti nechcel využiť, on ich potreboval zneužiť. Ako by predbežne rátal s tým, že sa raz z bytu odstahujem. Tomu nemohol zabrániť (i keď, občas som sa v noci strhával z mory, v ktorej sa mi zdalo, že tomu môže zabrániť veľmi jednoducho). Mohol ale zabrániť tomu, aby som sa neodstahoval len ja s kocúrom - ale aj on! Inými slovami, potreboval poznať moje pachy, aby ma raz vystopoval, keď to bude nutné.

Písanie ma už nebavilo. Strašilo ma. Čo ak vždy, keď som písal so slúchadlami na ušiach, s hudbou revúcou mi do uší, čo ak vtedy postával pri dverách a nakúkal dnu kľúčovou dierkou? Niekedy sa dostanem pri písaní do tranzu, z ktorého nevnímam okolitý svet. Vtedy sa ku mne mohol dokonca priplaziť a ovoniavať ma. Viete si to predstaviť? Tá predstava ma po nociach privádzala do šialenstva. Čo robil, kým som bol napríklad kupovať rožky? A čo bolo ešte horšie: čo robil, keď som bol doma?

Bol plný nechutných záporov. Napríklad žiarlivosti. Chcel ma mať len pre seba. Kocúrovi rozbil hlavu. Tíčkikom na mäso. Narafičil to tak, že mŕtvolku pohodil pri kuchynský drez, na ktorý položil drevenú dosku na krájanie, vedľa nej nôž a naklepané hovädzie. Malo to vyzerat' ako nehoda. Naklepával som mäso, potom som odbehol, kocúr bol akože blízko a tíčik sa

zošmykol a rozbil mu hlavu. Lenže Ovoniavač zabudol na to, že nie som debil. To naozaj veril tomu, že mu to zožeriem? Takú hovadinu? To som si už nemal pamätať ani to, či som naklepával mäso? To ma naozaj až tak podceňoval? Alebo bol taký hlúpy? Alebo sa mi posmieval?

Po kocúrovej smrti som zostal s Ovoniavačom v byte sám. Pred epizódou s cukríkmi som sa v noci skoro nikdy nebudil, mával som dobrý spánok. Potom sa pre mňa stala posteľ peklom, ktoré som musel pretrpieť z čisto biologického hľadiska. Zamkynal som dvere na spálni, ale pocit večnej neistoty spôsobil, že som začal zle spávať, prerušil som kontakty s ľuďmi, nedvíhal telefóny, neotváral na zvonenie pri dverách a schudol za dva mesiace dvadsať kíl.

Raz som s vypätím všetkých síl prehľadal byt. Teplý víkend, suseda umývala schody. Práve bola na druhom poschodí a rozprávala sa so susedom, kulturistom. Časom sa k nim pridali ďalší dvaja susedia. Nechal som otvorené dvere a prehľadal byt. Práčku, nádrž na vodu v kúpeľni, sprchový kút, vstavaný šatník v predsieni, sporák, komoru (tá bola po nociach určite jeho rajom), skrine v izbách, nakukol som pod posteľ, pod gauč. Nič. Vybral som spod nich všetky haraburdy, aby sa prečistil priestor, no po hajzlovi ani stopa.

Raz, bol večer a pršalo, som sa započúval do zvuku mixéra, ktorý vychádzal z bytu nado mnou. Nebolo by na tom nič čudné... keby susedia neboli na trojtýždňovej dovolenke... na ktorú odišli včera!

Mixér stíchol a vystriedal ho hrmot, ako keď sa na zemi rozsype kuchynský riad, hrnce, vidličky. Zaklonil som hlavu na strop a srdce mi búšilo tak, až som ho počul.

Dokázal sa Ovoniavač pohybovať medzi bytmi? Keď sa dokáže ukrývať v jednom byte, asi áno. Takže nie je až taký majster v ukrývaní. Keď počuje, že sa

vraciam z mesta alebo vstávam ráno z postele, ukryje sa u susedov, ktorí práve nie sú doma. V bytovke bolo desať bytov. Vždy niekto nebol doma.

Ale čo ak má každý byt Ovoniavača? Nielen v tomto činžiaku, ulici, meste či štáte, ale na celom svete? To by znamenalo, že keď sú susedia preč a ja som sám v celom činžiaku, je ich tu minimálne desať! A čo ak sa rozmnožili? Množia sa medzi sebou alebo skrátka začnú existovať?

Väčšina Ovoniavačov si nemôže dovoliť byť taká drzá, ako môj, lebo väčšina bytov má viac obyvateľov, celé rodiny. Občas sa ale stane nehoda aj im. Batola sa zadusí v spánku alebo vypadne z postielky. Muž si pri holení britvou nešťastne presekne krčnú tepnu a na mieste vykrváca. Žena sa počas sprchovania šmykne na mydle a zlomí si väzy.

A občas Ovoniavač narazí na človeka, ako som ja. Bezdetného samotára bez frajerky, rodičov či aspoň frajera. Len s jedným kocúrom.

Stal som sa autorom jedného hitu. O tri roky si na mňa už nikto nepamätal. Zamestnal som sa v pekárni. Majiteľovi prevádzky bolo čudné, že chcem chodiť len na nočné, ale s radosťou súhlasil.

Keď idem domov, vezmem si čerstvé pečivo a spokojne pozerám na brieždiacu sa oblohu. Radšej sa ale aj tak prechádzam ulicami, kým nie je úplný deň. Až potom idem domov. Nahlas zaštrngám kľúčmi, aby vedel, že prichádzam. Až potom vojdem.

Od kolegu som si zohnal revolver. Ženu mať nemôžem. Čo keby bola v noci sama doma?

Mohol som sa presťahovať, ale on by ma našiel. Možno mu raz prestanem voňať a rozhodne sa, že chce niekoho, kto vonia lepšie a necháva na stole viac jedla.

Nedávno sa mi stratilo mydlo. Nevie kam. Prosťte zmizlo.

Ivan Kučera se narodil na západním Slovensku v roce 1981. Má rád filmy (nejradši má, samozřejmě, ty hororové) a knihy. Mezi jeho nejoblíbenější autory patří Stephen King, upřednostňuje však jeho nehororovou tvorbu. Internetově publikoval stovky textů o filmu, především filmových recenzí a biografií herců a režisérů. Časopisecky publikoval např. v periodikách *Fantázia*, *GoldMAN* a *Novomestský spravodajca*. Hororové povídky mu vyšly ve *Filmagu Extra*. V roce 2011 vyhrál v rámci povídkové soutěže *Cena Fantázie* za nejlepší hororovou povídku roku *Cenu Béla*.

Horrorové webseriály, co stojí za to

Dnešní doba je pro fandy v podstatě čehokoliv neskonale přívětivá. Proč? Protože existuje internet a jednoduché spojení s celým světem. Díky němu se třeba takový fanda horroru dostane během chvilky de facto ke všemu, co k životu potřebuje, ať už jde o filmy, knihy, či jen probírání svých zážitků a dojmů se stejně postiženými lidmi na diskusních fórech. Ovšem pokud jste fanda kreativní a chcete také tvořit, je internet přítulný jako thajská šlapka na kokainu.

Lidé před dvaceti, či třiceti lety bez filmového vzdělání měli jen dvě možnosti, jak se prosadit a jak dostat své dílo k divákům. Tou první je již zmiňované filmové vzdělání a konexe, tou druhou je talent, trpělivost a řemeslo. Jedno pak mají obě cesty společné, štěstí. Když zvolím tu těžší cestu, tak takový nadšený amatérský filmař musel shánět knihy o filmovém řemesle a učit se doslova na koleně. Technika byla drahá a její užívání složité. Natočit i velmi krátký film bylo nesmírně obtížné a také docela nákladné. A když už to měl konečně všechno hotové, musel řešit ještě složitější otázku, jak zařídit, aby vůbec jeho dílo někdo viděl. A to je ohromný rozdíl oproti dnešku, kdy i v podstatě netaentovaný člověk s kamerou za pár tisíc a kvalitním programem pro úpravu v počítači, může dostat díky internetu své dílo za pár chvil doslova k miliónům potenciálních diváků po celém světě. Tohle samozřejmě není tak růžové, jak to vypadá, protože je to, jako když vám upadne prsten do díry v kadibudce, je totiž docela těžké se probrat tou haldou sraček, než člověk objeví ten pravý poklad. No a právě proto přeci čtete Howard! Kde jinde najdete doporučení pro to nejlepší a varování před tím, čemu se máte obloukem vyhnout.

Ale zpět k internetu a k tématu článku, tedy seriálům běžícím na internetu. Ač původně vznikl nápad webseriálu již v dřevních dobách internetu (**The Spot**), obrovskou popularitu zažívá až dnes a tajemní internetoví proroci tvrdí, že je to budoucnost seriálové tvorby v dnešní uspěchané době. Proč? To vám nyní vysvětlím, protože si povíme, co je to webseriál. Webseriál je v podstatě úplně stejný jako každý jiný televizní seriál, protože se v pravidelných intervalech setkáváte se svými hrdiny, avšak s tím rozdílem, že webseriál běží většinou na Youtube, v menší míře na Vimeo a ty, které si to mohou dovolit, mají web vlastní. A přesto je to úplně něco jiného. Webseriál má trochu jinou strukturu. Příběh většinou nemůže

být příliš složitý (čest výjimkám!), jelikož stopáž jednotlivých epizod nepřekračuje deset minut, přičemž většinou je to o mnoho méně, třeba i okolo dvou minut. To je hlavní rozdíl oproti „oficiální“ seriálové tvorbě, protože celá řada webseriálu by se vlezla do stopáže jedné epizody seriálu televizního. Většinou jde také o dílo pár kamarádů, nadšenců a fanoušků, nicméně v poslední době tato podmínka přestává platit, protože ty opravdu kvalitní webseriály fungují pod záštitou některého ze studií, počínaje od ryze internetové Machinimy, až třeba po Warner Bros. Což je jen ku prospěchu věci, protože s tím přichází důležitá část jakéhokoli uměleckého procesu, finance. Řeč je samozřejmě o seriálech s nějakým příběhem, nicméně k webseriálům můžeme řadit de facto cokoli, co se objevuje v pravidelných epizodách, ať už jde o recenze, či zábavné pořady. Tento článek jsem se rozhodl napsat, protože jsem velký fanda těchto mini dílek a rád bych doporučil nějaké zajímavé kousky, které vám mohou zpříjemnit dlouhou chvíli. A začneme od toho nejlepšího.

BITE ME

Bite Me je neskutečně dobrý seriál. Nevěříte? Tak já vám zhruba nastíním děj. Greg, Jeff a Mike jsou tři kamarádi, kteří bydlí už od školy spolu, každý je úplně jiný, ale jedno mají společné, vášeň pro videohry. De facto jsou to už chlapi, kteří nikdy nedospěli a po návratu z různých (podřadných) zaměstnání se

sejdou u hry na síti. Ne nehrají žádnou fantasy blbinu, mezi jejich největší zábavu patří kydlení zombíků. Zvrat ovšem přichází, když se jeden z nich rozhodne dospět a odstěhovat se ke své přítelkyni, která je mimo jiné posedlá cvičením, a když chce Mike sex, musí si to odpracovat třeba klikama. A ne, nemyslím klikání na myšku, ale opravdové kliky, tedy takovou tu činnost, kterou pravý hráč počítačových her dělá tak maximálně na klávesnici. Greg s Jeffem příliš netruchlí, protože ještě než si Mike odnese své věci (a především jeho brýle na noční vidění - speciální edice hry), pozvou si na pohovor nového spolubydliče. Co čert nechtěl, vyklube se z něj zombie, stejně jako z většiny lidí v jejich sousedství. Sice jim chvíli trvá, než si to uvědomí, což samozřejmě vytvoří pár zábavných situací, ale pak je to jasné. Co dělali doposud? Kydli zombie. Teď jsou všude kolem, tak proč v tom přestat? Tři přátelé tedy využijí svoje zna-

losti z videoher a rozhodnou se zabít všechno, co je mrtvější než oni, aby si zajistili přežití. Zombie samozřejmě umírají notně bizarními způsoby a postupně se utvoří elitní zombie tým, stejně jako v každém druhém zombie bijáku. Ovšem s tím rozdílem, že s takovým týmem byste si každou vteřinu říkali, že absolutně nemáte šanci přežít. Osobně doslova miluju poslední díl, jelikož je v něm scéna, kdy Mikova cvičením posedlá přítelkyně zvedne Xbox v touze mrštit jím do hniječích úst nejbližší zombie. Samozřejmě nebudu scénu popisovat přesně, ale přísahám, že se u ní v pohodě a bez studu lze pomočit smíchy.

Pokud čekáte efekty ve stylu Romerova Úsvitu mrtvých, kde se banda fantomasů na velmi zpomalujícím tripu snaží prokousat do obchodáku, jste na omylu. Nechci tím samozřejmě urážet mého oblíbeného zombie režiséra a jeden z nejlepších zombie filmů, nicméně efekty z jeho klasik už dnes působí docela archaicky. Bite Me se vyznačuje profesionální kvalitou efektů, ať už jde o povedené masky, či gore efekty, kterých je samozřejmě v zombie kydlanici požehnaně. Jeff v jednom díle vypadá, jako by skočil do vany s kečupem. I tak ale nejde o nic vážného, podle toho, co jsem napsal, musí dojít i housce se salámem, že jde o ryze zombie komedii zaměřenou na hráče, kterou si ale užijí i ti, kteří hráli maximálně tetris na záchodě.

Protože byl seriál hodně úspěšný, dočkal se další řady, jež ovšem byla diametrálně odlišná od té první, která je geniální a dokonalá. Ve druhé řadě se trochu promíchají vedlejší role, objeví se mrtvolně sexy Amy Okuda (The Guild) a především na scénu nastoupí armáda. A protože vysoce úderný tým z první série hojně postuje videa na Youtube, komunikuje na Twitteru a Facebooku, kde nabírají spousty fanoušků, začne se o ně armáda zajímat. O dalším ději pomlčím, nicméně jednoznačně doporučuji shlédnout, byť je druhá série slabší než první. Má ale větší rozpočet, podíváme se také do exteriérů a vůbec je to víc takové „mega“. Nezbyvá než doufat a čekat na vznik třetí série, která by mohla být ještě epičtější a nabitá ještě větší porcí hlášek a humorných situací. A samozřejmě hromadou nemrtvých.

AVGN a Cinemasacre's Monster Madness

Je-li vám známo jméno James D. Rolfe, popřípadě jeho alter ego Angry Video Game Nerd, nemusím ho snad vůbec představovat. Pakliže vám známo není, trochu jej tedy představím. James je velkým fandou videoher (hlavně těch klasických), ale co je pro nás důležitější, je také obrovským fandou filmů, hlavně těch hororových. Na čemž by nebylo nic až tak zajímavého, nicméně James je také nadšeným filmařem s obstojným talentem a hlavně vulgárním osobitým humorem, který se projevuje v jeho alter egu Nasraného nerda. Stejnomený pořad, tedy Angry Video Game Nerd se pravidelně objevuje na Youtube už roky a James v něm svým vlastním stylem recenzuje klasické videohry, ale i samotná herní zařízení a jejich příslušenství. Co je na tom hororového, ptáte se? Nuže, James nedělá jen suchou recenzi s ukázkami z herní obrazovky, ale bojuje ve sklepě s Jasonem Vorheesem, jindy zase paří hru s Freddyem Kruegerem, nebo se převlékne za celou Addamsovu rodinu. Zábava je to neskutečná, vulgární a fekální,

a pokud se o videohry nezajímáte, na recenze her, týkajících se horroru byste se podívat měli, protože byste se jinak ochudili o notnou porci zábavy. Vlastně vám můžu zaručit, že pak se podíváte i na recenze nehorrrové. Například Bible Games, ty mají opravdu koule z oceli.

Angry Video Game Nerda jsem zmínil hlavně kvůli recenzím na hry hororové, protože určitě stojí za to. Jak jsem se ale zmínil, James je také velkým fandou filmovým a je fandou kreativním. A proto se jednoho dne rozhodl zmapovat horor jako takový ve více než stovce krátkých epizod v pořadu Cinemassacre's Monster Madness. Dá se říci, že je to kvalitní učebnice horroru a téměř povinnost pro každého fandu, který se zajímá o horor jako celek, tedy i jeho historii a napříč žánry. Jistě, v jednotlivých epizodách nenarazíte na nějaké extra raritní kousky, o kterých jste nikdy neslyšeli, ale je to opravdu kvalitní průvodce napříč žánrem, s trefným Jamesovým komentářem, v němž je řada postřehů a informací, takže se i coby ostřílený hororový matador můžete dozvědět něco zajímavého.

Jednotlivé epizody mají jen pár minut, někdy tři, jindy třeba šest a tak to má být, žádné běhání okolo, stručně a po hlavě do toho. Samozřejmě můžete vyzkoušet i jeho další pořady, jako Board James, kde se svým kamarádem testují deskové hry, nebo nasrácací You Know What's Bullshit, ve kterém se zaměřuje na obyčejné věci, u kterých si ani neuvědomujete, jak vás serou. Jako třeba obaly DVD.

The Joker Blogs

Tak trochu jsem váhal, zda sem tento seriál zařadit, jelikož se nejedná o horor, nicméně mráz po zádech často vyvolává a není v něm nouze o šílené a krvavé kousky. Takže vlastně proč ne, vždyť je to to, co chceme. Možná jste si všimli, že známý režisér

Christopher Nolan natočil nějaké ty filmy o Batmanovi a pojal je trochu vážněji, než předchodzí, dá se říci komediální filmy (i když na verzi z roku 1966 nic nikdy mít nebude). Momentálně byl vypuštěn třetí film Temný rytíř povstal, který se zaměřuje na třídní nepokoje a boj proti zlotřilým kapitalistům, kteří mají peníze a obyčejní lidé peníze nemají, což je števe, ale něco s tím dělají, až přijde tlustý Darth Vader v letním outfitu. To že na mě zvláště tento třetí film působí víc směšně, tady rozebírat nehodlám. Ani to, že každý z jeho filmů měl jistou negativní reklamu (smrt Ledgera, střelba v Coloradu), která mu zajistila dopředu status kultu. Zaměřím se na film Temný rytíř, ve kterém Heath Ledger ztvárnil působivou a zajímavou postavu Jokera. Webseriál The Joker Blogs totiž navazuje na události tohoto filmu, Joker je dopaden, zavřen do léčebny pro choromyslné Arkham, kde by se měl léčit. Ale stejně jako neznáme lék na rýmu, nemůžete ani vyléčit Jokera. Ba ani vytvořit jeho psychologický profil, o který se pokouší při rozhovorech s Jokerem doktorka Harleen Quinzel. Fandům komiksu je jistě tato postava známá, jelikož jí její posedlost osobou Jokera přivedla na stranu zla a ona se stala Harley Quinn. Doktorka Quinzel si rozhovory s Jokerem nahrává a ten jí několikrát řekne, že ta videa dá jeho známý na Youtube. Tady vzniká podstata seriálu „Joker bloguje“, protože kromě oficiálních videí z terapie Joker nahrává i své další řádění, které se zprvu dotýká jen zaměstnanců Arkhamské léčebny, ale pak se dočkáme i útěku a řady bizarních epizod, jako Brokovnicová svatba, či Večeře u Arkhamových. Druhá jmenovaná je asi nejpovedenější epizodou a zachycuje co jiného, než večeri doma u doktora Arkhama, kde je paradoxně hostitelem Joker. Rozehraje tam působivou psycho hru ve stylu Saw. Nicméně chtěl jsem tím říci to, že divák má mít pocit, že sleduje reálná videa. Celý seriál se samozřejmě točí okolo Jokera a to je to, co dělá seriál tak působivým. Výkon Scotta McClura je totiž doslova dechberoucí, nesnaží se Ledgera kopírovat, hraje postavu Jokera trochu po svém. Ale strach z něj rozhodně jde a jeho výkon je až neskutečně uvěřitelný, pokud by Nolan do některého z dalších netopýřích spektaklů potřeboval znovu Jokera, tady má jasnou volbu. Joker je šílený a je naprosto nemožné zařadit ho do některé škatulky, jeho šílenství je totiž absolutní i přesto, že vypadá jako hrané. Podle jeho vlastních slov: „Optimista vidí tuhle sklenici poloplnou. Pesimista ji vidí poloprázdnou.“ Na otázku jak ji vidí on odpoví: „Já bych ji převrhl.“ A o to jde, Joker se zprvu snaží rozjízďet psychologickou hru s personálem, ale již po chvíli, tedy po první vraždě, zjistíte, že není jenom kecal.

Na to, že je The Joker Blogs ryze fanouškovský počin, mu prakticky nejde mnoho vytknout. Jistě, objeví se mrkající mrtvola, nebo situace, kdy si říkáte: A kdo jako drží tu kameru?! I tak si ale udržuje profesionální standard. Můžu jej rozhodně doporučit.

BlackboxTV

Blackbox TV je Youtube Channel zaměřený na tvorbu horror sci-fi krátkých filmů. Najdete tam také spousty minisérií, nicméně vlajková loď jejich tvorby je webseriál o stejném názvu jako kanál, tedy BlackboxTV. Jedná se v podstatě o soubor několika mysteriózních a hororových krátkých filmů, které na sebe epizodně nenavazují, většinou s nějakou otázkovou pointou na konci „Co byste kdybyste?“. Seriál má epizodu od epizody kolísavou kvalitu, nicméně vyznačuje se řemeslně zvládnutou filmařinou i nějakými těmi efekty. A zabývá se všemi možnými tématy, od paranormálních jevů až po sériového vraha, který zabíjí mladé ženy.

Compulsions

Ano, i na zvrhlíky a zvrhlíce dojde. Compulsions, česky Choutky, pojednává o třech psychicky naruše-

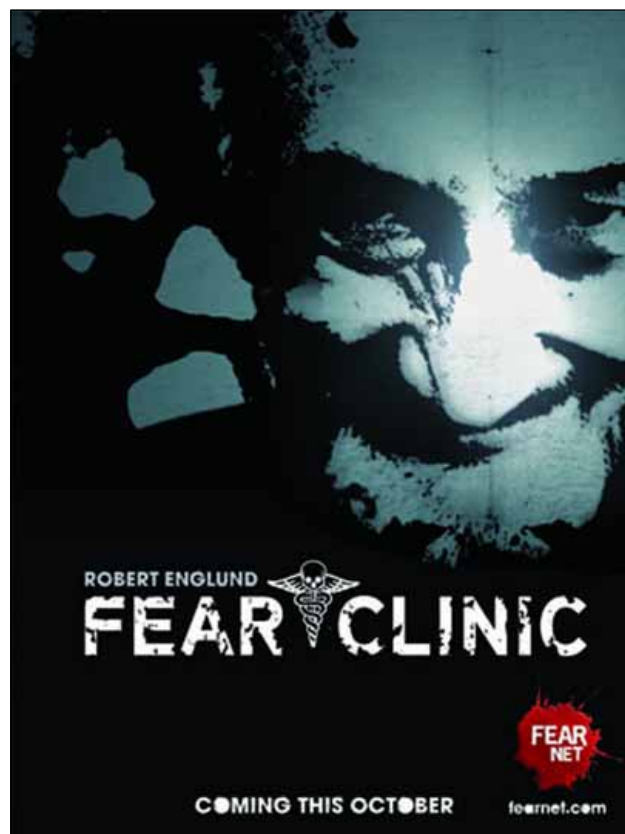

ných lidech, kteří mají své zvláštní choutky, jež ukájejí tak, že je prostě dělají a užívají si je. O jaké choutky se jedná, vám prozrazovat nebudu (no dobře, čekejte například sadistu), ale rozhodně doporučuji shlédnout, přičemž upozornění, že seriál není pro slabé povahy, má v magazínu jako je Howard asi takový smysl, jako upozorňovat že bodnutí nožem bude bolet. Ale je tomu tak, seriál je na Youtube poměry relativně drsný, na druhou stranu má opravdu profesionální zpracování, za což posbíral mnoho ocenění, především prestižní cenu Streamy, což je obdoba Oscara u filmů a seriálů běžících na webu. Navíc po shlédnutí seriálu možná objevíte i u sebe nějaké ty choutky...

Fear Clinic

No jo, nemocnice a horror, kolikrát už to tady bylo? Na nemocnici přeci nic děsivého není, v noci tam na vás nevybafne malá japonská holčička a ani doktoři neprovádějí ve sklepení genetické experimenty. V nemocnici už jsem náhodou byl, takže to vím. Nicméně kde jsem nebyl, je klinika řízená samotným Freddyem Kruegerem. No, to zase kecám, ale je to fakt, kliniku řídí samotný Robert Englund.

Klinika strachu je ambiciózní pětidílná minisérie z produkce Fearnnet.com, která ukořistila ceny Streamy za speciální efekty a zvuk. Což už něco znamená

a na looku seriálu je to hodně patrné, opět profesionální práce. Mimo jiné, nemáte pocit, že je Robert Englund v kdejaké blbině? Nemyslím tím kvalitu díla, ale je fakt, že ten chlápek toho točí tolik, že by pak člověk ani nečekal, že se objeví v takovém průravoučném seriálu někde na internetu. No nic. O co že v seriálu jde? Každý díl je zaměřen na nějakou fóbii :

- Hydrophobia – strach z vody
- Scotophobia – strach ze tmy/noci
- Entomophobia – panický strach z hmyzu
- Misophobia – špatná snášenlivost zvuků
- Claustrophobia – strach z uzavřených prostor

To je totiž to, co doktor Andower na své klinice léčí. Tedy aspoň to si myslí budoucí pacienti. Pravdou je, že fobie na klinice narostou až do děsivé skutečných rozměrů a vy budete zírat. Doktor totiž pacienty zavře do „komory strachu“ kde se své fóbii musí

postavit čelem. A někdy i jinými částmi těla. Tedy člověk nesmí odejít po prvním dílu, který je jednoznačně nejslabší. Za to prostředek seriálu má pořádné grády a dovolím si říci, že opravdu vyděsí. Z jednotlivých dílů pak, ač se to tak ze začátku nezdá, postupně odhalujeme nějaké to tajemství okolo doktora Andowera.

The Dead Hour

Dead Hour u nás není příliš známá, ale je od tvůrců celovečerního horroru z roku 2008 **The Wretched**, který je u nás bohužel také neznámý. Výhodou je to, že teď o nich víte, další bod pro Howard! Seriál se dočkal i druhé série, jeho struktura je ryze povídková a inspiruje se v klasických seriálech jako Příběhy ze záhrobí, Zóna soumraku, nebo Krajiní meze. Jednotlivé epizody kolísají mezi thrillerem, sci-fi a hororem, nicméně jejich náplň je vždy mysteriózní, tím pádem potěšující pro každého fandu strachu. Zpracování je nízkorozpočtové, ději to však nijak neuškodí a tvůrci se s prázdnou peněženkou poprali se ctí. Seriál běží na oficiálním webu thedeathhour.com, kde je archiv všech epizod a nějaký další zajímavý stuff, například odkaz na krátký duchařský film **New House**.

The Throwing Stone

Házení šutrů je v podstatě hororový Breakfast Club, kde je parta středoškoláků rozdělená hezky ve stylu amerických teenage filmů do kast podle popularity a dřepí v sobotu ve škole. Máme tu tedy klasickou teenage skvadru, ve které jsou všechny klíšoidní postavy, od prom queen, přes atleta, až

po šprta. Děj seriálu spočívá v tom, že studenti začnou jeden po druhém mizet a tak musí překonat třídní rozdíly mezi sebou, aby přežili a vůbec přišli na to, co se to v liduprázdné škole děje. Kvalita seriálu je spíše odpočinková a úsměvná, protože skoro na všem je vidět nízký rozpočet, což by tedy zase až tak nevadilo, ale do toho se také přidává lehce přitroublý scénář a epické herecké výkony.

The Divine

A rozloučíme se těžkým kalibrem. The Divine je projekt, který odstartoval na Kickstarteru, kde se na něj zájemci skládali různými částkami. Výsledek za to ale stojí, Motion Capture, speciální efekty, masky, vše je výborné, stejně jako komiksově laděné vyprávění o kazateli a jeho ekipě, která bojuje se zlem a řeší přitom otázku víry, protože často musí porušit daná pravidla.

To by byl zhruba výpis toho, co byste na webu rozhodně neměli přehlédnout, je to totiž zdarma a navíc vám to může poskytnout inspiraci pro vlastní tvorbu, protože je až ostudné, že v českých zemích žádný hororový webseriál nevzniká. Pokud bychom se nedrželi jen horroru, je toho samozřejmě spousta dalšího a vlastně nevím proč nedoporučit, protože dílka jako **Fallout: Nuka Break**, **H+**, nebo **Continuum** rozhodně stojí za podívání, protože sci-fi a horor k sobě mají relativně dost blízko (je Alien sci-fi, nebo horor?).

Martin Skuřok

HOROR F I L M

„Budeme rádi za tipy od vašich čtenářů.“

Na Valentýna začala vysílat první česká, ryze hororová televizní stanice, Horor Film. O tom, jak ji získat a sledovat a jaký má vlastně program si můžete přečíst vše na stránkách televize: hororfilm.tv. Nás ale zajímalo i mnoho dalších záležitostí, které souvisí s něčím tak významným, jako je česká hororová televize. A protože má Howard k Horor Filmu poměrně blízko (náš nejpohlednější autor pro ně píše noční hororové zprávy), rozhodli jsme se borce z Horor Filmu oslovit. Ti dali hlavy dohromady a takto to dopadlo...

První otázka je nasnadě, proč jste se rozhodli provozovat filmový kanál zaměřený zrovna na hororový žánr? Proč ne třeba golf, lidové písničky nebo myslivost? ☺

Na golf, dechovku i myslivost se diváci již mohou dívat. Hledali jsme výklenek na televizním trhu, nejlépe specializovaný filmový kanál, který by mohl být vysílán v noci, kdy máme volnou technickou kapacitu. Zatím v této kapacitě vysílal operátor erotický kanál a u programů tohoto žánru převyšuje televizní nabídka diváckou poptávku. V neposlední řadě je hospodářská recese tím nejlepším obdobím pro rozvoj žánru hororu.

Podle zatím vysílaných filmů cílíte na co největší pestrost. Jaké jsou vaše filmové zdroje a na co se tedy mohou diváci do budoucna těšit?

Škála nabízených hororů je opravdu široká, záměrem je snaha o pokrytí velkého spektra různých období a oblastí hororového žánru, aby si každý

divák mohl vybrat. Za zajímavost rozhodně stojí představení několika nejlepších filmů od italského režiséra Lucia Fulciho, kterého u nás znala pouze omezená skupina hororových nadšenců, ale širší veřejnosti zůstal utajen. Jako protiváhu zase nabízíme nové americké horory, natočené moderním stylem pro mladší diváky zvyklé na trochu jiné výrazové prostředky.

Do budoucna se mohou diváci těšit na ještě širší paletu hororů, například ze zajímavých destinací jako jsou Austrálie či země z Balkánského poloostrova.

Horor film vysílá ve stylovém čase, jsou nějaké plány do budoucna, které by vysílací čas rozšířily? Máme na mysli třeba jedna sobotu v měsíci, kdy začnete už v deset nějakou vybranou peckou atd.

Vše je na divácích a operátorech televizních sítí. Pokud zájem bude dostatečně veliký, zvažujeme možnosti rozšíření na „předpůlnoční“ čas. Představu máme docela jasnou.

Dáváte velký prostor domácí nezávislé tvorbě, což je pro české autory jistě motivací. Co musí amatérský – nezávislý snímek splnit, abyste jej mohli vysílat? Mají vás nadějní autoři oslovovat i s kratšími filmy?

Bylo pro nás poměrně zajímavým zjištěním, že se u nás točí celá řada nezávislých hororů, které realizují především mladí nadšenci pro potěšení sebe a svých přátel a některé z nich jsou na velice dobré úrovni, takže je škoda je neodvysílat. Kdybych měl mluvit o některých kritériích pro uvedení, uvedl bych určitou míru kvality, snímek musí být něčím zajímavý a přitažlivý, autor musí být vlastníkem všech práv s filmem souvisejících, atd.

S kratšími snímky u nás mají tvůrci určitě prostor. Od dubna chystáme vysílat i krátkometrážní nezávislé hororové počiny, které přicházejí většinou od studentů filmových škol nebo od nezávislých nadšenců. Některé jsou moc dobré a jsme zvědaví na ohlasy na ně. Budeme rádi za tipy od vašich čtenářů, případně filmy od tvůrců-čtenářů.

Nutně se musíme zeptat na vaše vlastní žánrové preference, co se vám na poli hororu líbí a co naopak ne?

Já osobně jsem velkým ctitelem žánru už od dob mého mládí, především pak starší americké hororové školy. Vrcholem jsou filmy jako Vymítač ďábla od W. Friedkina, The Omen či Rosemary má děťátko. Líbí se mi také japonské „duchašské“ horory, staré italské (Fulci, Bava) či odlehčené horory od skupiny TROMA.

Z poslední doby mě zaujali především snímky mladého tvůrce z Malajsie Jamese Wana Zlověstné ticho a Insidious.

Za vidění také rozhodně stojí horor Sinister. Co naopak nemusím, jsou trapné vyvražďovačky typu Hostel.

Na co se můžeme v souvislosti s Horor Filmem těšit v nejbližší době?

Jak již bylo řečeno v předchozích odpovědích, chystáme uvést několik hororů z poměrně exotických oblastí, alespoň co se kinematografie týče, které divák jinde vidět nemůže.

Také bychom se chtěli zaměřit na český nezávislý film a dát prostor mladým tvůrcům a jejich krátkometrážním hororům.

A samozřejmě se diváci mohou těšit na řadu klasických i nových hororů té největší kvality.

Martin Skuřok Lov

Bála se. Plačky se choulila pod vzrostlým stromem. Neviděla, kde to je. Neviděla, co to je. Ale věděla, že to tam někde je, tam ve tmě, pozoruje ji to a živí se jejím strachem. Obchází kolem čirá hrůza, v nočním vzduchu je cítit smrt. Přesto že noc byla chladná, byla zbrocená potem, studeným potem, který se v kapkách kutálel po jejím chvějícím se těle a nechával za sebou vlhké stopy, jako vysychající kořyta dávno mrtvých řek. Nechladily, pálily jako plameny. Strach ji spaloval. Její oči neměly barvu, byly zcela černé, dík roztáhnutým zorničkám, které se marně snažily překonat noc a zahlédnout její hrůzu. Marně, to co ji děsilo, by se nedalo spatřit, nechtělo to. Doslava se kochalo tím, že má tu moc, moc strachu. Líbilo se mu to a opájelo se to tím pocitem. Tím vzrušujícím pocitem převahy, síly. Bylo teď jejím pánem, pánem celého světa.

Leknutím nadskočila a z úst jí vyšel přidušený výkřik. Prasknutí suché větvičky působilo v nočním tichu jako výstřel z pistole, celý les rezonoval zvukovou vlnou té ohlušující rány. Byla to setina vteřiny, ale jí to připadalo nekonečně dlouhé a ten příšerný zvuk jí prostupoval od nohou až k hlavě, kde působil jako ničivá exploze. Nevěděla co dělat, zda se zvednout a utíkat, zda křičet, zda se zajíkat pláčem až k udušení, jež by jí přineslo vytoužené vysvobození z noční můry. Jež by znamenal konec teroru její mysli. Proсила Boha, prosila matku, prosila všechno, co jí přišlo na mysl, ať jí vysvobodí. Dala si hlavu mezi kolena a začala hlasitě vzlykat.

Cítilo se to pobaveně. Na jeho obličej bez tváře se rozhostil výraz bez výrazu, pobavení. Rádo by si s ní hrálo do nekonečna, bylo to tak úžasné. Ale vědělo, že noc netrvá věčně, že nic netrvá věčně a každá hra musí mít své vyvrcholení. Bylo jí tak blízko! Slastně zavrčelo. Zaslechla snad centimetr vedle ní nelidské zavrčení. Zaječela jako siréna, její jek prostoupil celý les a zcela ho naplnil. Křičela jako smyslů zbavená, křičela hrůzou. Bylo to tak blízko! Cítila to, slyšela to. Její vytrěštěné oči svítily do tmy jako svítilny. Stále křičela a sunula se pozpátku směrem od stromu. Lepilo se na ni vlhké zetlelé listí. Jen na vteřinu zavřela oči. Když je otevřela, stálo to před ní. Jen tak se to zničehonic objevilo a i přes tmu, jež jí předtím nedovolila vidět ani špičku vlastního nosu, to teď viděla v celé plné hrůze. Obrovskou srstí porostlou postavu bez tváře, bez výrazu. Mohutné paže zakončené dlouhými spáry přijímaly rozpaženy černou oblohu, jako by z ní čerpaly sílu. Jeho široká hlava se otočila za pažemi a z hrdla mu vyšel nelidský zvířecí řev. Její strach se zhmotnil přímo před ní. Překonala se, postavila se na nohy a začala utíkat, co jí to jen její zkrchlé nohy povolily. Nikdy neběžela tak rychle. Jen se to zašklebilo. Stíhání bylo jednostranné, ona utíkala, řítila se lesem jako dravé zvíře, jako to které jí dnes lovilo. To ale nemuselo běžet, nemuselo nic. Jeho oči

byly lesem, les byl jím, byli spjati mocnou prastarou silou přírody. Nemuselo se to nijak namáhat. Zatímco ona byla na pokraji sil. Přesto střídala nohu za nohou stále rychleji. Srdce jí tlouklo jako o závod. Nemohla si dovolit zpomalit, cítila to za sebou. Cítila, neopovažovala se ohlédnout, věděla, že tam je. V hlavě se jí stále dokola opakovala jedna a ta samá myšlenka. Tlapa zakončená ostrými spáry držící její krk. Bolest. Chuť vlastní krve.

Začala zpomalovat. Do jejího rychlého dechu se začal prodírat sípot. Pálilo ji v krku, pálily jí plíce. Svaly ochabovaly, je na konci svých sil. Byla připravena to vzdát, když v tom zahlédla skrze hustý porost lesa pohybuující se světlo. Světlo, jež v ní rozžehnuło plamen naděje. Překonala se a opět zrychlila. Její tělo bylo naprosto vysílené. Její mysl však ne, má naději a musí ji využít. Světla se ztratila, ale ona neztratila směr, věděla, kde na ni čeká možná záchrana. To si světel nevšimlo. Jeho oběť mu připadala zvláštní, ztratil pozornost, když se fetišisticky ukájel zápachem jejího těla zbroceného potem. Mohl si to dovolit, on byl přece pánem lesa.

Už viděla lesknoucí se povrch asfaltového hada, jež se líně vinul lesem. Ještě pár metrů. To už si uvědomilo, o co jeho oběti jde a s hlasitým hrdelním řevem chtělo skoncovat jeho noční hru. Řítilo se za ní, porážejíc vše, co mu stálo v cestě. Nezastavitelná zhmotněná noční můra ničící vše. Větve se lámaly, kameny odlétávaly stranou. Od jeho mohutných tlap odlétávalo zetlelé listí, hlína a rostliny. Je konec, už nastal čas. Když slyšela, co se za ní děje, málem na místě strachy zkameněla. Začala křičet a utíkala dál, směrem ke svému cíli, i když její zmučené tělo všemi silami protestovalo. Už jen pár kroků. Zakopla. Už jí to bylo blízko, z jeho chřtánu vlála dlouhá slina a v přimhouřených očích byla znát touha po krvi. Touha po smrti.

Její oči se rozzářily, jako dítěti, které po probuzení spatří za oknem první sníh. Na obzoru se objevila světla a rychle se přibližovala. Navzdory její situaci se cítila šťastná. Vyběhla na silnici. Zastavilo se to a nedočkavě chodilo ze strany na stranu na okraji lesa. Ona začala zběsile mávat směrem ke spásnému světlu. Rychle se blížila. Cítila se šťastná, vysvobozená, přežila vlastní smrt. Světla už jí musela vidět. Z hrdla mu vyšel hluboký chrčivý řev. Zklamáný řev, jenž v tom okamžiku přehlušil vše.

Byla na místě mrtvá. Její tělo pokrylo notnou část okolí. Silnice. Kmeny stromů. Část její krve tomu stříkla do tváře bez výrazu. Slastně jí olízlo dlouhým jazykem pokrytým puchýři. Noc si vybrala svou oběť. Osud tomu tak chtěl. Zatímco se nocí neslo kvílení brzd, to se jen otočilo a zmizelo v hlubokém lese. Po dni přece přijde opět noc.

Martin Skuřok

Nenávidím tě! Nenávidím. Jsi odporný. Vřed na lidské společnosti. Radši se zastřel, prokážeš tím světu službu. Třeba ti pak za to postaví pomník jako hrdinovi, který zemi zbavil vředu. No jen se na něj podívejte, plná huba trapných vtípků a keců, arogantní posed a posměšný výraz. Cožpak nikdo nevidí, jak je ten člověk ubohý?! Asi ne a díky tomu cítím náležité rozčarování. Nikdy jsem si nemyslel, že umím nenávidět. A pohrdat. Ale tak hluboce, tak silně, skoro jako milovat. Jenže je-li láska něco nadpozemsky krásného, nenávisť je čisté zlo, kdy do hlavy vplouvají myšlenky, jež zůstávají běžně skryty v nejhlubším sklepení lidského vědomí. Nicméně, obé má něco společného, výsledek, destrukci. Láska, stejně jako nenávisť, jsou zničující, smrtelně. Jenže, zničen pro něco krásného, nebo zničen svým vlastním vztekem, co je lepší? Dalo by se říci, umilovat se k smrti, nebo se bodat nožem do hrudi, co je lepší? Výraz lepší se nedá použít ani na jedno, jelikož obé má totožný výsledek, záleží jen na tom, jakou cestou se k onomu výsledku dobereme, zda cestou v podstatě čistou a svým způsobem vznešenou, kdy svou mysl obětujeme milované osobě, či cestou hnusu a špíny, kdy pro zničení není v očích ostatních pochopení. De facto se lze v obou případech od sebe destrukce zachránit, v případě prvním je to opětování alespoň jednoho procenta lásky vaší k někomu od něj vám, což není nic, co by se dalo, či vůbec mělo zkoušet vynutit. Pak přichází uvolnění a tělo i mysl zaplaví pocit blaha. V případě druhém je to ale jen ve vašich rukách. U takto silné nenávisti je řešení také jedno, eliminace objektu nenávisti. Objektu, na kterém není ani atom dobrého. Zničit jej. Objektu, který nemůžete dostat z hlavy a který vás při sebemenším připomenutí se dohání k zuřivosti. Eliminovat. Tím se zachráníte,

protože pak už nebude co nenávidět a tělo i mysl zaplaví pocit blaha.

Ale co když spolu obě cesty, láska i nenávisť souvisí? Co když se první cesta vyřeší, ale ta druhá tam přesto zůstane, protože životní láska se stejnou měrou jako životní nenávisť nezapomíná a nikdy nepřejde? A naopak, pokud vyřeším sám svou nenávisť, uzavřu si tím cestu první a navíc pro to nebude pochopení? První tedy asi bude lepší, s láskou po boku se nenávisť dá zašlapat do bláta, kdežto v případě druhém vyřeším nedobré a přijdu o krásné.

Zatím co si o tom tak přemýšlím, tak jsem se uklidnil.

To ne! Ne! Neměl ses tak chovat! Proč to děláš?! Teď vyděšeně koukáš, kde se zničehonic vzala má ruka na tvém krku. Pokoušíš se vysmeknout, ale nejde ti to, jsem silnější než ty. V té samé nekonečné vteřině, ve které se přítomnost odehrává, se mi obličej zkroutil do škodolibého úšklebku a v mysli mi zářil obrovský nápis: ZNIČ HO! Vrhnu jsem se na tebe berouc sebou i stůl, jež jsem ani nevnímal, že stojím v cestě. Převrhl se a to co na něm bylo, se rozbilo a rozkutálelo kolem. Snažíš se bránit, ale jsi jen patetický červ a jen mě tím více a více rozzuřuješ. Ležíš pode mnou na zemi a kroutíš se jako ten červ, kdo má teď navrch, co? Dívám se zpřímá do toho odporného obličejce, který se mi kradl i do snů plných toho nejhoršího násilí a chci ten obličej vymazat ze světa. Vygumovat! Rytmicky do něj buším pěstmi jako do pytle, rytmicky jako stroj, stroj bez citu a slitování. Musím tě rozbít k nepoznání! Začínáš být omámený

Nenávidím

z mých úderů a moje mysl začíná přemítat, jak ti co nejvíce ublížit. Povšiml jsem si pivní sklenice z převrnutého stolu, kousek od tvé hlavy. Zvedl jsem ji nad hlavu, prohlédl si ji proti světlu, na dně ještě zbylo zanedbatelné množství piva. Sklopil jsem zrak na tebe a v naprosté tichosti jsem tě vši silou udeřil sklenicí dnem vzhůru doprostřed obličeje. Ozvalo se prasknutí, ale sklenice byla celá. Chytil jsem ji do levé ruky, jako když si chytinu hřebík, abych ho mohl zatlouct a vztekem na maximum vyhnanou silou pravou rukou jako kladivem udeřím do dna sklenice. A znova. A znova. Ty už nic neříkáš, jak to že ti došla slova? Zrovna tobě? Stejně rytmicky jako jsem tě mlátil předtím i teď buším po dně pevné sklenice. Cítím, jak pod mými údery proráží kosti toho odporného obličeje, jak vyráží zuby, láme čelist. Mám taky pár zlomených prstů, jejichž bolest mě nutí akorát k ještě silnějším úderům. Celá struktura hnusu se rozpadává, obličej už není, jen promáčklé cosi, co vypadá jako lehce promáčklý vyfouklý míč a sklenice, která je po dno zaplněna. Ještě poslední úder nenávisti a udýchaně se postavím nad své dílo zkázy. Otrů si rukou zpočené čelo a zůstane mi na něm rudá šmouha. Jako válečné barvy! Ty ale vypadáš směšně. Rád bych se ti smál, ale ovládne mě nový příval vzteku, pořád vypadáš jako atrapa člověka! S nelidským řevem po tobě začnu šlapat, hned na to skákat, oběma nohama a celou svou vahou. Cítím, jak se bortí tvůj chatrný hrudník, jak praská žebrovní a hmoždí se orgány. Užívám si to. Neskonale si to užívám. Je konec! Konečně! A já už jsem unavený a proto jsem se posadil na opodál stojící židli.

Otevřely se dveře, vrátili jste se. Někteří začali vyděšeně křičet, jiní nevěřicně stáli s vytřeštěným pohledem na mé veledílo. S úsměvem jsem se k vám otočil. Plně jsem si uvědomoval, co jsem udělal, ale byl jsem v takové euforii, tak nadšený, že jsem se musel usmívat. Asi jsem vám připadal trochu nepřičetně, ale byl jsem naprosto v pořádku. Můj úsměv se setkal s tvým vyděšeným pohledem, který říkal: Co jsi to jen udělal? Ten pohled mi zmrazil úsměv na tváři, rázem před vámi seděl nejvyděšenější člověk na světě. Ten pohled mě propaloval, když jsem si uvědomil důsledky. Jak zbytečný byl můj čin. Je konec, se vším. Co jsem to jen udělal?

Shivers

Není v životě mladého, čerstvě sezdaného páru mnoho důležitějších okamžiků, než výběr toho správného bydlení. Dnes každá druhá hýká po podnikatelském baroku uprostřed satelitního městečka, ale v sedmdesátých letech byly in bytové domy. U nás, v zemičce utopené v rudém hnusu, byl vrcholem bytového bydlení panelák na periferii Prahy, ale v takové Kanadě byli mnohem, mnohem dál.

Režie: David Cronenberg

Scénář: David Cronenberg

Délka: 87 min

Původ: Kanada

Rok: 1975

Hrají: Lynn Lowry, Barbara Steele,
Hanka Posnanska, Vlasta Vrana, Allan Kolman

Na odlehlém poloostrově byl nedávno otevřen ultramoderní bytový komplex, který se pyšní mimo jiné vlastním zdravotnickým zařízením, sofistikovaným bezpečnostním systémem, perfektně vyškolenými vrátnými a hromadou nadržených nájemníků. Ale to jsem trochu předběhl. Na začátku našeho příběhu se zdá být vše v pořádku a tak sledujeme zmíněný manželský pár, kterak se seznamuje se všemi výhodami jejich nového hnízdečka.

Stejným procesem seznamování a stěhování jistě nedávno prošel i Nicholas Tudor a jeho manželka. Jenže jejich manželství asi nebude stoprocentní, protože Nicholas si tu a tam s oblibou odskočí o pár pater výš, kde bydlí nepřilíh pohledná lehká děva. A jelikož je lehká, není Nicholas její jediný nabíječ, naopak v tomhle paneláku si s ní vrzнул každý druhý, včetně lékaře-vědce, který ji infikoval podivným parazitem. Ten kromě jiného velmi zvyšuje hostitelův sexuální apetit a je samozřejmě také přenosný pomocí vpichu.

Není proto divu, že i když je ona běhna i vědec, který ji infikoval, na onom světě, najde se několik

dalších šířitelů zvláštní šukuchtivé nákazy. Leaderem v tomto směru je právě Nicholas, který si v břišní dutině nosí opravdu zajímavou zoologickou. Nákaza se samozřejmě šíří rychlostí blesku a kdykoli si o nějaké osobě už už myslíte, že bude hlavní postavou příběhu, skočí do ní parazit vzhledu uleželého hovna a jejím jediným cílem je jen a pouze páření.

David Cronenberg platí prakticky celý svůj filmařský život za úchyla, jehož filmy vždy balancují na hraně vkusu. Nikdy to ale neplatilo více, než v jeho raném období, kdy za málo peněz natáčel s neherci levné horrory, zaměřené na proměny těla a sexuální napětí. Jsou to snímky jako *Rabid* (1977), *Brood* (1979) nebo právě *Shivers*, které vytvořili Cronenbergův kult a navždy jej etablovaly v očích hororových fandů jako inovativního a originálního tvůrce. To, že Cronenberg ke stáru tuto cestu opustil, je stejně tak logické, jako smutné.

V *Shivers* byl ale na vrcholu tvůrčích sil a předvedl naprosto dokonalou studii odcizení a posedlosti, která staví na velmi minimalistických filmařských postupech. V devadesáti procentech záběrů kamera stojí na místě bez jediného hnutí, což diváka staví do pozice zcela nezájímavého pozorovatele. To podporují i nenápadné triky, které by kdokoli uplácal na kolena za pár dolarů. A třešničkou na tomto odcizeném dortu, jehož součástí byste nikdy nechtěli být, je zástup neherců, kteří působí přesně tak, jak neherci před statickou kamerou působit mají. Čestnou výjimkou budiž královna Barbara Steele v jedné z vedlejších rolí, která neskrývá své lesbické choutky. Ostatně stejně jako většina dalších infikovaných. Když vás parazit ovládne, je vám celkem jedno, koho dostanete do postele. Důležité je, aby toho sexu bylo hodně a s co největším množstvím lidí. A je k tomu vůbec potřeba parazit?

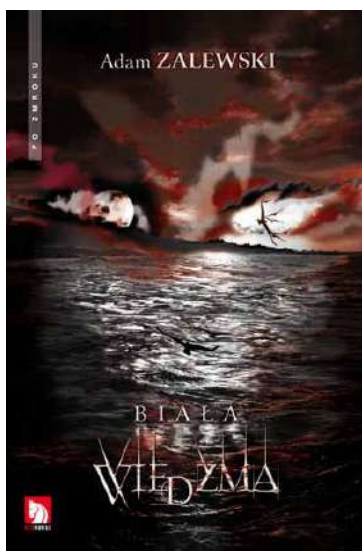

Roman Kroufek

Tak trochu jiné „paranormální romance“

Ano, jsme přesvědčeni, že utahovat si ze současného boomu tzv. paranormálních romancí, pomalu dominujících té oddechově-mainstreamové linie fantastické literatury, by bylo sice zábavné, leč poněkud laciné. Proto jsme se, v rámci našeho hlavního tématu, rozhodli spíše představit jakousi alternativu, opravdu tak trochu jiné „paranormální romance“. Není jich mnoho, zcela určitě jsme neobsáhli všechny a ani to nebylo naším úmyslem.

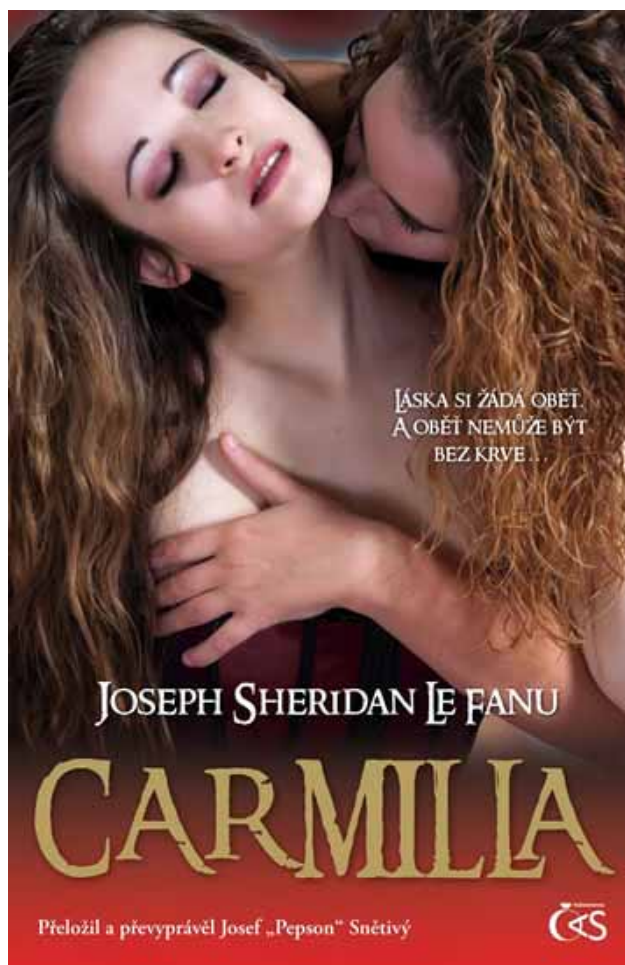

Biała Wiedźma polského autora Adama Zalewského je románem o třech částech (a k tomu ještě prvním z teď již rozsáhlejší řady, Zalewski napsal ještě dvě pokračování, thriller *Rowerzysta* a právě na Bílou čarodějnici skoro přímo navazující *Cień znad jeziora*). Ač by se to z počátku nezdálo, mysteriózně hororovým románem. První část vy-

práví o architektovi Johnu Adamsovi, jeho ženě, knihovnici Rebece a několika jejich přátel, s nimiž tvoří neformální *Klub Starých Páprdů*. Když se objeví první oběť, Johnův a Rebečin přítel, barman Ernie, policista Jeff začne hledat vraha. A během hledání odhalí zajímavé informace právě o Johnovi (který trpí částečnou ztrátou paměti), Rebece (která jako obyčejná žena vypadá jen napohled) a jejich soukromých intimních vztazích. Druhá část nás seznámí se sériovým vrahem a všemi jeho tajemstvími. Nahlédneme do jeho dětství, prvních vražd a současného stavu, jež vyplňují bestiální vraždy. Třetí část uhne někam jinam. Zdálo by se, že už je všechno vyřešeno a vše skončilo, oběti jsou identifikovány, vrah zajištěn a lidé v bezpečí. Ovšem teprve tehdy se v městečku začne odehrávat opravdový masakr, který má tentokrát na svědomí neznámá síla. Obyvatelé začnou hromadně umírat na první pohled ze zcela přirozených příčin: utonutí, otravy, infarkty. Název románu snad napoví... A proč tady o něm vlastně hovoříme?

Protože se v ní Zalewski věnuje mnoha podobám (i tělesné) lásky, kromě klasického heterosexuálního harašení narazíme i na homosexuální hrátky a incest. A to dost často a v nijak neučesané podobě. Ostatně, sám Zalewski k tomu říká: „*Nejde o žádnou pikantnost. (...) Chtěl jsem čtenáře upozornit na mnoho podob lásky. Ne všechny z nich jsou hodny odsouzení. Spíše jen málo z nich. Je to můj apel na toleranci.*“ S Bílou čarodějnici se můžete setkat, svou toleranci otestovat a znalosti polštiny vyzkoušet v románu **Biała Wiedźma** (Red Horse, 2008).

Zřejmě nejznámějším, nejslavnějším a nejuznávanějším homosexuálním dílem strašidelné a hororové literatury je na první pohled sekundárně lesbický gotický příběh devatenáctileté Laury, žijící ve Štýrsku na zámku se svým otcem, kam také na jistou dobu pod svá opatrovnická křídla vezmou mladou dívku

jménem Carmilla. A zatímco v okolí začnou náhle umírat lidé, mezi dvěma mladými dívkami se začne vytvářet velmi silné citové pouto. Laura postupně začne odhalovat pozadí a příčiny Carmillina podivného chování a její spojitost s již mrtvými osobami se jmény jako Mircalla nebo Millarca. **Carmilla** Josepha Sheridana Le Fanu je právoplatně označována za jeden ze základních kamenů upířské literární tvorby, který ovlivnil nejen Brama Stockera při psaní jeho *Draculy* a zcela určitě z té romantické polohy i Stephenii Meyer, ale svou výraznou lesbickou atmosférou i vlnu filmových lesbických upířin, do jejichž studia se zcela jistě rád, bez nucení a zapáleně ponořil kolega Kroufek na jiném místě tohoto čísla. Le Fanu totiž do upířských příběhů vtělil hodně významnou, až revoluční inovaci – obdařil upíry sexualitou a to na svou dobu poměrně otevřenou. Zbývají nám tedy již jen tři věci. Tento výborný, tajemný, místy až mrazivý, atmosférický, příjemný a krásně napsaný příběh vřele doporučit. Doporučit jej v překladu Tomáše Korbaře (*Rej upírů*, Lidové nakladatelství, 1971 nebo F+F, 1995 a *Z upířích archivů. Kniha II.*, Plejáda, 2010) nebo úpravě Josefa Voláka (*Zelený děs*, Dialog, 1970). Skoro až rozhodně a kategoricky varovat před „moderním“ převyprávěním Josefa „Pepsoně“ Snětivého (*Carmilla*, Čas, 2011), které je spíše do psané podoby převedeným zbožným mokřým snem „převoditele“, než úctou a citlivým přístupem ke staré a uznávané klasice gotického románu. Neboť ve 140 let starém upířském příběhu se zcela jistě neoslovovali „šéfe“ a neříkali si „kámo, seš lama“.

Ačkoliv tajemný Owen Buddenbaum není hlavní postavou 2. knihy *Umění o cestě za získáním Umění* a *Umění samotném* (byť je vlastně zdánlivě jen o odvrácení nebezpečí ohrožující náš paralelní prostor), ví možná více, než všechny hlavní postavy dohromady. Buddenbaum totiž uzavřel jistou dohodu, která mu pomohla obejít smrt (nebo ji alespoň od sebe odehnat hodně daleko). Již přes sto let vyhledává a vytváří příběhy stejně neobyčejné, jako je on sám.

Kromě toho, že nestárne a ví věci, jejichž znalost by mysl obyčejného smrtelníka patrně neunesla, má slabost pro mladé hezké chlapce. Nebo alespoň pro mladé. V malém horském městečku zvaném Everville mu do oka (a jiných tělesných orgánů) padne místní podivínský mladík jménem Seth,

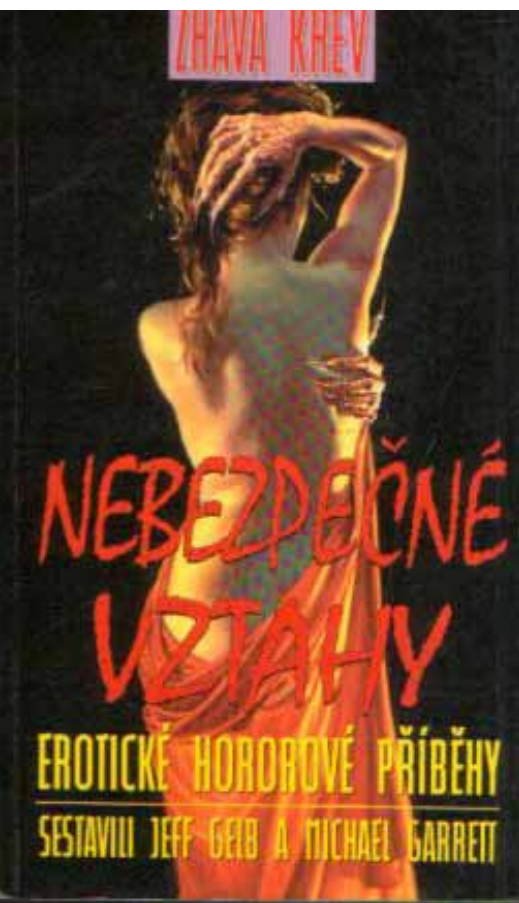
kteří často zírání do nebes, protože, jak sám říká, slychá „rány v nebi“. Setha Owenova náklonnost těší, konečně někdo, kdo ho v lepším případě nepřehlídí jako obecního blba. Stejně přívětivě se staví i k fyzické stránce jejich vztahu, která je pro Setha něčím novým a příjemným. Nad paranormální romancí Owena Buddenbauma a Setha se můžete dojmout v románu Cliva Barkera **Everville** (Mustang, 1997).

Homosexuální orientace sice není hlavním hnacím motorem zápletky příběhu Stephena Kinga (tím jsou záhadné titulní **Kecky**, se zarputilou neústupností se objevující ve stejné kabině – jakoby snad nikdy nezmizely – toalet nahrávacího studia), přesto do života hlavního hrdiny, mladého zvukaře Jendy Vrby (jména v zahraničních příbězích by se asi neměla překládat, tedy pokud nejde zrovna o fantasy trpasličky) zasáhne měrou nemalou. Jenda totiž, díky odhodlanému činu svého staršího kolegy, zjistí, že ještě není „nachystaný“. A možná nikdy nebude. O tom, jak to zjistí, se můžete dočíst v povídkové sbírce *Temné vize* (AF167, 1989). Mick a Judd jsou milenci, kteří se vydali na poznávací cestu po jihovýchodní Evropě. Již po týdnu stráveném v Jugoslávii oba poznali, že se k sobě zřejmě nehodí a po návratu domů se pravděpodobně rozejdou. Mick v Juddovi odhalil politického fanatika, Judd naopak došel k názoru, že Mick vykazuje takřka minimální zájem o ekonomiku a politice rozumí jako koza petrželi. Je to prostě přihřáté princátko, dobře vypadající nula. To jim však nebrání pokusit se si dovolenou totálně neznechutit, k čemuž patří i udobřovací koity uprostřed horských luk. Jak už to tak v podobných povídkách bývá, oba nakonec zjistí, že jejich problémy jsou malicherné proti tomu, čemu stanou tváří v tvář. A čtenář povídky zjistí, že jejich sexuální hrátky („*Města v horách s vyobrazenými homosexuálními scénami mne iritovaly, nic proti gayům, ale tohle tam opravdu nepatřilo*“, komentuje to jeden z uživatelů databazeknih.cz) nejsou tím nejbizarnějším, na co v povídce narazí. Mick s Juddem totiž narazí na podivná města v horách. Respektive jejich vzájemný souboj, který probíhá opravdu velmi netradičními prostředky. Povídka **Města v horách** (In the Hills, The Cities) přivedla představivost a fantazii Cliva Barkera až na samou hranici uvěřitelnosti, ale schválně zkuste nechat zapracovat vlastní představivost a uvidíte. V *První kniha krve* (Laser, 1994).

V povídce Raye Graytona **Obrázek zdraví** se dvacetiletá Caryl Dunphyová konečně rozhodne k činu a zbaví se tíhy svého panenství. Příznivá shoda okolností a trochu toho štěstí způsobí, že o něj nepříjde jen tak s někým, ale s NĚKÝM! Tím šťastlivcem je slavný a uznávaný muzikant Hawk. Navíc se zdá, že mu po společně strávené noci není Caryl lhostejná, protože jí nabídne společné bydlení. I přes ne přímo nesouhlasné obavy matky se Caryl pro společnou cestu životem rozhodne a k Hawkovi se nastěhuje. A je to krásné. Hawk je sice většinu dne pryč,

CLIVE BARKER EVERVILLE

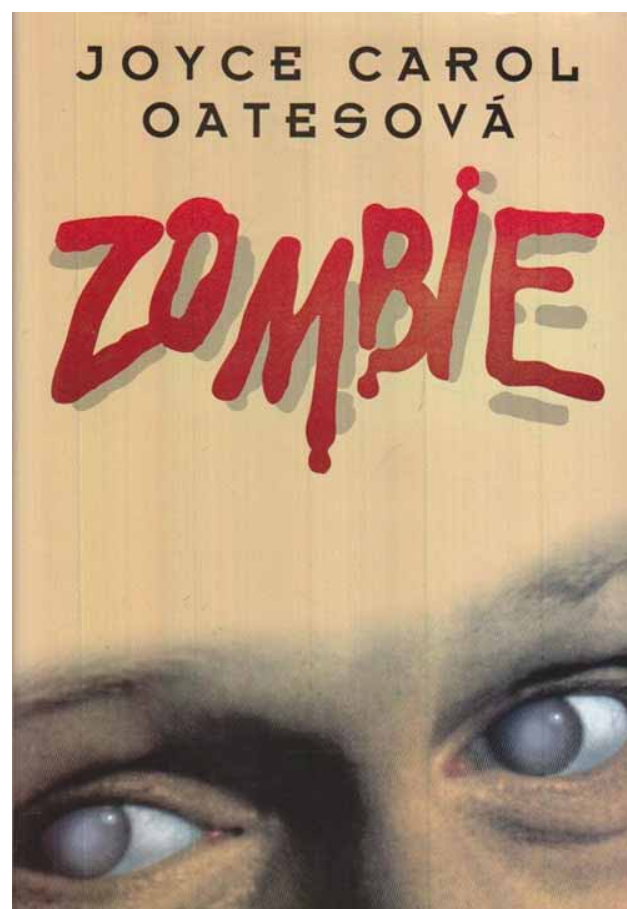
Caryl si tak zpočátku může užívat tu volnost a blahobyt přítelkyně rockové hvězdy, ale když se večer vrátí, bouřlivé a vášnivé chvíle v posteli vše napraví. Ovšem jen do doby, než se Hawk začne odci-zovat, jako by chtěl jen ten sex a Caryl začnou na ulici pronásledovat odpudivě vyhlížející lidé, varovat ji před Hawkem a nasazovat jí brouka do hlavy, aby si nechala udělat testy. Caryl nakonec dochází ke zjištění, že Hawkova sexuální náruživost, kterou plnými doušky neustále ukájí s kdekým nehledě na pohlaví, není

ani tak otázkou chťiče, jako spíše existenční nutnosti, která je spojena s podivným obrazem v Hawkově podkroví. Takže ať budete dělat při čtení povídky v antologii *Nebezpečné vztahy* (Talpress, 1997) cokoliv, nedovolte Hawkovi, aby se vás dotknul. Alespoň ne bez kondomu.

Nebýt první kapitoly odehrávající se v roce 1957, do nejlepšího literárního hororu všech dob, monumentálního díla Stephena Kinga by nás uvedl, a s badass tancujícím klaunem věhlasného jména Pennywise prostřednictvím své smrti seznámil, až v roce 1984 roztomilý *teploušek* Adrian Mellon se svým kloboukem. Ten klobouk vyhrál v soutěži *Házej, dokud nevyhraješ*, byl papírový, s kytičkou a prýmkou, na níž byl nápis MILUJI DERRY! Podle jeho přítele Dona Hagartyho „*nosil ten klobouk proto, že miloval*“ to „*posraný město!*“ A právě tento klobouk se spisovatel na volné noze Adrianovi stal osudným. Znelíbil se, stejně jako jeho nositel, místní přidržené partičce náctiletých spratků. Když nepomohla ani jejich důrazná výhrůžka, při dalším setkání, kdy měl Adrian klobouk stále na hlavě, se výrostci rozhodli hodit ho do místního kanálu, na jehož počest ve městě zrovna v plném proudu frčela slavnost. Nechtěli ho zabít, ale pod mostem stál ten člověk. V obleku klauna. Ten člověk s balónky. Svůj balónek, ať už jste homosexuálně orientovaní nebo ne, si můžete vyzvednout a vznášet se, protože my se tady všichni vznášíme, v *To* (It, Melantrich, 1993).

Quentin alias Q_P_ je na první pohled normální a průměrný americký třicátník se všemi obyčejnými problémy. Měl všechny předpoklady k tomu někam to dotáhnout, být někým. Pochází ze vzdělané rodiny, otec je univerzitní profesor, sestra ředitelkou školy. Všechny tyhle možnosti s velkou podporou a přispěním otce, čekaly i na něj. Jenže Q_P_ má trošku jiné plány a v jistém úseku svého života vyšlápl trochu jiným směrem. Ano, všechno, k otcově údivu a vzteku, začalo „*sexuálním přečinem vůči občano-vi národnostní menšiny.*“ Následovala dvouletá podmínka, doktoři, sociální pracovníci. Veškeré otcovy představy o úspěšném synovi se zhroutily. Q_P_ však byl spokojen. To, že nakonec zakotvil, k otcově vzteku, přesto s jeho přispěním, jako správce domu, v němž bydlí univerzitní studenti, mu jen ulehčilo provést jeho životní plán. Q_P_ je totiž odhodlaný vytvořit si vlastní ZOMBIE, poslušnou, podřízenou ale hlavně povolnou ovečku. Pár nepovedených pokusů má již za sebou, teď má však vyhlídnutý skvělý kus. Mladého nádherného studenta. Neoprávněné předsudky vycházející ze spojení ženské autorky a názvu knihy (ano, je to romantické a o lásce, ale tak nějak trochu jinak) by vás rozhodně neměly odradit od toho, aby jste si příručku Joyce Carol Oates, jak si vyrobit vlastní **Zombie** (Mustang, 1996) důkladně neprostudovali.

Honza Vojtíšek

Mysterium

Clive Barker

Kdysi před mnoha lety to byla právě tato kniha, kterou jsem s Clivem Barkerem skončil. Nic, co napsal a vydal po ní, jsem dosud nečetl. A s velkou pravděpodobností tomu asi tak zůstane i nadále.

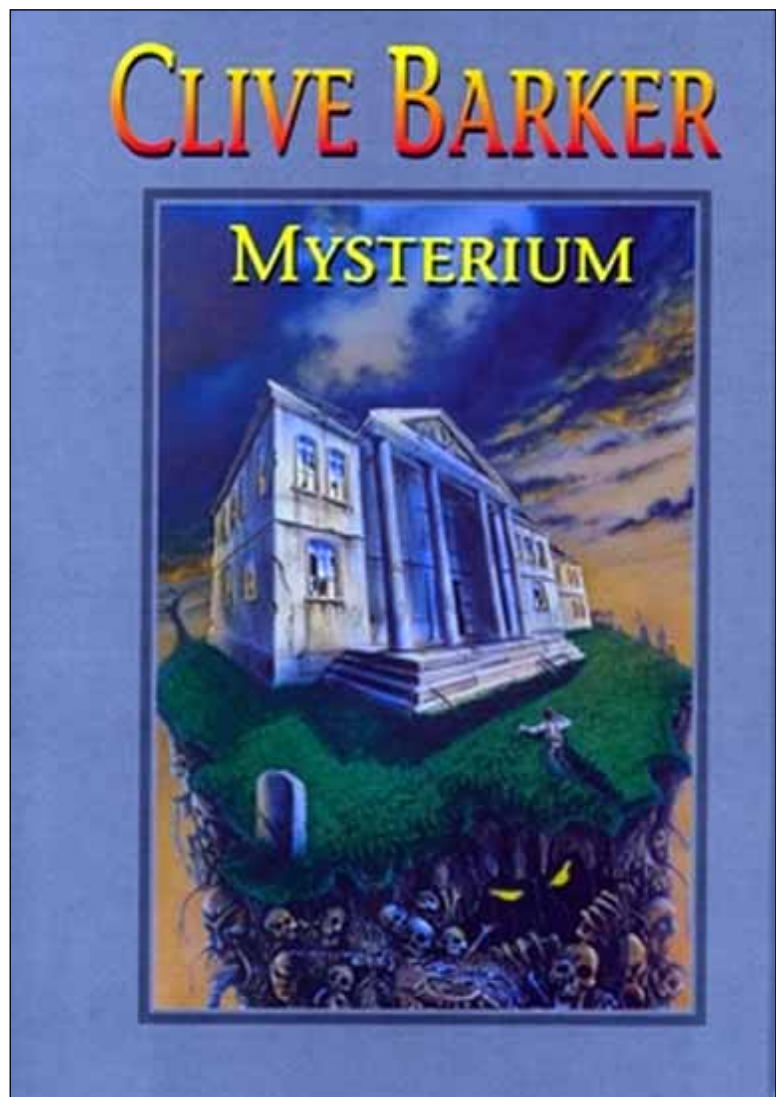
Clive Barker: Sacrament
Překlad: Jiří Dejl
Vydavatel: Neokortex, Praha, 1998
Počet stran: 414

Will Rabjohns si prakticky nemá na co stěžovat. Je mladý úspěšný fotograf, homosexuál, vydávající knihy fotografií mizejících živočišných druhů, posledních okamžiků zvířat před smrtí a nemsazatelných stop zanechaných lidským druhem v přírodě obecně. Cestuje po světě, fotí, vydává a hledá. Jednoho dne mu zkříží cestu raněný lední medvěd a navždy změní jeho další život. Will se v komatu vrátí do dětství v Anglii, neurovnaných poměrů vlastní rodiny a hlavně k setkání s podivuhodnou a tajemnou dvojicí Jacobem a Rosou. Obzvláště setkání s Jacobem je vzájemně ovlivní natolik, že se mezi nimi vytvoří podivné pouto, dávající jejich životu nový, dosud neobjevený směr. Will odhalí existenci tajemného Domu Světa. Jenže Jacob se cítí být Willem ohrožen a tak se po čase rozhodne jednat. Vyhledá a zraní Willova otce. Ze střetu s ledním medvědem vyléčený Will se musí vydat zpět do Anglie za otcem a opět se setkat s Jacobem a Rosou. Jejich setkání nedopadá dobře, začnou umírat lidé, vinní i nevinní. Je čas získat odpovědi na všechny otázky, nejen o Jacobovi a Rose, ale i navštívit Dům Světa.

O odklonu Cliva Barkera z bizarně svébytného a svérázného splatterpunkového horroru k temné fantasii již toho bylo napsáno mnoho. Barker se temně fantastickými prvky zabýval vždy a protkával jimi své ryzí, drsné a krvavé horrory již od samotného počátku. Jenže pak začala temná fantasie převažovat a horror se čím dál více vytrácet, až zbyla jen ta temná fantasie. Pro tento jev neexistuje prakticky vhodnější a příhodnější důkaz, než právě

Mysterium. Až na dvě tři scény zde horror zcela a naprosto absentuje.

Paradoxem je, že zde prakticky absentuje i ona bizarní, temná a nechutná stránka Barkerovské fantasy. Kromě lehkého náznaku zoofilie a pro Barkera snad až typických exkrementů, zde není nic. Pokud tedy do tohoto ranku neřadíte otevřenou, a v románu nijak neskrývanou, homosexuální orientaci hlavního hrdiny. Realisticky, bez jakýchkoliv zábrán a někdy až explicitně popisovaná sexuální stránka hlavního hrdiny by na omezeně a konzervativně laděné čtenře a čtenářky mohla působit negativně, je však třeba podotknout, že právě ona patří k nejzajímavějším

a nejpoutavějším stránkám příběhu. *Mysterium* je vlastně jakýmsi Barkerovým homosexuálním coming outem a nebylo by žádným překvapením, kdyby se v postavě Willa Rabjohnse neobjevilo pár autorových autobiografických prvků (život, svazky a vztahy v menšinově orientovaném kolektivu, náhled za oponu homosexuálních klubů a vlastně i vztahů jako takových). Ano, Barker neopomene ani klasickou problematiku homosexuálně orientovaného jedince tváří v tvář většinově (tedy jinak) orientovaného okolí. Je úlevné a Barkerovi ke cti, že se s tím popral na výbornou. On totiž Willovu homosexualitu nijak nenutí, nemlátí vám s ní o ksicht a nechce po vás, aby jste ji přijali, dokonce se vás ani nesnaží přesvědčit, že je Will díky tomu něco více než vy (svobodnější, úspěšnější, osvícenější). Je to jen podstatná (určující) složka Willova života, neoddelitelná, daná. A takto je s ní nakládáno.

Nic z toho (absence horroru, absence barkerovské temné a bizarní stránky fantasy, homosexuální orientace hlavního hrdiny a s ní spojené mnohé scény, které by jinak v románu vůbec nebyly a nebýt této orientace, působily by velmi nadbytečně) však není tím hlavním problémem.

Tím nejhlavnějším problémem románu totiž je nuda. A to dost velká. Celý příběh, to podstatné, základní, zajímavé a přínosné se odehraje jen na nějakých 150–200 stránkách. Jenže román má stránek přes 400, takže zbývá ještě nějakých 60 % a ty jsou vyplněny prostě jen nezajímavým kecáním, zabýváním se nedůležitými, zbytečnými a hlavně nezajímavými věcmi, velmi neprostopnou a nepříjemnou vatou a (jsme opět u toho) nudou. Ještě si živě pamatuji, jak jsem při prvním čtení tomu nechtěl uvěřit, ale Barker prostě nudí. Plácá se v bahně, bezcílně, slepě a neúčelně bloudí sem a tam ode zdi ke zdi. Najednou vám začne být jedno, že to vlastně není vůbec horror, protože začnete myslet na jiné věci. Například jestli to vůbec dočtete a jestli se Barker nerozhodl záměrně, jako ukázkou, napsat plánovaně špatnou fantasy, ale zapomněl to nazvat „*Mysterium* aneb jak se to dělat nemá.“

Tedy ještě jednou. Je to nudné. Hrozně nudné. Hlavní postavy jsou až nepříjemné, nelze si k nim vybudovat nějaký vztah, protože se tomu ze všech sil brání a odmítají to. Jejich pravým opakem je pár vedlejších postav (Willova profesní kolegyně, věštkyně), ty se však objeví jen na krátkou dobu. Pak tu jsou postavy, které nemají pro daný příběh a zápletku vůbec žádný smysl a význam (muž a žena v Domě Světa – ti by v každém jiném normálním románu byli využiti k pochopení a nastínění podstaty Domu Světa, v každém normálním románu ano, v tomhle ne). Barker jakoby se snažil napsat oduševnělý, vnitřně laděný a pocitový román. Jenže nimrat se v nitru několika netypických a ne zcela psychicky pozitivně vyladěných postav nezvládl a utopil se v záplavě slov a dějových odboček. Ano, Barker na mnoha místech

doslova zasype a zavalí hromadou krásných, vzletných a magických slov, které však ztrácejí svůj obsah, důležitost a smysl (např. ledový palác v Rusku). Barker se doslova utopí v exkrementech Domu Světa, který měl být jakýmsi bombastickým vyústěním magií naplněného příběhu. Místo toho se zbytečně dlouho babral v jeho popisu, který zmate natolik, že kromě oněch hoven, jimiž jsou zdi domu pomazány, si z něj nakonec nevybavíte vůbec nic a nedokážete si vytvořit ani zběžnou představu toho, jak onen dům vypadá, proč vlastně vůbec existuje a proč by měl někdo chuť jej vyhledat a navštívit. Opět, prázdná stavba naprosto beze smyslu a obsahu.

To je, kromě již několikrát zmíněné nudy, další největší problém – bezobsažnost. Barker se snaží cepem mlátit na všechny možné strany, ale zrníčko ne a ne se objevit.

Během čtení se mi v mysli postupně formoval ještě jeden problém. Podle data vydání psal Barker román v době, kdy natáčel svůj film **Lord of Illusions** (1995), nebo těsně po jeho natočení. A nebojím se říci, že z tohoto filmu v románu dost opisoval. U mnohých scén, několika popisů a narážek jsem si připadal jako v paralelním vesmíru tohoto filmu a kontrolka myšlenek právě na tento film mi v mozku blikala až nepříjemně často. Těch paralelních spojnic je neuvěřitelně hodně. Samotnému příběhu ke škodě.

K negativům bych ještě připojil ne zcela povedený překlad. Překlad by měl být neviditelný, nepoznatelný. Zde tomu tak, naneštěstí, není. Tu a tam vystoupí do popředí natolik, že upozadí samotný příběh a původní myšlenku. A vystupuje do popředí tím více, čím více je příběh nudnější, protože nedokáže udržet vaši pozornost a mysl se rozuteče a začne hledat, co by ji zaujalo. A kostrbatý, skřípající a nelehce plynoucí překlad je hned první na ráně. Prostě máte čas hledat, objevovat a nimrat se ne v obsahu, ale ve formě. A tak objevíte např. nelogičnost v podobě Willovy školy, kterou na jedné stránce Will nesnáší a vůbec mu nevdá, že ji opustí, aby ji o pár stránek dál měl rád a mile na ni vzpomínal.

Na zadní straně knihy se nachází takové ty klasické PR pochvalné citace od různých autorů a z různých časopisů, hovořících např. o talentovaném a strhujícím spisovateli se skvělou představivostí, předním vypravěčským fantastovi naší doby, badateli myslí, mapujícím nejvzdálenější obzory představivosti nebo světa uvnitř naší hlavy, místě možností, některých temných a nebezpečných, jiných světlých a krásných, a některých z nich osvobozujících. Nižak se nesnažím popřít, že to platí u Barkera obecně. Rozhodně se to však nedá aplikovat na jeho román *Mysterium*. V žádném případě. *Mysterium* je totiž pravým opakem tohoto všeho.

Honza Vojtíšek

Indonéský filmový horror

Jako takřka ve všech zemích Jihovýchodní Asie, i indonéská kinematografie se může těšit plné svobodě a prožívat bujný rozkvět teprve od konce 90. let. Až do 2. světové války Indonésie představovala největší a nejbohatší nizozemskou kolonii. Jako i v jiných asijských zemích, první filmové projekce byly organizovány v obchodních skladech zřizovaných Nizozemci. Jsou to právě přistěhovalci z Evropy, jimž indonéská kinematografie vděčí za první filmy (dokumenty realizované Nizozemci pro filmovou kroniku Pathé – *Obrázky z Jakarty*, 1919). V koloniálním období bylo vyprodukováno celkem přes 2 200 filmů,⁽¹⁾ včetně prvního hraného filmu **Loetoeng Kasaroeng** (1926) v režii Nizozemců G. Krugerse a L. Heuveldorpa.

V letech 1942–1945 Indonésii okupovali Japonci, kteří film vnímali především jako nástroj válečné propagandy. Teprve pět let po konci 2. světové války byla vytvořena Indonéská republika, v jejímž čele stanul prezident Sukarno. Impulsem k rozvoji mladé kinematografie se staly nejen ambice mladého státu, ale také rozkvět Indického filmu (v Indonésii byla, mimo jiné, natáčena značná část Trilogie o Apuovi⁽²⁾ S. Raye).

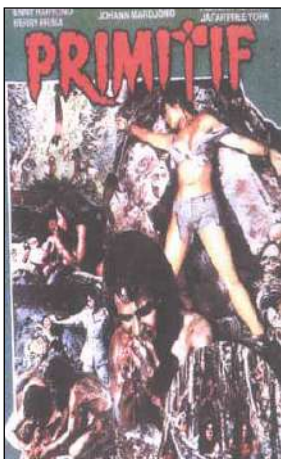
(1) Anne Tereska Ciecko (red.), *Contemporary Asian Cinema: Popular Culture in a Global Frame*, str. 96.

(2) **Pather Panchali** (1955), **Aparajito** (1956), **Apur Sansar** (1959) (pozn. překl.)

V padesátých letech prožíval indonéský film těžké chvíle. Sukarno zakázal import filmů ze zahraničí a zavedl ostrou cenzuru. Počátkem let šedesátých debutovala celovečerním filmem populární herečka Sofia W. D. (Sofia Waldi). Prvním významnějším indonéským hororovým filmem je **Badai-Selatan** (literární překlad zní *Uragán Jihu*). V roce 1967 na plátna dorazil **Penanggalan** (The Headless Terror) v Karáčí narozeného režiséra Tulsí Ramsaye. Ramsay, než se stal jedním z nejdůležitějších tvůrců hindského horroru, debutoval v Indonésii hororovým příběhem o vesničce terorizované upírkou zvanou *penanggalan*. Ramsayův horror se ukázal být pro místní hororovou kinematografii nezvykle zásadním, protože vyznačil dominující směr v domácím hororovém žánru, jenž je populární dodnes. Jsou to horory, jejichž příběhy jsou silně zakořeněny v místním folkloru, koncentrujícím se kolem nadpřirozených bytostí - duchů, upírů a démonů.

Exploitation: kanibalové a dívky z pekla

Roku 1965 v Indonésii přebíral moc generál Suharto. Pro domácí film se ukázal být mnohem laskavějším, byť se za jeho časů indonéská kinematografie stala semeništem komerce. Hororový film

představovaly snímky charakteristické kýčem, obrovskou dávkou násilí a sexu. Byl znát vliv hororů z Hong Kongu produkovaných např. bratry Shawovými. Standardním dílem tohoto období je **Primitif** (Primitives, 1978) Sisworo Gautama Putry. Film vypráví o skupince studentů antropologie a jejich průvodcích, kteří při hledání primitivních kmenů naráží na kanibaly. Je možné říci, že

Primitif je indonéskou verzí slavného **Cannibal Holocaust** Ruggera Deodata s jednou malou výjimkou. V Putrově filmu nevidíme scény požívání lidí, domorodci naproti tomu nijak nešetří žáby, želvy a dokonce ani krokodýla. Putrův snímek je však podstatný, protože představuje příklad dvou dalších žánrů přítomných v indonéském horroru. Jsou to exploitation filmy a nepovedené kopie západních hororů. Ta druhá tendence se silně projevila v hororových filmech posledních let, byť tentokrát tvůrci mnohem častěji sahají ke kopírování asijských hororů než filmů ze Západu.

Vraťme se však k indonéskému *exploitation*, jehož charakteristickou vlastností, cizí evropským představitelům tohoto hororového subžánru, je exotika. Exotika se však dotýká „provinční“ (tedy venkovské) verze tohoto žánru. Existují totiž indonéské *exploitation* filmy, jež se odehrávají v městském prostředí. Pozdržme se však u té první jmenované „verze“. Indonéské *exploitation*, jež se odehrává na venkově, má za hlavní lokaci převážně džungli. Do příběhu jsou často zakomponovány nadpřirozené bytosti, objevují se kletby, černá magie a prokletá místa. Stylisticky se indonéské „exploitation horror“ odlišují, jak se sluší na filmový kýč, žánrovým miš-mašem. Je to ostatně vlastnost společná jak „městskému“ tak i „venkovskému“ indonéskému *exploitation* horroru. Tvůrci bez skrupulí sahají po melodramatech, bojovém umění, fantasy, akci, komedii a dokonce soft pornografickým scénám typu **Emmanuelle**. A každá z těchto směsek je okrášlena kýčovitými, často nepovedenými speciálními efekty ještě mnohem více zdůrazňujícími béčkový původ těchto filmů.

Z filmů zařazovaných do „provinční“ *exploitation* lze vyjmenovat několik titulů. **Dukun Lintah** (Leech Warlock, rež. *Akcy Anwari*, 1978) vypráví

o krvežíznivých pijavicích, napadajících obyvatele jisté vesničky. **Ratu ilmu hitam** (The Queen of Black Magic, 1979) *Lilik Sudjio* je příběhem podvedené a zrazené ženy, která, obviněna z čarování, jen zázrakem uniká smrti. Pomocí černé magie snuje pomstu svým katům.⁽³⁾ V **Leák** (Mystic in Bali, rež. *H. Tjut Djalil*) z roku 1981 se setkáváme s příběhem ženy, jež zaprodá svou duši, aby odhalila tajemství černé magie. **Nyi blorong** (The Snake Queen, 1982) *Sisworo Gautama Putry*, je příběhem o Hadí Královně (v podání Suzzany), které se obětují lidské oběti. V **Petualangan cinta nyi blorong** (Hungry Snake Women, 1982) svérázným sequelu **Nyi blorong**, královna výměnou za bohatství od mladého muže požaduje tři ženské oběti.

Barang terlarang (I Want to Get Even, 1987) *Maman Firman-syaha* je naproti tomu představitelem „městské“ verze indonéského *exploitation* horroru. V odvolání na klasiky *r&r* (rape and revenge) žánru **Last House on The Left** Wese Cravena nebo **I Spit on Your Grave** Meira Zarchiho, vypráví o brutálně znásilněné ženě, která se mění v pomstychtivé-

ho vampa a jednočlennou popravčí četou. **Perawan disarang sindikat** (Virgins from Hell, 1987) *Akcy Anwari* je, podobně jako předcházející film, zalitý horkou erotickou omáčkou a násilím ve stylu *r&r*. Dvě sestry, jejichž rodina byla vyvražděna drogovým

(3) Hlavní roli v tomto filmu zahrála Suzanne (Suzanna Martha Frederika van Osch), jež je považována za „královnou indonéského horroru“. Hrála ve 42 filmech, většinou horrorech, silné ženské postavy, obdařené nadpřirozenými silami. V roce 1972 během festivalu Asia-Pacific v Soulu byla vybrána jako nejpoblárnější asijská herečka. **Ratu ilmu hitam**, **Beranak dalam kubur**, **Petualangan cinta nyi blorong**, **Sundel Bolong** - horroru, v nichž hrála, se staly kasovními trháky. Svou poslední roli zahrála ve filmu **Hantu ambulance** z roku 2008. Zemřela ve věku 66 let.

gangem, jsou uneseny. Uvězněny slouží jako pokusní králíci na testování afrodiziak. Čas kruté a nemilosrdné pomsty dvou sester na únoscích se však nezastavitelně blíží. **Pembalasan ratu pantai selatan** (Lady Terminator, 1988) H. Tjuta Djalila pak představoval indonéskou odpověď na amerického Terminátora s Arnoldem Schwarzeneggerem. Namísto nezničitelného cyborga v těle kulturisty indonéští filmaři nabízí atraktivní studentku antropologie, v níž sídlí pradáv-
né zlo. Dívka, propadnuvší vražednému amoku, ničí všechno, co se jí postaví do cesty. Další Djalilův film **Dangerous Seductress** (1992) vypráví příběh mladé

Američanky, která je během návštěvy své sestry v Jakartě nešťastnou náhodou posednutá Královnou Temnoty. Díky čemuž hrdinka začne toužit po čerstvé mužské krvi.

Exploitation prožívalo svůj největší rozkvět v 80. letech minulého století. Byla to dekáda největšího rozkvětu indonéského filmu, nejen hororového. Devadesátá léta přinesla krizi. Produkce filmů ze sto patnácti v roce 1990 spadla na tři v roce 1999.⁽⁴⁾ Indonéská kina se začala znovu zaplňovat diváky teprve s nástupem období tzv. *Reformasi* – reformátorského hnutí, které poté, co se Suharto v roce 1998 vzdal moci, přistoupilo k demokratizaci země.

Současný horor: nejenom *kuntilanak*

První roky nového milénia přinesly renesanci indonéské kinematografie. Tvůrci jako Riri Riza (**Eliana, Eliana**, 2002), Nia Di Nata (**Arisan!**, 2003), Joko Anwar (**Janji Joni**, 2005) nebo Garin Nugroho (**Opera Java**, 2006) jsou oceňováni na nejprestižnějších festivalech na světě. Úroveň indonéského filmu, obzvláště z technického hlediska, se značně zvýšila a dnes se nenechá zahanbit ani ostatními asijskými potentáty v oblasti filmu – Japonskem, Jižní Koreou nebo Čínou. Naneštěstí, čím více se realizace indonéských hororů takřka bez výjimky projevuje „MTV stylem“ (což se ne vždy, v případě filmového hororu, vyplácí), tím více Indonésané příběhově zamrzli na mrtvém bodě. Dominujícím směrem v indonéském hororu je totiž duchařina, více či méně přímočaře navazující na místní folklór. Projevem této „folkloristické“ tendence je mimo jiné postava *pocong*⁽⁵⁾ a až dvanáct

(4) Anne Tereska Ciecko, tamtéž str. 102.

(5) *Pocong* je duch mrtvé osoby, jejíž tělo (s výjimkou tváře) je zabaleno do bílého plátna a obvázáno provazem. Nad hlavou se nachází velký uzel ve tvaru kokardy. V souladu s islámskou vírou duše zemřelého v těle přebývá ještě 40 dní. Pokud se po této době neuvolní tělo z uzlů, mrtvý se může poskakováním dostat z hrobu a strašit smrtelníky. Viz: <http://en.wikipedia.org/wiki/Pocong>.

filmů inspirovaných touto bytostí zrealizovaných během tří let, včetně velké popularity se těšící trilogie Rudy Soedjarwa **Pocong** (2006–2007). Existuje také horor, v němž, podle americké produkce typu **Freddy vs Jason**, *pocong* bojuje s jinou známou bytostí indonéských legend, *kuntilanakem* (**Pocong vs Kuntilanak**, 2008, rež. David Purnomo).⁽⁶⁾ Tato druhá démonická postava se objevila v osmi filmech (pouze v letech 2006–2009). Nejznámějším, ale také nejzajímavějším filmovým představením této indonéské verze upírky, je trilogie Rizala Mantovana, nazvaná jednoduše **Kuntilanak** (*The Chanting*, 2006–2008). Jsou to bezpochyby jedny z nejlepších hororů čerpajících z bohatství místního folklóru.

Když už je řeč o filmech vyčnívajících z kýčovitě průměrnosti většiny indonéských hororů, je třeba zmínit dva filmy Joko Anwara. První z nich, **Kala** (*Kala: Dead Time*, 2007) představuje nezvyklý žánrový a stylistický mix. Příběh o novináři a detektivovi pokoušejících se odhalit záhadu tajemného pokladu Prvního prezidenta spolu volně pojí ikonografii fantasy, temné kriminálky Chandlerovského stylu s elementy hororu, science fiction a bojového umění. Režisér celý tento stylisticko-žánrový koktejl zvládá ukořitovat přímo

(6) „*Kuntilanak* je indonéský duch ženy zemřelé během porodu, jež se vyznačuje dírou v břichu a která putuje a hledá své ztracené dítě nebo mladé muže.“ Srov. Laurence C. Bush, str. 104.

mistrovsky. Jeho film se stává obrovskou metaforou současných dějin Indonésie. Je to netypický filmový horror, ale snad právě pro svou netypičnost zůstane dlouho v paměti.

Anwarův druhý film, **Pintu terlarang** (The Forbidden Door, 2009) je rovněž vzdálený klasickému horroru, leč neméně pozoruhodný. Je to příběh o řezbáři jménem Gambir, který, obklopen událostmi, jež ho přerůstají, postupně propadá šílenství. Tyto události mají souvislost s jeho krásnou, ale tajemnou ženou, ukřivděným dítětem očekávajícím od Gambira pomoc a také se zakázanými dveřmi vedoucími do temného světa. Mnoho kritiků tento film přirovnává k **Blue Velvet** Davida Lynche. Lepší doporučení snad není potřeba.

Dalším pozoruhodným a odlišujícím se indonéským horrorem je **Angkerbatu** (Devil's Lair, 2007) Jose Poernoma. Jde o příběh televizního štábu, který přijíždí do opuštěného městečka v okolí lesů Angkerbatu. Probíhá tam plošné kácení stromů kvůli

největšímu golfovému hřišti v Asii. Nehledíce na upozornění místních obyvatel, varujících před mstivými duchy strážců lesů, zaměstnanci korejské korporace pokračují v devastaci okolí. Až náhle všichni zmizí. Poernomův film je ekologickým horrorem s apokalyptickým finále, které však nedráždí didaktikou. Tento film je hoděn zapamatování také díky jedné z nejstrašidelnějších scén v dějinách asijského kina (scéna na hotelové chodbě).

Horror bratrů Mo⁽⁷⁾ **Rumah Dara** (Macabre, 2009), nepoutá pozornost originalností příběhu, ale nezvyklou dávkou *gore*. Nezvyklou s ohledem na spíše málo krvavé a šokující reálie domácího horrorového filmu.

Rumah Dara je totiž indonéskou verzí **The Texas Chain Saw Massacre** Tobe Hoopera. Příběh vypráví o skupince přátel, kteří se cestou na letiště zastaví u tajemné ženy Mayi a jejích dospělých dětí. Vesnická idylka rychle končí, když se ukáže, že rodinka v čele se sadistickou mamčou je bandou psychopatů, která krvavě využívá všechny ostré nástroje včetně – ale co to! – motorové pily. Dodejme, že **Rumah Dara** je rozšířením a rozvinutím krátkometrážního filmu bratří **Mo Dara** (2007), který se poprvé objevil ve filmové hororové antologii **Takut: Face of Fear** (2008) a pak se stal základem filmového debutu bratrsko-režisérského tandemu.

U zmiňované filmové hororové antologie je třeba se na chvíli zastavit. Sedm režisérů představuje šest příběhů, z nich nejlepší jsou dva. Prvním je již vzpomínaná **Dara**. Kratší metráž ještě důkladněji umocňuje démonismus titulní postavy a herecký talent představitelky hlavní role Shareefey Daanish, známé především z komediálních rolí. Herečka předvádí jeden z nejděsivějších (a efektních) portrétů „zlé ženy“ v asijském filmu. Druhým příběhem, zasluhujícím zvláštní pozornost, je **Titisan Naya** (Incarnation of Naya) Riri Rizey, který vypráví o návratu mladé hrdinky domů. Dívka má v úmyslu účastnit se ceremonie očištění. Zpočátku skeptická si během rituálu neočekávaně uvědomuje síly černé magie. Úrovní nezůstávají vzadu ani zbylé filmy z **Takut: Face of Fear**, koncentrující se nejen na nadpřirozenou hrozbu, ale i na zlo, vycházející z šílenství a nenávisti ovládnuté lidské mysli.

Karma (2008) Allana Lunardi naproti tomu slibuje *ghost story* odlišující se solidním, nebanálním příběhem a vzhledem duchů, připomínajících obyčejné

lidi, jenže mrtvé. Příběh se točí kolem kletby, spočívající na rodině čínských emigrantů žijících v Indonésii. Každá žena, která se chce provdat za muže z rodu Guan, zakrátko za záhadných okolností zemře. Alan, nejmladší z rodiny, přijíždí do rodného domu se svou snoubenkou Sandrou. Oba milenci se touží co nejdříve vzít. **Karma** je důležitý film, protože divákům odhaluje, že je Indonésie zemí mnoha kultur a tradic.

Mnoho dobrého lze napsat rovněž o nezávislém horroru natočeném v podobě paradokumentu **Keramat** (Sacred, 2009) Monty Tiwy. Film populárního televizního producenta nejen stylizací trochu připomíná japonský film Koji Shiraishiho **Noroi**, jen s tím rozdílem, že jeho tématem není městská legenda. Mladá režisérka připravuje plnometrážní filmový debut. Od samotného počátku nad výrobou filmu a filmovým štábem visí nepříznivý osud. Na místo natáčení na venkově filmaři přijíždějí s problémy, ale opravdové neštěstí na ně dopadá až na místě. Herečka hlavní role je posednuta zlým duchem a zakrátko zmizí. Mizí také zbylí členové štábu, kteří se objeví na podivném místě mimo čas a prostor, v němž vládou duše zemřelých. Nezvykle pozorné využívání strašidelných efektů, vytržení filmového světa představeného z racionálního kontextu svébytné skutečnosti způsobují, že **Keramat** se až noří do husté klaustrofobní atmosféry podivnosti. Zcela jistě jde o jeden z nejlepších asijských *mockumentaries* („falešných dokumentů“).

Mezi filmy vyčnívající z hororové rutiny indonésického filmového horroru patří také film Rizala Mantovaniho **Mati Suri** (Comatose, 2009), leč v tomto případě tvůrce trilogie **Kuntilanak** zradily pocity. Příběh Abel, dívky, která díky nezdařenému pokusu o sebevraždu upadla do bezvědomí, měl obrovský potenciál. Mantovani se totiž snaží odvyprávět, co se děje v mysli osoby nacházející se mezi vědomým a nevědomým rozměrem bytí. Činí tak docela efektivně, nakonec však efekt začíná dominovat nad obsahem a zatlačuje logiku společně s autorskými invencemi někam daleko do pozadí. I přesto je **Mati Suri** dalším příkladem toho, že indonésští filmaři nestraší jen *kuntilanakem* a *pocongem*, ale také temnotou zastírající lidskou duši.

Klonovaný strach

Všednost indonésického horroru určují mnohem méně zajímavé filmy, jež jsou ve velké míře nepříliš podařenými kopiemi asijských hitů **Ringu**, **Ju-on** nebo **The Shutter**. Dobrým příkladem recyklační tvorby tohoto typu je dílo Koya Pagayo, režiséra, který se může pochlubit celkem deseti filmy, z čehož všechno jsou horrory. Hrdinové jeho filmů jsou obvykle mladí lidé (proto se jeho horrory těší velké oblibě u veřejnosti, již své filmy adresuje). Mohou jimi být učňové středních škol (např. **Panggih namaku 3x**) nebo studenti (**Lewat tengah malam** /After Midnight/, 2007) – mladost a fyzická atraktivnost na ně přitahuje pozornost. Důležité také je, že se vždycky

dostanou do strašidelného příběhu se mstivým duchem (nebo celým jejich „hnízdem“ jako v **Malam Juwat Kliwon** /2007/), který začíná komplikovat život bezstarostných mladých lidí a někdy je dokonce bere k sobě. Horrory tohoto indonésického specialisty na strašidelné filmy jsou z jedné strany moderní, ale z druhé strany nejednou často velmi manýristicky zfilmovány. Pasayo strašně rád přehnaně využívá netypické úhly kamery – např. pohled z žabí nebo ptačí perspektivy. Jsou to filmy nastavené na jednoduchý a rychlý efekt a jejich děj, často si podobný jako vejce vejci, je mnohdy nelogickým recyklátem.

Zřejmě nejzajímavějším Pagayovým filmem je jeho filmový debut **Panggih namaku 3x** (Call My Name, 2005). Vypráví o Laře, sedmnáctileté student-

ce, která se stane obětí školní „vlny“. Neustálým urážením a šikanováním silnějšími spolužačkami depimovaná dívka si na pomoc vyvolá ducha Rosemary Marian, studentky, která kdysi spáchala sebevraždu a teď se stala součástí místní legendy. Každý, kdo tento zjev vyvolá, může počítat s tím, že ten jeho jménem pomstí veškerou křivdu vyzývajícího. Dívčina pomsta, za vydatné pomoci Rosemary, se povede znamenitě. Ale čím častěji Lara vyzývá nadpřirozenou kamarádku, tím více ona hrdinku ovládá a stává se stále nebezpečnější. Pagayo dokázal dobře poslepnout části různých filmových žánrů do jednotného a zajímavého celku. Zajímavě se jeví rovněž vztahy mezi Larou a duchem (trochu podobně jako v **Kuntilanak**).

To, že horror je v Indonésii především populární zábavou má jisté objasnění v tendenci, která se v domácím horroru nedávno projevila. Je-li hororový film zábavou, musí vydělávat – z takového předpokladu zcela jistě vycházejí místní producenti, kteří poslední dobou do sebou produkovaných filmů angažují zahraniční... pornohvězdy. Což je zajímavý

kulturní paradox, protože Indonésie je zemí, v níž žije nejpočetnější muslimská společnost na světě. Kromě toho je známo, že v oblasti sexu jsou muslimové ještě mnohem konzervativnější než např. katolíci. V Indonésii navíc existují také velmi drakonické zákony, trestající osoby propagující a provozující pornografii. Snad možná proto, když měla japonská pornoherečka **Maria Ozawa** natočit v **Jakartě** několik scén do komedie **Menculik Miyabi**

(Kidnapping Miyabi, 2010), protesty ortodoxních islamistů dosáhly toho, že od těchto scén bylo upuštěno. Jinou pornoherečkou, importovanou z Japonska, která si zahrála již ne v komedii, ale v hororu

Suster keramas (Evil Nurse, 2009) je Rin Sakuragi. V sequele **Suster keramas 2** (Evil Nurse 2, 2010) se pak objevila Sola Aoi, zvaná „královna filmů pro dospělé“. Nedávno se pak objevila informace, že v komediálním hororu **Pocong Mandi Goyang Pinggul** si zahrála americká pornohvězda Sasha Grey. V tomto případě však nebyla „hvězda“ pozvána do Indonésie – kameraman odjel do Hollywoodu, kde natočil několik záběrů Američanky, které pak byly do filmu přidány.

Shrnutí

Budoucnost indonéského hororového filmu se jeví, navzdory tomu, že rozhodná většina produkce je nastavena na masového, málo vybíravého diváka, v optimistických barvách. Indonéský horor má obrovský potenciál a finanční i censurní omezení, byť stále přítomné, na jeho rozvoj nemají větší vliv. Zcela jistě nebudou chybět talentovaní tvůrci, kteří budou chtít dělat své filmy. Jediným problémem tak zůstává přílišné přivázání indonéských diváků k tomu, co je jim dobře známo, tedy zkázu rozsévajícím duchům pomsty. Avšak režisér takové třídy jako **Joko Anwar**, dnes přirovnávaný k **Alfredu Hitchcockovi** a **Quentinu Tarantinovi**, má velkou šanci změnit ve své zemi vkus filmové veřejnosti.

*Krzysztof Gonerski
Přeložil Honza Vojtíšek*

BAGROVISKO

Ivan Kučera

Policajt stál so skupinkou potápačov a iných policajtov na okraji jazera. Cítil, ako sa mu topánky zabárali do páchnucej močaristej pôdy. Zbadal, že na brehu zabrzdilo auto a vyskočil z neho prokurátor. Zrýchleným krokom podišiel k skupinke stále šokovaných chlapov. Predral sa nimi k hlavnému policajtovi a pozrel naňho. „Čo sa stalo?“

„Pozrite, čo sme našli,“ obrátil sa k nemu policajt.

Keď to prokurátor uvidel, zhrozene o dva kroky ustúpil dozadu a neveriacky pozeral na policajta. „To nemyslíte vážne.“

Policajt pokrčil plecami.

„Ako to robíte, že sa zakaždým primotáte k takýmto skurveným prípadom?“

„Treba na to talent.“

„Je to...“ Prokurátor hľadel na kusy zhnitých ľudských tiel. Na zemi ležali nohy, hlavy, trupy a ruky. Hľadal správne slovo. Nakoniec ho našiel. „...hnus.“

„Nuž... áno.“ Policajt mal chuť zapáliť si, ale sľúbil žene, že s tým prestane. „Dobrou správou je, že sme toho hajzla, čo to urobil, dostali.“

„Naozaj?“ Prokurátorovi sa do tváre vrátila farba. Práve sa v predstavách nachádzal pred nastúpenými novinármi a suverénne odpovedal na ich otázky. „Ako?“

„Ukrýval sa tamto v kroví.“ Policajt neurčito mával kamsi dopredu. Prokurátor tým smerom pozrel, ale krovie videl všade. Bola tu divočina, kam len dovidel. „Kde je teraz?“ spýtal sa.

„Zastreliili sme ho. Zaútočil na nás. Stále nemal dost.“ Policajt si čupol k zvyškom ľudských tiel a rukou v rukavici sa dotkol jednej z nôh. Patrila mužovi a na lýtku mala vyteťovaného... Čo to bolo? Prizrel sa lepšie. Drak?

„Táto je čerstvá,“ povedal policajt skôr pre seba, než ostatným.

Prokurátor si k nemu kľakol. „Čo?“

„Ten, komu patrila, bol zrejme posledný.“

„A aké je to tu hlboké?“ spýtala sa ma Jana.

Akoby som bol nejaký skurvený expert na jazera...

„Dost.“

Nebolo to jazero, hoci tomu tak všetci hovorili. V skutočnosti sa jednalo o staré – posledné roky zavreté – bagrovisko. Štrk sa vyťažil a firma odišla ničiť prírodu do susedného okresu. Nechala po sebe uprostred divokej prírody obrovskú, širokú a údajne veľmi hlbokú diery, plnú nepriehľadnej vody. Ako hlbokú, to som ale fakt nevedel.

Uprostred bagroviska sa nachádzal ostrovček porastený vysokou trávou, kríkmi a v strede rastúcou statnou čerešňou.

Zo svojich častých vychádzok do Sigot som vedel, že je to počas jarnej a predovšetkým letnej sezóny obľúbené miesto mladých výletníkov. Preplávali na ostrovček a utáborili sa na ňom. Poskytoval im dokonalé súkromie. Počas letných večerov tam často plápolal oheň do neskorých nočných hodín. Ozývala sa odtiaľ gitara, štrnganie fliaš, smiech a následne vzdychy. Potom už len vyčerpané ticho a upokojujúce čľapkanie vody, pomaly obmývajúce breh. A kŕkanie žiab. Kŕkanie žiab nesmelo chýbať.

Sigoty. Tak sa hovorilo husto zalesnenému kraju, do ktorého bežní ľudia, mimo mladých párikov, nechodili. Bolo to tu plné súkromných pozemkov, ktoré varovali pred vstupom nepovolaných osôb. Svoje teritória tu mali poľovníci (bolo tu viacero posedov, z ktorých počas noci poľovali na diviaky) a policajti (občas sa tu ozývala strelba a raz za čas výbuch, pravdepodobne ničenie zhabanej munície z kriminálnych prípadov).

Samotné jazero patrilo spoločnosti Vodná s.r.o., ktorá bagrovisko pred rokmi vytvorila a po odchode posledného bagra na jeho breh konateľ firmy zarazil tabuľu s nápisom VSTUP PRÝSNE ZAKÁZANÝ.

Bagrovisko sa nachádzalo uprostred Sigot. Najbližšia dedina bola odtiaľto vzdialená desať kilometrov.

Sigoty boli plné zákazov vstupu, no v skutočnosti som tu cez minulé leto, keď som bol nezamestnaný a nemal som čo robiť, bol každý druhý deň. Nikdy som nestretol žiadneho poľovníka, policajta či konateľa Vodnej s.r.o. Spoliehali sa na odstrašujúce tabule. Na mnohých mali účinok, takže väčšinou tu vládli ticho, pokoj a samota. Ak sa chcel niekto len poprechádzať v prírode, takto ďaleko nechodil. A rodinky na bicykloch tiež až sem nechodili. Občas prešiel rybár, občas dvaja poľovníci. A mladí zamilovanci. Tí najmä.

Minulé leto som sa tu prechádzal celé hodiny a stretol som len minimum ľudí, ktorí tu boli rovnako načierno ako ja. Tvárili sme sa, že sa navzájom nevidíme. Kde-tu prešiel s fúrikom starý Cigán hľadajúci ešte staršie železo. Inokedy na bicykli opitý rybár s udicou dlhšou, než bol on sám. Občas sa z lesa vynoril hubár, prekvapene na mňa pozrel, ja som prekvapene pozrel naňho, potom sme obaja zamumlali neurčitý pozdrav, neurčito sme si kývli hlavami a každý sa vydal opačným smerom.

Často som v porastoch počul šuchot zvierat, ale nebál som sa. Srny a jelene som na lúkach a poliach vídal často. Boli to krásne, ušľachtilé a štíhle zvieratá. No aj bojzlivé a len čo ma zahliadli alebo zacítili, vrhli sa pohotovo na útek.

Raz sa mi stalo, že sa predo mnou zo zákruty vynorili tri mláďatá diviaky. Ťažko povedať, kto sa zľakol viac. Ja som od prekvapenia skoro spadol a oni zakvíkali, v sekunde frkli do najbližšieho kríka a potom som počul už len vzdiaľujúci sa šuchot. Ich matku som našťastie nevidel.

No vedel som, že diviaky sú v skutočnosti plaché zvieratá, ktoré urobia všetko pre to, aby sa vyhli kontaktu s človekom. Samice sú počas ruje a vyvážania mláďat

podráždené a vtedy môže dôjsť ku konfliktom. Ale aj vtedy sa skôr snažia čo najrýchlejšie utiecť, než vyražať do útoku.

Príroda sama o sebe už taká nebola. Bola silná. Odpúšťala len občas. Keď ste jej však prejavili dostatok úcty, pokory, slušnosti a ohľaduplnosti, nechala vás.

To som si aspoň myslel.

„Čo znamená dost?“

„Čo?“

„Už tretí raz sa pýtam, čo znamená dost hlboké. Ale asi o mňa nie je záujem.“ Jana si práve dávala dole šortky a tričko, keď mi to hovorila. Pod nimi mala len hladké opálené telo, skromne zakryté nohavičkami a symbolickou podprsenkou. Sadla si na breh jazera a začala sa natierať bielym krémom. Jej koža ho vpíjala a leskla sa. No už ma dávno nevzrušovala. O sex prestalo ísť a nič nové namiesto neho neprišlo. Túto jar som sa s ňou chcel rozísť, ale už bolo leto a stále som nevedel, ako na to.

„Neviem,“ odpovedal som.

„Aha.“

„Ale asi dost.“

„Dost hlboké. Rozumiem,“ povedala sarkasticky, skôr sama pre seba. Potom ožila a šibalsky na mňa žmurkla: „Ideme na ostrovček?“

S obavami som naň pozrel. Dnes na ňom nikto nebol a to už boli štyri poobede. Presnejšie povedané, nikde nikto nebol. Boli sme široko ďaleko sami dvaja. Možno to bolo tým, že bol pracovný deň. Decká si síce užívali letné prázdniny, no asi boli v luxusnejšie vybavenom aquaparku pri Novom Meste nad Váhom.

Aby nám bolo veselšie, chcel som zobrať psa. Ale Jana povedala, že sa zabavíme aj sami, tak som ho nechchal doma. Nikdy ho nemala rada. A ani on ju.

Zaklonil som rozhorúčenú tvár k oblohe. Jediným znakom moderného storočia boli stopy po lietadlách a stíhačkách vysoko nad nami. Nebo bolo modré a bezoblačné. Stále páliilo, hoci sa už pomaly ale isto blížil večer.

„Radšej by som zostal tu. Nevieme, aké je to hlboké. Ale plytké určite nebude. Vraj sa tu utopilo veľa ľudí. Chodia sem, aj keď je tu zákaz.“

„Ako aj my.“

„Hej. No a potom sa utopia,“ mudroval som, snažiac sa kecami oddialiť nepríjemnú situáciu. Rozhodne sa mi na žiadny skurvený ostrovček plávať nechcelo.

„Ja tam každopádne idem,“ vyhlásila Jana, keď videla, že sa mi do toho nechce. Už ma poznala dost na to, aby vedela, kedy na jej otázky neodpovedám preto, lebo z nich mám stres. Toto bol ten prípad.

„Keď pôjdeš ty, pôjdem aj ja,“ odvetil som namosúrene. Možno tam nájdeme použité kondómy, pomyslel som si a hneď sa mi zlepšila nálada.

Z nejakého dôvodu som vždy rád našiel použité kondómy.

Voda bola studená a pri okraji nepríjemne klzká, skôr ako olej či želatína, než voda. Pri brehu bola plná

pozliepaných rias a slizu páriacich sa žiab. Slnko páľilo. Obrovská čerešňa a tieň, ktorý ostrovčeku poskytovala, mi zrazu pripadali ako dobrý nápad. Kým sme sa vychystali, bolo pol piatej večer.

Trocha som sa bál, aby som počas plávania na hladine nestretol hada. Zmije, jediné jedovaté hady na Slovensku, tu zrejme nežili. No i neškodná užovka by ma vydesila. Nevieť, čo som s hadmi v detstve mal, že som z nich dodnes mal panický strach. Ale niečo to byť muselo. Strach málokedy prichádza len tak.

Breh jazera bol síce zarastený stromami a kríkmi, ktoré tiež ponúkali bohatý tieň, no ostrovček bol rozumnejšia voľba, pretože posledné dni boli nechutne horúce a lesná zver musela byť riadne smädná, podráždená a vystresovaná. Diviaky sa chodili napájať k jazeru aj za bieleho dňa, keďže blízko iný vodný tok nebol. No a teraz sa blížil večer – ideálny čas pre vychádzanie z denných brlohov a úkrytov. Nechcel som riskovať nepríjemné stretnutie. Na ostrovčeku to nehrozilo.

„Tak čo, nejdeš?“ Jane z jazera vytŕčala už len strapatá hlava. Rukami čerila okolitú hladinu a usmievala sa. „Vedela som, že sa bojíš. Vždy si sa bál.“

„Idem!“ zavolať som a pomaly som robil ďalšie a ďalšie kroky dopredu. Voda ma chladila najskôr na chodidlách, potom na lýtkach, na ktorých som mal vytetovaného draka z predchádzajúceho nevydareného vzťahu. Potom na stehnách, bruchu a hrudníku, až som sa konečne ponoril celý, okrem hlavy. Začal som opatrne plávať k Jane. Keď uvidela, že som sa odhodlal, sklamanie sa mi otočila chrbtom a namiesto toho, aby ma čakala, začala plávať k ostrovčeku. Srať na ňu.

Voda už nebola slizká, ale osviežujúca a tekutá. Silnečné lúče mi zohrievali tvár. Občas mi pri nej zabzučal komár. Bol som nervózny z toho, že tu možno nie sme sami. Hoci sme nepočuli žiadny ľudský hlas, iba jemný vetrík v korunách šuštiacich stromov, mohol tu byť pytlík alebo rybár, ktorý sa utajil a z tône brehu nás celý čas pozoroval a honil si, či už pri pohľade na Janu, alebo na mňa.

Zrazu mi nepripadalo ako dobrý nápad, že sme nechali na brehu všetky svoje veci, vrátane peňaženiek, mobilov a oblečenia. Upokojoval som sa, že ak by sa aj pri našich veciach niekto objavil, bol by som pri ňom za pár sekúnd. Toľko teória.

Prax by zrejme vyzerala inak. Bol som srafo a nevedel som príliš dobre plávať.

Jana vyliezla z vody na ostrovček, obzrela sa a šťastne mi zamávala. Nenávidel som na nej tieto hnusné, prudké zmeny nálady. Mala by sa liečiť. Mal som to s ňou skončiť a nie trápiť sa.

„Už som tu!“ zakričala. Akoby som to nevidel. Hus trafená, pojašená.

„Hej, veď hej,“ zamrmlal som do vody a pritom som si logol.

Kamsi odbehla, stratila sa mi z dohľadu. Asi na wéciko do najbližšieho kríka, ktorými bol ostrovček zarastený okrem holého, vydupaného priestranstva pri čerešni na stany a ohnisko.

Vôbec ma takéto výlety nebavili. Radšej by som sa prechádzal ruinami hradov, ktorých bolo na okolí požehnané. Ale ona nie. Ona nadovšetko milovala vodu. I keď vedela, že ja sa jej bojím. Mal som podozrenie, že to robila schválne. Prečo sa dočerta ona nerozišla so mnou?

Namiesto toho sme sa vybrali plávať. Do jazera uprostred divočiny. A rovno sen, ako bonus. Ako skurvený bonus. Vedel som, že zlovestné Sigoty môžu byť pre neopatrného návštevníka nebezpečné. Dvojnásobne kúpanie v bagrovisku, ktoré sa dobrácky volalo Jazero utopencov. Niektoré telá sa našli, iné nie.

Pod nohami som ucítil pevnú zem. No konečne. Práve, keď som definitívne vstúpil na ostrovček, som sa preventívne obzrel na breh, či sa pri našich veciach neobšmieta honič.

Šokovane som na mieste zdrevenel. Ak by ma uvidela Jana, rozosmiala by sa. Ale stále bola niekde v prdeli.

Na brehu jazera som nevidel zlodeja. Bodaj by. To by bol ešte ten lepší prípad. Ale nie. Zlodej to nebol.

Bol to... prižmuril som oči, aby som lepšie dovidel. Nie, to predsa nemohla byť pravda. Čo by robil tu? Na Slovensku?!

Ale bolo to tak.

Krokodíl. Vyhrieval sa s pootvorenou tlamou na brehu, len kúsok od našich vecí.

Potom ku mne obrátil svoju obrovskú hlavu s neuveriteľnými zubami, pozrel na mňa a bol by som odprisahal, že žmurkol.

„Kde?“ Jana nervózne prešľapovala na bosých nohách a tienila si dlaňou výhľad. No aj tak nič nevidela. Kým pribehla na moje zavolanie, zvier sa stratilo v lese. Tradične pomalá ako slimák. Aj to som na nej nenávidel.

„Tam, kde máme odložené veci, akurát trocha viac doľava.“

Pochybovačne na mňa pozrela. „Nič tam nevidím.“

„No veď lebo kým si prišla, utiekol.“ Pozeral som nahnevane na breh, zarastený rákosím.

„A fakt to bol krokodíl?“

Vôbec sa mi nepáčil tón jej hlasu. Ale to už niekoľko mesiacov. „Áno. Myslíš, že som ešte nikdy žiadneho nevidel?“

„V dokumente áno, ale naživo je to iné,“ mudrovala, akoby o krokodíloch vedela aj niečo viac, než len to, že sa z nich vyrábajú kabelky.

„Ale prosím ťa,“ zamrmlal som znechutene a pohľadom som ďalej skúmal breh jazera. Bol od nás vzdialený asi päťdesiat metrov.

„A ešte sa ťa chcem spýtať zlato, či nevieš, čo by tu robil? Utekol z pražskej ZOO?“

Snažil som sa nenechať sa vyprovokovať. „Mohol ho chovať nejaký chovateľ a utiekol mu. Alebo ho pustil.“

„Prečo by to robil?“

„Ľudia sú všelijakí.“

„Aha. No neviem no... A čo spravíme teraz?“ spýtala sa, hoci evidentne stále mala problém veriť mi.

„Neviem,“ odpovedal som. V skutočnosti som ale niečo iné vedel. Že krokodíl v našich zemepisných končinách nemusí byť taký nereálny, ako by sa na prvý pohľad mohlo zdať. Skutočne stačilo, aby niekomu utiekol zo zajatia alebo ho chovateľ vypustil do voľnej prírody. Ak to naozaj bolo tak, musel zvieru pravdepodobne chovať ne jeden rok, pretože bolo veľké. Nevedel som si síce predstaviť, kde by také obrovské zvieru choval, pretože bolo obrovské. Ale to, že som si to nedokázal predstaviť, ešte samozrejme neznamenalo, že sa to tak nemohlo stať. Nech už ho ale každopádne choval akokoľvek dlho, vypustiť do voľnej prírody ho musel až toto leto. Krokodíl by v slovenských podmienkach neprežil prvú zimu. Videl som ho len zopár sekúnd, potom som utekal zavolať Janu. No aj tých niekoľko sekúnd mi stačilo na aspoň približné odhadnutie jeho dĺžky.

Mohli to byť dobré štyri metre.

Ak nie viac.

Ak nie viac, kurva.

Sedeli sme na ostrovčeku a čakali na zázrak. Teda aspoň ja. Jana sa začala opaľovať. Síce mojím rečiam o krokodílovi verila maximálne prvých osem sekúnd, ale nechcela vyvolať zbytočnú hádku a tak ma nenútila vrátiť sa na breh, ale radšej si ľahla a začala sa opekať.

Bolo mi jasné, že krokodíl odtiaľto len tak skoro dobrovoľne neodíde. Bolo horúce leto, jazero plné perfektnej

a ľahko dostupnej stravy, zvieru tu nemalo prirodzeného nepriateľa a bagrovisko mu ponúkalo dokonalé miesto pre oddych a prípadný úkryt pred občasným ľudským návštevníkom. Skvelé teritórium. Vynikajúce. Krokodíl by tu bez debaty bol stopercentným kráľom a všetky ostatné zvieratá by sa pred ním triasli.

Čo by sa s ním stalo s príchodom zimy, neviem. No ani ma to nezaujímalo. Teraz bolo leto a ešte pár týždňov bude.

Nevedel som, čo to bolo za druh. Nevedel som o ňom nič, len približnú dĺžku a že už oveľa menší môže plavcovi pripraviť nezabudnuteľné vzrušenie.

Vždy ma bavili prírodopisné dokumenty. Pred cestopismi som uprednostňoval filmy o zvieratách. A keďže som sa bál hadov, vyhľadával som dokumenty o nich. Plus časom sa k nim pridali aj ich kamaráti krokodíly a aliigátory. Dalo by sa povedať, že som na ne bol amatérsky expert. Nikdy by som ale nebol povedal, že sa mi to raz bude hodiť takýmto spôsobom.

Krokodíl je známy tým, že svojim obetiam rád točí krkom. Doslova. Nečakane sa vynorí spod hladiny, papuľou plnou drastických zubov koristiť zdrapí za krk a stiahne pod vodu. Tam ju striedavo topí, striedavo dusí a striedavo jej láme väzy. Potom, a tu to začína byť nepríjemné, sčasti živú koristiť stiahne do svojho podvodného hniezda, kde ju nechá zhnúť. Také mäso sa mu ľahšie konzumuje.

Až teraz som si všimol, že hoci jazero bežne bývalo, ako som postrehol minulé leto počas mojich výletov, plné labutí a iných vtákov, teraz som na hladine nevidel

žiadny dlhý biely krk, zakončený čiernym zobákom. To ticho. Od začiatku som ho mal v ušiach. Boleli ma z neho. Vystríhalo ma a varovalo. Určite ho spôsobil výskyt brutálneho dravca.

Tento rok sa tu vyskytli minimálne dva prípady utopenia. Otec učil plávať svoju sedemnásťročnú dcéru a už sa nevrátili domov. Ich telá sa nenašli. Potápači urobili veľkú akciu, ale výsledkom bola jedna veľká nula. No na brehu sa našli ich veci. Oblečenie, peňaženky, obuv. Nič nechýbalo, ani peniaze.

Absenciu tiel by mohol vysvetliť práve krokodíl. Potápači hľadali klasické obete bežného utopenia. Mohli odvieť svoju prácu akokoľvek profesionálne, nič nenašli. Hľadali totiž utopené telá. Určite nehľadali rafinovane nenápadný podvodný vchod do brlohu krokodíla.

Spomenul som si, že minulý rok som v správach zachytil informáciu o tom, že na východnom Slovensku pár rybárov videlo v jazere menšieho krokodíla. No nikto ho neodfotil, nechtyl, ani nenakrútil na mobil. Veril som im, hoci mnohí ešte nevytriezveli, keď s nimi novinári hovorili.

Krokodíl potrebuje vodu, potravu a teplo. To všetko mal nielen na východnom Slovensku, ale aj na západnom. V Sigotách, v Jazere utopencov.

Jana sa posadila. Videl som na nej, že mi chce niečo povedať. No potom si to radšej rozmyslela, ľahla si na brucho a pokračovala v opaľovaní. Väčšina našej komunikácie v posledných týždňoch prebiehala takto.

„Prosím ťa nerob to,“ naliehal som na ňu nepresvedčivo. Nemal som žiadny múdry plán, takže nemala dôvod počúvať moje prosby. Bolo pol siedmej. Uprostred prírody padá súmrak skôr.

Samozrejme, zvieratá majú väčšinou na práci iné veci, ako útočiť na ľudí a žrať ich. No môže nastať skrat. Možno ich niečo bolí... sú príliš hladné... alebo nervózne. Možno si človeka skrátka s niečím pomýlia. Žraloky, ktorých útoky na ľudí sú pomerne časté v Austrálii, si surfistov mýlia so svojou prirodzenou potravou. Stáva sa to. Je to príliš malá planéta a v jej bezohľadnom dobývaní sme zašli príliš ďaleko.

Jana sa otočila. Videl som na nej, že ju znervóznila moja vlastná nervozita.

„Určite sa ti to len zdalo,“ povedala. „Bohvie, čo si videl. Možnože to bol magor, ktorý tu behá s nafukovacím krokodíлом a straší ľudí.“

Tak táto možnosť mi fakt nenapadla.

„Čo tu chceš nocovať?“ Jana na mňa ešte raz pozrela. Urobila prvý krok do vody. Potom druhý, tretí, štvrtý...

Začala plávať k brehu.

Bola už v strede, keď som začul, ako zvriskla.

Tak a je to tu. Vstúpil som do vody po členky, no ďalej som zo strachu nevládala ísť. Tak som Janu len bezmocne pozoroval.

Videl som, ako sa otočila a prudko začala plávať naspäť k ostrovčeku. No skôr to bolo nezmyselné a vyčerpávajúce mlátenie rukami okolo seba, než plávanie. Aj kvôli tomu sa ku mne približovala len pomaly. Penila okolo seba vodu, akoby v nej bola šumienka.

Pozrel som na brehu. Približne na rovnakom mieste, ako vtedy, pri našom oblečení, stál krokodíl. Podlhovastú papuľu s malými očami mal otočenú k Jane. Bez pohybu ju sledoval. Takmer som si začal byť istý, že je to skutočne vtip s gumenou hračkou.

Potom gumená hračka pootvorila papuľu a hoci sme od seba boli ďaleko, odprisahal by som, že začala syčať.

Zviera sa pomaly vybralo k vode, k Jane. V tej chvíli doňho zrazu akoby vstúpila zlosť. Zrýchli tempo, začalo prepletať krátkymi nožičkami a prudko sa vnorilo do vody. O krokodíloch si mnohí myslia, že sú na súši ťarbaví, nešikovní a ťažkopádni. No opak je pravdou. Krokodíl je vynikajúci bežec.

Vrútil sa do vody, rozrazil vodnú hladinu na metre ďaleko a okamžite sa dravo potopil. Približoval sa nekompromisne k Jane – občas som zahliadol vynorený chvost alebo hlavu. Boli čoraz bližšie.

Krokodíl je na súši dobrý bežec... a vo vode bravúrny plavec. Jana by stopercentne prehrala. No mala jednu výhodu. Náskok. Kým sa krokodíl spamätal, ona už bola bližšie k ostrovčeku, než k brehu.

Zrazu stála na brehu.

„Čo teraz?“ spýtala sa s plačom. Tak. A bolo po sarkastickej mrche. Len škoda, že za takýchto okolností.

Vykročil som k čerešni. „Hore!“

Bol som príšerný lezec, našťastie strom mal konáre aj nízko nad zemou, takže som bez problémov vyliezol tri metre vysoko. Keď Jana odo mňa odkukala grify, napodobnila ma. Zostala kúsok podo mnou. Obaja sme už boli v bezpečí koruny, keď sa zviera vynorilo z vody a víťazoslávne vstúpilo na ostrovček. Ten mal od tej sekundy nového kráľa.

Dlho mu netrvalo, kým nás zbavil nadvlády.

„On sa nevie šplhať?“ počul som pod sebou Janin hlas.

Bože to je krava. „Nie.“

No keď som pozrel dole, do jeho očí, ktoré na mňa upieral, zbadal som v nich čosi, čo ma prinútilo pochybovať o tom. Pritom bolo nad slnko jasnejšie, že krokodíl sa samozrejme naozaj nevie šplhať.

To vedelo aj malé dieťa.

Stál pod nami. Z výšky sa mi naňho naskytol nádhernej pohľad. Určite to boli minimálne štyri metre a na váhu minimálne dvesto kíl.

„Čo mám robiť?“ nariekala Jana. Bola nižšie, ako ja. Mala naňho lepší výhľad. A on na ňu.

Pozrel som na hodinky a potom na horizont, aby som si overil, že sa mi nepokazili a naozaj je už večer. Bol. Zotmievalo sa. Bolo sedem. Na opustený kraj divokých lesov padal súmrak. Blížila sa úplná tma.

„Čo mám robiť?“ zopakovala Jana podo mnou.

„Hlavne nezaspi.“

„Čože?“

Krokodílovi sa nepáčilo, že sa spolu rozprávame. Ne-návisťne pootvoril papuľu a zlovestne zasyčal.

„Ak tu budeme musieť zostať cez noc... a to budeme musieť... hlavne nezaspi.“

Noc v lesoch je zvláštna, ale noc na jazere v lesoch tajomná. Neustále niečo špliecha, v nose cítite rozmáčanú vlhkosť a zaživa vás žerú komáre. Mesiac visí vysoko nad zemou. Skôr žltá guľôčka, než oslepujúca obrovská guľa s krátermi.

Občas som zadriemal a potom som sa zo sna strhol tak prudko, až som skoro spadol. Vedel som, že nesmiem zaspať a už tobôž nie spadnúť dole. Ak by som na sebe mal nohavice, dal by som z nich dole opasok a priviazal by som sa ním o strom. Ale okrem plaviek som na sebe nič nemal. A už mi začínala byť zima.

Momentálne som ho nevidel. Moje oči si zvykli na tmu a videl som, že na pôvodnom mieste rozhodne nečaká. No mohol vyčkávať a striehnuť vo vysokej tráve alebo v kríkoch.

No unavenej myslí sa nedá prikazovať. Telo chce ak nie aj rovno spať, tak aspoň driemať. Človek si môže prikazovať nezaspi, nezaspi, nezaspi. Ale v skutočnosti to vôbec od neho nezávisí a spravidla čím viac sa na nezaspatie sústredí, tým skôr zaspí. Navyše som nebol žiadny nočný vták; ak som si do postele ľahol o jedenástej v noci, bolo to na mňa neskoro.

Jana si našla takú polohu, že bola pohodlne opretá o kmeň stromu, čiže jej telo mohlo relaxovať. Počul som, ako jej drkotali zuby od zimy.

Pozrel som na hodinky. Dve ráno a desať minút. Zobudil som sa na zvuk. Zamrivil som sa. Telo som mal tak stuhnuté, až ma fyzicky bolelo. Pozrel som na oblohu. Mesiac putoval ku koncu svojej cesty.

Pozrel som dole a uvidel som ho. Zasa tam bol. Nevie, kde bol predtým, teraz bol každopádne späť... a... kurva, chrúmal ľudskú nohu.

Pozrel som na Janu pod sebou. „Zlato?“

Nebola tam.

Pozrel som lepšie pod strom. Ležala tam. Bez pohybu. Musela byť už nejaký čas mŕtva, keďže noha, ktorú zvierat žralo, patrila jej.

Keď Mesiac na okamih vyšiel spoza mračien, zbadal som, že hlina okolo stromu je tmavá od tekutiny.

Musela to byť jedine krv, prípadne moč zmiešaný s krvou.

Zrejme zaspala, spadla a vrhol sa na ňu skôr, než stihla vykriknúť. Zdrapil jej hlavu do tlamy, jemne zatlačil a rozbil jej ju na kašu. Preto som sa nezobudil na krik, ale na praskanie kostí.

Až som sa zľakol, akého ľahostajného ma to nechalo. Úplne prvý pohľad na zvierat ma šokoval podstatne viac, ako keď teraz žralo Janu. Hoci som myslel, že v realite to na mňa zapôsobí, v dokumentoch to bolo prekvapivo silnejšie. Spomenul som si na historiku z roku 1945. Vtedy počas Druhej svetovej vojny v Thajsku pred Britmi ustupovalo naprieč mangrovníkovými močiarimi takmer tisíc japonských vojakov. Vyšla z nich von len polovica. Ostatných zabili krokodíly.

Zvyšok noci, odkedy som uvidel Janu mŕtvu, sa niesol v znamení lámania a praskania kostí, zúrivého chrúmania a trhania mäsa. Tie príšerné zvuky ma udržiavali pri vedomí. Pomohla aj zima.

Noc bola studená a okolo štvrtej rána som začal vydychovať obláčiky pary. Drkotál som zubami, niekedy tak nahlas, že zvierat prestalo žrať a zvedavo ku mne obrátilo hlavu. Keď si ale uvedomilo, že zvuk pochádza od jeho ďalšej budúcej koristi, upokojilo sa a dokonca som mal pocit, že sa usmievalo.

Ešte stále som mal šancu, že to pre mňa skončí dobre.

O piatej ráno krokodíl zmizol vo vysokej tráve. Nevydal pri tom skoro žiadny zvuk. Len som zahliadol chvost miznúci v tráve.

O ôsmej už začalo byť príjemné teplo. No stále tu bolo to hrozné, desivé ticho. Ani len mizerný vták nezaškríekal. Akoby som bol posledný tvor na svete. Len ja... a vlastne aj on.

Desať doobeda. Po krokodílovi stále ani stopa. Hladina jazera až neprirodzene pokojná, čerili ju vážky.

Jedenásť doobeda. Krokodíl nikde. Určite niekam zaliezol a ja strácam drahocenný čas.

Zliezol som zo stromu. Predtým som na ňom niekoľko desiatok minút robil cviky rukami, nohami, krkom, bručom, členkami a stehnami, aby sa mi do stuhnutého tela vrátila istota a sila. Keď som cítil, že by to mohlo stačiť, zliezol som dole. Počas prvých krokov sa mi podlamovali nohy, no čím bližšie k jazeru som bol, tým som mal pevnejší krok.

Bol som pripravený. Teraz, alebo nikdy.

Pretože donekonečna sa na strome čakať nedá.

Vstúpil som do vody. Najskôr chodidlá, potom členky. Stehná. Brucho. Potom hrud'

Plával som.

Hladina posiata leknamí.

Snažil som sa robiť čo najmenej pohybov, aby som nečeril hladinu a neprilákal ho.

Ešte zopár metrov a budem tam. Schmatnem oblečenie, mobil a ostatné veci. Ak nepríde, oblečiem sa a zavolám políciu. Ak príde, vezmem ich pod pazuchu, vyšplhám sa na najbližší strom a zavolám odtiaľ.

Teraz sa už len dostať na breh.

Videl som, ako sa Janin mobil leskol na slnku. Vždy som jej hovoril, aby ho nenechávala priamo na slnku, ale nikdy ma nepočúvala.

Plával som.

Historie hororových videoher

od roku 2000, část 1.

Jestli můj kolega Martin Skuřok v předminulém čísle prohlásil, že si na sebe „upletl bič“, tak u mě bych to definoval slovy: *upletl* jsem si na sebe řem-dih. Důvod je jednoduchý, od roku 2000, kde Martin prozřetelně skončil, se vydalo takových titulů, že byste s nimi umlátili i vydatně odpočatou Gojiru, ehm tedy Godzillu. Ovšem jak opět Martin správně podotkl, Howardovy „koule“ jsou velké a my se toho pořád nebojíme. Na tuto sondu jsem se těšil hned z mnoha důvodů, za prvé se naskytla možnost stvořit jakýsi recenzentský duet s kolegou. Za druhé, herní stránka hororu je natolik bohatá, že by byla škoda ji nepředstavit i lidem, které normálně hry nezajímají. Za třetí, když jsem se podíval na historii svých článků, zjistil jsem, že se skoro až záměrně vyhýbám špatným titulům, jak na poli herním tak i filmovém, a tato sonda mi dává možnost vás tak trochu varovat před herním septikem dnešní doby.

Válečný stav

Je nutné si pro začátek uvědomit jeden důležitý fakt, herní průmysl před rokem 2000 se ještě dal vcelku bez problémů nazvat zdravou kompeticí, v dnešní době se to dá jednoduše nazvat válkou. Vše vlastně začalo ještě trochu dříve, Nintendo a Sony se spolu snažili vyrobít konzoli jménem Super Nintendo, která by fungovala na bázi CD ROM a měla lepší 3D vykreslování. První zmínka o něm padla už v roce 1988. Den po první ukázce prototypu v roce 1991 však Nintendo ukončilo spolupráci se Sony s tím, že úplně stejnou technologii použijí pouze v kooperaci s firmou Phillips. Oficiální prohlášení pak odhalilo, že ve skutečnosti Nintendo se Sony nedokázaly domluvit, jak rozdělit potencionální zisk. Toto se vlastně stalo jednou z nejzásadnějších rozepří mezi herními společnostmi té doby. Nintendo navrhlo Sony domluvu, která v praxi říkala, že Sony nebude vůbec zasahovat do herního průmyslu, což Ken Kutaragi (zakladatel značky Playstation) striktně odmítl. Sony ovšem neztratilo nic ze smlouvy s firmou Philips, která jim měla poskytovat Laser disc médium neboli CD. Kutaragi i přes takzvanou „deportaci“ do Sony Music svůj projekt nevzdal a tak v roce 1994 první Playstation zřel světlo světa. Co je na této informaci tak důležitého, ptáte se?

Odpověď je jednoduchá. PS začala mít status nejúspěšnější herní konzole na trhu, byla levnější než Sega Saturn a měla více funkcí. Pozdější Dreamcast přes veškeré kvality neustál pro změnu příchod PS2 kvůli lehce špatnému načasování, Nintendo 64 už přestávalo s cartridge stíhat, a vlastně jediný stroj, který dokázal opravdu konkurovat, bylo PC. Ve všech tedy začala pomalu hlodat ta myšlenka, při které každého dnešního hráče berou klouby - jak vydělat více? Počátek války o herní trh tedy opravdu vypukl ve velkém právě v roce 2000, kdy se na trhu objevila dlouho očekávaná PS2. Hned rok poté přišla odpověď Nintenda v podobě Gamecube a poprvé se do boje zapojil Microsoft se svým Xboxem.

Doba se opět změnila a přišel nástup nového média a to nebylo nic jiného než DVD, na kterém jak PS2 tak Xbox operovaly. Ačkoliv stále vycházela spousta titulů takzvaně více pro „hráče“, dopad lačnosti po penězích už byl víc jak zřetelný, a titulů, které mají za úkol čistě jen vyluxovat naši peněženku, vyšlo víc než dost.

Ačkoliv první Xbox vynikal první opravdovou herní internetovou podporou a Gamecube vcelku zajímavými tituly, PS2 a PC pro nás měli mnohem větší knihovnu různorodějších single playerových titulů (pro jednoho hráče) a to hlavně pro nás, hráče hororových her.

Děs a hrůza

Rok 2000 nebyl zase až tak bohatý na náš drahý žánr. Ukončil éru PS1 poměrně zdařilým **Fear Effect** a jeho druhým pokračováním začátkem roku 2001. Fear Effect byl z větší části sci-fi. V cyberpunkovém městě z budoucnosti řešíte zmizení dcery hongkongské hlavy triád, abyste zjistili, že všechno je plán, domluvený se samotným peklem. Tato hra byla více o akci, čím však vynikala a udělala díru do světa, byl fakt, že měla plně renderované okolí. Dat bylo tolik, že hra musela být vydána na 4 discích. Ačkoliv bylo zjevné, že se hratelností jednalo hlavně o klon Resident Evil, Fear Effect nabídl mnohem lepší a dynamičtější model tohoto systému. Dalším rozdílem pak je, že do té doby nebyla snad jiná hra PS1, která by si doslovně zasloužila titul hra pro dospělé. Fear

Effect obsahoval velkou dávku násilí, postavy požívaly drogy, nadávaly víc než vedení Atari po vydání ET a objevovaly se scény se sexuálním podtextem a náznaky homosexuality, takže takové ty věci co jsou pro děti fuj, fuj.

Dreamcast se pokusil pro změnu po úspěchu filmu The Ring (Kruh) vytvořit hru na její motivy. **The Ring: Terrors Realm** byla naprostá hovadina fungující na tom, že Sadako se z televize přesunula do virtuálního světa, do kterého své oběti polapila a klasicky po sedmi dnech zabila. Uprostřed hry pak zjistíte, že reálný svět je ten virtuální a že stejně jako v Matrixu, žijeme celou dobu v naprosto nerealistickém světě, plném příšer, čekajících na veřejných toaletách. Hra je naprosto stupidním příkladem toho, jak těžít ze slavné filmové licence. Scénář a dialogy vám nabídnou tak absurdní situaci, jako třeba že hlavní hrdinka nechá Sadako přes telefon na čekací lince, protože má jiný hovor, celou hru hraje asi tak jedna nebo dvě písničky, ze kterých máte pocit, že vám i zuby odtancují ven z tlamy, dabing by se dal přirovnat k dynamice, s jakou se dokáží bavit dvě školačky o kvantové mechanice a grafika tu umí vykreslit tmu tak realisticky, že z ní vlastně nic nevidíte. Hra zapadla takřka ihned po vydání.

Dreamcast se ještě pokusil v téže roce o hru jménem **Carrier**. Opět šlo o věrnou kopii Resident Evil,

ale měla pár věcí, které se dají považovat za prvenství. Tím byl plně funkční 3D pohyb a navíc představila infračervenou optiku. Krom toho si ovšem na tuto hru také zrovna nikdo už dvakrát nevzpomene.

Největší úspěch tedy v roce 2000 zaznamenala PC hra jménem **American McGees Alice**. Revitalizace jednoho z neznámějších příběhů o Alence a krajinně divů, ovšem v hororovějším podání. Alenka zažije požár ve svém rodném domě, kvůli kterému zemrou její rodiče. Hlavní myšlenka je, že se Alenka zblázní a je umístěna do místního blázince, kde vesele halucinuje o jiném světě. Popisovat tuhle hru by bylo velmi obtížné, všechno, co si pamatujete z původní Alenky, je tu překroucené úplně naruby a častokrát nic nedává smysl. Důležitou stránkou hry je její atmosférická grafika, která dodnes překvapuje svou originalitou, hra je plná praštěných podtextů, skvělé hudby a geniálního dabingu. Už jen v hlavním menu, když si volíte Load, Save nebo Delete si lze povšimnout toho, že tato slova jsou poskládána za sebe tak, aby začáteční písmena hlásala zkratku LSD, a to jsme teprve v úvodním menu. Tuhle hru mohu doporučit každému, navíc vyšla v druhém dílu na PS3 a Xbox 360 zdarma, ale o tom později.

Následující rok 2001 přinesl hned zkraje další klenot pro PC a to **Clive Barkers: Undying**, ve které paranormální vyšetřovatel Patrick Galloway vyšetřuje

na žádost svého dávného přítele podivnou kletbu v sídle rodiny Covenant. Zjišťuje, že rodina při nevině hře vyvolala pradávného démona, který celý rod prokrel a oni se nyní vracejí jako démonické postavy, aby potrápily posledního přeživšího rodu Covenantů. Hra nebyla zrovna megahitem a prodeje byly poměrně slabé, ovšem kritici ji naopak shledali velmi originální a nakonec i získala cenu „Best game that no one played“ (nejlepší hra, kterou nikdo nehrál) na stránkách Gamespotu. Clive Barker, autor desítek hororů a scénárista *Undying*, na této hře velmi úzce spolupracoval a dokonce i nadaboval jednu z postav. Hra je vzorovým FPS (pohled první osoby), která kombinovala zbraně 1. světové války a magii. Pokud si dokážete vybavit moderní *Bioshock* sérii, tak tato hra by se dala označit jako první, která tento systém zvládla dobře.

Rok 2002 zrodil hned dvě hry, které se ihned staly kultem. Konami vydala **Silent Hill 2**, který se do dnes považuje za jeden z nejlepších dílů této série. Většina kritiků se shodla v názoru, že SH2 prakticky položil základy psychologického horroru ve hrách. Příběh pojednává o postavě jménem James Sunderland, který jednoho dne obdrží dopis od své ženy Marie s prosbou, aby přijel do Silent Hill a setkali se spolu na „speciálním místě“. Háček je ovšem v tom, že Marie je mrtvá. James se tedy přirozeně vydává

do Silent Hillu, aby záhadu rozloukl. SH2 hráčům učarovalo designem příšer, které opravdu uměly nabudit strach a odpor svou groteskností, atmosférou mrtvého města, dabingem, nezapomenutelnou hudbou od Akiry Yamaoky, a nakonec poměrně šokující a syrovou pointou příběhu. Ve zkratce, SH2 je skoro povinností pro každého „survival“ hráče.

Druhou herní událostí, která se stala kultem, a vysloužila si titul jedné z nejbizarnějších her všech dob, byla **Eternal Darkness: Sanity's Requiem** pro Gamecube. Alexandra Roivas vyšetřuje vraždu svého pradědečka, která nikdy nebyla uspokojivě dořešena. V pradědově bývalém sídle nachází v lidské kůži vázanou knihu, díky které prožije výlet do vzpomínek dvanácti předků v různých časových obdobích. Hráč tedy jednou hraje za římského centuriona, jindy za francouzského mnicha ze 14. století a odkrývá pozadí jakýchsi bytostí zvaných „ancients“, kteří přes nespočet rituálů chtějí ovládnout svět. Čím se hra vryla hráčům do paměti, byl mechanismus jménem *sanity effect*, kdy se hra, jednoduše řečeno, pokoušela hráče připravit o zdravý rozum. Když jste si nedali pozor, postava se vám před očima doslova zbláznila a vlastně to nejkrásnější na tom je, že hra se pokouší hrát si přímo s hráčovou psychikou. Podle úrovně psychiky virtuální postavy se začnou dít různorodé věci, počínaje šeptáním, vzdálenými

kroky či smíchem konče. Čím více se úroveň zvyšuje, tím více začnou být efekty realistické i pro hráče. Na televizi se objeví falešné ovládání hlasitosti, které hlasitost sníží nebo naopak, hra náhodně ukáže chybovou stránku konzole, která kolikrát donutila hráče opravdu zkoumat, jestli jim nechybují Gamecube a občas hru i resetovali, čímž logicky přišli o postup. Při přechodu do místnosti se hráč objeví na stropě anebo na vás útočí nepřátelé, kteří vlastně neexistují. Dodnes není hra, která by si vysloveně dělala z lidí šoufky jako ED, a právě proto je označována za kultovní a „must play“ titul.

Od roku 2002 až dodnes vyšlo tolik titulů, že rozepsat se o nich tak detailně, jako dosud, by bylo na knihu. Podstatou je, že hry před a po roce 2002 definovaly jakousi cestu, kterou byly nadále vytvářeny. Válka herních vývojářů se prohloubila a hry začaly „klonovat“ dřívější legendy. Přišly díky tomu vzestupy, ale mnohdy i pády. Pojďme tedy poukázat na ty nejpodstatnější.

Fenomén Resident Evil

Vraťme se ke jménům, která padla už dříve, Resident Evil a Silent Hill. Obě série díky slávě svých prvních dílů přinesly velké množství pokračování a tak trochu nechtěně dostaly titul „moderní hororové telenovely“. Obě série jsou ovšem zdrojem inspirace

k dalším mnoha titulům, a proto si je probereme trošičku více do hloubky.

V případě **Resident Evil** máme dodnes neuvěřitelných 22 titulů (nepočítám director's cut či prodloužené gold edice).

Resident Evil 1, 2 a 3 už kolega probral ve čtvrtém čísle Howarda, tudíž se přesunu rovnou k remaku prvního dílu pro Gamecube. Tento díl nebyl nic jiného, než předělávkou původního PS1 titulu, ovšem stal se paradoxně mnohem lepší hrou než předchůdce a dost hráčů vidí tento díl jako nejlepší. Jediný problém byl však v tom, že se jednalo o titul exkluzivní, takže všichni ostatní ostrouhali mrkvičku.

Prvním přešlapem byl **RE: Survivor**, tupá střílečka na motivy stejného universa s podporou light gun (ovladač ve tvaru zbraně, snímající pohyb). Těžkou vadou na kráse byla podpora pro „gun“ pouze pro Japonsko. Jako každá arkádová střílečka, i tato byla z pohledu první osoby, hráč jen mířil a střílel. Hra byla kritizována a dokonce se dostala velmi vysoko v žebříčku nejhorších hororových her vůbec. Naprosto nepoužitelný port pro počítač poslal titul do stok herního kanálu.

Capcom velmi rychle napravil svou chybu. V roce 2000–01 vydal **RE: Code Veronica** a pak dovydal i **RE: Code Veronica X**. Byl to první díl pro PS2 a také první díl, který se uvolnil i pro ostatní platformy

předvídatelnou a podle některých příběhů ztratil na originalitě.

V roce 2003 se Capcom pro někoho dost nepochopitelně vrací ke střílečkovému pojetí, **RE: Dead Aim** vychází na PS2 s podporou USB myši a light gun. Ačkoliv se říká „třikrát nevstoupíš do téže řeky“, stalo se tak znovu, a i když to nebyl takový propad jako u prvních Survivor, ani Dead Aim neudělal díru do světa.

Dalším zářezem ve stejném roce a pokus o konkurenci multiplayerových služeb, které nabízel konkurenční Xbox, byl **RE: Outbreak**. Příběhově byl tento díl položen mezi události RE2 a 3, tudíž před zničením Raccoon City. Hra se hrála totožně jako její Gamecube předchůdci, ten podstatný re-

jako Dreamcast, Gamecube a HD remake doputoval i na Xbox 360 a PS3.

Další prvenství si získal plně 3D prostředím namísto renderovaného, které se do té doby používalo. RE: CVX má podstatně vylepšenou hratelnost, grafiku a samozřejmě i vlastní příběhovou linii, která se tentokrát odehrávala na ostrově společnosti Umbrella, kde se Claire Redfield snaží najít svého bratra Chrise Redfielda a společně pak jednou pro vždy společnost zničit. Jestli by někdo pochyboval, ano, zombies opět zamoří ostrov společně s ostatními „experimenty“. Ačkoliv tento díl měl úspěch, nabízí možná jeden z do té doby nejkřovitějších scénářů.

Capcom najel na techniku čím více tím lépe, takže v roce 2001 vyšel **RE: Gaiden** pro Gameboy color, a **RE Survivor 2: Code Veronica**, které zase trochu poždímaly hráčské peněženky, aby zapadly do stoky hned za prvním Survivor.

V roce 2002 pro změnu Capcom vychrlilo kvalitnější díly a to již zmiňovaný RE remake pro Gamecube a **RE: Zero** pro stejnou platformu. Zero byl prequel prvního dílu, zasazený pár hodin před událostmi v něm probíhající. Poprvé se dalo přepínat mezi dvěma charaktery a byl představen nový herní engine, který předcházela RE4. Hra byla dobře přijata, ovšem opět byla exkluzivně pouze pro Gamecube až do roku 2009, kdy byla převedena pro Nintendo Wii, kde ovšem došla kritiky kvůli nevyužitému potenciálu pohybového ovladače. Další kritiky měly dojem že série začala být i přes veškeré technické kvality

voluční rozdíl pak spočíval v tom, že byla až pro 4 hráče, kteří si mohli zahrát přes internet. Ale nebylo by to Japonsko, kdyby se něco neudělalo „jinak“. Multiplayerové servery nebyly přístupné v PAL regionech, Evropané tedy opět ostrouhali, teď ovšem řádnou mrkev. Díky tomu hra v Evropě akorát vyvolávala vztek, protože byla záměrně vyráběná pro čtyři hráče a umělá inteligence, která měla tolik rozumu, jako mentálně postižený ementál, mnohdy přivádí k zachvatům amoku. Sám jsem zažil situaci, kdy se UI postava nechala rozdupat zombifikovaným slonem, zavolala o pomoc, já ji odtáhnul, zvednul na nohy a vyléčil, aby se ihned rozeběhla zpět pod sloní nohy a opět udiveně volala o pomoc. Díky tomu bylo někdy nemožné vůbec hru dohrát, i přestože byla krátká.

Capcom viděl odezvu na Outbreak mnohem příznivěji, takže ihned rok poté vychází **RE Outbreak: File 2**, který je čistě prodlouženou a vylepšenou verzí jedničky.

Největší přelom ovšem přišel v roce 2005, kdy už se konečně zrodil regulérní RE4. Capcom dostal za úkol udělat přímé pokračování a modernizování celé série, protože vedení už se zdálo, že série přestává být pro hráče atraktivní.

Příběh se vrací k hrdinovi z druhého dílu, Leon S. Kennedy má za úkol vypravit se do Španělska a najít prezidentovu dceru Ashley, kterou unesl tajemný kult. Leon lokalizuje kult, který se nazývá Los Illuminados (Osvícení) a zjišťuje, že okolnosti jsou mnohem komplexnější, než jen obyčejný únos. Los

Illuminados chtějí přes Ashley vypustit na svět parazita Las plagas, který se chová jako virus a způsobuje rozsáhlou mutaci jakéhokoliv živého organismu. Jak Leon pokračuje v záchranné akci, je mnohem jasnější, že i zaniklá společnost Umbrella má zájem o tento nový organismus a posílá sem svou agentku Adu Wong.

Příběh není z neoriginálnějších, ale poprvé se v RE neobjevují klasičtí zombies, nýbrž nakažení Las plagas, kteří jsou pořád půl na půl lidmi. Nepřátelé jsou bezesporu jedněmi z neoriginálnějších v hororových hrách vůbec. Představte si třeba situaci, kdy rozstřílíte hlavu jednomu z nepřátel, aby mu ihned z krku vylezlo jakési chapadlo s břitem na konci. Některé mutace jsou dosti nechutné, ale co bylo v RE4 tak podstatné, byl nový herní systém. Kamera byla poprvé posazena hrdinovi za rameno, takže jste konečně mohli mířit ve všech úhlech. Změn bylo velmi mnoho, od řešení prostoru inventáře, vylepšování zbraní, nakupování, až po interakce s okolím (shod' žebřík, proskoč oknem, či úderý pěstí, když správně střílíte nepřítel). Tento díl inspiroval mnoho her (Cold Fear, Dead Space) a dodnes ji spousta herních serverů popisují jako nejlepší hru všech dob. S tímto úspěchem ale také přišly počátky kontroverznosti RE

značky. RE4 totiž obsahuje designově podobné symboly, jako má muslimská víra. Navíc po finální potyčce Leon nešťastně prohlásí „tohle není rituál... tohle je terorismus“, tudíž si někdo spočítal dvě a dvě a začaly hádky o tom, jestli se RE4 snaží urazit muslimy nebo ne.

Ať už RE4 sklídila kritiku od muslimů nebo pravověrných hráčů, protože zrušila zombies a odklonila se od „strašidelnosti“, byla hra obrovským úspěchem na PS2, Gamecube, PC, Nintendo Wii a dokonce mobilních telefonech a tabletech.

Další rok (2006) se Capcom rozhodl oslavit výročí vydáním prvního dílu pro Nintendo DS se starou a předělanou verzí hry, která více podporuje využití dvou dotykových displejů.

Ještě jednu odbočku si Capcom udělal v roce 2007 hrou **RE: The Umbrella Chronicles** exkluzivně na Wii (pro PS3 v roce 2012). Tento díl byl konečně první pořádnou střílečkou s pohybovým ovládáním a vyklouzl z prokleté škatulky prvního Survivor a Dead Aim. Naopak Chronicles přišly s atraktivní myšlenkou. Albert Wesker (bývalý vědec Umbrelly a vlastně hlavní záporák RE) vypráví o prvním incidentu v Raccoon City a pádu firmy. Hra tvoří scénáře, obsahující zásadní momenty prvních RE dílů.

I když to nebyla taková bomba jako RE4, byla velmi kladně přijata.

Nyní jsme se dostali do období, kdy existují na trhu dva titáni a to PS3 a Xbox360.

Dva roky po Chronicles vychází **RE5**, který se stal nejrychleji prodávaným dílem v sérii.

V tomto díle se pro změnu vracíme do role Chrise Redfielda, který, tížen minulostí, přijíždí do Afriky, aby našel svou partnerku Jill Valentine. Netrvá to ovšem dlouho a parazit podobný Las plagas z Kennedyho hlášení nakazí většinu místní populace. Chris se setkává s místní agentkou Shevou Alomar a společně odkrývají experimenty na místních obyvatelích. Provádí je firma Tricell, která převzala výzkumy a laboratoře už zapadlé Umbrelly, v kooperaci s Albertem Weskerem.

Tato hra stavěla na všem, co přinesl RE4 a markantně systém vylepšila. Poprvé se scény nahrály přes motion capture v Hollywoodských studiích a celá hra je mnohem filmovější. RE5 se stala i hrou s nejlepší grafikou roku 2009 a netrvalo dlouho a byla vydána spousta přídavek, které pak uceleně vyšly v Gold Editon. O této hře ale více v příštím čísle.

Jednou věcí, kterou ovšem dodám, je další dávka kontroverznosti, kterou na sebe RE5 nechtěně přivedl. Po vydání prvního traileru Capcom odhalilo velmi nevšední rozhodnutí, RE5 se totiž odehrává v Africe a to pro sérii bylo dost nezvyklé. Bohužel trailer nastartoval vlnu odporu vůči rasismu, protože v celém traileru byl Chris jediný bílý a k tomu takzvané „hrdina, co střílí černé“. Capcom prohlásilo, že nebudou hru měnit, protože záměrem žádný rasismus nebyl a celá situace je dosti překvapila, ne-li šokovala. Pomocí pak bylo i prohlášení Glenna Bowmana, sociálního antropologa, který celou situaci zkoumal a řekl doslova: „my bereme rasismus velmi vážně, ale v tomto případě o žádný nejde“. Dodnes se ovšem spousta lidí nedokáže smířit s faktem, že nakažení jsou lidé černé pleti (v Africe velmi nepravděpodobné, že?).

V roce 2011 vychází po úspěchu Chronicles další díl s názvem **RE: The Darkside Chronicles**, kde se konečně hráči dozvídají, proč se Leon S. Kennedy a Jack Krauser stali nepřáteli, jak je vidět v RE4. Hra během průběhu rekapituluje události RE2 a RE: Code Veronica a stejně jako první díl, i tento byl oproti minulým pohybovým střílečkám v sérii velmi kladně přijat.

2010/11 přinesly již zmiňovanou RE5: Gold editon a **RE: Mercenaries** pro Nintendo 3DS.

Mercenaries byla pouze sbírkou herního módu z RE4 a 5, kde se vám po dokončení hry odemkl bonusový mód. Jde o mapy, ve kterých máte v zadaném čase zabít co nejvíce nepřátel. Ačkoliv je samotný mód velmi populární, na jednu celou hru nestačil a díky tomu nesklidil tolik úspěchu.

Za to druhá hra ve stejném roce na 3DS byla pravým opakem. **RE: Revelations** se vrátil

ke „strašidelnější“ formě, kterou kdysi nastínily díly první. Příběhově byla zasazena mezi události RE4 a 5, je to taková bonusová kapitola Chrise Redfielda s Jill Valentine, kteří – jak jinak – opět zachraňují svět před ničivou odnoží T-viru. Hra se překvapivě velmi dobře hrála a většina fanoušků měla radost, že se série naklonila ke klasičtější hororové tematice. Zajímavostí je, že pokud jste měli kamaráda, který vlastnil 3DS, mohli jste si mezi sebou posílat drahocenné zásoby. Ačkoliv je to titul exkluzivní, došel takové oblibě, že se konverzoval i na větší konzole.

Přecházíme do finálního roku 2012, který přinesl hned čtyři tituly najednou. Prvním byly dvě HD kolekce starších dílů a to RE4 s RE: Code Veronica a poprvé na PS3 a Xbox vyšly RE: The Umbrella Chronicles a The Darkside Chronicles s podporou Move a Kinect (pohybové ovladače). Obě kolekce byly předělány do full HD a dostaly podporu online žebříčků a trofejí/achievementů.

Další hrou pak jest **RE: Operation Raccoon City**, což je pokus Capcomu udělat čistě akční hru, posazenou do událostí RE 1, 2, 3. Tady hrajete za Umbrella agenty, kteří mají za úkol zničit důkazy a zabít přeživší ozbrojené jednotky v Raccoon City. Hra se hrála mnohem odlišněji než její předchůdci, celý systém byl opět překopán na mnohem dynamičtější model. Ačkoliv byly ambice vysoké, hra byla chybová, spoléhala příliš na internetové hraní a celkem byla nedodělaná.

Capcom navzdory kritice považoval Operation Raccoon City za úspěch, ale i tak se jednalo o jednorázovou odbočku, takže ještě ke konci roku dovydali řadový **RE6**.

Překvapivě ovšem ani tento díl nebyl tak dobře přijat, ačkoliv má kvalitnější technické provedení, grafika je pořád skvělá, vrací charakteru do jednoho velkého celku a nakonec je obsahově na dlouhé hodiny, i tak fanoušci tento díl ztracují. Podle všeho (bohužel jsem hrál jen demo) je největším mínusem to, že tento díl -stejně jako Operation- už vypustil i sebemenší náznaky survival horroru a stal se pouze filmovým „akčňákem“. Je to krásný příklad, jak kvantitou zničit kvalitu. Ačkoliv to nebyl nejhorší díl, Capcom už teď uvažují nad kompletním restartem série.

Resident Evil byl, je, a nejspíše ještě bude, velkým kultem, můžete některé části nenávidět a některé milovat, faktem ale zůstává, že za sebou zanechal stopu, která inspirovala mnoho tvůrců. Ať už jde o knihy, komiksy, postavičky, či nejnámější filmovou adaptaci, čítající již 6 dílů (ne, že bych doporučoval). Když se řekne Resident Evil, už jen málo lidí neví, o čem mluvíte.

RE definoval akční horor, na psychologii tu byl vždy Silent Hill, ale o tom, dámy a pánové, zase až příště.

Michal „Timeisnear“ Roth

Martin Skuřok

Martin Skuřok pochází z pomezí Česka, Slovenska a Polska, kde se narodil v Karvině roku 85 minulého století. Ještě coby dítě byl přestěhován do Českého Těšína, kde žije dodnes. V roce 2003 se vyučil elektrikářem, což mu nestačilo a dokopal se k úspěšné maturitní zkoušce z Elektrotechniky. Momentálně studuje na Vysoké škole báňské v Ostravě obor Elektroenergetika, který mu ale zoufale leze na nervy, a když

vidí rovnici přes celou tabuli, nejraději by mlátil hlavou o stůl, nebo ještě lépe běhal s kladivem po škole a ubil vše, co se mu náhodou postaví do cesty. Vystřídal několikero zaměstnání, momentálně si sedí na teplém místě v jednom Třineckém velkém podniku. Aktuálně šťastně zamilován a doufá, že tohle je konečně ta pravá. Ač většinou pohodář, doutná v něm trvalý plamen cholerika, a proto jej prý nemáte nasrat, protože pak přijde peklo srovnatelné s armageddonem. Je nesmírně hrdý na to, že se už v první třídě přihlásil do místní knihovny, kam pravidelně dochází až doteď, kdy se mu nezadržitelně blíží třicítka. Už od malička si nosil domů stohy knih a vždy si říkal, že nic není podle jeho představ a tak sotva se naučil pořádně psát, pořídil si blok v tvrdé vazbě, plácnul na to nálepku s fixkou napsaným názvem „Kniha knih“ a jal se uskutečnit obohacení lidstva novodobou biblí. Bylo v ní pár akčních příběhů o dinosaurech (chtěl být paleontologem!) a také obrázky vesmírných lodí, či překvapivě, dinosaurů. Kniha knih pak doznala svého konce někde v propadlišti dějin, nicméně na základní škole začal být malým misantropem a psal poezii týkající se zkaženosti lidstva a konce světa, kterou stejně nikdy nedal nikomu přečíst, a dochovala se jen jedna báseň, kterou se bez ostychu chlubil na internetu, jak prý už ve dvanácti letech byl nesmírně přemýšlivým hochem. Psaní jako takové jej neopustilo nikdy a vždy mu na něm záleželo, ovšem často naráží na jeho hlavní povahový problém a tím jsou prudce se měnící nálady. Nejlépe se mu tvoří, je-li v depresi, na dně, nebo naopak k vyšinutí vztekem. Což se bohužel tak často nestává, jelikož jeho obří fantazie mu nedovolí dívat se na svět příliš dlouho skeptickým okem a vidí to, co ostatní nevidí, tedy alespoň podle toho, co popisuje, má zřejmě regulérní halucinace.

Je fanouškem všeho, v čem spatřuje nějakou formu umění, což se týká opravdu téměř všeho. Jak sám tvrdí, přijde mu hloupé soustředit se jen na jeden žánr, obor, cokoli, protože pak mu uniká krása toho dalšího. Jeho první setkání s horrorem proběhlo cca v jeho šesti letech, kdy viděl Romerův majstrštyk Noc

oživlých mrtvol a ač si dodnes vybavuje, jak vnímal tento film jako dítě, podle něj se nikdy u horroru nebál. Konec konců, ani o sobě netvrdí, že je hororový fanoušek, jak říká, je fanouškem filmu a dalších odvětví umění celkově.

Trpí přetěžováním sama sebe, aneb je si schopen naložit na bedra tolik práce a povinností, že je pak zákonitě nestihá, z čehož plyne jeho neschopnost dodržovat

termíny (jak se v Howardu přesvědčujeme u každé uzávěrky) a všechno dělá ve spěchu a na poslední chvíli.

Vyznává svou vlastní filozofii hlavy oddělené od těla, která spočívá v tom, že když se tělu nechce, zablokuje ho a naopak když se nechce hlavě, vypne ji, ač vám odpovídá. Také věří v řetězovou reakci dobrého skutku, tedy stačí i drobnost a ta může inspirovat někoho k další drobné pomoci. Když budete mít štěstí, kruh se někdy vrátí k vám.

Neustále se pokouší udělat vlastní animovaný film, ale zůstalo vždy jen u příprav. Je zapáleným propagátorem videoher, zajímá se o jejich vznik a historii a hlásá to, že je uměním stejně, jako další umělecké formy. Pohrdá televizemi a je šťastně už několik let bez televizního signálu. Jeho nejoblíbenějším horrorem je The Omen z roku 1976 a tvůrcům remaku přeje v pekle každodenní vrážení ananasu do jejich diletantské řítě. Jeho nejoblíbenějším filmem vůbec je Kurosawova klasika Sedm Samurajů. Aktivně se účastní kulturního života, už nějaký ten rok se pravidelně stará o pondělní promítání v českotěšínské čajovně, ve které je i tak pečený vařený. Gurmán co se týče jídla, ovšem je schopný si dát k večeři i párky a lahvičky. Stojí si totiž za tím, že lidé by měli být upřímní a neměli by si hrát na něco, co nejsou. Stejně tak vyznává další dnes nepříliš oblíbené vlastnosti, jako jsou hrdost a čestnost. Povídky, které si od něj přečtete v tomto čísle, neuznává jako dobré, zvláště tu báseň, protože kritický je na sebe až až a většina z toho co vytvoří, je podle něj hovadina.

K psaní do Howarda se dostal přes Honzu Vojtíška a je spokojený, přičemž doufá, že jednou snad dodrží stanovený termín uzávěrky, a že bude Howard někdy vycházet papírově, z čehož by měl nesmírnou radost, jelikož by to byla jeho první hmatatelná publikace. Do této doby publikoval jen na internetu, nyní v Howardu a také v bezvýznamných literárních soutěžích, z nichž dvě vyhrál (jednou s povídkou Lov, kterou jste si již určitě přečetli na jiném místě tohoto čísla) a dvakrát skončil druhý s jedinou povídkou, která se dle jeho slov povedla a tou je Konec.

Er ist an der Tür.